

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ระยะ
๒๐ ปี

แผนแม่บท

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐)

ແຟນແມ່ນັກ

ກະກວງກຣ໌ພຢາກຣຣຣມຢາຕີແລະສິ່ງແວດລ້ອມ

ຮະຢ: ໒໐ ປີ (W.F. ໒໕໖໑ - ໒໕໘໐)

สารบัญ		
คำนำ		
บทสรุปผู้บริหาร		๑
ส่วนที่ ๑	บทนำ	๗
	ข้อมูลพื้นฐาน อำนาจหน้าที่ โครงสร้างหน่วยงาน	๗
	กระบวนการจัดทำแผนแม่บทกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐)	๑๙
	กรอบแนวคิดในการจัดทำแผนแม่บทกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐)	๒๑
ส่วนที่ ๒	การวิเคราะห์สถานการณ์และสภาพแวดล้อมองค์กร	๔๒
	๒.๑ สถานการณ์และสภาพแวดล้อมด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	๔๒
	๒.๒ ผลการวิเคราะห์สถานการณ์และสภาพแวดล้อม	๕๔
	๒.๓ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมขององค์กร (SWOT Analysis)	๕๖
	๒.๔ การกำหนดขีดความสามารถหลัก ความได้เปรียบเชิงกลยุทธ์ ความคาดหวัง และความท้าทาย	๖๐
ส่วนที่ ๓	สาระสำคัญของแผนแม่บทกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐)	๖๓
	๓.๑ วิสัยทัศน์กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	๖๓
	๓.๒ พันธกิจ เป้าหมายการให้บริการ วัฒนธรรม ค่านิยมหลัก	๖๕
	๓.๓ แผนแม่บทกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐)	๖๖
	๓.๔ แผนที่ยุทธศาสตร์กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐)	๘๒
	๓.๕ ตารางเชื่อมโยงประเด็นยุทธศาสตร์ กลยุทธ์ ตัวชี้วัด ค่าเป้าหมาย แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม และหน่วยงาน รับผิดชอบ	๘๓
	๓.๖ โครงการสำคัญ (Flagship Project)	๑๑๓

ส่วนที่ ๔	สรุปแผนแม่บทกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐)	๑๒๓
	๔.๑ แผนที่นำทาง (Road Map) ๒๐ ปี	๑๒๓
	๔.๒ การพัฒนาระยะที่ ๑ พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๕	๑๒๕
	๔.๓ การพัฒนาระยะที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐	๑๒๗
	๔.๔ การพัฒนาระยะที่ ๓ พ.ศ. ๒๕๗๑-๒๕๗๕	๑๒๘
	๔.๕ การพัฒนาระยะที่ ๔ พ.ศ. ๒๕๗๖-๒๕๘๐	๑๓๐
ภาคผนวก	ภาคผนวก ก อักษรย่อหน่วยงาน	๑๓๓
	ภาคผนวก ข คำสั่งแต่งตั้งคณะทำงาน	๑๓๔
	ภาคผนวก ค คณะผู้จัดทำ	๑๓๗

สารบัญภาพ

ภาพที่ ๑	ภาพรวมแผนแม่บทกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ.๒๕๖๑-๒๕๘๐)	๕
ภาพที่ ๒	ผังเชื่อมโยงแผนแม่บทกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ.๒๕๖๑-๒๕๘๐)	๖
ภาพที่ ๓	โครงสร้างกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	๘
ภาพที่ ๔	ผังความเชื่อมโยง ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี แผนแม่บทภายใต้ ยุทธศาสตร์ชาติ แผนการปฏิรูปประเทศ แผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๑๒ นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วย ความมั่นคงแห่งชาติ เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) แผนแม่บท ทส. ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๘๐)	๔๑
ภาพที่ ๕	รายละเอียดผลสรุปการวิเคราะห์การจัดการห่วงโซ่คุณค่า (Value Chain Management) ของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม	๕๘
ภาพที่ ๖	การวิเคราะห์ SWOT	๕๙
ภาพที่ ๗	แผนที่ยุทธศาสตร์กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐)	๘๒

สารบัญตาราง

ตารางที่ ๑	การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมองค์กรตามแนวทางการบริหารจัดการ ภาครัฐสู่ความเป็นเลิศ	๖๒
------------	--	----

คำนำ

แผนแม่บทกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) ฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อกำหนดทิศทางของการดำเนินงานด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนการปฏิรูปประเทศ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๕) นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ นโยบายรัฐบาล แผนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) โดยผ่านกระบวนการมีส่วนร่วมจากคณะผู้บริหารและบุคลากรของกระทรวงฯ

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะเป็นประโยชน์ต่อทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นแนวทางในการบูรณาการการทำงานด้านการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่มีประสิทธิภาพร่วมกัน ขับเคลื่อนสู่เป้าหมายคุณภาพการให้บริการประชาชนที่ดี

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
สิงหาคม ๒๕๖๔

บทสรุปผู้บริหาร

บทสรุปผู้บริหาร

การกำหนดทิศทางการขับเคลื่อนกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมดำเนินการจัดทำขึ้นให้สอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนการปฏิรูปประเทศ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๑๒ นโยบายของคณะรัฐมนตรีที่แถลงต่อรัฐสภา แผนและนโยบายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ด้วยการรวบรวมข้อมูลประกอบการจัดทำแผนโดยใช้วิธีการระดมความคิดเห็นจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและการประชุมผู้บริหารระดับสูงเพื่อกำหนดทิศทางในอนาคต และทบทวนกระบวนการทำงาน รวมทั้งวิเคราะห์ขีดความสามารถองค์กรจากผู้บริหารหน่วยงาน ตัวแทนหน่วยงาน และผู้ที่ได้รับมอบหมาย เพื่อนำมาวิเคราะห์ความคาดหวังและทิศทางในอนาคต กำหนดจุดแข็ง จุดอ่อน ภัยคุกคาม และโอกาส (SWOT) สภาพแวดล้อมองค์กรภายใต้แนวคิดการบริหารจัดการภาครัฐสู่ความเป็นเลิศ (Excellence Framework) รวมทั้งใช้เครื่องมือวัดผลการดำเนินงานแบบดุลยภาพ (Sustainability Balanced Scorecard: SBSC) เพื่อจัดทำกรอบยุทธศาสตร์การพัฒนาสู่ความยั่งยืนแบบมีส่วนร่วมของผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย มีเป้าหมายของแผนที่สำคัญเพื่อนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนในทุกมิติ ทั้งด้านสังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม ธรรมาภิบาล และความเป็นหุ้นส่วนความร่วมมือระหว่างกันทั้งภายในและภายนอกประเทศอย่างบูรณาการ การให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องได้เข้ามามีส่วนร่วมโดยเป็นการดำเนินการบนพื้นฐานการเติบโตร่วมกัน ไม่ว่าจะเป็นทางเศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม และคุณภาพชีวิต โดยให้ความสำคัญกับการสร้างสมดุลทั้ง ๓ ด้าน อันจะนำไปสู่ “ระบบนิเวศมั่นคงเพื่อประชาชนใช้ประโยชน์อย่างมั่นคงและยั่งยืน” ต่อไป

แผนแม่บทกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐)

วิสัยทัศน์ (Vision)

“ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีตามแนววิถีใหม่
ภายใต้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน”

ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี: การจัดการและใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อสร้างรายได้ให้กับประชาชน ยกย่องคุณภาพชีวิตด้วยวิถีใหม่ให้มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน

แนววิถีใหม่: การยกระดับกระบวนการทำงานให้รองรับกับสังคมที่เปลี่ยนแปลงทั้งจากโรคอุบัติใหม่ แนวทางการดำเนินชีวิตรูปแบบใหม่ และการดำเนินงานภายใต้สถานการณ์ COVID-19

ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน: ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีการบริหารจัดการ สงวน อนุรักษ์ ฟื้นฟู ให้อยู่ร่วมกับการพัฒนาประเทศ การผลิตและการบริโภคเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ทรัพยากรธรรมชาติมีความอุดมสมบูรณ์ และสิ่งแวดล้อมมีคุณภาพดี

ตัวชี้วัดวิสัยทัศน์

๑. % of GDP Impact จากการดำเนินการด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๒. อันดับของประเทศด้านความยั่งยืนและคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับโลก
๓. ผลการดำเนินงานด้านการลดก๊าซเรือนกระจกของประเทศเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด
๔. จำนวนนวัตกรรมวิถีใหม่

วิสัยทัศน์	วัตถุประสงค์	ตัวชี้วัด	ฐานข้อมูล	เป้าหมาย			
				๖๑-๖๕	๖๖-๗๐	๗๑-๗๕	๗๖-๘๐
ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีตามแนววิถีใหม่ภายใต้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน	ระบบนิเวศมั่นคงเพื่อประชาชนใช้ประโยชน์อย่างมั่นคงและยั่งยืน	๑. % of GDP Impact จากการดำเนินงานด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	N/A	ปีฐาน	มากกว่าหรือเท่ากับปีฐาน	มากกว่าหรือเท่ากับระยะที่ ๒	มากกว่าหรือเท่ากับระยะที่ ๓
		๒. อันดับของประเทศด้านความยั่งยืนและคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับโลก	N/A	อยู่ในอันดับต่ำกว่า ๕๐ ประเทศแรกของโลก	อยู่ในอันดับต่ำกว่า ๔๐ ประเทศแรกของโลก	อยู่ในอันดับต่ำกว่า ๓๐ ประเทศแรกของโลก	อยู่ในอันดับต่ำกว่า ๒๐ ประเทศแรกของโลก
		๓. ผลการดำเนินงานด้านการลดก๊าซเรือนกระจกของประเทศเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด	N/A	ร้อยละ ๘๐ ตามแผน	ร้อยละ ๘๐ ตามแผน	ร้อยละ ๘๐ ตามแผน	ร้อยละ ๘๐ ตามแผน
		๔. จำนวนนวัตกรรมวิถีใหม่	N/A	ปีฐาน	หน่วยงานละ ๑ เรื่อง ต่อปี	หน่วยงานละ ๑ เรื่อง ต่อปี	หน่วยงานละ ๑ เรื่อง ต่อปี

พันธกิจ (Mission)

๑. ยกระดับการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแบบบูรณาการเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงในอนาคต
๒. บริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติเพื่ออนุรักษ์และใช้ประโยชน์ภายใต้แนวคิดการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน
๓. บริหารจัดการน้ำเพื่อการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ให้เกิดความสมดุลและยั่งยืน
๔. บริหารจัดการสิ่งแวดล้อมให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลเพื่อคุณภาพชีวิตที่ดี
๕. ยกระดับขีดความสามารถองค์กรเพื่อให้เป็นที่เชื่อมั่นของประชาชน

เป้าหมายการให้บริการกระทรวง

๑. ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้สมดุล
๒. ทรัพยากรธรรมชาติถูกนำมาใช้ประโยชน์ภายใต้แนวคิดการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน
๓. ทรัพยากรน้ำมีความสมดุลและยั่งยืน
๔. ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีภายใต้การบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมตามแนวทางโมเดลเศรษฐกิจใหม่ (BCG Economy)
๕. เป็นองค์กรที่เข้าถึง เปิดกว้าง เชื่อมั่นและไว้วางใจของประชาชน

วัฒนธรรม (Culture)

HAPPY = ชีวิตที่มีความสุขทุกภาคส่วน

H : Harmonization

A : Accountability

P : People Centric

P : Positive Thinking

Y : Young at Heart

ทำงานเป็นทีม

ปฏิบัติงานเต็มความสามารถ

การทำงานที่คำนึงถึงประโยชน์ของประชาชน

มีทัศนคติเชิงบวก

กระตือรือร้น

ค่านิยมหลัก (Core Value)

I AM NRE อ่านว่า ไอ แอม เอ็น อาร์ อี

I : Integrity

ความซื่อสัตย์ มีคุณธรรม

A : Agility

ความคล่องตัว

M : Mastery

ความเป็นมืออาชีพ

N : Naturalist

ความเป็นนักธรรมชาตินิยม

R : Responsibility

ความรับผิดชอบ

E : Environmentalism

ความเชี่ยวชาญด้านสิ่งแวดล้อม

วิสัยทัศน์ประเทศไทย
“ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน
เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง”

วิสัยทัศน์กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

“ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีตามแนววิถีใหม่ภายใต้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน”

ตัวชี้วัดวิสัยทัศน์

1. %of GDP Impact จากการดำเนินการด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
2. อันดับของประเทศด้านความยั่งยืนและคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับโลก

3. ผลการดำเนินงานด้านการลดก๊าซเรือนกระจกของประเทศเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด
4. จำนวนนวัตกรรมวิถีใหม่

วัฒนธรรมองค์กร = H A P P Y ชีวิตที่มีความสุขทุกภาคส่วน

- H: Harmonization ทำงานเป็นทีม
- A: Accountability ปฏิบัติงานเต็มความสามารถ
- P: People Centric การทำงานที่คำนึงถึงประโยชน์ของประชาชน
- P: Positive Thinking มีทัศนคติเชิงบวก
- Y: Young at Heart กระตือรือร้น

ค่านิยม = I AM NRE (ไอ แอม เอ็น อาร์ อี)
เราคือทีมงานกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

- I: Integrity ความซื่อสัตย์ มีคุณธรรม
- A: Agility ความคล่องตัว
- M: Mastery ความเป็นมืออาชีพ
- N: Naturalist ความเป็นนักธรรมชาตินิยม
- R: Responsibility ความรับผิดชอบ
- E: Environmentalism ความเชี่ยวชาญด้านสิ่งแวดล้อม

พันธกิจ ๑

ยกระดับการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแบบบูรณาการเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงในอนาคต

พันธกิจ ๒

บริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติเพื่ออนุรักษ์และใช้ประโยชน์ภายใต้แนวคิดการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน

พันธกิจ ๓

บริหารจัดการน้ำเพื่อการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ให้เกิดความสมดุลและยั่งยืน

พันธกิจ ๔

บริหารจัดการสิ่งแวดล้อมให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลเพื่อคุณภาพชีวิตที่ดี

พันธกิจ ๕

ยกระดับขีดความสามารถองค์กรเพื่อให้เป็นที่เชื่อมั่นของประชาชน

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑

ขับเคลื่อนกระบวนการทัศน์ใหม่เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงในอนาคต

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒

บริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติให้เกิดประโยชน์อย่างสมดุล

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓

สร้างสมดุลและยั่งยืนด้านทรัพยากรน้ำให้กับประชาชนอย่างทั่วถึงและรักษาระบบนิเวศ

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๔

ส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตที่ดี

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๕

เพิ่มศักยภาพองค์กรรองรับวิถีใหม่และนวัตกรรมใหม่

กลยุทธ์ ๑ : เสริมสร้างค่านิยมหลักและวัฒนธรรมที่สร้างกระบวนการทัศน์ใหม่ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้แก่ประชาชน

กลยุทธ์ ๔ : จัดการทรัพยากรธรรมชาติอย่างคุ้มค่า

กลยุทธ์ ๖ : อนุรักษ์ พันธุ์ พัฒนาแหล่งน้ำและระบบกระจายน้ำ เพื่อการจัดสรรน้ำให้สามารถตอบสนองความต้องการใช้น้ำอย่างเป็นธรรมและยั่งยืน

กลยุทธ์ ๘ : ดำรงวิถีชีวิตแนวใหม่ตามแนวทางโมเดลเศรษฐกิจใหม่ (BCG Economy)

กลยุทธ์ ๑๐ : เพิ่มขีดความสามารถในการจัดการภาวะวิกฤต

กลยุทธ์ ๒ : ส่งเสริมการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมสู่ความยั่งยืน

กลยุทธ์ ๕ : สงวน อนุรักษ์ พันธุ์ ให้เกิดความสมบูรณ์เชิงพื้นที่

กลยุทธ์ ๗ : พัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพระบบบริหารจัดการน้ำ และจัดการสภาวะวิกฤตน้ำ

กลยุทธ์ ๙ : เสริมสร้างระบบบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมให้มีประสิทธิภาพ

กลยุทธ์ ๑๑ : ขับเคลื่อนองค์กรดิจิทัล

กลยุทธ์ ๑๒ : ปรับปรุงและพัฒนากฎหมายด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้ทันสมัย

กลยุทธ์ ๑๓ : เสริมสร้างบุคลากรให้มีขีดสมรรถนะสูง

กลยุทธ์ ๑๔ : พัฒนาศักยภาพความรู้สู่การสร้างนวัตกรรมทุกมิติในทุกระดับ

เป้าหมายการให้บริการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

Good People

ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้สมดุล

Good Plant

ทรัพยากรธรรมชาติถูกนำมาใช้ประโยชน์ภายใต้แนวคิดการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน

Good Prosperity

ทรัพยากรน้ำมีความสมดุลและยั่งยืน

Good Planet

ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีภายใต้การบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมตามแนวทางโมเดลเศรษฐกิจใหม่ (BCG Economy)

Good Partnership

เป็นองค์กรที่เข้าถึง เปิดกว้าง เชื่อมั่นและไว้วางใจของประชาชน

ภาพที่ ๑ ภาพรวมแผนแม่บทกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๘๐)

၁

ส่วนที่ ๑

บทนำ

บทนำ

ส่วนที่

๑

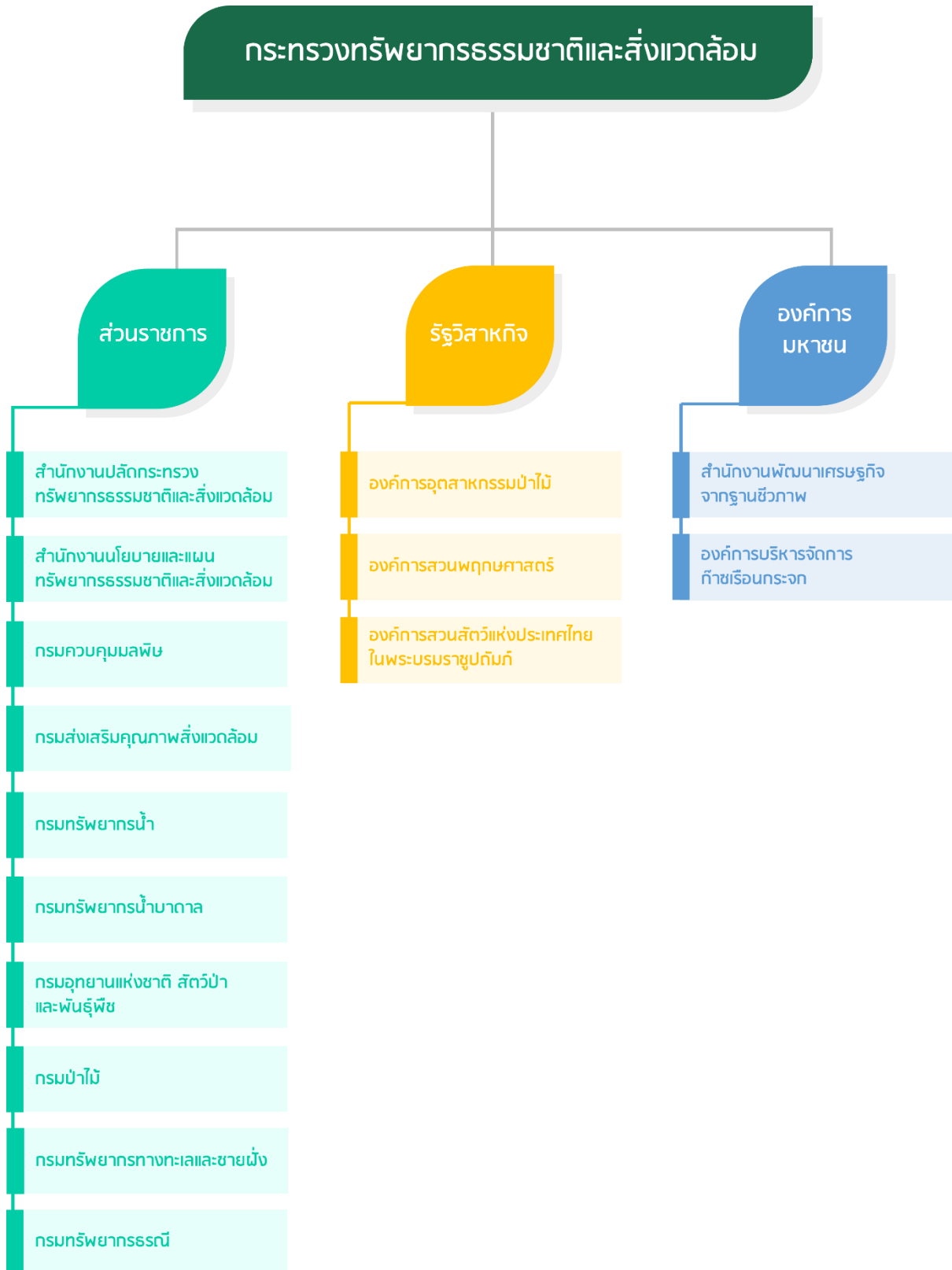
ข้อมูลพื้นฐาน อำนาจหน้าที่ โครงสร้างหน่วยงาน

ในหลายทศวรรษที่ผ่านมาประเทศไทยได้ใช้ทรัพยากรธรรมชาติเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมไปมาก ส่งผลให้เกิดความเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างกว้างขวาง และยังส่งผลกระทบต่อคุณภาพและวิถีการดำรงชีวิตของประชาชนเป็นวงกว้างและรุนแรงขึ้นตามลำดับ ในขณะเดียวกันหน่วยงานภาครัฐที่มีหน้าที่รับผิดชอบบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมก็มีการดำเนินงานอย่างไม่เป็นเอกภาพและขาดการบูรณาการ ดังนั้น ในการปฏิรูประบบราชการ โดยเฉพาะในพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕ จึงได้จัดตั้งกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมขึ้นใหม่ให้มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการสงวน อนุรักษ์ และฟื้นฟู ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การจัดการการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน และราชการอื่นตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหรือส่วนราชการในสังกัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จากภารกิจที่ได้รับมอบหมาย กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจึงได้กำหนดนโยบายการดำเนินงานไว้อย่างชัดเจนที่จะดำเนินการให้ทรัพยากรธรรมชาติที่หลากหลายของประเทศได้อยู่คู่กับสังคมไทยตลอดไป รวมทั้งประชาชนได้มีการดำรงชีวิตอยู่อย่างมีความสุขภายใต้คุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ดี

อำนาจหน้าที่ของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมตามพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕ มาตรา ๒๒ แก้อีกโดยพระราชกฤษฎีกาโอนกรมป่าไม้ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ไปเป็นกรมป่าไม้ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และต่อมาได้มีการปรับปรุงอำนาจหน้าที่ และกิจการของกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง กรมป่าไม้ และกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช กระทรวง ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๔๖ บัญญัติให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการสงวน อนุรักษ์ และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การจัดการการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน และราชการอื่นตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหรือส่วนราชการในสังกัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และตามมาตรา ๒๓ แห่งพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม ดังกล่าว บัญญัติให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีส่วนราชการ ดังนี้

โครงสร้างกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ภาพที่ ๓ โครงสร้างกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๑. สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

(๑) เสนอความเห็นและคำแนะนำในการกำหนดนโยบายเป้าหมายและผลสัมฤทธิ์ของงานในกระทรวง

(๒) พัฒนายุทธศาสตร์การบริหารของกระทรวงรวมทั้งแปลงนโยบายเป็นแนวทางและแผนการปฏิบัติงาน

(๓) จัดสรรและบริหารทรัพยากรของกระทรวง เพื่อให้เกิดการประหยัดคุ้มค่าและสมประโยชน์

(๔) ประสานการปฏิบัติงาน รวมทั้งกำกับ เร่งรัด ติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติราชการและดำเนินการเรื่องราวร้องทุกข์ของหน่วยงานในสังกัดกระทรวง

(๕) กำหนดนโยบาย ท้าที่ และแนวทางการร่วมมือกับต่างประเทศ และองค์การระหว่างประเทศด้านการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

(๖) พัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และระบบข้อมูลสารสนเทศ เพื่อใช้ในการบริหารงานและการบริการของหน่วยงานในสังกัดกระทรวง

(๗) กำหนดยุทธศาสตร์เชิงพื้นที่ ติดตาม ตรวจสอบ เฝ้าระวัง และทดสอบตัวอย่างสิ่งแวดล้อมรวมทั้งถ่ายทอดองค์ความรู้ เทคโนโลยีการจัดการสิ่งแวดล้อม ให้บริการข้อมูลสารสนเทศและให้คำปรึกษาแนะนำการจัดการด้านสิ่งแวดล้อม

(๘) ดำเนินการ รวมทั้งประสานงานและสนับสนุนการดำเนินการในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระดับพื้นที่

(๙) ดำเนินการเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐ

(๑๐) ปฏิบัติงานด้านการบินและการสื่อสาร เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

(๑๑) ให้คำปรึกษา ข้อเสนอแนะ และวินิจฉัยปัญหาข้อกฎหมาย พัฒนาปรับปรุงกฎหมายด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม งานด้านนิติกรรมและสัญญา งานคดีต่าง ๆ ที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของสำนักงานปลัดกระทรวงและกระทรวง

(๑๒) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นหน้าที่และอำนาจของสำนักงานปลัดกระทรวง หรือตามที่รัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย

๒. สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

(๑) จัดทำนโยบายและแผนการอนุรักษ์และบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

(๒) ประสานและจัดทำแผนการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และดำเนินการอื่นให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งประสานจัดการเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติที่เป็นรูปธรรม

(๓) ศึกษา วิเคราะห์ ประสาน และดำเนินการให้มีประกาศเขตพื้นที่และมาตรการคุ้มครองทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

(๔) ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินงานตามนโยบาย แผน และมาตรการ และจัดทำรายงานสถานการณ์คุณภาพสิ่งแวดล้อม

(๕) ดำเนินการเกี่ยวกับการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่อาจเกิดขึ้นจากโครงการหรือกิจกรรมของภาครัฐหรือเอกชน ซึ่งมีแนวโน้มที่จะก่อให้เกิดผลเสียต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม

(๖) บริหารงานกองทุนสิ่งแวดล้อมให้มีประสิทธิภาพ เพื่อสนับสนุนนโยบาย แผนและมาตรการ และการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในทุกภาคส่วน

(๗) เสนอความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาในการกำหนดนโยบาย และแนวทางการบริหารที่ดินและทรัพยากรดิน การวางแผนการถือครองที่ดิน การสงวนและพัฒนาที่ดินเพื่อจัดให้แก่ประชาชน และการสงวนหรือหวงห้ามที่ดินของรัฐ

(๘) ประสานความร่วมมือกับองค์กรระหว่างประเทศและต่างประเทศ ในการดำเนินการร่วม

ด้านนโยบายและแผนการอนุรักษ์และบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

(๙) เสนอความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาในการกำหนดนโยบายและยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของประเทศ การกักเก็บ และการปลดปล่อยก๊าซเรือนกระจก รวมทั้งศึกษา วิจัยและพัฒนาเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

(๑๐) เสนอความคิดเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาในการกำหนดนโยบายและแผนการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืน ตลอดจนดำเนินการตามพันธกรณีของความตกลงระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับความหลากหลายทางชีวภาพและพื้นที่ชุ่มน้ำ

(๑๑) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของสำนักงานหรือตามที่รัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการจัดทำนโยบายและแผนแบบบูรณาการ เสนอแนะมาตรการและกลไกในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวมทั้งการประสานเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติเพื่อตอบสนองต่อภารกิจตามแนวนโยบายในรัฐธรรมนูญ นโยบายรัฐบาล แผนการบริหารราชการแผ่นดิน พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม

๓. กรมควบคุมมลพิษ

มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

กรมควบคุมมลพิษ
POLLUTION CONTROL DEPARTMENT

(๑) เสนอความเห็นเพื่อจัดทำนโยบายและแผนการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติด้านการจัดการมลพิษ

(๒) เสนอแนะการกำหนดมาตรฐานคุณภาพสิ่งแวดล้อมและมาตรฐานควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิด

(๓) จัดทำแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมด้านการจัดการมลพิษ และมาตรการในการควบคุมป้องกัน และแก้ไขปัญหาอันเนื่องมาจากภาวะมลพิษ

(๔) ติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลคุณภาพสิ่งแวดล้อม และจัดทำรายงานสถานการณ์มลพิษ

(๕) พัฒนาองค์ความรู้ เทคโนโลยี และกฎหมายเพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในการจัดการกากของเสียอันตราย คุณภาพน้ำ อากาศระดับเสียง และความสั่นสะเทือน

(๖) ประสานเพื่อให้มีการดำเนินการฟื้นฟูระงับเหตุที่อาจเป็นอันตรายจากมลพิษในพื้นที่ที่มีการปนเปื้อนมลพิษ

(๗) ให้ความช่วยเหลือและคำปรึกษาแนะนำเกี่ยวกับการจัดการมลพิษ

(๘) ประสานความร่วมมือกับต่างประเทศและองค์การระหว่างประเทศในการจัดการมลพิษ

(๙) ดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องร้องทุกข์ด้านมลพิษ

(๑๐) ดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติด้านการควบคุมมลพิษ และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

(๑๑) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นหน้าที่และอำนาจของกรมหรือตามที่รัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย

๔. กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม

มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

(๑) ส่งเสริม เผยแพร่ และประชาสัมพันธ์ด้านสิ่งแวดล้อม

(๒) รวบรวม จัดทำ และให้บริการข้อมูลข้อสนเทศด้านสิ่งแวดล้อมด้วยเทคโนโลยีต่าง ๆ ในฐานศูนย์ข้อมูลข้อสนเทศด้านสิ่งแวดล้อม

(๓) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการสงวน บำรุงรักษา และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อม และความหลากหลายทางชีวภาพอย่างสมดุลและยั่งยืน รวมทั้งเป็นศูนย์ป้องกันไกล่เกลี่ยกรณีพิพาทด้านสิ่งแวดล้อม

(๔) ประสาน เสนอแนะแผน และมาตรการในการส่งเสริม เผยแพร่ และประชาสัมพันธ์การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

(๕) ศึกษา วิจัย พัฒนา ถ่ายทอด และส่งเสริมเทคโนโลยีและการจัดการด้านสิ่งแวดล้อม รวมทั้งเป็นศูนย์เทคโนโลยีสะอาดและศูนย์ปฏิบัติการอ้างอิงด้านสิ่งแวดล้อม

(๖) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกรม หรือตามที่กระทรวงหรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย

๕. กรมทรัพยากรน้ำ

มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

- (๑) เป็นหน่วยงานหลักในการเสนอแนะนโยบาย แผนแม่บท และมาตรการในการบริหารจัดการ พัฒนา อนุรักษ์ พื้นฟู การใช้ประโยชน์และการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับทรัพยากรน้ำ รวมทั้งกำกับและประสานให้เกิดการนำไปสู่การปฏิบัติ
- (๒) กำหนดแนวทางในการจัดทำแผนปฏิบัติการในการบริหารจัดการ พัฒนา อนุรักษ์ พื้นฟูทรัพยากรน้ำ โดยการมีส่วนร่วมของประชาชน
- (๓) ศึกษา วิจัย พัฒนา อนุรักษ์ และฟื้นฟูทรัพยากรน้ำ
- (๔) ติดตามประเมินผลการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำตามนโยบาย แผนแม่บท แผนปฏิบัติการ และมาตรการที่ได้กำหนดไว้ทั้งระดับประเทศและระดับลุ่มน้ำ
- (๕) พัฒนาระบบฐานข้อมูล และเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับทรัพยากรน้ำ
- (๖) กำหนดหรือเสนอแนะให้มีการปรับปรุงหรือแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมาย กฎ ระเบียบในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำของประเทศ
- (๗) ส่งเสริม เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์และถ่ายทอดเทคโนโลยีเกี่ยวกับทรัพยากรน้ำ รวมทั้งรณรงค์ทำความเข้าใจกับองค์กรและผู้มีส่วนได้เสีย เพื่อปลูกจิตสำนึกให้ตระหนักถึงคุณค่าความสำคัญของทรัพยากรน้ำ
- (๘) ประสานความร่วมมือกับต่างประเทศและองค์การระหว่างประเทศเกี่ยวกับทรัพยากรน้ำ
- (๙) ส่งเสริม สนับสนุน และให้คำปรึกษาด้านเทคนิควิชาการ มาตรฐานและกฎเกณฑ์เกี่ยวกับการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำแก่หน่วยงานของรัฐ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- (๑๐) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกรม หรือตามที่กระทรวงหรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย

๖. กรมทรัพยากรน้ำบาดาล

มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

- (๑) เสนอแนะนโยบาย แผน มาตรการบริหารจัดการ พัฒนา อนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรน้ำบาดาล
- (๒) ควบคุม กำกับ ดูแล เกี่ยวกับทรัพยากรน้ำบาดาลให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยน้ำบาดาล
- (๓) ดำเนินการสำรวจประเมินศักยภาพ การพัฒนา การอนุรักษ์ พื้นฟูทรัพยากรน้ำบาดาล รวมทั้งการส่งเสริมการใช้ประโยชน์น้ำบาดาล และการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำบาดาลให้เกิดประโยชน์สูงสุด
- (๔) ติดตาม ประเมินผล และตรวจสอบการบริหารจัดการ อนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรน้ำบาดาล และผลกระทบที่เกิดจากการพัฒนาทรัพยากรน้ำบาดาล
- (๕) ศึกษา วิจัย และพัฒนากำหนดมาตรฐาน เทคโนโลยีใหม่ด้านน้ำบาดาล เพื่อการบริหารจัดการ อนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรน้ำบาดาล
- (๖) เป็นศูนย์ข้อมูลสารสนเทศทรัพยากรน้ำบาดาล

- (๗) ตรวจสอบ วิเคราะห์คุณภาพน้ำบาดาลเพื่ออุปโภคบริโภค เกษตรกรรมและอุตสาหกรรม
- (๘) ดำเนินการและสนับสนุนเกี่ยวกับการเจาะและพัฒนาน้ำบาดาลเพื่อสนับสนุนการอุปโภคบริโภค อุตสาหกรรม และการเกษตรในพื้นที่ที่ได้รับมอบหมาย และพื้นที่ที่การหาแหล่งน้ำบาดาลที่ต้องใช้วิชาอุทกธรณีวิทยาขั้นสูง และพื้นที่ประสบภัยพิบัติธรรมชาติ
- (๙) บริหารจัดการทรัพยากรน้ำบาดาลเพื่อเตรียมความพร้อมในภาวะฉุกเฉิน รวมทั้งการแก้ไข และบรรเทาปัญหาวิกฤตภัยธรรมชาติทั้งภัยแล้ง และน้ำท่วม
- (๑๐) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกรมหรือตามที่กระทรวง หรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย

๗. กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

- (๑) อนุรักษ์ คัดค้าน คุ้มครอง ดูแล รักษาทรัพยากร ป่าไม้และสัตว์ป่าให้สมดุลตามธรรมชาติ และให้มีการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืนที่เกิดประโยชน์สูงสุดทางด้านเศรษฐกิจและสังคม
- (๒) ฟื้นฟู แก้ไข ความเสื่อมโทรมของ ทรัพยากรธรรมชาติ และระบบนิเวศในพื้นที่ป่าไม้
- (๓) ควบคุม กำกับดูแล ป้องกันการบุกรุก การทำลายป่า และการกระทำผิดตามกฎหมาย ว่าด้วยป่าไม้ กฎหมายว่าด้วยป่าสงวนแห่งชาติ กฎหมายว่าด้วยอุทยานแห่งชาติ กฎหมายว่าด้วยการสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่าและกฎหมายอื่น ที่เกี่ยวข้อง
- (๔) ศึกษา วิจัย และพัฒนาวิธีการอนุรักษ์ การบริหารจัดการ และฟื้นฟูทรัพยากรป่าไม้ สัตว์ป่า และความหลากหลายทางชีวภาพ
- (๕) กำหนดมาตรการและมาตรฐานเกี่ยวกับการอนุรักษ์ บริหารจัดการและการใช้ประโยชน์ จากทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่า
- (๖) บริการข้อมูลสารสนเทศและถ่ายทอด เทคโนโลยีด้านป่าไม้
- (๗) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่ กฎหมาย กำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชหรือตามที่ กระทรวง หรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย

๘. กรมป่าไม้

มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

- (๑) ควบคุม กำกับ ดูแล ป้องกันการบุกรุก การทำลายป่า และการกระทำผิดในพื้นที่รับผิดชอบ ตามกฎหมายว่าด้วยป่าไม้ กฎหมายว่าด้วยป่าสงวนแห่งชาติ กฎหมายว่าด้วยสวนป่า กฎหมายว่าด้วยเลื่อยโซ่ยนต์ กฎหมายว่าด้วยป่าชุมชน และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง
- (๒) ศึกษา วิจัย วางแผน และประสานงานเกี่ยวกับการปลูกป่าเพื่อการฟื้นฟูสภาพป่า และระบบนิเวศ

(๓) ส่งเสริมการปลูกป่า การจัดการป่าชุมชน และการปลูกสร้างสวนป่าเชิงเศรษฐกิจ ในลักษณะสวนป่าภาคเอกชนและสวนป่าในรูปแบบอื่นที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนศึกษา วิเคราะห์ และประเมินสถานการณ์ป่าเศรษฐกิจของตลาดในประเทศและต่างประเทศ

(๔) อนุรักษ์ ค้ำครอง ดูแลรักษา และจัดการให้มีการใช้ประโยชน์ที่ดินป่าไม้ และการอนุญาตที่เกี่ยวกับการใช้ประโยชน์จากไม้ อุตสาหกรรมไม้ ที่ดินป่าไม้ และผลิตผลป่าไม้

(๕) ศึกษา ค้นคว้า วิจัย และพัฒนาที่เกี่ยวข้องกับป่าไม้และผลิตผลป่าไม้ และที่เกี่ยวข้องกับไม้และผลิตภัณฑ์ไม้

(๖) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกรมหรือตามที่กระทรวงหรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย

๔. กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

(๑) เสนอความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาจัดทำนโยบายและแผนเพื่อการบริหารจัดการการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

(๒) เสนอให้มีการปรับปรุง แก้ไขเพิ่มเติมกฎ ระเบียบ และมาตรการเกี่ยวกับการอนุรักษ์ การฟื้นฟู การจัดการและใช้ประโยชน์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง และการป้องกันการกัดเซาะชายฝั่งอย่างยั่งยืน

(๓) กำกับดูแล ประเมิน และติดตามตรวจสอบการอนุรักษ์ การฟื้นฟู การจัดการและใช้ประโยชน์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งและการป้องกันการกัดเซาะชายฝั่งให้เป็นไปตามกฎระเบียบ และมาตรการที่เกี่ยวข้อง

(๔) ศึกษา วิจัย และพัฒนาการอนุรักษ์ และฟื้นฟูทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง รวมถึงพืชและสัตว์ทะเลหายากและใกล้สูญพันธุ์

(๕) เสนอความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณา กำหนดพื้นที่ป่าชายเลนอนุรักษ์ พื้นที่คุ้มครองทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง และพื้นที่ที่จะใช้มาตรการในการป้องกันการกัดเซาะชายฝั่งเพื่อประโยชน์ในการสงวน อนุรักษ์ และฟื้นฟู

ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ตลอดจนแก้ไขปัญหาการกัดเซาะชายฝั่ง

(๖) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมและสนับสนุนประชาชน ชุมชนชายฝั่ง และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการบริหารจัดการ การปลูก การบำรุงรักษา การอนุรักษ์ การฟื้นฟู และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

(๗) เป็นศูนย์ข้อมูลเกี่ยวกับทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งของประเทศ

(๘) ประสานความร่วมมือกับองค์การระหว่างประเทศและต่างประเทศในด้านทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

(๙) ปฏิบัติงานอื่นใดตามที่ กฎหมายกำหนดให้เป็นหน้าที่และอำนาจของกรมหรือตามที่รัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย

๑๐. กรมทรัพยากรธรณี

มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

- (๑) เสนอความเห็นเพื่อกำหนดพื้นที่และการจัดทำนโยบาย แผน และมาตรการเกี่ยวกับการสงวน การอนุรักษ์ การฟื้นฟู และการบริหารจัดการด้านธรณีวิทยา ทรัพยากรธรณี ซากดึกดำบรรพ์ ธรณีวิทยาสิ่งแวดล้อม และธรณีพิบัติภัย
- (๒) ดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองซากดึกดำบรรพ์ กฎหมายว่าด้วยแร่ ในส่วนที่รับผิดชอบ และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง
- (๓) เสนอให้มี ปรับปรุง หรือแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายที่อยู่ในความรับผิดชอบ และมาตรการ เกี่ยวกับการสงวน การอนุรักษ์ การฟื้นฟู และการบริหารจัดการด้านธรณีวิทยา ทรัพยากรธรณี ซากดึกดำบรรพ์ ธรณีวิทยาสิ่งแวดล้อม และธรณีพิบัติภัย รวมทั้งการกำกับ การดูแล การประเมินผล และติดตามตรวจสอบให้เป็นไปตามกฎหมาย และมาตรการ
- (๔) ดำเนินการเกี่ยวกับการสำรวจ การตรวจสอบ การศึกษา การวิจัย การพัฒนา องค์ความรู้การให้บริการข้อมูล การเผยแพร่ความรู้ การบริการทางวิชาการ ประสานความร่วมมือกับต่างประเทศ และองค์การระหว่างประเทศ ในด้านธรณีวิทยา ทรัพยากรธรณี ซากดึกดำบรรพ์ ธรณีวิทยาสิ่งแวดล้อม และธรณีพิบัติภัย
- (๕) กำหนดมาตรฐานทางธรณีวิทยา ทรัพยากรแร่ ซากดึกดำบรรพ์ ธรณีวิทยา สิ่งแวดล้อม และธรณีพิบัติภัย รวมทั้งรวบรวมจัดเก็บรักษาหลักฐานอ้างอิงทางธรณีวิทยา ทรัพยากรแร่ และซากดึกดำบรรพ์ ของประเทศ
- (๖) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นหน้าที่และอำนาจของกรม หรือตามที่รัฐมนตรี หรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย

นอกจากนี้ ยังมีองค์การในการกำกับดูแล เป็นรัฐวิสาหกิจ ๓ หน่วยงานและ องค์การมหาชน ๒ หน่วยงาน ดังนี้

๑. องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้

มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

- (๑) ถือกรรมสิทธิ์ ครอบครองที่ดินและทรัพย์สินอื่น ๆ มีสิทธิต่าง ๆ สร้าง ซื่อ ขยาย เข้า ให้เช่า ให้เช่าซื้อ ยืม ให้ยืม จัดหา จำหน่าย แลกเปลี่ยน โอน และรับโอนด้วยประการใด ๆ ซึ่งที่ดินทรัพย์สินอื่น ๆ หรือสิทธิ ทั้งภายในและภายนอกราชอาณาจักร
- (๒) คำนวณผลและผลิตภัณฑ์ของอุตสาหกรรมป่าไม้ ทั้งภายในและภายนอกราชอาณาจักร
- (๓) สั่งเข้ามาในและส่งออกไปนอกราชอาณาจักร ซึ่งเครื่องมือเครื่องใช้ และเครื่องจักร ที่ใช้ในการ อุตสาหกรรมป่าไม้

- (๔) เป็นนายหน้าและตัวแทนค้าต่างในการค้าผลิตผลและผลิตภัณฑ์ของอุตสาหกรรมป่าไม้ เครื่องมือเครื่องใช้ และเครื่องจักรที่ใช้ในการอุตสาหกรรมป่าไม้
- (๕) กู้ ยืมเงิน แต่ถ้าเป็นจำนวนเงินเกินกว่าคราวละห้าล้านบาท ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีก่อน
- (๖) ตั้งและรับเป็นสาขา ตัวแทน ตัวแทนค้าต่างหรือนายหน้าในกิจการต่าง ๆ ของเอกชนหรือนิติบุคคลใด ๆ ทั้งภายในและภายนอกราชอาณาจักร ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์แก่กิจการของอุตสาหกรรมป่าไม้
- (๗) ร่วมการงานหรือสมทบกับบุคคลอื่น เพื่อประโยชน์แก่กิจการของอุตสาหกรรมป่าไม้ รวมทั้งการเข้าเป็นหุ้นส่วนหรือถือหุ้นในห้างหุ้นส่วนหรือนิติบุคคลใด ๆ แต่ต้องได้รับอนุญาตจากคณะรัฐมนตรีก่อน

๖. องค์การสวนพฤกษศาสตร์

มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

- (๑) ถิ่นกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง มีทรัพย์สินต่าง ๆ สร้าง ซื้อ จัดหา ขาย จำหน่าย เช่า ให้เช่า เช่าซื้อ ให้เช่าซื้อ ยืม ให้ยืม แลกเปลี่ยน โอน รับโอนหรือดำเนินการเกี่ยวกับทรัพย์สินใด ๆ ทั้งภายในและภายนอกราชอาณาจักร ตลอดทั้งรับทรัพย์สินซึ่งมีผู้อุทิศให้
- (๒) ว่าจ้างหรือรับจ้างทำกิจการที่เกี่ยวกับกิจการขององค์การสวนพฤกษศาสตร์
- (๓) ขายหรือแลกเปลี่ยนพรรณไม้หรือผลิตภัณฑ์ที่ผลิตขึ้นจากพืช ตลอดจนทำการค้าและให้บริการเกี่ยวกับกิจการขององค์การสวนพฤกษศาสตร์
- (๔) กู้ ยืม ให้กู้ยืมหรือให้ยืมเงิน โดยมีหลักประกันด้วยบุคคลหรือด้วยทรัพย์สินเพื่อประโยชน์แก่กิจการขององค์การสวนพฤกษศาสตร์ ในกรณีที่เป็นการกู้ยืมเงินที่มีจำนวนเงินคราวละห้าล้านบาทขึ้นไป ต้องได้รับอนุมัติจากรัฐมนตรีและกระทรวงการคลังก่อน
- (๕) ร่วมกิจการหรือร่วมทุนกับบุคคลอื่นเพื่อประโยชน์แก่กิจการขององค์การสวนพฤกษศาสตร์ รวมทั้งการเข้าเป็นหุ้นส่วนจำพวกจำกัดความรับผิดชอบในห้างหุ้นส่วนจำกัดหรือเป็นผู้ถือหุ้นในบริษัทจำกัดหรือนิติบุคคลใด ทั้งนี้ เมื่อได้รับอนุมัติจากรัฐมนตรีแล้ว
- (๖) ตั้งหรือรับเป็นตัวแทน ตัวแทนการค้าหรือนายหน้าเกี่ยวกับกิจการตามวัตถุประสงค์ตั้งหรือรับเป็นตัวแทน ตัวแทนการค้าหรือนายหน้าเกี่ยวกับกิจการตามวัตถุประสงค์ขององค์การสวนพฤกษศาสตร์

๓. องค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์

มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

- (๑) ถือกรรมสิทธิ์ มีสิทธิครอบครอง หรือมีทรัพย์สินสิทธิต่าง ๆ
- (๒) ก่อตั้งสิทธิหรือทำนิติกรรมทุกประเภทเพื่อประโยชน์ในการดำเนินการขององค์การ
- (๓) ให้คำปรึกษา สำรวจ วางแผนปฏิบัติการ ออกแบบ หรือก่อสร้างสถานที่เลี้ยงและจัดแสดงสัตว์หรือสวนสัตว์ แก่หน่วยงานอื่นของรัฐหรือเอกชน
- (๔) กู้ยืมเงินหรือให้กู้ยืมเงินโดยมีหลักประกันด้วยบุคคลหรือด้วยทรัพย์สิน
- (๕) เรียกเก็บค่าบริการหรือค่าธรรมเนียมในการดำเนินการขององค์การ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และอัตราที่คณะกรรมการกำหนด
- (๖) ออกพันธบัตรหรือตราสารอื่นใดเพื่อการลงทุน
- (๗) ถือหุ้น หรือเข้าเป็นหุ้นส่วน ร่วมลงทุนหรือเข้าร่วมกิจการกับนิติบุคคลอื่นในกิจการที่เกี่ยวกับวัตถุประสงค์ขององค์การ
- (๘) จัดตั้งบริษัทจำกัดเพื่อประกอบกิจการสวนสัตว์และกิจการอื่นที่เกี่ยวกับวัตถุประสงค์ขององค์การ
- (๙) ตั้งหรือรับเป็นตัวแทน ตัวแทนค้าต่างหรือนายหน้าในกิจการที่เกี่ยวกับวัตถุประสงค์ขององค์การ
- (๑๐) ว่าจ้างหรือมอบให้บุคคลใดประกอบกิจการส่วนหนึ่งส่วนใดขององค์การ
- (๑๑) ประสาน ให้คำปรึกษาและร่วมมือกับหน่วยงานทั้งในประเทศและต่างประเทศในกิจการที่เกี่ยวกับวัตถุประสงค์ขององค์การ
- (๑๒) ส่งเสริม ร่วมมือ หรือดำเนินการในการฝึกอบรมและให้การศึกษาด้านวิชาการต่าง ๆ เกี่ยวกับสัตว์วิทยาและที่เกี่ยวข้อง
- (๑๓) กระทำการอื่นใดอันเป็นการส่งเสริมและอุดหนุนกิจการสวนสัตว์

๔. สำนักงานพัฒนาเศรษฐกิจจากฐานชีวภาพ (องค์การมหาชน)

มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

- (๑) ส่งเสริม สนับสนุน และดำเนินการพัฒนาเศรษฐกิจจากฐานชีวภาพ
- (๒) ส่งเสริมและสนับสนุนการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพและภูมิปัญญาของชุมชนและท้องถิ่น
- (๓) รวบรวม ศึกษา วิเคราะห์ และประเมินข้อมูล รวมทั้งความต้องการด้านการพัฒนาเศรษฐกิจจากฐานชีวภาพ เพื่อเสนอแนะนโยบายและมาตรการเกี่ยวกับการพัฒนาเศรษฐกิจจากฐานชีวภาพต่อคณะรัฐมนตรี
- (๔) เก็บรวบรวมและจัดทำบัญชีรายการพืช สัตว์ และจุลินทรีย์ที่มีแหล่งกำเนิดหรือพบได้ในประเทศ รวมทั้งภูมิปัญญาของชุมชนและท้องถิ่น เพื่อประโยชน์ในการเป็นฐานข้อมูลและดูแลการใช้ประโยชน์ทางเศรษฐกิจจากความหลากหลายทางชีวภาพและภูมิปัญญาของชุมชนและท้องถิ่น

(๕) ส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัย เพื่อพัฒนาต่อยอดองค์ความรู้เกี่ยวกับการใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพและภูมิปัญญาของชุมชนและท้องถิ่นไปสู่การใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์

(๖) ส่งเสริมและสนับสนุนการลงทุนเกี่ยวกับการพัฒนาเศรษฐกิจจากฐานชีวภาพ

(๗) ส่งเสริม สนับสนุน และดำเนินการเผยแพร่องค์ความรู้และการให้บริการการเข้าถึง และใช้ประโยชน์เกี่ยวกับความหลากหลายทางชีวภาพและภูมิปัญญาของชุมชนและท้องถิ่น

(๘) ส่งเสริม สนับสนุน และดำเนินการเพื่อให้มีการจดทะเบียนคุ้มครองความหลากหลายทางชีวภาพและภูมิปัญญาของชุมชนและท้องถิ่นตามกฎหมายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนป้องกันและแก้ไขปัญหาการละเมิดสิทธิประโยชน์ของประเทศในเรื่องดังกล่าว

(๙) เป็นศูนย์กลางติดตามและประสานการดำเนินการของหน่วยงานของรัฐและเอกชน ที่เกี่ยวข้อง ทั้งในประเทศและต่างประเทศ ในการพัฒนาเศรษฐกิจจากฐานชีวภาพให้มีความเชื่อมโยงกันและสอดคล้องกับนโยบายที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

(๑๐) ปฏิบัติงานหรือดำเนินการอื่นใดตามที่คณะรัฐมนตรีหรือคณะกรรมการที่คณะรัฐมนตรีกำหนดให้ทำหน้าที่เกี่ยวกับการพัฒนาเศรษฐกิจจากฐานชีวภาพมอหมาย

๕. องค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน)

มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

(๑) ถือกรรมสิทธิ์ มีสิทธิครอบครอง และมีทรัพย์สินต่าง ๆ

(๒) ก่อตั้งสิทธิหรือทำนิติกรรมทุกประเภท เพื่อประโยชน์ในการดำเนินกิจการขององค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน)

(๓) จัดให้มีหรือให้ทุนเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานด้านก๊าซเรือนกระจก

(๔) เรียกเก็บค่าธรรมเนียมค่าบำรุงค่าตอบแทน หรือค่าบริการในการดำเนินกิจการต่าง ๆ ตามวัตถุประสงค์ขององค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน) ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และอัตราที่คณะกรรมการองค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน) กำหนด

(๕) มอบหมายให้บุคคลหรือหน่วยงาน ซึ่งเป็นผู้ชำนาญการหรือเชี่ยวชาญทำการศึกษาวิเคราะห์ข้อเสนอโครงการ และเสนอรายงานหรือความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณา

(๖) ทำความตกลงและร่วมมือกับองค์การหรือหน่วยงานอื่นทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ทั้งในประเทศและต่างประเทศในกิจการที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการตามวัตถุประสงค์ขององค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน)

(๗) ดำเนินการอื่นใดที่จำเป็นหรือต่อเนื่อง เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน) ตามที่คณะกรรมการองค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน) มอบหมาย

(๘) ปฏิบัติงานหรือดำเนินการอื่นใดตามคณะรัฐมนตรี คณะกรรมการนโยบายการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศแห่งชาติ หรือคณะกรรมการองค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน) มอบหมาย

กระบวนการจัดทำแผนแม่บทกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐)

กระบวนการจัดทำแผนแม่บทกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) มีการดำเนินการดังนี้

๑. ศึกษา วิเคราะห์ รวบรวมและประมวลข้อมูลสำคัญที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อกำหนดกระบวนการที่เหมาะสมสำหรับการจัดทำแผนให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนการปฏิรูปประเทศ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๑๒ นโยบายของคณะรัฐมนตรีที่แถลงต่อรัฐสภา แผนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

๒. ศึกษาผลการดำเนินงานที่ผ่านมาของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยรวบรวมข้อมูลทุกมิติจากกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและแหล่งข้อมูลอื่น

๓. จัดกระบวนการเตรียมความพร้อมและสร้างความเข้าใจให้ผู้บริหารระดับสูงของหน่วยงาน ผู้บริหารที่รับผิดชอบด้านแผนงาน งบประมาณของหน่วยงาน และเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และองค์การมหาชนในสังกัด/กำกับของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในการจัดทำแผนปฏิบัติราชการฯ การแปลงแผนไปสู่การปฏิบัติงาน โดยคำนึงถึงความสอดคล้องเชื่อมโยงกับแผนและนโยบายระดับชาติ

๔. จัดกระบวนการสำหรับการจัดทำแผนฯ เพื่อให้ได้ผลที่ครอบคลุมและสอดคล้องยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๘๐) แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนการปฏิรูปประเทศและแผนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมถึงมาตรการและแนวทางต่าง ๆ ที่หน่วยงานกลางอื่น ๆ กำหนด

๕. สัมภาษณ์ผู้บริหารระดับสูงของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จำนวน ๕ ท่าน และจัดทำแบบสำรวจออนไลน์ ส่งให้ผู้บริหารลงไป ๒ ระดับ เพื่อนำข้อมูลมาทบทวนสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และวิเคราะห์ จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และข้อจำกัด รวมทั้งความต้องการและความคาดหวังในการดำเนินงานของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และกำหนดขีดความสามารถหลัก ความได้เปรียบเชิงกลยุทธ์ ความคาดหวัง และความท้าทายในอนาคตของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๖. ยกร่างแผนแม่บทกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) ให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนการปฏิรูปประเทศ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นโยบายของคณะรัฐมนตรีที่แถลงต่อสภาและแผนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ให้เป็นไปตามระเบียบหรือแนวทางที่หน่วยงานกลางกำหนดตามแนวทางการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ของหน่วยงานกลาง (สำนักงานงบประมาณ สำนักงาน ก.พ.ร. และสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ) ประกอบด้วยสาระสำคัญต่าง ๆ ดังนี้

๖.๑ ข้อมูลพื้นฐานของหน่วยงาน

- วิสัยทัศน์ พันธกิจ อำนาจหน้าที่
- ประเด็นยุทธศาสตร์ เป้าประสงค์ กลยุทธ์
- โครงการสำคัญ (Flagship Project) หน่วยงานรับผิดชอบ
- เป้าหมายการให้บริการกระทรวงฯ เป็นต้น

๖.๒ การวิเคราะห์

- บทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ ที่เกี่ยวข้อง
- แผนยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๘๐) แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนปฏิรูปประเทศ เป้าหมายรัฐบาลที่เกี่ยวข้องตามนโยบายรัฐบาล แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
- สภาพแวดล้อม (การวิเคราะห์จุดอ่อน จุดแข็ง โอกาส และภัยคุกคาม) เป็นต้น

๗. จัดกระบวนการรับฟังความคิดเห็นต่อร่างแผนแม่บทกระทรวง และประมวลผล พร้อมทั้งเสนอแนะความเป็นไปได้

๘. จัดกระบวนการนำเสนอร่างแผนแม่บทกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) เพื่อให้ผู้บริหารกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และผู้ที่เกี่ยวข้อง วิพากษ์ และให้คำแนะนำ เพื่อนำมาปรับใช้ในการขับเคลื่อนและเป็นแนวทางการปฏิบัติในทิศทางเดียวกันให้เกิดผลในลักษณะบรรลุผลที่วางไว้ (Breakthrough Results)

๙. จัดทำแผนแม่บทกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) ที่มีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนการปฏิรูปประเทศ และแผนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

๑๐. นำเสนอแผนแม่บทกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) ให้กับผู้บริหารระดับสูงกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อให้ความเห็นชอบ

๑๑. จัดการสื่อสารแนวทางการขับเคลื่อนแผนแม่บทของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อบูรณาการการขับเคลื่อนองค์กรตามแนวทางระบบราชการ ๔.๐

๑๒. สรุปผลการดำเนินงานและนำเสนอผลการดำเนินโครงการให้ผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายทราบ

กรอบแนวคิดในการจัดทำแผนแม่บทกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐)

กรอบแนวคิด ในการจัดทำแผนแม่บทกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๘๐) ได้นำนโยบายและแผนของชาติ ในทุกระดับที่เกี่ยวข้องมาจัดวางเป้าหมายและถ่ายทอด เชื่อมโยงให้สอดคล้องและตอบสนองกับแนวโน้ม ทิศทาง และสถานการณ์ปัจจุบันของประเทศ ประกอบด้วย รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนการปฏิรูปประเทศ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๕) นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๕๘-๒๕๖๔) รวมทั้ง เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) โดยมีรายละเอียดดังนี้

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ ได้จัดทำขึ้น โดยคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของประชาชน ที่มุ่งหวังให้รัฐธรรมนูญฉบับนี้เป็นที่ยอมรับนับถือของสากล และสอดคล้องกับประเพณี วัฒนธรรม และวิถีชีวิตของคนไทย และสภาพปัญหาประเทศไทย โดยมีกลไกที่มีประสิทธิภาพในการปฏิรูป และสร้างความปรองดองให้เกิดขึ้นให้ได้ และกำหนดแนวทางในการขจัดทุจริตและประพฤติมิชอบอย่างได้ผล ตลอดจนสร้างกลไกที่มีประสิทธิภาพ โดยมีมาตรการที่เกี่ยวข้องด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ประกอบด้วย

มาตรา ๔๓ บุคคลและชุมชนย่อมมีสิทธิ

(๒) จัดการ บำรุงรักษา และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และความหลากหลายทางชีวภาพอย่างสมดุลและยั่งยืนตามวิธีการที่กฎหมายบัญญัติ

มาตรา ๕๐ บุคคลมีหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๒) ป้องกันประเทศ พิทักษ์รักษาเกียรติภูมิ ผลประโยชน์ของชาติ และสาธารณสมบัติของแผ่นดิน รวมทั้งให้ความร่วมมือในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

(๘) ร่วมมือและสนับสนุน การอนุรักษ์และคุ้มครองสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติ ความหลากหลายทางชีวภาพ รวมทั้งมรดกทางวัฒนธรรม

มาตรา ๕๗ รัฐต้อง

(๑) อนุรักษ์ พื้นฟู และส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น ศิลปะ วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม และจารีต ประเพณีอันดีงามของท้องถิ่นและของชาติ และจัดให้มีพื้นที่สาธารณะสำหรับกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง รวมทั้ง ส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชน ชุมชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้ใช้สิทธิและมีส่วนร่วม ในการดำเนินการด้วย

(๒) อนุรักษ์ คุ้มครอง บำรุงรักษา พื้นฟู บริหารจัดการ และใช้หรือจัดให้มีการใช้ประโยชน์ จากทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และความหลากหลายทางชีวภาพ ให้เกิดประโยชน์อย่างสมดุล และยั่งยืน โดยต้องให้ประชาชนและชุมชนในท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมดำเนินการและได้รับประโยชน์ จากการ ดำเนินการดังกล่าวด้วยตามที่กฎหมายบัญญัติ

มาตรา ๕๘ การดำเนินการใดของรัฐหรือที่รัฐจะอนุญาตให้ผู้ใดดำเนินการ ถ้าการนั้นอาจมี ผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติคุณภาพสิ่งแวดล้อม สุขภาพ อนามัย คุณภาพชีวิต หรือส่วนได้เสียสำคัญอื่นใด ของประชาชนหรือชุมชนหรือสิ่งแวดล้อมอย่างรุนแรง รัฐต้องดำเนินการให้มีการศึกษาและประเมินผลกระทบ ต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชนหรือชุมชน ฯลฯ

มาตรา ๗๒ รัฐพึงดำเนินการเกี่ยวกับที่ดิน ทรัพยากรน้ำ และพลังงาน ดังต่อไปนี้

(๑) วางแผนการใช้ที่ดินของประเทศให้เหมาะสมกับสภาพของพื้นที่และศักยภาพของที่ดิน ตามหลักการพัฒนาอย่างยั่งยืน

(๒) จัดให้มีการวางผังเมืองทุกระดับและบังคับการให้เป็นไปตามผังเมืองอย่างมีประสิทธิภาพ รวมตลอดทั้งพัฒนาเมืองให้มีความเจริญ โดยสอดคล้องกับความต้องการของประชาชนในพื้นที่

(๓) จัดให้มีมาตรการกระจายการถือครองที่ดินเพื่อให้ประชาชนสามารถมีที่ทำกินได้อย่างทั่วถึง และเป็นธรรม

(๔) จัดให้มีทรัพยากรน้ำที่มีคุณภาพและเพียงพอต่อการอุปโภคบริโภคของประชาชน รวมทั้ง การประกอบเกษตรกรรม อุตสาหกรรม และการอื่น

(๕) ส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงานและการใช้พลังงานอย่างคุ้มค่า รวมทั้งพัฒนาและสนับสนุน ให้มีการผลิตและการใช้พลังงานทางเลือกเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงด้านพลังงานอย่างยั่งยืน

มาตรา ๒๕๗ การปฏิรูปประเทศตามหมวดนี้ต้องดำเนินการเพื่อบรรลุเป้าหมาย ดังต่อไปนี้

(๑) ประเทศชาติมีความสงบเรียบร้อย มีความสามัคคีปรองดอง มีการพัฒนาอย่างยั่งยืนตามหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และมีความสมดุลระหว่างการพัฒนาด้านวัตถุกับการพัฒนาด้านจิตใจ

(๒) สังคมมีความสงบสุข เป็นธรรม และมีโอกาสอันทัดเทียมกันเพื่อขจัดความเหลื่อมล้ำ

(๓) ประชาชนมีความสุข มีคุณภาพชีวิตที่ดี และมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศและการปกครอง ในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

มาตรา ๒๕๘

ช. ด้านอื่น ๆ

(๑) ให้มีระบบบริหารจัดการทรัพยากรน้ำที่มีประสิทธิภาพ เป็นธรรมและยั่งยืน โดยคำนึงถึง ความต้องการใช้น้ำในทุกมิติ รวมทั้งความเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมและสภาพภูมิอากาศประกอบกัน

- (๒) จัดให้มีการกระจายการถือครองที่ดินอย่างเป็นธรรม รวมทั้งการตรวจสอบกรรมสิทธิ์ และการถือครองที่ดินทั่วประเทศ เพื่อแก้ไขปัญหากรรมสิทธิ์และสิทธิครอบครองที่ดินอย่างเป็นระบบ
- (๓) จัดให้มีระบบจัดการและกำจัดขยะมูลฝอยที่มีประสิทธิภาพ เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและสามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ด้านอื่น ๆ ได้

ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐)

ที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) มุ่งเน้นการสร้างความมั่นคงระหว่างการพัฒนาความมั่นคง เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม โดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน โดยประกอบด้วย ๖ ยุทธศาสตร์ ได้แก่ ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาส และความเสมอภาคทางสังคม ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตร กับสิ่งแวดล้อม และยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

๑) ยุทธศาสตร์ชาติที่ ๑ ด้านความมั่นคง

“ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง มีเป้าหมายสำคัญในภาพรวม ๒๐ ปี คือ ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข”

(๑) เป้าหมาย

- ๑.๑ ประชาชนอยู่ดี กินดี และมีความสุข
- ๑.๒ บ้านเมืองมีความมั่นคงในทุกมิติและทุกระดับ
- ๑.๓ กองทัพ หน่วยงานด้านความมั่นคง ภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน มีความพร้อมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาความมั่นคง
- ๑.๔ ประเทศไทยมีบทบาทด้านความมั่นคงเป็นที่ชื่นชมและได้รับการยอมรับโดย ประชาคม ระหว่างประเทศ
- ๑.๕ การบริหารจัดการความมั่นคงมีผลสำเร็จที่เป็นรูปธรรมอย่างมีประสิทธิภาพ

(๒) ประเด็นยุทธศาสตร์

- ๔.๒ การป้องกันและแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคง
- ๔.๒.๔ การรักษาความมั่นคงและผลประโยชน์ทางทรัพยากรธรรมชาติ

และสิ่งแวดล้อมทั้งทางบกและทางทะเล

(๓) การบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ

การพัฒนากลไกการบริหารจัดการความมั่นคงแบบองค์รวม ในแผนแม่บทกระทรวงฯ เพื่อให้ กลไกสำคัญต่าง ๆ ทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถส่งเสริมและสนับสนุนการบริหารและพัฒนาประเทศ ได้อย่างแท้จริงเป็นรูปธรรม มีการใช้หลักธรรมาภิบาล และการบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัด และมีประสิทธิภาพ สามารถจัดปัญหาการทุจริตและประพฤติมิชอบอย่างจริงจัง เกิดความมั่นใจได้ว่าหน่วยงานรับผิดชอบทั้งหลัก และรอง พร้อมรับมือกับภัยคุกคามทุกรูปแบบทั้งในปัจจุบันและอนาคต โดยการพัฒนากลไกให้พร้อมสำหรับการติดตาม เฝ้าระวัง แจ้งเตือน ป้องกันและแก้ไขปัญหาความมั่นคงแบบองค์รวมอย่างเป็นรูปธรรม ซึ่งเป็น

กลยุทธ์สำคัญที่จะนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยการรักษาความมั่นคงและผลประโยชน์ทางทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทั้งทางบกและทางทะเล

๒) ยุทธศาสตร์ชาติที่ ๒ ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน

“ยุทธศาสตร์ชาติด้านความสามารถในการแข่งขัน มีเป้าหมายการพัฒนาที่มุ่งเน้นการยกระดับศักยภาพของประเทศในหลากหลายมิติบนพื้นฐานแนวคิด ๓ ประการ ได้แก่ (๑) “ต่อยอดอดีต” โดยมองกลับไปที่เราทำมาทางเศรษฐกิจ อุตสาหกรรม ประเพณี วิถีชีวิต และจุดเด่นทางทรัพยากรธรรมชาติที่หลากหลาย รวมทั้งความได้เปรียบเชิงเปรียบเทียบของประเทศในด้านอื่น ๆ นำมาประยุกต์ผสมผสานกับเทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อให้สอดคล้องกับบริบทของเศรษฐกิจและสังคมโลกสมัยใหม่ (๒) “ปรับปรุงปัจจุบัน” เพื่อปูทางสู่อนาคตผ่านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของประเทศในมิติต่าง ๆ ทั้งโครงข่ายระบบคมนาคมและขนส่ง โครงสร้างพื้นฐานวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และดิจิทัล และการปรับปรุงสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมและบริการอนาคต และ (๓) “สร้างคุณค่าใหม่ ในอนาคต” ด้วยการเพิ่มศักยภาพของผู้ประกอบการ พัฒนาคู่มือใหม่ รวมถึงปรับปรุงรูปแบบธุรกิจเพื่อตอบสนองต่อความต้องการของตลาด ผสมผสานกับยุทธศาสตร์ที่รองรับอนาคตบนพื้นฐานของการต่อยอดอดีตและปรับปรุงปัจจุบัน พร้อมทั้ง การส่งเสริมและสนับสนุนจากภาครัฐให้ประเทศไทยสามารถสร้างฐานรายได้และการจ้างงานใหม่ ขยายโอกาสทางการค้าและการลงทุนในเวทีโลกควบคู่ไปกับการยกระดับรายได้และการกินดีอยู่ดี รวมถึงการเพิ่มขึ้นของชนชั้นกลางและลดความเหลื่อมล้ำของคนในประเทศได้ในคราวเดียวกัน”

(๑) เป้าหมายที่เกี่ยวข้อง

๑.๑ ประเทศไทยเป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว เศรษฐกิจเติบโตอย่างมีเสถียรภาพและยั่งยืน

(๒) ประเด็นยุทธศาสตร์

๔.๔ โครงสร้างพื้นฐาน เชื่อมไทย เชื่อมโลก

๔.๔.๓ เพิ่มพื้นที่และเมืองเศรษฐกิจ

(๓) การบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ

แผนแม่บทกระทรวงฯ มีแนวทางในการพัฒนา โดยพัฒนาและบูรณาการแผนที่ทรัพยากรธรรมชาติของแผนที่ภูมิศาสตร์เดียวกัน โดยบูรณาการผังพลังงาน ผังเศรษฐกิจในพื้นที่เข้าด้วยกัน เพิ่มพื้นที่เป้าหมายที่มีความยั่งยืนทางภูมิณีเวศ ติดตามการเปลี่ยนแปลงสารสนเทศทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อการบริหารจัดการ (Eco Dashboard) ทบทวนเกณฑ์การพัฒนาเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืนในแต่ละระยะ สร้างภาคีเครือข่ายองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นร่วมขับเคลื่อนกิจกรรมส่งเสริมให้เกิดเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืนโดยกระบวนการมีส่วนร่วม ถ่ายทอดและจัดเวทีแลกเปลี่ยนประสบการณ์ แนวคิดการพัฒนาเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืน ให้แก่ภาคีเครือข่าย และกระตุ้นให้ท้องถิ่นเข้าสู่การประเมินเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืน และประเมินเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืนตามระยะการพัฒนาเมืองตามเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติ

๓) ยุทธศาสตร์ชาติที่ ๔ ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม

“ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม มีเป้าหมายการพัฒนาที่ให้ความสำคัญกับการดึงเอาพลังของภาคส่วนต่าง ๆ ทั้งภาคเอกชน ประชาสังคม ชุมชน ท้องถิ่น มาร่วมขับเคลื่อน โดยการสนับสนุนการรวมตัวของประชาชนในการร่วมคิดร่วมทำ เพื่อส่วนรวม การกระจายอำนาจและความรับผิดชอบไปสู่กลไกบริหารราชการแผ่นดินในระดับท้องถิ่น การเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนในการจัดการตนเอง และการเตรียมความพร้อมของประชากรไทย ทั้งในมิติสุขภาพ เศรษฐกิจ สังคม

และสภาพแวดล้อมให้เป็นประชากรที่มีคุณภาพ สามารถพึ่งตนเอง และทำประโยชน์แก่ครอบครัว ชุมชน และสังคมให้นานที่สุด โดยรัฐให้หลักประกันการเข้าถึงบริการและ สวัสดิการที่มีคุณภาพอย่างเป็นธรรม และทั่วถึง”

(๑) เป้าหมาย

๑.๑ สร้างความเป็นธรรม และลดความเหลื่อมล้ำในทุกมิติ

๑.๒ กระจายศูนย์กลางความเจริญทางเศรษฐกิจและสังคม เพิ่มโอกาสให้ทุกภาคส่วน เข้ามาเป็นกำลังของการพัฒนาประเทศในทุกระดับ

๑.๓ เพิ่มขีดความสามารถของชุมชนท้องถิ่นในการพัฒนา การพึ่งตนเองและการจัดการ ตนเองเพื่อสร้างสังคมคุณภาพ

(๒) ประเด็นยุทธศาสตร์

๔.๑ การลดความเหลื่อมล้ำ สร้างความเป็นธรรมในทุกมิติ

(๓) การบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ

แผนแม่บทกระทรวงฯ มีแนวทางในการพัฒนา โดยการกระจายการถือครองที่ดินและการ เข้าถึงทรัพยากร การกระจายการถือครองที่ดินในขนาดที่เหมาะสมต่อการประกอบอาชีพ เพื่อให้เกิด ความเป็นธรรมในการถือครองที่ดิน การปรับปรุงกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการใช้ประโยชน์ที่ดินสาธารณะ เพื่อการประกอบอาชีพสำหรับประชาชน เพื่อให้ผู้มีรายได้น้อยเข้าถึงการใช้ประโยชน์ที่ดินได้อย่างเป็นธรรม แก้ปัญหาความขัดแย้งระหว่างเขตพื้นที่ป่าทับซ้อนพื้นที่ทำกินของประชาชน เพื่อให้ผลผลิตจากการใช้ประโยชน์ ที่ดินสูงขึ้น ซึ่งจะทำให้การจัดสรรที่ดินทำกินได้อย่างมีประสิทธิภาพ และลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม

(๔) ความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ

ข้อ ๔.๑ การลดความเหลื่อมล้ำ สร้างความเป็นธรรมในทุกมิติ

๔.๑.๑ ปรับโครงสร้างและเศรษฐกิจฐานราก

๔.๑.๓ กระจายการถือครองที่ดินและการเข้าถึงทรัพยากร

๔) ยุทธศาสตร์ชาติที่ ๕ ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อ สิ่งแวดล้อม

“ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญเพื่อนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนในทุกมิติ ทั้งด้านสังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม ธรรมาภิบาล และความเป็นหุ้นส่วนความร่วมมือระหว่างกัน ทั้งภายในและภายนอก ประเทศอย่างบูรณาการ ใช้พื้นที่เป็นตัวตั้งในการกำหนดกลยุทธ์และแผนงาน และการให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ได้เข้ามามีส่วนร่วมในแบบทางตรงให้มากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ โดยเป็นการดำเนินการบนพื้นฐานการเติบโต ร่วมกัน ไม่ว่าจะเป็นทางเศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม และคุณภาพชีวิต โดยให้ความสำคัญกับการสร้างสมดุล ทั้ง ๓ ด้าน อันจะนำไปสู่ความยั่งยืนเพื่อคนรุ่นต่อไปอย่างแท้จริง” โดยมีเป้าหมาย ๒๐ ปี ที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

(๑) เป้าหมาย

๑.๑ อนุรักษ์และรักษาทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมให้คนรุ่นต่อไป ได้ใช้อย่างยั่งยืน มีสมดุล

๑.๒ พัฒนาพื้นที่และสร้างใหม่ฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อลดผลกระทบทางลบ จากการพัฒนาสังคมเศรษฐกิจของประเทศ

๑.๓ ใช้ประโยชน์และสร้างการเติบโต บนฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้สมดุลภายในขีดความสามารถของระบบนิเวศ

๑.๔ ยกระดับกระบวนการตัดสินใจ เพื่อกำหนดอนาคตประเทศด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม บนหลักของการมีส่วนร่วม และธรรมาภิบาล

(๒) ประเด็นยุทธศาสตร์

๔.๑ สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจสีเขียว

๔.๒ สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจภาคทะเล

๔.๓ สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมที่เป็นมิตรต่อสภาพภูมิอากาศ

๔.๔ พัฒนาพื้นที่เมือง ชนบท เกษตรกรรมและอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ มุ่งเน้นความเป็นเมืองที่เติบโตอย่างต่อเนื่อง

๔.๕ พัฒนาความมั่นคงทางน้ำ พลังงานและการเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

๔.๖ ยกระดับกระบวนการตัดสินใจเพื่อกำหนดอนาคตประเทศ

(๓) การบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ

แผนแม่บทกระทรวงฯ มีแนวทางในการบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ โดยการเพิ่มประสิทธิภาพการขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โดยมีเป้าหมายในการลดปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจก มีการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการความหลากหลายทางชีวภาพ พื้นที่ชุ่มน้ำ สิ่งแวดล้อมภูมินิเวศ สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรม พื้นที่สีเขียว พื้นที่คุ้มครองและการพัฒนา เพิ่มประสิทธิภาพในการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม รวมถึงมีแนวทางในการอุดหนุนงบประมาณภายใต้แผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัดเพื่อการจัดการด้านมลพิษ

(๔) ความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ

ข้อ ๔.๑ สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจสีเขียว

๔.๑.๑ เพิ่มมูลค่าของเศรษฐกิจฐานชีวภาพให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน

๔.๑.๒ อนุรักษ์และฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพในและนอกถิ่นกำเนิด

๔.๑.๔ รักษาและเพิ่มพื้นที่สีเขียวที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

ข้อ ๔.๒ สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจภาคทะเล

๔.๒.๑ เพิ่มมูลค่าของเศรษฐกิจฐานชีวภาพทางทะเล

๔.๒.๒ ปรับปรุง พื้นฟู และสร้างใหม่ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งทั้งระบบ

๔.๒.๓ ฟื้นฟูชายหาดที่เป็นแหล่งท่องเที่ยว ชายฝั่งทะเลได้รับการป้องกันและแก้ไขทั้งระบบ และมีนโยบายการจัดการชายฝั่งแบบบูรณาการอย่างเป็นองค์รวม

๔.๒.๔ พัฒนาและเพิ่มสัดส่วนกิจกรรมทางทะเลที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

ข้อ ๔.๓ สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมที่เป็นมิตรต่อสภาพภูมิอากาศ

๔.๓.๑ ลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก

๔.๓.๒ มีการปรับตัวเพื่อลดความเสี่ยงและเสียหายจากภัยธรรมชาติ และผลกระทบที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

๔.๓.๓ มุ่งเป้าสู่การลงทุนที่เป็นมิตรต่อสภาพภูมิอากาศในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของภาครัฐและภาคเอกชน

๔.๓.๔ พัฒนาและสร้างระบบรับมือปรับตัวต่อโรคอุบัติใหม่และโรคอุบัติซ้ำที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศ

ข้อ ๔.๔ พัฒนาพื้นที่เมือง ชนบท เกษตรกรรมและอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ มุ่งเน้นความเป็นเมืองที่เติบโตอย่างต่อเนื่อง

๔.๔.๓ จัดการมลพิษที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และสารเคมีในภาคเกษตรทั้งระบบ ให้เป็นไปตามมาตรฐานสากลและค่ามาตรฐานสากล

ข้อ ๔.๕ พัฒนาความมั่นคงน้ำ พลังงาน และเกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

๔.๕.๑ พัฒนาการจัดการน้ำเชิงลุ่มน้ำทั้งระบบเพื่อเพิ่มความมั่นคงด้านน้ำของประเทศ”

ข้อ ๔.๖ ยกระดับกระบวนการทัศน์เพื่อกำหนดอนาคตประเทศ

๔.๖.๑ ส่งเสริมคุณลักษณะและพฤติกรรมที่พึงประสงค์ด้านสิ่งแวดล้อมและคุณภาพชีวิตที่ดีของคนไทย

๔.๖.๒ พัฒนาเครื่องมือกลไกและระบบยุติธรรม และระบบประชาธิปไตยสิ่งแวดล้อม

๔.๖.๓ จัดโครงสร้างเชิงสถาบันเพื่อจัดการประเด็นร่วม ด้านการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่สำคัญ

๔.๖.๔ พัฒนาและดำเนินโครงการที่ยกระดับกระบวนการทัศน์ เพื่อกำหนดอนาคตประเทศ ด้านทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรม

๕) ยุทธศาสตร์ชาติที่ ๖ ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

“ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญเพื่อปรับเปลี่ยนภาครัฐที่ยึดหลัก “ภาครัฐของประชาชนเพื่อประชาชน และประโยชน์ส่วนรวม” โดยภาครัฐต้องมีขนาดที่เหมาะสมกับบทบาทภารกิจ แยกแยะบทบาท หน่วยงานของรัฐที่ทำหน้าที่ในการกำกับหรือในการให้บริการในระบบเศรษฐกิจที่มีการแข่งขัน มีสมรรถนะสูง ยึดหลักธรรมาภิบาล ปรับวัฒนธรรมการทำงานให้มุ่งผลสัมฤทธิ์และผลประโยชน์ส่วนรวม มีความทันสมัย และพร้อมที่จะปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกอยู่ตลอดเวลา โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การนำนวัตกรรม เทคโนโลยีข้อมูลขนาดใหญ่ ระบบการทำงานที่เป็นดิจิทัลเข้ามาประยุกต์ใช้อย่างคุ้มค่า และปฏิบัติงานเทียบได้กับมาตรฐานสากล รวมทั้งมีลักษณะเปิดกว้าง เชื่อมโยงถึงกันและเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างสะดวก รวดเร็ว และ โปร่งใส โดยทุกภาคส่วนในสังคมต้องร่วมกันปลูกฝังค่านิยมความซื่อสัตย์สุจริต ความมั่งคั่ง และสร้างจิตสำนึกในการปฏิเสธไม่ยอมรับการทุจริตประพฤติมิชอบอย่างสิ้นเชิง นอกจากนี้ กฎหมายต้องมีความชัดเจน มีเพียงเท่าที่จำเป็น มีความทันสมัยมีความเป็นสากล มีประสิทธิภาพ และนำไปสู่การลดความเหลื่อมล้ำและเอื้อต่อการพัฒนา โดยกระบวนการยุติธรรมมีการบริหารที่มีประสิทธิภาพ เป็นธรรม ไม่เลือกปฏิบัติ และการอำนวยความสะดวกยุติธรรมตามหลักนิติธรรม” โดยมีเป้าหมาย ๒๐ ปี ที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

(๑) เป้าหมาย

๑.๑ ภาครัฐมีวัฒนธรรมการทำงานที่มุ่งผลสัมฤทธิ์และผลประโยชน์ส่วนรวมตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างสะดวก รวดเร็ว โปร่งใส

๑.๓ ภาครัฐมีความโปร่งใส ปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ

(๒) ประเด็นยุทธศาสตร์

๔.๒ ภาครัฐบริหารงานแบบบูรณาการโดยมียุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมายและเชื่อมโยงการพัฒนาในทุกระดับ ทุกประเด็น ทุกภารกิจ และทุกพื้นที่

๔.๔ ภาครัฐมีความทันสมัย

๔.๕ บุคลากรภาครัฐเป็นคนดีและเก่ง ยึดหลักคุณธรรม จริยธรรม มีจิตสำนึก มีความสามารถสูง มุ่งมั่น และเป็นมืออาชีพ

๔.๖ ภาครัฐมีความโปร่งใส ปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ

๔.๗ กฎหมายมีความสอดคล้องเหมาะสมกับบริบทต่าง ๆ และมีเท่าที่จำเป็น

(๓) การบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ

แผนแม่บทกระทรวงฯ ได้ขับเคลื่อนเพื่อบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติด้านที่ ๖ การปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติโดยในแผนปฏิบัติราชการกระทรวงฯ เรื่องที่ ๖ การยกระดับกระบวนการทัศน์ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อกำหนดอนาคตประเทศ (ด้านระบบการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม) ได้กำหนดให้มีการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ และปรับปรุงหรือยกเลิกกฎหมายที่มีเนื้อหาเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประเทศ ดังตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายต่อไปนี้

ข้อ ๒.๙) สัดส่วนของกฎหมายที่ได้รับการทบทวนแก้ไข ปรับปรุงและ/หรือยกเลิกให้มีเนื้อหาที่ไม่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประเทศ (ทุกหน่วย)

ข้อ ๒.๑๐) ร้อยละจำนวนคดี/เรื่องร้องเรียนที่เกี่ยวกับการไม่ได้รับความเป็นธรรมจากกฎหมาย (ทุกหน่วย)

ข้อ ๒.๑๕) สัดส่วนเจ้าหน้าที่รัฐที่กระทำผิดกฎหมายลดลง (ทุกหน่วย)

(๔) ความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ

ข้อ ๔.๒ ภาครัฐบริหารงานแบบบูรณาการโดยมียุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมายและเชื่อมโยงการพัฒนาในทุกระดับ ทุกประเด็น ทุกภารกิจ และทุกพื้นที่

๔.๒.๑ ให้ยุทธศาสตร์ชาติเป็นกลไกขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศ

ข้อ ๔.๔ ภาครัฐมีความทันสมัย

๔.๔.๒ พัฒนาและปรับระบบวิธีการปฏิบัติราชการให้ทันสมัย

ข้อ ๔.๕ บุคลากรภาครัฐเป็นคนดีและเก่ง ยึดหลักคุณธรรม จริยธรรม มีจิตสำนึก มีความสามารถสูง มุ่งมั่น และเป็นมืออาชีพ

๔.๕.๑ ภาครัฐมีการบริหารกำลังคนที่มีความคล่องตัว ยึดระบบคุณธรรม

๔.๕.๒ บุคลากรภาครัฐยึดค่านิยมในการทำงานเพื่อประชาชน มีคุณธรรม และมีการพัฒนาตามเส้นทางความก้าวหน้าในอาชีพ

ข้อ ๔.๖ ภาครัฐมีความโปร่งใส ปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ

๔.๖.๑ ประชาชนและภาคีต่าง ๆ ในสังคมร่วมมือกันในการป้องกันการทุจริต และประพฤติมิชอบ

๔.๖.๒ บุคลากรภาครัฐยึดมั่นในหลักคุณธรรม จริยธรรมและความซื่อสัตย์สุจริต

๔.๖.๓ การปราบปรามการทุจริตประพฤติมิชอบมีประสิทธิภาพมีความเด็ดขาด เป็นธรรม และตรวจสอบได้

๔.๖.๔ การบริหารจัดการการป้องกันและปราบปรามการทุจริตอย่างเป็นระบบ
แบบบูรณาการ
ข้อ ๔.๗ กฎหมายมีความสอดคล้องเหมาะสมกับบริบทต่าง ๆ และมีเท่าที่จำเป็น
๔.๗.๑ ภาครัฐจัดให้มีกฎหมายที่สอดคล้องและเหมาะสมกับบริบทต่าง ๆ
ที่เปลี่ยนแปลง

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๘๐)

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ เป็นแผนแม่บทเพื่อบรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ชาติ มีทั้งสิ้น ๒๓ แผนแม่บท ซึ่งจะมีผลผูกพันต่อหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องที่จะต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามนั้น รวมทั้งการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณต้องสอดคล้องกับแผนแม่บทซึ่งจะนำไปสู่การปฏิบัติ เพื่อให้ประเทศไทยบรรลุวิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืนเป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” โดยมีประเด็นที่เกี่ยวข้องประเด็นหลัก คือ

ประเด็นที่ ๖ การพัฒนาพื้นที่และเมืองน่าอยู่อัจฉริยะ

เป้าหมาย :

๑. ประเทศไทยมีขีดความสามารถในการแข่งขันสูงขึ้น เกิดศูนย์กลางความเจริญทางเศรษฐกิจและสังคมในทุกภูมิภาคของประเทศ เพื่อกระจายความเจริญทางด้านเศรษฐกิจและสังคม
 ๒. พื้นที่ที่มีแผนผังภูมิโนเวศเพื่อเป็นกรอบในการพัฒนาเมืองน่าอยู่ ชนบทมั่นคง เกษตรยั่งยืน และอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ รวมทั้งพื้นที่อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ แหล่งโบราณคดี
 ๓. ลดช่องว่างความเหลื่อมล้ำระหว่างพื้นที่
- ประกอบด้วย ๒ แผนย่อย ดังนี้
- (๑) การพัฒนาเมืองน่าอยู่อัจฉริยะ
 - (๒) การพัฒนาพื้นที่เมือง ชนบท เกษตรกรรมและอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ที่มีการบริหารจัดการตามแผนผังภูมิโนเวศอย่างยั่งยืน

ประเด็นที่ ๑๖ เศรษฐกิจฐานราก

เป้าหมาย : รายได้ของประชากรกลุ่มรายได้น้อยเพิ่มขึ้นอย่างกระจายและอย่างต่อเนื่อง
ประกอบด้วย ๑ แผนย่อย ดังนี้

- (๑) การสร้างสภาพแวดล้อมและกลไกที่ส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก

ประเด็นที่ ๑๘ การเติบโตอย่างยั่งยืน

เป้าหมาย : สภาพแวดล้อมของประเทศไทยมีคุณภาพดีขึ้นอย่างยั่งยืน
ประกอบด้วย ๕ แผนย่อย ดังนี้

- (๑) การสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจสีเขียว
- (๒) การสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจภาคทะเล
- (๓) การสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมที่เป็นมิตรต่อสภาพภูมิอากาศ
- (๔) การจัดการมลพิษที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสารเคมีในภาคเกษตรทั้งระบบให้เป็นไปตามมาตรฐานสากลและค่ามาตรฐานสากล
- (๕) การยกระดับกระบวนการด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อกำหนดอนาคตประเทศ

ประเด็นที่ ๑๙ การบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ

เป้าหมาย :

๑. ความมั่นคงด้านน้ำของประเทศเพิ่มขึ้น
๒. ผลผลิตภาพของน้ำทั้งระบบเพิ่มขึ้น ในการใช้น้ำอย่างประหยัดและสร้างมูลค่าเพิ่มจากการใช้น้ำ
๓. แม่น้ำลำคลองและแหล่งน้ำธรรมชาติ ได้รับการอนุรักษ์ และฟื้นฟูสภาพให้มีระบบนิเวศที่ดี ประกอบด้วยแผนย่อย ๓ แผน ดังนี้

(๑) การพัฒนาการจัดการน้ำเชิงลุ่มน้ำทั้งระบบเพื่อเพิ่มความมั่นคงด้านน้ำของประเทศ

(๒) เพิ่มผลผลิตภาพของน้ำทั้งระบบในการใช้น้ำอย่างประหยัด อนุรักษ์ และสร้างมูลค่าเพิ่มจากการใช้น้ำให้ทัดเทียมกับระดับสากล

(๓) การอนุรักษ์และฟื้นฟูแม่น้ำลำคลองและแหล่งน้ำธรรมชาติทั่วประเทศ

ประเด็นที่ ๒๐ การบริการประชาชน และประสิทธิภาพภาครัฐ

เป้าหมาย :

๑. บริการของรัฐมีประสิทธิภาพและมีคุณภาพเป็นที่ยอมรับของผู้ใช้บริการ
๒. ภาครัฐมีการดำเนินการที่มีประสิทธิภาพ ด้วยการนำนวัตกรรม เทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ ประกอบด้วย ๔ แผนย่อย ดังนี้

(๑) การพัฒนาบริการประชาชน

(๒) การบริหารการเงินการคลัง

(๓) การพัฒนาระบบบริหารงานภาครัฐ

(๔) การสร้างและพัฒนาบุคลากร

ประเด็นที่ ๒๑ การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ

เป้าหมาย :

๑. ประเทศไทยปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ

ประกอบด้วย ๑ แผนย่อย ดังนี้

(๑) การป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ

ประเด็นที่ ๒๓ การวิจัยและพัฒนานวัตกรรม

เป้าหมาย :

๑. ความสามารถในการแข่งขันด้านโครงสร้างพื้นฐานทางเทคโนโลยี และด้านโครงสร้างพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์ของประเทศเพิ่มสูงขึ้น

๒. มูลค่าการลงทุนวิจัยและพัฒนานวัตกรรมต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในของประเทศเพิ่มขึ้น

ประกอบด้วย ๕ แผนย่อย ดังนี้

(๑) การวิจัยและพัฒนานวัตกรรมด้านเศรษฐกิจ

(๒) การวิจัยและพัฒนานวัตกรรมด้านสังคม

(๓) การวิจัยและพัฒนานวัตกรรมด้านสิ่งแวดล้อม

(๔) การวิจัยและพัฒนานวัตกรรมด้านองค์ความรู้พื้นฐาน

(๕) ด้านปัจจัยสนับสนุนในการวิจัยและพัฒนานวัตกรรม

แผนการปฏิรูปประเทศด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๑. วัตถุประสงค์รวม

- ๑) ทรัพยากรธรรมชาติได้รับการรักษาและฟื้นฟูให้มีความสมบูรณ์และยั่งยืนเป็นฐานการพัฒนาประเทศทั้งทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม
- ๒) สิ่งแวดล้อมได้รับการดูแล รักษา อย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ เพื่อลดมลพิษและผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชนและระบบนิเวศ
- ๓) เกิดความสมดุลระหว่างการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์ ลดความขัดแย้งของการพัฒนาที่ใช้ฐานทรัพยากรธรรมชาติ บรรเทาผลกระทบสิ่งแวดล้อม และลดภัยพิบัติทางธรรมชาติ
- ๔) มีระบบบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่มีประสิทธิภาพบนพื้นฐานการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนตามแนวทางประชารัฐ เพื่อลดความเหลื่อมล้ำ สร้างความเป็นธรรม สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง และข้อตกลงระหว่างประเทศที่ประเทศไทยเป็นภาคีสมาชิก โดยยึดถือผลประโยชน์ของประเทศ

๒ เป้าหมาย/ผลสัมฤทธิ์ที่คาดว่าจะเกิดขึ้น

๑) ระยะเร่งด่วน

- ๑.๑) พื้นที่ขยายผลจากแบบอย่างความสำเร็จ (Good Practices)
- ๑.๒) หน่วยงานระดับปฏิบัติมีและใช้ข้อมูลในการบริหารจัดการร่วมกัน
- ๑.๓) แผนทิ้งงบประมาณ (Area-Based Budgeting)
- ๑.๔) ประเด็นหรือกิจกรรมการปฏิรูปที่กำหนดให้ต้องดำเนินการภายใน ๑ - ๒ ปี

๒) ระยะกลาง-ยาว

- ๒.๑) การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานภาครัฐ ตามแนวทางประชารัฐ
- ๒.๒) ดำเนินการปฏิรูปในด้านต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง
- ๒.๓) โครงสร้างองค์กรมีความสอดคล้องกับแผนงานและการบริหารจัดการ

๓. เป้าหมายรายเรื่อง

๑) ทรัพยากรทางบก

- ๑.๑) ทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่า
 - ๑.๑.๑) ประเทศไทยมีพื้นที่ป่าไม้ที่เหมาะสมกับกับคุณสมบัติของระบบนิเวศและการใช้ประโยชน์
 - ๑.๑.๒) สามารถหยุดยั้งและป้องกันการทำลายทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่าของชาติอย่างยั่งยืน
 - ๑.๑.๓) มีการใช้ประโยชน์ทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่าอย่างเหมาะสมและเป็นธรรม เพื่อเป็นฐานการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศและคุณภาพชีวิตของประชาชน โดยคำนึงถึงดุลยภาพทางสังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม
 - ๑.๑.๔) ระบบการบริหารจัดการทรัพยากรป่าและสัตว์ ป่าไม้มีประสิทธิภาพ บนพื้นฐานการมีส่วนร่วมของภาคส่วนต่าง ๆ
- ๑.๒) ทรัพยากรดิน

๑.๒.๑) ประเทศไทยมีแผนการใช้ที่ดินของชาติทั้งระบบที่สอดคล้องและเหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่และการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ

๑.๒.๒) ที่ดินการเกษตรมีความสมบูรณ์และมีการใช้ประโยชน์ที่ดินที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

๑.๒.๓) เกษตรกรมีความรู้ความเข้าใจในการใช้ประโยชน์ที่ดินอย่างเหมาะสมและยั่งยืน

๑.๓) ทรัพยากรแร่

๑.๓.๑) ประเทศมีความมั่นคงของฐานทรัพยากรแร่และวัตถุดิบเพื่อการพัฒนาอุตสาหกรรมและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน

๑.๓.๒) การใช้ประโยชน์ทรัพยากรแร่มีความเหมาะสม เป็นธรรม และคำนึงถึงคุณภาพทางสังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม และสุขภาพของประชาชน

๑.๓.๓) ประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการแร่อย่างเหมาะสม

๒) ทรัพยากรน้ำ

๒.๑) สร้างสมดุลระหว่างการอนุรักษ์และพัฒนา ลดภัยพิบัติ เกิดความมั่นคงและยั่งยืนด้านทรัพยากรน้ำ

๒.๒) เร่งรัดกลไกการพัฒนาแหล่งน้ำและปรับปรุงระบบการเก็บกักน้ำต้นทุน รวมทั้งระบบการกระจายน้ำ

๒.๓) เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการและการดูแลรักษาทรัพยากรน้ำ

๒.๔) ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรน้ำของประเทศ

๓) ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

๓.๑) ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งได้รับการรักษาฟื้นฟูให้มีความสมบูรณ์และยั่งยืนเป็นฐานการพัฒนาประเทศทางเศรษฐกิจและสังคมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

๓.๒) ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งได้รับการดูแลรักษาอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพเพื่อลดมลพิษและผลกระทบต่อสุขภาพประชาชนและระบบนิเวศ

๓.๓) เกิดความสมดุลระหว่างการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์ลดความขัดแย้งของการพัฒนาที่ใช้ฐานทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง บรรเทาผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและลดภัยพิบัติทางธรรมชาติ

๓.๔) มีระบบบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งที่มีประสิทธิภาพบนพื้นฐานของการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ลดความเหลื่อมล้ำ สร้างความเป็นธรรม สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ กฎหมาย ข้อตกลงระหว่างประเทศต่าง ๆ ที่ประเทศไทยเป็นภาคีสมาชิก โดยยึดถือผลประโยชน์ของประเทศเป็นสำคัญ

๔) ความหลากหลายทางชีวภาพ

๔.๑) ระบบการบริหารจัดการความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทยมีเอกภาพและมีประสิทธิภาพ

๔.๒) ระบบการวิจัยและนวัตกรรมด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทยมีทิศทางที่ชัดเจน ในการสร้างสมดุลในการอนุรักษ์ควบคู่ไปกับการใช้ประโยชน์เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจ ภายใต้ Thailand ๔.๐ และยกระดับการวิจัยและพัฒนาให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางของภูมิภาคอาเซียน

๔.๓) ความหลากหลายทางชีวภาพสามารถยกระดับเป็นจุดแข็งของประเทศที่สามารถใช้ประโยชน์ทางเศรษฐกิจและเป็นเครื่องมือในการลดความเหลื่อมล้ำ สร้างความเป็นธรรมในสังคมอย่างยุติธรรม และเท่าเทียม สอดคล้องกับการเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

๔.๔) การมีส่วนร่วมของประชาชน ชุมชน และภาคส่วนต่าง ๆ ในการอนุรักษ์ใช้ประโยชน์ และได้รับผลประโยชน์จากฐานความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืน เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิต และสร้างเสริมความตระหนักถึงคุณค่าและความสำคัญของความหลากหลายทางชีวภาพ

๕) สิ่งแวดล้อม

๕.๑) ระบบบริหารจัดการมลพิษที่แหล่งกำเนิดมีประสิทธิภาพส่งผลต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม และคุณภาพชีวิตที่ดีสำหรับประชาชน

๕.๒) การผลิตและการบริโภคสินค้าที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมนำไปสู่การเจริญเติบโตบนฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน

๕.๓) ความร่วมมือระหว่างภาครัฐ เอกชน และประชาชนในการจัดการมลพิษ ทำให้เกิดความไว้วางใจและความสำเร็จในการลดมลพิษ

๖) ระบบการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๖.๑) มีการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมตามหลักธรรมาภิบาล และหลักนิติธรรม

๖.๒) ลดและป้องกันความขัดแย้งระหว่างการใช้ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม เพื่อการพัฒนา กับผลกระทบต่อประชาชน ชุมชน และการคุ้มครองสิทธิ

๖.๓) สร้างความเป็นธรรมในการเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมของทุกภาคส่วน

๖.๔) การมีส่วนร่วมอย่างมีความหมาย (Meaningful Participation) ของประชาชน องค์กร ชุมชน องค์กรภาคประชาสังคม ในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

แผนการปฏิรูปประเทศ ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (ฉบับปรับปรุง)

พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๕

กิจกรรมปฏิรูปที่จะส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อประชาชนอย่างมีนัยยะสำคัญ ที่เกี่ยวข้อง

กิจกรรมปฏิรูปที่ ๑ เพิ่มและพัฒนาพื้นที่ป่าไม้ให้ได้ตามเป้าหมาย

หน่วยงานผู้รับผิดชอบหลัก : กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

มีเป้าหมาย ๑) หยุดยั้งและป้องกันการทำลายทรัพยากรป่าไม้ในที่ดินป่าไม้ของรัฐ ทุกรูปแบบ อย่างมีประสิทธิภาพ ๒) ป่าอนุรักษ์ ป่าเศรษฐกิจ ป่าชุมชน และพื้นที่สีเขียวในเขตเมืองและชุมชน มีจำนวนเพิ่มขึ้น ๓) จัดระเบียบและแก้ไขปัญหาความขัดแย้งเกี่ยวกับการครอบครองหรือใช้ประโยชน์ที่ดินป่าไม้ของรัฐ ทุกประเภทอย่างเหมาะสมและเป็นธรรม ๔) อุตสาหกรรมที่ใช้ผลผลิตจากป่าไม้และสมุนไพรและการบริการของระบบนิเวศป่าไม้มีอัตราการขยายตัวเพิ่มขึ้นอย่างเหมาะสม

กิจกรรมปฏิรูปที่ ๔ ปฏิรูประบบการบริหารจัดการเขตควบคุมมลพิษ (กรณีเขตควบคุมมลพิษมาบตาพุด)

หน่วยงานผู้รับผิดชอบหลัก : กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

กรณีเขตควบคุมมลพิษมาตาพุด เพื่อการแก้ไขจัดการปัญหาในพื้นที่ที่มีปัญหามลพิษ ซึ่งมีแนวโน้มจะร้ายแรงถึงขนาดเป็นอันตรายต่อสุขภาพอนามัยของประชาชน หรืออาจก่อให้เกิดผลกระทบเสียหายต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม จึงควรเร่งรัดดำเนินการควบคุม ลด และขจัดมลพิษให้สำเร็จตามเป้าหมาย และเจตนารมณ์ของการประกาศเขตควบคุมมลพิษ ทำให้สถานการณ์สิ่งแวดล้อมกลับสู่ภาวะปกติ สร้างความเชื่อถือยอมรับจากประชาชนในพื้นที่ และเป็นผลงานปฏิรูปสำคัญด้านระบบการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมตามที่กำหนดไว้ในแผนการปฏิรูปประเทศด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยมีเป้าหมาย

- ๑) ควบคุม ลด และขจัดมลพิษที่เกินค่ามาตรฐาน
- ๒) การยกเลิกประกาศเขตควบคุมมลพิษมาตาพุด

แผนการปฏิรูปประเทศด้านการบริหารราชการแผ่นดิน

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย หมวด ๑๖ การปฏิรูปประเทศ กำหนดให้ดำเนินการปฏิรูปประเทศ โดยมีการตราพระราชบัญญัติแผนและขั้นตอนการดำเนินการปฏิรูปประเทศ พ.ศ. ๒๕๖๐ มีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๖๐ เพื่อให้เป็นไปตามที่กำหนดในพระราชบัญญัติฯ คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๖๐ แต่งตั้งคณะกรรมการปฏิรูปประเทศด้านต่าง ๆ จำนวน ๑๑ คณะ เพื่อจัดทำร่างแผนการปฏิรูปประเทศ จำนวน ๑๑ ด้าน โดยมีด้านที่เกี่ยวข้อง คือ ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และ ด้านการบริหารราชการแผ่นดิน (ที่มา ประกาศแผนการปฏิรูปประเทศ เล่ม ๑๓๕ ตอนที่ ๒๔ ก ราชกิจจานุเบกษา ๖ เมษายน ๒๕๖๑ ลงวันที่ ๖ เมษายน ๒๕๖๑)

๑.๔ เป้าหมายหรือผลอันพึงประสงค์และผลสัมฤทธิ์ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นเมื่อดำเนินการแล้วเสร็จ

เพื่อให้สอดคล้องกับเจตนารมณ์และผลสัมฤทธิ์ที่พึงประสงค์ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๕๘ ข. ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และการบรรลุเป้าหมายของยุทธศาสตร์ประเทศด้านการปรับสมดุล และพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ ที่ต้องการปรับเปลี่ยนภาครัฐให้เป็น “ภาครัฐของประชาชน เพื่อประชาชน” แผนการปฏิรูปประเทศด้านการบริหารราชการแผ่นดิน จึงกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายในภาพรวมไว้ดังนี้

๑.๔.๑ วัตถุประสงค์รวม

- ๑) เพื่อสร้างภาครัฐของประชาชนเพื่อประชาชน สามารถตอบสนองความต้องการ และความคาดหวังของประชาชนที่หลากหลาย ได้อย่างมีประสิทธิภาพ (Customized Public Service)
- ๒) เพื่อพัฒนาโครงสร้างหน่วยงานภาครัฐให้ทันสมัย กะทัดรัด ปรับตัวได้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง (Agile Structure) และระบบงานภาครัฐมีผลสัมฤทธิ์สูง (High Performance Public Service)
- ๓) เพื่อพัฒนากำลังคนภาครัฐให้มีสมรรถนะสูง ปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ และยึดมั่นในคุณธรรม พร้อมนาการพัฒนาประเทศ (Highly Competent Public Officials)
- ๔) เพื่อพัฒนาระบบบริหารทรัพยากรบุคคลให้สามารถดึงดูด รักษา จูงใจผู้มีความรู้ความสามารถสูง และส่งเสริมการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง
- ๕) เพื่อสร้างค่านิยมและวัฒนธรรมความซื่อสัตย์สุจริตบนหลักธรรมาภิบาล

๑.๔.๒ เป้าหมายรวม

- ๑) จัดองค์กรภาครัฐให้เปิดกว้างและเชื่อมโยงข้อมูลกันด้วยระบบดิจิทัล
- ๒) จัดโครงสร้างองค์กรให้เพรียว กะทัดรัด แต่แข็งแรง เพื่อให้สามารถบูรณาการความร่วมมือของทุกภาคส่วนในการทำงานเพื่อประชาชน โดยยึดพื้นที่เป็นหลัก
- ๓) จัดระบบบริหารและบริการประชาชนให้เป็นดิจิทัล เพื่อความโปร่งใส ทันสมัย ปรับตัว ได้รวดเร็ว และเปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการดำเนินงานได้อย่างเหมาะสม
- ๔) จัดระบบบุคลากรภาครัฐให้มีมาตรฐานกลาง เพื่อสรรหา และรักษาไว้ซึ่งกำลังคนที่มีคุณภาพสูง มีคุณธรรม และจริยธรรมในการทำงานอย่างมีอาชีพ เป็นที่ไว้วางใจของประชาชน
- ๕) สร้างวัฒนธรรมต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชันในภาคราชการและภาคสังคม และวางระบบป้องกันการแทรกแซงโดยไม่เป็นธรรมจากผู้มีอำนาจและอิทธิพล

นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ

นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๖๔ ในส่วนที่เกี่ยวข้องคือ นโยบายที่ ๑๑ รักษาความมั่นคงของฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ประกอบด้วย

๑๑.๑ พัฒนาระบบการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างสมดุลและยั่งยืน ระหว่างการอนุรักษ์และการพัฒนา โดยยึดหลักการสร้างสมดุลในการใช้ทรัพยากรธรรมชาติให้อยู่ในระดับที่เหมาะสมและสอดคล้องกับความสามารถในการรองรับของระบบนิเวศและการรักษาความหลากหลายทางชีวภาพและการผสมผสานภูมิปัญญาท้องถิ่นกับเทคโนโลยีที่เหมาะสม เพื่อให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืนควบคู่กับการพัฒนาท้องถิ่น นโยบายความมั่นคงแห่งชาติพ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๖๔

๑๑.๒ เสริมสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน และท้องถิ่นในการบริหารจัดการ การตรวจสอบ และการเฝ้าระวังการแสวงประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติโดยมิชอบ รวมถึงเสริมสร้างให้ทุกภาคส่วนมีจิตสำนึกและตระหนักถึงสิทธิและหน้าที่ในการมีส่วนร่วมบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างมั่นคงและยั่งยืน และสนับสนุนให้มีชุมชนต้นแบบ การจัดตั้งกลุ่มอาสาสมัคร การสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับภาคประชาชนในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและการควบคุมตรวจสอบกิจกรรมที่ทำลายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๑๑.๓ เสริมสร้างประสิทธิภาพการจัดการสิ่งแวดล้อม ในการส่งเสริมให้มีการใช้กระบวนการยุติธรรมทางด้านสิ่งแวดล้อม เป็นกลไกพิทักษ์รักษาทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อม ปกป้องสิทธิชุมชน และแก้ปัญหาข้อขัดแย้งที่เกิดขึ้นกับประชาชน และสนับสนุนให้มีการใช้มาตรการทางกฎหมาย มาตรการทางเศรษฐศาสตร์ และมาตรการทางสังคม เพื่อลดการทำลายและสร้างแรงจูงใจในการร่วมดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวมถึงเพิ่มประสิทธิภาพกลไกตรวจสอบและเฝ้าระวังภัยคุกคามทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจากภายนอกประเทศ โดยเฉพาะปัญหาขยะอิเล็กทรอนิกส์การลักลอบนำเข้าวัตถุมีพิษ สารเคมีอันตราย และกากของเสียต่าง ๆ จากโรงงานอุตสาหกรรมของต่างชาติเข้ามาทั้งในอาณาเขตของประเทศไทย

๑๑.๔ ส่งเสริมการรวมตัวในระดับภูมิภาคอาเซียน เพื่อเป็นภาคีด้านการรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นร่วมกันอย่างใกล้ชิด รวมทั้งส่งเสริมการแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมข้ามพรมแดน

เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals- SDGs)

ในการประชุมสมัชชาสหประชาชาติ สมัยสามัญ ครั้งที่ ๗๐ เมื่อวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๕๘ ณ สำนักงานใหญ่ สหประชาชาติ ประเทศไทยและประเทศสมาชิกสหประชาชาติรวม ๑๙๓ ประเทศ ร่วมลงนามรับรองวาระ การพัฒนาที่ยั่งยืน ค.ศ. ๒๐๓๐ (๒๐๓๐ Agenda for Sustainable Development) ซึ่งเป็นกรอบการพัฒนาของโลกเพื่อร่วมกันบรรลุการพัฒนาทางสังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน โดยไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง ภายในปี ค.ศ. ๒๐๓๐ โดยกำหนดให้มีเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) เป็นแนวทางให้แต่ละประเทศดำเนินการร่วมกัน ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๕๘ ได้มอบหมายให้คณะกรรมการเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน (กพย.) เป็นกลไกหลักในระดับประเทศ ในการขับเคลื่อนให้หน่วยงานไทยนำวาระการพัฒนาที่ยั่งยืน ๒๐๓๐ ไปปฏิบัติ รวมทั้งติดตามผลการดำเนินงาน ตลอดจนสร้างความตระหนักรู้ให้กับภาคส่วนต่าง ๆ อนึ่ง คณะกรรมการเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนชุดนี้ จัดตั้งขึ้นตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน พ.ศ. ๒๕๕๖ โดยนายกรัฐมนตรีเป็นประธานกรรมการ มีอำนาจหน้าที่สำคัญในการเสนอแนะนโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนาที่ยั่งยืนของประเทศ เพื่อให้เป็นไปตามข้อตกลง หรือความร่วมมือระหว่างประเทศที่เกี่ยวกับการพัฒนาที่ยั่งยืน

เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) ๑๗ เป้าหมายหลัก (Goal) ประกอบไปด้วย ๑๖๙ เป้าหมายย่อย (SDG Targets) ที่มีความเป็นสากล เชื่อมโยงและเกื้อหนุนกัน และกำหนดให้มี ๒๔๗ ตัวชี้วัด เพื่อใช้ติดตามและประเมินความก้าวหน้าของการพัฒนา

สำหรับเป้าหมายในกลุ่มทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ให้ความสำคัญกับการปกป้อง และรักษาทรัพยากรธรรมชาติ และสภาพภูมิอากาศเพื่อพลเมืองโลกรุ่นต่อไป (เป้าหมายที่ ๖, ๑๒, ๑๓, ๑๔, ๑๕)

เป้าหมายที่ ๖ สร้างหลักประกันว่าจะมีการจัดให้มีน้ำและสุขอนามัยสำหรับทุกคนและมีการบริหารจัดการที่ยั่งยืน

เป้าหมายที่ ๖ มุ่งมั่นที่จะ “ให้มีน้ำเพื่อใช้ประโยชน์และมีการจัดการน้ำและสุขาภิบาลอย่างยั่งยืนสำหรับทุกคน โดยมีแนวทางการดำเนินการ ดังนี้ ๑) ขยายความร่วมมือระหว่างประเทศและการสนับสนุนการเสริมสร้างขีดความสามารถให้แก่ประเทศ กำลังพัฒนาในกิจกรรมและแผนงานที่เกี่ยวข้องกับน้ำและสุขอนามัย ซึ่งรวมถึงด้านการเก็บน้ำ การขจัดเกลื่อน การใช้น้ำอย่างมีประสิทธิภาพ การจัดการน้ำเสีย เทคโนโลยีการนำน้ำกลับมาใช้ใหม่ ๒) สนับสนุนและเพิ่มความเข้มแข็งในการมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่นในการพัฒนาการจัดการน้ำและ สุขอนามัย

เป้าหมายที่ ๑๒ การสร้างหลักประกันให้มีรูปแบบการผลิตและการบริโภคที่ยั่งยืน

เป้าหมายที่ ๑๒ มีข้อกำหนดสำคัญของการส่งเสริมการผลิตและการบริโภคที่ยั่งยืน (Sustainable Consumption and Production- SCP) ที่ต้องการข้อกำหนดแนวทางสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและภาคเอกชน ได้แก่ เป้าประสงค์ที่ ๑๒.๔ ว่าด้วยการใช้สารเคมีในการจัดการของเสียอันตราย และ ๑๒.๕ การจัดการขยะและการรีไซเคิล เนื่องจากรัฐบาลปัจจุบันประกาศให้ขยะเป็นวาระแห่งชาติ นโยบายการจัดการขยะใหม่ ๆ เช่น การจัดการซากผลิตภัณฑ์อิเล็กทรอนิกส์ การจัดการขยะพลาสติก การสร้างโรงเผาขยะ เป็นต้น ทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต้องเตรียมพร้อมรับนโยบายดังกล่าว

เป้าหมายที่ ๑๓ ปฏิบัติการอย่างเร่งด่วนเพื่อต่อสู้กับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและผลกระทบที่เกิดขึ้น

การดำเนินนโยบาย ยุทธศาสตร์หรือแผน ที่เป็นการเพิ่มความสามารถในการปรับตัวต่อผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และสนับสนุนการสร้างภูมิคุ้มกันและความสามารถในการฟื้นตัว

จากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในระดับต่ำ โดยไม่ส่งผลกระทบต่อการผลิตอาหาร รวมทั้งความยืดหยุ่นของการใช้พลังงานต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (Energy Elasticity) ความเข้มข้นของการใช้พลังงาน (Energy Intensity) ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกต่อหัวประชากร (Emission per capita) (ตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่าต่อคน) ต้นทุนต่อหน่วยของการลดก๊าซเรือนกระจก (Abatement cost) (บาทต่อตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า) แยกเป็นรายเทคโนโลยีการลดก๊าซเรือนกระจก และสัดส่วนการใช้พลังงานหมุนเวียนต่อการใช้พลังงานขั้นสุดท้าย

เป้าหมายที่ ๑๔ อนุรักษ์และใช้ประโยชน์จากมหาสมุทร ทะเล และทรัพยากรทางทะเลอย่างยั่งยืน เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

การดำเนินงานตามเป้าประสงค์และตัวชี้วัด จำนวน ๑๐ มาตรการ ๑) การติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำทะเล ๒) การกำหนดมาตรฐานเพื่อควบคุมคุณภาพน้ำทั้งจากแหล่งกำเนิดมลพิษต่าง ๆ ๓) การจัดทำแผนปฏิบัติการฟื้นฟูคุณภาพแหล่งน้ำและน้ำทะเลชายฝั่ง ๔) การพัฒนาเทคโนโลยีในการลดมลพิษทางทะเล ๕) จัดทำแผนการจัดการ แนวทาง และมาตรการการจัดการขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล ๖) ประชาสัมพันธ์ให้ความรู้ และสร้างจิตสำนึกด้านอนุรักษ์แก่ข้าราชการ ผู้ประกอบการ และประชาชน ๗) แผนปฏิบัติการฉุกเฉินเพื่อป้องกันและแก้ไขมลพิษทางทะเล ๘) การจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งอย่างบูรณาการ สามารถตอบสนองต่อการพัฒนา และใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืนและเป็นธรรม ๙) การลดการทำประมงที่ผิดกฎหมาย และไร้การควบคุม (IUU Fishing) ผ่านการติดตาม ควบคุม และเฝ้าระวังที่มีประสิทธิภาพ ๑๐) การพัฒนาและส่งเสริมการใช้ทรัพยากรประมงทะเลอย่างรับผิดชอบและยั่งยืน

เป้าหมายที่ ๑๕ ปกป้อง พื้นฟู และสนับสนุนการใช้ระบบนิเวศบนบกอย่างยั่งยืน

เป้าหมายที่ ๑๕ ชีวิตบนแผ่นดิน (Life on land) ครอบคลุม ปกป้อง (Protect) ฟื้นฟู (Restore) และการสนับสนุนการใช้ประโยชน์จากระบบนิเวศบนบกอย่างยั่งยืน (Promote sustainable use of terrestrial ecosystems) การจัดการป่าไม้อย่างยั่งยืน (Sustainably manage forests) การต่อต้านการแปรสภาพเป็นทะเลทราย (Combat desertification) ยุติและฟื้นฟูสภาพพื้นที่ที่เสื่อมโทรม (Reverse land degradation) และหยุดการสูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพ (Halt biodiversity loss) ประเทศไทยตั้งเป้าหมายที่ชัดเจนของพื้นที่ป่าไม้ต่อพื้นที่ประเทศคือ ๔๐%

ตามบันทึกการประชุมของคณะกรรมการเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน (กพย.) ที่ ๑-๒๕๖๓ ทส. รับผิดชอบเป้าหมายหลัก (SDG) ได้แก่ SDGs: ๑๒, ๑๓, ๑๔, ๑๕ และ เป็นหน่วยงานรับผิดชอบและประสานงานหลักรายเป้าหมายย่อย (Target) ได้แก่ SDGs: ๖, ๘, ๑๑, ๑๒, ๑๓, ๑๔, ๑๕ รวมทั้งสิ้น ๓๐ เป้าหมายย่อย

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๑๒

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน

เป้าหมายที่ ๑ การรักษา พื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ สร้างสมดุลของการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืนและเป็นธรรม ใช้ประโยชน์จากทุนธรรมชาติโดยคำนึงถึงขีดจำกัดและศักยภาพในการฟื้นฟูรักษาความมั่นคงของฐานทรัพยากร สร้างสมดุลระหว่างการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืนและเป็นธรรม

เป้าหมายที่ ๒ เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำเพื่อให้เกิดความมั่นคง สมดุล และยั่งยืนทั้งในมิติเชิงปริมาณและคุณภาพ ด้วยกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน โดยเฉพาะประชาชน ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในพื้นที่ลุ่มน้ำ เพื่อกำหนดทิศทางการบริหารจัดการและการใช้ประโยชน์ทรัพยากรน้ำ

ทั้งน้ำผิวดิน และน้ำใต้ดินในทุกมิติ โดยคำนึงถึงศักยภาพ และข้อจำกัดด้านสิ่งแวดล้อมและมิติเชิงสังคมของพื้นที่ลุ่มน้ำ

เป้าหมายที่ ๓ แก้ไขปัญหาวิกฤตสิ่งแวดล้อม ด้วยการเร่งรัดการควบคุมมลพิษทั้งทางอากาศ ขยะ น้ำเสีย และของเสียอันตรายที่เกิดจากการผลิตและบริโภค สร้างเมืองที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมหรือเมืองสีเขียว เพื่อสร้างคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ดีให้กับประชาชน โดยมีแนวทางดำเนินงาน

เป้าหมายที่ ๔ สนับสนุนการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก และเพิ่มขีดความสามารถในการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

เป้าหมายที่ ๕ บริหารจัดการเพื่อลดความเสี่ยงด้านภัยพิบัติ เพื่อให้เกิดความเสียหายน้อยที่สุด และนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน

ยุทธศาสตร์ที่ ๖ การบริหารจัดการในภาครัฐ การป้องกันการทุจริตประพหุมิติชอบ และธรรมาภิบาลในสังคมไทย

เป้าหมายที่ ๑ ลดสัดส่วนค่าใช้จ่ายด้านบุคลากร และเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการ และการให้บริการของภาครัฐ และประสิทธิภาพการประกอบธุรกิจของประเทศ

เป้าหมายที่ ๒ เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการที่ดีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

เป้าหมายที่ ๓ เพิ่มคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริตให้สูงขึ้น

เป้าหมายที่ ๔ ลดจำนวนการดำเนินคดีกับผู้มิได้กระทำความผิด

ถ้อยคำแถลงนโยบายรัฐบาล

นโยบายของคณะรัฐมนตรี รัฐบาลพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา แถลงต่อรัฐสภา เมื่อวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๒

นโยบายที่ ๑๐ การฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและการรักษาสีเขียวเพื่อสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืน

๑๐.๑ ปกป้อง รักษา พื้นที่ทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่า โดยให้ความสำคัญกับการเพิ่มพื้นที่ป่าไม้ของประเทศ เพื่อสร้างสมดุลทางธรรมชาติและการใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติอย่างสมดุลและยั่งยืน ทั้งพื้นที่ป่าอนุรักษ์ ป่าเศรษฐกิจ ป่าชายเลน และป่าชุมชน รวมทั้งเพิ่มพื้นที่สีเขียวในเขตเมือง หดหยั้งการบุกรุกทำลายทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่าอย่างจริงจัง รวมถึงเร่งฟื้นฟูป่าเสื่อมโทรม แก้ไขกฎหมายป่าไม้ที่ซ้ำซ้อน เร่งคืนพื้นที่ป่าโดยการบริหารจัดการการใช้ประโยชน์ให้ประชาชนสามารถอยู่ร่วมกับป่าและสามารถทำกินได้อย่างเหมาะสม นำเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารจัดการพื้นที่เสี่ยงต่อการถูกบุกรุกและการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ ส่งเสริมบทบาทของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน (ทสม.) พร้อมทั้งรณรงค์สร้างจิตสำนึกด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติให้กับเยาวชนภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชน

๑๐.๒ ปรับปรุงระบบที่ดินทำกินและลดความเหลื่อมล้ำด้านการถือครองที่ดิน โดยจัดสรรที่ดินทำกิน และที่อยู่อาศัยให้แก่ราษฎรที่ยากไร้และเกษตรกรตามหลักการของคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ การกระจายสิทธิการถือครองให้แก่ผู้ที่อยู่ในพื้นที่ที่ไม่ได้รกร้างและมีมาตรการป้องกันการเปลี่ยนมือไปอยู่ในครอบครองของผู้ที่มีใช้เกษตรกรและผู้ยากจน จัดทำระบบฐานข้อมูลเพื่อการบริหารจัดการที่ดิน จัดทำหลักฐาน

การถือครองที่ดินของรัฐทุกประเภท จัดทำแผนที่แสดงแนวเขตที่ดินของรัฐให้ชัดเจน และเร่งแก้ไขปัญหาเขตที่ดินทับซ้อนและแนวเขตพื้นที่ป่าที่ไม่ชัดเจน เพื่อลดข้อขัดแย้งระหว่างประชาชนกับเจ้าหน้าที่รัฐ

๑๐.๓ ส่งเสริมการบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ แหล่งน้ำชุมชน และทะเล โดยเชื่อมโยงกับแผนบริหารจัดการน้ำ ๒๐ ปีของประเทศ เพิ่มผลิตผลในการจัดการและการใช้น้ำทุกภาคส่วน จัดให้มีน้ำสะอาดใช้ทุกครัวเรือนในชุมชนชนบท ในปริมาณ คุณภาพ และราคาที่เข้าถึงได้ มีระบบการจัดการน้ำชุมชนที่เหมาะสม พร้อมทั้งส่งเสริม พันธุ์ อนุรักษ์ พื้นที่ต้นน้ำ พื้นที่ชุ่มน้ำ พื้นที่พิกน้ำ แหล่งน้ำธรรมชาติ แอ่งน้ำบาดาล การระบายน้ำชายฝั่ง เพิ่มผลิตภาพของน้ำทั้งระบบ และสร้างมูลค่าเพิ่มจากการใช้น้ำให้ทัดเทียมระดับสากล ดูแลภัยพิบัติจากน้ำ พัฒนาการจัดการน้ำเชิงลุ่มน้ำทั้งระบบ และเพิ่มพื้นที่ชลประทาน เพื่อลดความเหลื่อมล้ำและสร้างระบบจัดสรรน้ำที่เป็นธรรม รวมทั้งส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วมบริหารจัดการน้ำในชุมชนตามแนวพระราชดำริ

๑๐.๔ สร้างความมั่นคงของฐานทรัพยากรแร่ และทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งเพื่อการพัฒนาประเทศและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน โดยใช้ประโยชน์ทรัพยากรแร่อย่างเหมาะสม เป็นธรรม และคำนึงถึงคุณภาพทางเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชน โดยการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการของภาคประชาชน จัดทำเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองบนพื้นฐานศักยภาพแร่และมีการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ร่วมกับทรัพยากรธรรมชาติอื่น ๆ อย่างเหมาะสม ดูแลรักษาทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง โดยบริหารจัดการเขตทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งรายจังหวัดโดยใช้แผนที่การจำแนกเขตทางทะเลและชายฝั่ง (one marine chart) บริหารจัดการทรัพยากรแร่และแหล่งพลังงานในทะเล รวมทั้งมลพิษและขยะในทะเลให้มีประสิทธิภาพ จัดทำผังชายฝั่งและผังทะเลที่ชัดเจน และกำหนดพื้นที่การพัฒนาในรูปแบบต่าง ๆ โดยการมีส่วนร่วมของประชาชนและสอดคล้องกับภูมิศาสตร์และทรัพยากรในพื้นที่ รักษาแนวปะการังที่สำคัญต่อการท่องเที่ยว รักษาป่าชายเลนและแหล่งหญ้าทะเลที่สำคัญต่อประมงและสัตว์หายาก

๑๐.๕ แก้ไขปัญหาก๊าซเรือนกระจกและผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โดยมุ่งเน้นการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก สร้างสังคมคาร์บอนต่ำและปลดปล่อยมลพิษขนาดไม่เกิน ๒.๕ ไมครอน กำหนดมาตรการควบคุมการเผาพื้นที่เพื่อทำการเพาะปลูก ปรับปรุงการบริหารจัดการภัยพิบัติทั้งระบบ และการสร้างความรู้ความเข้าใจของประชาชนในการรับมือและปรับตัวเพื่อลดความเสียหายจากภัยธรรมชาติ และผลกระทบที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ สนับสนุนการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานของภาครัฐและภาคเอกชนที่เป็นมิตรต่อสภาพภูมิอากาศ ส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการพัฒนาปรับปรุงระบบบริหารจัดการต่าง ๆ ให้มีประสิทธิภาพ พร้อมทั้งปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องเพื่อมุ่งสู่เป้าหมายตามพันธกรณีระหว่างประเทศที่ไทยเข้าร่วมและให้สัตยาบันไว้

๑๐.๖ พัฒนาระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมภายใต้แนวคิดเศรษฐกิจหมุนเวียน เพื่อให้เกิดการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าและลดผลกระทบทางสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ โดยการนำความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาใช้ในการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อม อาทิ การจัดการขยะหรือของเสีย เพื่อนำไปใช้ในกระบวนการผลิตหรือบริโภคที่หลากหลายและทำให้เกิดการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรอย่างคุ้มค่า

๑๐.๗ พัฒนากลไกแก้ไขปัญหาความขัดแย้งด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยให้ความสำคัญกับการจัดทำระบบการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์มาใช้เป็นเครื่องมือเชิงนโยบายในการเพิ่มขีดความสามารถในการกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาาร่วมกันของภาคส่วนต่าง ๆ ในสังคม และบูรณาการการทำงานระหว่างหน่วยงานภาครัฐทั้งระดับประเทศ ราชสาขา และเชิงพื้นที่ เพื่อนำไปสู่

การพัฒนาอย่างยั่งยืน ลดความขัดแย้งระหว่างยุทธศาสตร์ต่าง ๆ โดยเฉพาะระหว่างยุทธศาสตร์รายสาขา กับยุทธศาสตร์เชิงพื้นที่

๑๐.๘ แก้ไขปัญหาการจัดการขยะและของเสียอย่างเป็นระบบ โดยเริ่มจากการส่งเสริมและให้ความรู้ในการลดปริมาณขยะในภาคครัวเรือนและธุรกิจ การนำกลับมาใช้ซ้ำการคัดแยกขยะตั้งแต่ต้นทาง เพื่อลดปริมาณและต้นทุนในการจัดการขยะของเมือง และสามารถนำขยะกลับมาใช้ประโยชน์ได้โดยง่าย รวมทั้งพัฒนาโรงงานกำจัดขยะและของเสียอันตรายที่ได้มาตรฐาน

แผนระดับที่ ๓ และแผนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

- แผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐)
(สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ)
- แผนจัดการมลพิษ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔
(กรมควบคุมมลพิษ)
- นโยบายป่าไม้แห่งชาติ
(อนุกรรมการจัดทำนโยบายป่าไม้แห่งชาติและแผนแม่บทพัฒนาการป่าไม้แห่งชาติ)
- แผนแม่บทรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๙๓
(สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม)
- นโยบายและแผนการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๘๐
(สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม)
- แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๕
(สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม)
- แผนปฏิบัติการลดก๊าซเรือนกระจกของประเทศ ปี พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๗๓ รายสาขา
(สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม)
- แผนแม่บทบูรณาการจัดการความหลากหลายทางชีวภาพ พ.ศ. ๒๕๕๘-๒๕๖๔
และแผนปฏิบัติการจัดการความหลากหลายทางชีวภาพ พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔
(สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม)
- แผนการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศแห่งชาติ
(สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม)
- นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๘๐)
(สำนักงานคณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ)
- แผนปฏิบัติการด้านดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๕)
(สำนักงานคณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ)
- แผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔)
(คณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ)

แผนแม่บทกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐)

แผน ระดับที่ ๑

ยุทธศาสตร์ชาติ

- ด้านที่ ๑ ความมั่นคง
- ด้านที่ ๒ ความสามารถในการแข่งขัน
- ด้านที่ ๔ การสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม
- ด้านที่ ๕ การสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
- ด้านที่ ๖ ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

แผน ระดับที่ ๒

แผนแม่บทภายใต้ ยุทธศาสตร์ชาติ

- ประเด็นที่ ๖ การพัฒนาพื้นที่และเมืองน่าอยู่อัจฉริยะ
- ประเด็นที่ ๑๖ เศรษฐกิจฐานราก
- ประเด็นที่ ๑๘ การเติบโตอย่างยั่งยืน
- ประเด็นที่ ๑๙ การบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ
- ประเด็นที่ ๒๐ การบริการประชาชน และประสิทธิภาพภาครัฐ
- ประเด็นที่ ๒๑ การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ
- ประเด็นที่ ๒๓ การวิจัยและพัฒนานวัตกรรม

แผนการปฏิรูปประเทศ

ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

- ประเด็นปฏิรูปที่ ๑ ทรัพยากรทางบก
- ประเด็นปฏิรูปที่ ๒ ทรัพยากรทางน้ำ
- ประเด็นปฏิรูปที่ ๓ ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง
- ประเด็นปฏิรูปที่ ๔ ความหลากหลายทางชีวภาพ
- ประเด็นปฏิรูปที่ ๕ สิ่งแวดล้อม
- ประเด็นปฏิรูปที่ ๖ ระบบการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
ฉบับปรับปรุง

- กิจกรรมปฏิรูปที่ ๑ เพิ่มและพัฒนาพื้นที่ป่าไม้ให้ได้ตามเป้าหมาย
- กิจกรรมปฏิรูปที่ ๔ ปฏิรูประบบการบริหารจัดการเขตควบคุมมลพิษ (กรณีเขตควบคุมมลพิษขนาดพุด)

แผนการปฏิรูปประเทศ

ด้านการบริหารราชการแผ่นดิน

- ประเด็นปฏิรูปที่ ๑ บริหารภาครัฐ สะดวก รวดเร็ว และตอบโจทย์ชีวิตประชาชน
- ประเด็นปฏิรูปที่ ๒ ระบบข้อมูลภาครัฐมีมาตรฐาน ทันสมัย และเชื่อมโยงกันทั่วรัฐบาลดิจิทัล
- ประเด็นปฏิรูปที่ ๓ โครงสร้างภาครัฐกะทัดรัด ปรับตัวได้เร็วและระบบงานมีผลสัมฤทธิ์สูง
- ประเด็นปฏิรูปที่ ๔ กำลังคนภาครัฐมีขนาดที่เหมาะสมและมีสมรรถนะสูงพร้อมขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ
- ประเด็นปฏิรูปที่ ๕ ระบบบริหารงานบุคคลที่สามารถดึงดูด สร้าง และรักษาคณาบดีคนเก่งไว้ในภาครัฐได้
- ประเด็นปฏิรูปที่ ๖ การจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ คล่องตัว โปร่งใส และมีกลไกป้องกันการทุจริตทุกขั้นตอน

แผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ

ฉบับที่ ๑๒

- ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน
- ยุทธศาสตร์ที่ ๖ การบริหารจัดการในภาครัฐ การป้องกันการทุจริตประพฤติมิชอบ และธรรมาภิบาลในสังคมไทย

นโยบายและแผน ระดับชาติว่าด้วยความ มั่นคงแห่งชาติ

- นโยบายความมั่นคงแห่งชาติที่ ๑๑ รักษาความมั่นคงของฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs)

- เป้าหมายที่ ๖ สร้างหลักประกันว่าจะมีการจัดให้มีน้ำและสุขอนามัยสำหรับทุกคนและการบริหารจัดการที่ยั่งยืน
- เป้าหมายที่ ๑๒ การสร้างหลักประกันให้มีรูปแบบการผลิตและการบริโภคที่ยั่งยืน
- เป้าหมายที่ ๑๓ ปฏิบัติการอย่างเร่งด่วนเพื่อต่อสู้กับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและผลกระทบที่เกิดขึ้น
- เป้าหมายที่ ๑๔ อนุรักษ์และใช้ประโยชน์จากมหาสมุทร ทะเล และทรัพยากรทางทะเลอย่างยั่งยืนเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน
- เป้าหมายที่ ๑๕ ปกป้อง ฟื้นฟู และสนับสนุนการใช้ระบบนิเวศบนบกอย่างยั่งยืน

แผน ระดับที่ ๓

แผนอื่น ที่เกี่ยวข้อง

๑. แผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๘๐) (สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ)
๒. แผนจัดการมลพิษ พ.ศ. ๒๕๖๐- ๒๕๖๔ (กรมควบคุมมลพิษ)
๓. นโยบายป่าไม้แห่งชาติ (อนุกรรมการจัดทำนโยบายป่าไม้แห่งชาติและแผนแม่บทพัฒนาการป่าไม้แห่งชาติ)
๔. แผนแม่บทรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ พ.ศ. ๒๕๕๔-๒๕๕๙ (สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม)
๕. นโยบายและแผนการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๘๐ (สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม)
๖. แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๕ (สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม)
๗. แผนปฏิบัติการลดก๊าซเรือนกระจกของประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๖๔-๒๕๗๑ ราชอาณาจักร (สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม)
๘. แผนแม่บทบูรณาการจัดการความหลากหลายทางชีวภาพ พ.ศ. ๒๕๕๔-๒๕๖๔ และแผนปฏิบัติการจัดการความหลากหลายทางชีวภาพ พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔ (สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม)
๙. แผนการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศแห่งชาติ (สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม)
๑๐. นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๘๐) (สำนักงานคณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ)
๑๑. แผนปฏิบัติการด้านดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๕) (สำนักงานคณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ)
๑๒. แผนแม่บทการบริหารจัดการน้ำ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) (คณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการน้ำแห่งชาติ)
๑๓. คำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๒

แผนแม่บท พ.ศ. ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๘๐)

วิสัยทัศน์ : ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีตามแนววิถีใหม่ภายใต้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑	ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒	ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓	ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๔	ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๕
ขับเคลื่อนระบบพื้นที่ใหม่เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงในอนาคต	บริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติให้เกิดประโยชน์อย่างสมดุล	สร้างสมดุลและยั่งยืนด้านทรัพยากรน้ำให้กับประชาชนอย่างทั่วถึงและรักษาระบบนิเวศ	ส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตที่ดี	เพิ่มศักยภาพองค์กรรองรับวิถีใหม่และนวัตกรรมใหม่

ภาพที่ ๔ ฟังความเชื่อมโยง ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

แผนการปฏิรูปประเทศ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๑๒

นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs)

แผนแม่บท พ.ศ. ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๘๐)

ส่วนที่ ๒

การวิเคราะห์สถานการณ์และสภาพแวดล้อมองค์กร

ส่วนที่

๒

การวิเคราะห์สถานการณ์ และสภาพแวดล้อมองค์กร

๒.๑ สถานการณ์และสภาพแวดล้อมด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

สถานการณ์ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระดับโลกและประเทศไทย

แนวโน้มสภาพทรัพยากรธรรมชาติทั้งของโลกและประเทศไทยอยู่ในขั้นวิกฤตเช่นเดียวกัน จึงเป็นความเสี่ยงและความท้าทายของประเทศในการแก้ไขปัญหา และป้องกัน มิให้ผลกระทบลุกลามเพิ่มขึ้น ดังนั้นจึงควรกำหนดแนวทางการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างเหมาะสม เช่น การมีนโยบายและแผนแบบบูรณาการที่มีการดำเนินงานของทุกภาคส่วน การปรับปรุงกฎระเบียบ ให้เอื้อต่อการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างมีประสิทธิภาพ การปรับเปลี่ยนรูปแบบ การผลิตและการบริโภค การสร้างความตระหนักและการปรับทัศนคติของประชาชน ให้มีจิตอนุรักษ์และการใช้ เครื่องมือ/กลไกที่ยกระดับประสิทธิภาพการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นต้น ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดการใช้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของประเทศที่ยั่งยืนต่อไป

รายงานของ McKinsey Global Institute เรื่อง Climate risk and response in Asia ระบุว่า ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้หรือ Emerging Asia จะเผชิญกับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศรุนแรง กว่าภูมิภาคอื่นของโลก (ที่มา website Thaipublica.org: <https://thaipublica.org/๒๐๒๐/๐๘/mckinsey-globl-institute-emerging-asia-facing-severe-consequences-of-climate-change/>; access ๐๑ February ๒๐๒๑)

จากการสำรวจผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศใน ๑๖ ประเทศในเอเชีย ซึ่งแต่ละประเทศ จะพิจารณาถึงผลกระทบโดยตรงของภัยที่เพิ่มขึ้นต่อความเป็นอยู่และความสามารถในการทำงาน ระบบอาหาร ทรัพยากรที่จับต้องได้ โครงสร้างพื้นฐานและทุนทางธรรมชาติ โดยได้พัฒนาตัวชี้วัดเพื่อแสดงให้เห็นถึงความเสี่ยง ต่อภัยจากสภาพอากาศและแตกต่างหรือใกล้เคียงจากเกณฑ์ความยืดหยุ่นทางกายภาพอย่างไร ซึ่งประกอบด้วย

- สัดส่วนของประชากรที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ที่ประสบกับความน่าจะเป็นของคลื่นความร้อนที่ไม่เป็นศูนย์ ต่อปี (เป็นการวัดผลกระทบต่อความเป็นอยู่และความสามารถในการทำงาน)
- สัดส่วนชั่วโมงการทำงานกลางแจ้งที่มีประสิทธิภาพรายปี ซึ่งได้รับผลกระทบจากความร้อน และความชื้นสูงในพื้นที่ที่ประสบกับสภาพอากาศ (เป็นการวัดผลกระทบต่อความเป็นอยู่ และความสามารถในการทำงาน) เมื่อเชื่อมโยงกับสิ่งนี้การประเมินนี้ยังได้วัด GDP ที่มีความเสี่ยง จากชั่วโมงการทำงานที่ได้รับผลกระทบจากความร้อนและความชื้น
- แรงกดดันด้านน้ำ ซึ่งวัดจากความต้องการใช้น้ำประจำปี จากสัดส่วนปริมาณน้ำประจำปี (เป็นการวัดผลกระทบต่อความเป็นอยู่และความสามารถในการทำงาน)

- สัดส่วนของสินทรัพย์ที่เสี่ยงต่อประสบกับน้ำในแม่น้ำท่วมล้นทุกปี (เป็นการวัดผลกระทบต่อทรัพย์สินที่จับต้องได้และโครงสร้างพื้นฐาน)
- ความน่าจะเป็นของการเปลี่ยนแปลงผลผลิตทางการเกษตรสำหรับพืชหลัก ๔ ชนิดประจำปี (เป็นการวัดผลกระทบต่อระบบอาหาร)
- สัดส่วนของพื้นผิวดินที่เปลี่ยนแปลงตามการจำแนกสภาพภูมิอากาศ โดยเรียกว่า “การเปลี่ยนแปลงทางชีวภาพ” (เป็นการวัดผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติหรือทุนธรรมชาติ)

เมื่อใช้ตัวชี้วัดเหล่านี้พบว่าทั้ง ๑๖ ประเทศอาจได้รับผลกระทบโดยตรงเพิ่มขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศอย่างน้อยหนึ่งตัวชี้วัดภายในปี ๒๐๕๐ ทั้งนี้คาดว่าประเทศส่วนใหญ่จะได้รับผลกระทบเพิ่มขึ้น ในด้านสัดส่วนชั่วโมงการทำงานกลางแจ้งที่มีประสิทธิภาพรายปี ซึ่งได้รับผลกระทบจากความร้อนและความชื้นสูงในพื้นที่ที่ประสบกับสภาพอากาศ สัดส่วนสินทรัพย์ที่เสี่ยงต่อความเสียหายจากน้ำท่วมรายปีและสัดส่วนของพื้นผิวดินที่เปลี่ยนแปลงตามการจำแนกสภาพภูมิอากาศ

การคาดการณ์แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่สำคัญ ดังนี้

๒.๑.๑ สถานการณ์ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระดับโลก

ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและความเสี่ยงต่อการเกิดภัยพิบัติที่เพิ่มขึ้น

(ที่มา เอกสารการระดมความเห็นกรอบแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๑๓ เดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๖๔, ๒.๑ แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงระดับโลก (Global Megatrends) ๒.๑.๕ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ)

การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ สถานการณ์[การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศมีแนวโน้มที่จะเกิดรวดเร็วและรุนแรงขึ้นจากที่คาดการณ์ไว้เดิม โดยใน พ.ศ. ๒๕๕๐ มีการคาดการณ์ว่าอุณหภูมิเฉลี่ยของโลกจะเพิ่มขึ้น ๑.๕ ถึง ๕.๑ องศาเซลเซียส ภายในปี ๒๖๔๓ เมื่อเทียบกับระดับอุณหภูมิก่อนยุคอุตสาหกรรม (Pre- industrial Level) แต่การคาดการณ์เมื่อ พ.ศ. ๒๕๖๑ ระบุว่าอุณหภูมิเฉลี่ยของโลกอาจเพิ่มขึ้นถึง ๑.๕ องศาเซลเซียสเร็วขึ้นเป็นภายใน พ.ศ. ๒๕๗๓ - ๒๕๙๕ ซึ่งอุณหภูมิเฉลี่ยของโลกที่เพิ่มสูงขึ้นดังกล่าวจะส่งผลให้เกิดคลื่นความร้อนในพื้นที่ส่วนใหญ่ที่มนุษย์ตั้งถิ่นฐานอยู่ และในบางพื้นที่จะมีโอกาสที่ภัยแล้งและภาวะฝนทิ้งช่วงจะเกิดขึ้น ในขณะที่หลายภูมิภาคอาจเผชิญกับความถี่ของการเกิดพายุที่บ่อยและรุนแรงขึ้นตาม สภาพทางภูมิศาสตร์ของแต่ละพื้นที่

การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศจะสร้างความเสียหายต่อทั้งชีวิตและทรัพย์สิน โดย OECD ได้คาดการณ์ว่าหากไม่มีการดำเนินงานที่สำคัญเพื่อลดปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจก จะทำให้ภายใน พ.ศ. ๒๖๐๓ ความเสียหายอันเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่เกิดขึ้นทั่วโลกจะมีมูลค่าถึงร้อยละ ๑.๐-๓.๓ ของ GDP โลก และมูลค่าความเสียหายจะเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ ๒.๐-๑๐.๐ ภายใน พ.ศ. ๒๖๔๓ โดยภาคการเกษตรจะได้รับความเสียหายมากกว่าภาคการผลิตอื่น เนื่องจากภาคการเกษตรต้องพึ่งพาสภาพอากาศและฤดูกาลตามธรรมชาติ ซึ่งการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศอาจส่งผลให้ปริมาณผลผลิตทางการเกษตรลดลง หรือพืชบางชนิดอาจมีระยะเวลาการให้ผลผลิตที่เปลี่ยนแปลงไป ยิ่งไปกว่านั้นพื้นที่การเกษตรบางส่วนที่ประสบกับภัยแล้งยาวนานหรือน้ำท่วมซ้ำซากจะไม่สามารถทำการเพาะปลูกได้ ส่งผลกระทบต่อรายได้และความเป็นอยู่ของเกษตรกรซึ่งส่วนใหญ่มิรายได้น้อย ในขณะเดียวกันสภาพภูมิอากาศที่เปลี่ยนแปลงไปยังส่งผลทำให้การแพร่ระบาดของโรคตามฤดูกาลมีแนวโน้มรุนแรงขึ้น รวมทั้งยังเป็นปัจจัยส่งเสริมให้โรคอุบัติใหม่ โรคอุบัติซ้ำในหลายพื้นที่ของโลก เนื่องจากอากาศร้อนทำให้พาหะนำโรคติดต่อบางชนิดเพิ่มจำนวนเร็วขึ้น โดยเฉพาะยุง แมลงวัน และหนู ซึ่งการแพร่ระบาดของโรค

มีผลกระทบต่อสังคม ทั้งในมิติของสุขอนามัยประชาชน ชุมชนและเศรษฐกิจครัวเรือน นอกจากนี้ การเพิ่มขึ้นของอุณหภูมิในชั้นบรรยากาศยังส่งผลให้ระดับน้ำทะเลเพิ่มสูงและปริมาณออกซิเจนที่ละลายน้ำลดลงเกิดการสูญเสียทรัพยากร ชายฝั่งอันเนื่องมาจากการกัดเซาะที่รุนแรง และจำนวนสัตว์ทะเลลดลง จากการที่ทะเลมีความเป็นกรดสูงขึ้น อีกทั้งพื้นที่ราบที่อยู่ใกล้ชายฝั่งจะถูกน้ำทะเลท่วม สร้างความเสี่ยงต่อชีวิตและทรัพย์สิน ส่งผลให้ผู้ที่อาศัยในพื้นที่น้ำท่วมต้องอพยพย้ายถิ่นฐาน โดยกลุ่มคนผู้มีรายได้น้อยจะเป็นกลุ่มเปราะบางที่มีความสามารถในการปรับตัวต่ำ และอาจไม่สามารถฟื้นตัวกลับมาใช้ชีวิตได้ดังเดิม

ในกรณีของประเทศไทย สภาพภูมิประเทศของไทยซึ่งส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ราบลุ่มประชากรจำนวนมาก ดำรงชีพด้วยการพึ่งพิงภาคการเกษตร รวมทั้งมีระยะทางของพื้นที่ชายฝั่งทะเลยาวถึง ๓,๑๐๐ กิโลเมตร จึงมีโอกาสสูงที่ไทยจะได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศมากกว่าหลายประเทศ โดยพบว่าที่ผ่านมาพื้นที่ร้อยละ ๒๓ ของประเทศได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในหลากหลายรูปแบบ เช่น น้ำท่วมฉับพลัน ภาวะภัยแล้งและการรุกคืบของน้ำทะเล เป็นต้น ซึ่ง รายงาน Global Climate Risk Index ของ Germanwatch ได้จัดอันดับให้ประเทศไทยมีมูลค่าความสูญเสียจากภัยพิบัติที่เกี่ยวข้องกับสภาพอากาศในช่วงปี ๒๕๔๒ - ๒๕๖๐ สูงเป็นอันดับที่ ๘ จาก ๑๘๑ ประเทศทั่วโลก

การเพิ่มขึ้นของมลพิษสิ่งแวดล้อม มลพิษสิ่งแวดล้อมของโลกและภูมิภาคได้เพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ จนกลายเป็นปัญหาข้ามพรมแดนที่กระทบต่อดิน แหล่งน้ำ ทะเลและมหาสมุทร อากาศ และระบบนิเวศ จนส่งผลกระทบต่อสุขภาพและความเป็นอยู่ของมนุษย์ ซึ่งปัญหามลพิษที่เกิดขึ้นในปัจจุบันส่วนใหญ่เกิดจากกิจกรรมของมนุษย์ ได้แก่ การเผาไหม้เชื้อเพลิงฟอสซิลซึ่งส่วนใหญ่มาจากภาคอุตสาหกรรม และภาคการขนส่ง การใช้ปุ๋ยและสารกำจัดแมลงในการเกษตร และการใช้สารเคมีที่มีรูปแบบซับซ้อนขึ้นและมีปริมาณเพิ่มขึ้น โดยมีปัจจัยขับเคลื่อนหลักมาจากการเพิ่มขึ้นของจำนวนประชากรโลก ร่วมกับการพัฒนาเศรษฐกิจอย่างรวดเร็วที่ ผลักดันให้เกิดการผลิต การบริโภค และความต้องการอาหารและพลังงานเพิ่มขึ้น ดังนั้นแนวโน้มการเพิ่มขึ้นของมลพิษสิ่งแวดล้อมในโลกและภูมิภาคจะเป็นความเสี่ยงและความท้าทายต่อประเทศในการป้องกันและแก้ไขปัญหา การกำหนดแนวทางการจัดการที่ต้องคำนึงถึงการผสมผสานระหว่างเครื่องมือเชิงนโยบายกับเครื่องมือทางเศรษฐศาสตร์เพื่อสร้างแรงจูงใจและการรับผิดชอบในการลดการก่อมลพิษ ขณะเดียวกันต้องลดหรือยกเลิกมาตรการอุดหนุนและมาตรการจูงใจที่จะเป็นอุปสรรคต่อการลดการก่อมลพิษ เช่น การอุดหนุนเชื้อเพลิงฟอสซิล การกำกับดูแลภาคส่วนต่าง ๆ ในการปล่อยมลพิษและของเสีย การให้ความสำคัญกับการลงทุนด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมในการลดการก่อมลพิษ และการเสริมสร้างศักยภาพโดยเฉพาะการจัดและบำบัดมลพิษ รวมถึงการสร้างความตระหนักในการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า และการมีพฤติกรรมที่ก่อให้เกิดมลพิษน้อยที่สุด รวมทั้งการสร้างความร่วมมือในระดับภูมิภาคและระดับโลก เพื่อแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมร่วมกัน

กระแสการเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม แนวโน้มกระแสการเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมมีความสำคัญมากขึ้นจากการที่ประเทศต่าง ๆ ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างชาญฉลาด และให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมน้อยที่สุด โดยเฉพาะในภาคการผลิต และภาคบริโภค ซึ่งเป็นแรงขับเคลื่อนเศรษฐกิจที่สำคัญจากการซื้อสินค้าและบริการในการส่งเสริมให้มีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมมากขึ้น ประกอบกับการประชุมสหประชาชาติว่าด้วยการพัฒนาที่ยั่งยืน ค.ศ. ๒๐๑๒ หรือเรียกโดยย่อว่า “Rio+๒๐” เมื่อเดือนมิถุนายน ๒๕๕๕ ณ กรุงริโอเดจาเนโร สหพันธ์สาธารณรัฐบราซิล ประชาคมโลก ได้ร่วมกันรับรองเอกสารผลลัพธ์ของการประชุมที่ชื่อว่า “The Future We Want” โดยได้ให้คำมั่นว่าจะส่งเสริมการพัฒนาให้มีความสมดุลและยั่งยืน และเห็นชอบร่วมกันว่าเศรษฐกิจสีเขียวในบริบทของการพัฒนาที่ยั่งยืนและการจัดความยากจนเป็นหนึ่งในเครื่องมือที่สำคัญในการบรรลุการพัฒนาที่ยั่งยืน

รวมทั้งได้รับรองกรอบการดำเนินงาน ๑๐ ปีว่าด้วยการผลิตและการบริโภคที่ยั่งยืน (๑๐ - Year Framework of Programmers on Sustainable Consumption and Production Patterns) เพื่อเป็นกรอบการดำเนินงานของโลกในการเสริมสร้างความร่วมมือระหว่างประเทศให้มุ่งสู่รูปแบบการผลิตและการบริโภคที่ยั่งยืน ดังนั้น กระแสรักษ์โลกหรือแนวโน้มการเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมจึงได้มีการใช้อย่างแพร่หลายในกลุ่มธุรกิจมากขึ้น โดยเฉพาะภาคอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ได้มีการปรับเปลี่ยนแนวคิดในกระบวนการการผลิตผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เช่น อุตสาหกรรมรถยนต์ที่มีการผลิตรถยนต์แบบประหยัดพลังงาน หรืออุตสาหกรรมบรรจุภัณฑ์ที่มีการออกแบบให้สามารถนำไปรีไซเคิลได้ง่าย เป็นต้น ส่วนด้านผู้บริโภคได้เริ่มมีการพิจารณาถึงคุณสมบัติของสินค้าที่มีความเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมในการตัดสินใจเลือกซื้อสินค้าและบริการมากขึ้น นอกจากนี้ประเด็นสำคัญอีกประการหนึ่งที่จะช่วยผลักดันสินค้าที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมคือ การที่รัฐบาลในหลาย ๆ ประเทศได้ออกกฎหมายกำหนดมาตรฐาน และส่งเสริมสินค้าให้เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมมากขึ้น สะท้อนให้เห็นว่าแนวโน้มสีเขียวจะเป็นประเด็นสำคัญในการกำหนดทิศทางการพัฒนาเศรษฐกิจ การค้า และการลงทุนของโลกต่อไป จึงเป็นโอกาสและความท้าทายของประเทศไทยในการให้ทุกภาคส่วนปรับแนวคิดและพฤติกรรมเพื่อส่งเสริมให้การเติบโตของประเทศเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมได้ยั่งยืน

แนวทางการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อมของกลุ่มประเทศที่สำคัญ นโยบายและแนวทางการดำเนินงานด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของประเทศ กลุ่มประเทศผู้นำด้านเศรษฐกิจของโลกที่มีผลกระทบต่อการดำเนินงานของประเทศไทย ดังนี้

แนวทางการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อมประเทศสหรัฐอเมริกา

หลังจากการเข้าดำรงตำแหน่งของประธานาธิบดีโจ ไบเดน ประเทศสหรัฐอเมริกาได้ทบทวนนโยบายด้านสิ่งแวดล้อมของอดีตประธานาธิบดีโดนัลด์ ทรัมป์ โดยทิศทางและเป้าหมายด้านสิ่งแวดล้อมของประธานาธิบดีแตกต่างกับนโยบายของอดีตประธานาธิบดีโดนัลด์ ทรัมป์อย่างสิ้นเชิง ซึ่งจะมีการกลับไปใช้นโยบายในเรื่องการลดการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ของอดีตประธานาธิบดีบารัค โอบามา และปรับปรุง National Environmental Policy Act รวมถึงการกลับเข้าร่วม Paris Agreement อีกครั้ง โดยเป้าหมายหลักของภายใต้การบริหารของประธานาธิบดีโจ ไบเดน คือ การปล่อยก๊าซเรือนกระจกให้เป็นศูนย์ในปี ๒๐๕๐ รวมถึงมีการกำหนดเป้าหมายอื่นๆ เพื่อสนับสนุนเป้าหมายหลักในปี ๒๐๕๐ เช่น การปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากภาคอุตสาหกรรมพลังงานต้องเป็นศูนย์ในปี ๒๐๓๕ ภาคอุตสาหกรรมขนส่งจะต้องมีการเปลี่ยนมาใช้ในการขนส่งที่ไม่มีคาร์บอน แต่ไม่ได้กำหนดระยะเวลาไว้ในส่วนของภาคอุตสาหกรรมอื่นเช่น การก่อสร้างหรือการเกษตรก็จำเป็นที่จะต้องมีการดำเนินการเช่นเดียวกัน ประธานาธิบดีโจ ไบเดนจะดำเนินการให้เมืองที่มีประชากรมากกว่าหนึ่งแสนคนมีระบบขนส่งสาธารณะที่มีการปล่อยก๊าซคาร์บอนต่ำ รวมถึงการเพิ่มจำนวนอาคารสีเขียว ซึ่งอาคารมากกว่าสี่ล้านอาคารจะเป็นที่จะต้องได้รับการปรับปรุง สำหรับแผนการดำเนินการภายในประเทศประกอบด้วย

- การใช้นโยบายด้านสิ่งแวดล้อมที่ตรงข้ามกับอดีตประธานาธิบดีโดนัลด์ ทรัมป์
- การยกเลิกโครงการ Keystone Pipeline
- การทบทวนโครงการที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมเช่น การขุดเจาะก๊าซธรรมชาติและน้ำมันในพื้นที่ของรัฐ
- การส่งเสริมการใช้พลังงานทดแทน
- การลดการสนับสนุนพลังงานฟอสซิล

- กฎหมายด้านโครงสร้างพื้นฐานที่กำหนดให้มีการส่งเสริมการใช้งานอุปกรณ์หรือเครื่องมือที่มีการใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพ

สำหรับการดำเนินการในระดับนานาชาติได้มีการกลับเข้าร่วม Paris Climate Agreement และการประชุมสุดยอดด้านสภาพอากาศในเดือนเมษายน ๒๐๒๑ จากการดำเนินการของประธานาธิบดี โจ ไบเดนที่ผ่านมามีการตอบสนองที่ดีจากองค์กรด้านสิ่งแวดล้อมและนักวิทยาศาสตร์

นโยบายของประธานาธิบดีโจ ไบเดนที่ให้ความสำคัญกับการแก้ปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศเป็นลำดับต้น ๆ นั้น ได้รับการสนับสนุนจากเจ้าของธุรกิจเอกชนขนาดใหญ่หลายราย ในสหรัฐอเมริกา ซึ่งหลายแห่งมีนโยบายที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมของตนเองอยู่แล้ว อาทิ McDonald's Corp. Ford Motor Co. และ Alphabet Inc. ของ Google ที่ล้วนแต่จะมีบทบาทในการร่วมสร้างโครงสร้างพื้นฐานสำหรับพลังงานสะอาด เช่น การทำปศุสัตว์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ยานยนต์สะอาดและอาคารสะอาดที่ปล่อยมลพิษเป็นศูนย์ ซึ่งโครงสร้างพื้นฐานเหล่านี้จะช่วยสร้างความยืดหยุ่นให้เศรษฐกิจ และนำไปสู่อนาคตที่ยั่งยืนอย่างใดก็ได้ นโยบายสำคัญที่จะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่เช่นนี้ย่อมมาพร้อมกับความท้าทาย ซึ่งรัฐบาลสหรัฐอเมริกาต้องตอบโจทก์ว่าจะจัดการกับกลุ่มอุตสาหกรรมที่มีการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสูงสุดอย่างไรโดยส่งผลกระทบต่อในทางลบให้น้อยที่สุด เพราะจากรายงานการปล่อยก๊าซเรือนกระจกประจำปีของสำนักงานปกป้องสิ่งแวดล้อมสหรัฐอเมริกา ระบุว่า กลุ่มอุตสาหกรรมการคมนาคมขนส่งในสหรัฐอเมริกา มีส่วนในการปล่อยก๊าซเรือนกระจกออกสู่ชั้นบรรยากาศมากที่สุดในประเทศ คิดเป็นร้อยละ ๒๙ ของทั้งหมด รองลงมาได้แก่ อุตสาหกรรมการผลิตพลังงานไฟฟ้าที่ร้อยละ ๒๔ และตามมาด้วยกลุ่มอุตสาหกรรมหนักและการเกษตรที่ ร้อยละ ๒๓

ทั้งนี้ สหรัฐอเมริกาเป็นผู้ปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์มากเป็นอันดับสอง โดยปล่อยประมาณ ๕.๔๑ พันล้านเมตริกตันในปี ๒๐๑๘ ขณะที่จีนปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์มากกว่าเกือบสองเท่า

แนวทางการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อมสหภาพยุโรป

แผนงานด้านสิ่งแวดล้อมที่ ๗ ของยุโรปในปี ๒๐๑๓ (The 7th European Environmental Action Plan, EAP) ได้กำหนดวิสัยทัศน์ไว้ว่าในปี ๒๐๕๐ “เราจะชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีภายใต้ระบบนิเวศวิทยาของโลก ความรุ่งเรืองและสุขภาวะด้านสิ่งแวดล้อมที่เกิดจากนวัตกรรม เศรษฐกิจหมุนเวียนซึ่งจะไม่เกิดการสูญเสียของทรัพยากร รวมถึงทรัพยากรธรรมชาติจะถูกบริหารจัดการอย่างยั่งยืน ความหลากหลายทางชีวภาพได้รับการปกป้อง เห็นคุณค่าและบูรณะสู่สภาพที่ทำให้สภาพสังคมมีความยืดหยุ่น มีการปล่อยก๊าซคาร์บอนต่ำ ซึ่งจะช่วยให้อสังคโลกมีความปลอดภัยและยั่งยืน” อย่างไรก็ตามมีหลักฐานยืนยันว่าการดำเนินการในปัจจุบันจะไม่บรรลุเป้าหมายของ 7th EAP หรือ SDGs ดังนั้นจึงได้เกิดโครงการ Think ๒๐๓๐ ที่จะมีการดำเนินการในสี่ด้านคือ ความสงบและความปลอดภัย ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ความเจริญรุ่งเรือง และความกินดีอยู่ดี

ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีการดำเนินการโดยใช้เศรษฐกิจหมุนเวียนเป็นตัวขับเคลื่อน โดยมีเป้าหมายเพื่อลดการใช้ทรัพยากรและลดความสูญเสียที่เกิดขึ้น ซึ่งมีแนวทางการดำเนินการดังนี้

- กำหนดเป้าหมายและระยะเวลาที่ชัดเจนในการลดการใช้ทรัพยากรในเศรษฐกิจยุโรป
- กำหนดการใช้เศรษฐกิจหมุนเวียนเป็นประเด็นด้านสังคม
- การปรับปรุงงบประมาณด้านสิ่งแวดล้อมเพื่อการขับเคลื่อนเศรษฐกิจหมุนเวียน
- การกำหนดนโยบายด้านอุตสาหกรรม ดิจิทัลและนวัตกรรม เพื่อลดการใช้ทรัพยากรและความสูญเสีย

การใช้พลาสติกยังเป็นปัญหาสำคัญทั่วโลกและในยุโรป มากกว่า ๘,๓๐๐ เมตริกตันของพลาสติกบริสุทธิ์ได้ถูกผลิตขึ้น และการใช้พลาสติกได้เพิ่มขึ้น ๒๐ เท่าจากปี ๑๙๖๐ ถึงปี ๒๐๑๕ และมีขยะจากพลาสติกประมาณ ๔ ถึง ๑๒ เมตริกตันในปี ๒๐๑๐ ดังนั้นการใช้พลาสติกอย่างยั่งยืนยังเป็นเป้าหมายสำคัญอีกด้านหนึ่ง โดยการใช้กำหนดให้มีการใช้บรรจุภัณฑ์พลาสติกที่สามารถหมุนเวียนได้

ในด้านความหลากหลายทางชีวภาพ มหาสมุทร ป่าโอเอซิส การใช้น้ำและดิน ได้มีการกำหนดแนวทางสำหรับด้านธรรมชาติในปี ๒๐๓๐ ไว้ดังนี้

- กำหนดกลยุทธ์และเป้าหมายที่ท้าทายด้านความหลากหลายทางชีวภาพ หาวิธีการประเมินความหลากหลายทางชีวภาพเป็นมูลค่า หยุดการสูญเสีย และการบูรณะความหลากหลายทางชีวภาพเพื่อให้กลับสู่สภาพเดิม รวมถึงการจัดทำข้อตกลงระหว่างประเทศในด้านความหลากหลายทางชีวภาพ
- กำหนดแนวทางการใช้ทรัพยากรทางทะเล โดยคำนึงความต้องการที่หลากหลายของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และการกำหนดนโยบายที่อนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเล
- กำหนดเศรษฐกิจหมุนเวียนชีวภาพเพื่อเปลี่ยนถ่ายจากการใช้ทรัพยากรฟอสซิลไปเป็นทรัพยากรชีวภาพ
- ทบทวนและปรับปรุงประสิทธิภาพการบริหารจัดการดิน
- การให้ประเทศสมาชิกดำเนินการตามแนวทางการใช้น้ำที่กำหนดไว้ รวมถึงการลงทุนเพื่อการอนุรักษ์น้ำให้มากขึ้น

การดำเนินการด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่กำหนดไว้ รัฐสภายุโรปมีความสำคัญ โดยมีหน้าที่ขับเคลื่อนเรื่องต่าง ๆ ได้แก่ การสร้างความตระหนักรู้ การกำหนดประเด็นที่สำคัญด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ออกกฎหมายขับเคลื่อนและบังคับใช้กฎหมาย กำหนดแนวทางปฏิบัติ และสร้างการมีส่วนร่วมของพลเมือง

แนวทางการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อมประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน

ประเทศจีนประสบปัญหาอย่างวิกฤตด้านสิ่งแวดล้อมที่เกิดจากการพัฒนาอุตสาหกรรมอย่างก้าวกระโดดในช่วงหลายสิบปีที่ผ่านมา ซึ่งส่งผลกระทบต่อสุขภาพและชีวิตความเป็นอยู่ของคนในประเทศจีนและประเทศอื่นๆทั่วโลก ประเทศจีนมีการปล่อยก๊าซเรือนกระจกที่มากที่สุดในโลกในช่วงไม่กี่ปีที่ผ่านมาทำให้เผชิญกับปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมต่างๆ เช่น มลพิษทางอากาศ การขาดแคลนน้ำสำหรับการอุปโภคและบริโภค และการปนเปื้อนของดิน และจากการเปลี่ยนแปลงสภาพอากาศทำให้ประเทศจีนเผชิญกับสภาพภัยแล้งและอุทกภัยเช่นเดียวกับส่วนอื่นของโลก จากปัญหาดังกล่าวรัฐบาลจีนได้มีการออกนโยบายและมาตรการเพื่อลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกตามสนธิสัญญาปารีส ปี ๒๐๑๕ ดังนี้

- บรรลุการลดการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์สุทธิให้เป็นศูนย์ (Carbon Neutrality) ในปี ๒๐๖๐
- บรรลุการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์สูงสุดก่อนปี ๒๐๓๐
- มีการใช้พลังงานหมุนเวียนร้อยละ ๒๔ จากการใช้พลังงานทั้งหมดภายในปี ๒๐๓๐ ลดปริมาณการปล่อยคาร์บอนลงร้อยละ ๖๕ ภายในปี ๒๐๓๐
- ติดตั้งพลังงานแสงอาทิตย์และลมโดยมีกำลังผลิตรวม ๑.๒ พันล้านกิโลวัตต์ภายในปี ๒๐๓๐
- เพิ่มพื้นที่ป่าประมาณ ๖ พันล้านลูกบาศก์เมตรภายในปี ๒๐๓๐
- ยกเลิกการใช้น้ำมันพาหนะที่ขับเคลื่อนด้วยพลังงานฟอสซิลภายในปี ๒๐๓๕

อย่างไรก็ตาม หลายฝ่ายมองว่าการกำหนดเป้าหมายของรัฐบาลยังไม่ท้าทายเพียงพอกับการต่อสู้กับการเปลี่ยนแปลงสภาพอากาศที่เกิดขึ้นและไม่สอดคล้องกับสนธิสัญญาปารีส เช่น การบรรลุการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์สูงสุด ควรเกิดขึ้นก่อนปี ๒๐๒๕ การเปลี่ยนผ่านจากการใช้พลังงานถ่านหินเป็นพลังงานทดแทนถือว่าเป็นสิ่งสำคัญในการบรรลุเป้าหมายดังกล่าวในปี ๒๐๑๙ มีการใช้พลังงานทดแทนมากกว่าร้อยละ ๑๕ และในปีเดียวกันรถยนต์ขับเคลื่อนด้วยพลังงานไฟฟ้ามีจำนวนมากถึง ๒๕.๘ ล้านคันสูงที่สุดในโลก นอกจากนี้ ประเทศจีนที่ซึ่งเป็นผู้ริเริ่มโครงการ Belt and Road Initiative (BRI) มีความพยายามดำเนินโครงการนี้ให้มีความยั่งยืนต่อสิ่งแวดล้อมโดยนักวิจัยมีการคาดการณ์ในปี ๒๐๑๙ ว่าโครงการ BRI อาจทำให้อุณหภูมิเฉลี่ยของโลกเพิ่มขึ้น ๒.๗ องศาเซลเซียส ซึ่งในปัจจุบันก็ได้มีการสร้างกลุ่มพันธมิตรที่เรียกว่า Belt and Road Initiative International Green Development Coalition (BRIGC) โดยมีเป้าหมายในการบูรณาการเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนโดยเฉพาะด้านสิ่งแวดล้อม มาตรฐานสากล และแนวทางการปฏิบัติที่เป็นเลิศสำหรับโครงการ BRI ในการประชุมสุดยอดผู้นำด้านสภาพภูมิอากาศที่ผ่านมามีประเทศจีนมุ่งมั่นที่จะเปลี่ยนจากผู้ปล่อยคาร์บอนไดออกไซด์สูงสุดไปสู่ระดับกลาง ในช่วงเวลาที่สั้นกว่าที่ประเทศพัฒนาแล้วหลายๆ ประเทศซึ่งอาจจะต้องใช้ความพยายามอย่างหนักเป็นพิเศษ และแสดงความมุ่งมั่นที่พยายามจะออกจากความเป็นผู้ปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์สูงสุดก่อนปี ๒๐๓๐ และบรรลุเข้าสู่ระดับกลางในปี ๒๐๖๐

๒.๑.๒ สถานการณ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมประเทศไทย

(ที่มา เอกสารรายงานสถานการณ์คุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๓ สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม)

ประเทศไทยเป็นประเทศที่อุดมไปด้วย ทรัพยากรธรรมชาติ ซึ่งมีบทบาทสำคัญในการสนับสนุนวิถีชีวิตของท้องถิ่นและขับเคลื่อนการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ ป่าไม้ แหล่งต้นน้ำ สภาพแวดล้อมทางทะเล และทรัพยากรธรณีเป็นเครื่องมือสำคัญในการสนับสนุนอุตสาหกรรมการผลิต การส่งออกและอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของไทย อย่างไรก็ตาม การพัฒนาเศรษฐกิจอย่างรวดเร็วในช่วงหลายทศวรรษที่ผ่านมา มักเกิดขึ้นจากการใช้ทรัพยากรธรรมชาติเหล่านี้อย่างไม่ยั่งยืน ลำดับความสำคัญทางเศรษฐกิจมักมีความสำคัญมากกว่าการอนุรักษ์ในหลาย ๆ กรณี ประเทศไทยเผชิญกับความเสื่อมโทรมของสิ่งแวดล้อมในหลายภูมิภาค รวมทั้งการสูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพและประชากรสัตว์ป่าที่ลดลง การตัดไม้ทำลายป่า การกลายเป็นทะเลทราย การขาดแคลนน้ำ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและมลพิษทางอากาศและทางน้ำ

สถานการณ์คุณภาพสิ่งแวดล้อมของประเทศ ในช่วง พ.ศ. ๒๕๖๒ ถึงเดือนมิถุนายน ๒๕๖๓ เฉพาะที่เกี่ยวข้อง สรุปได้ดังนี้

๑) **ทรัพยากรดิน** พบว่า ปัญหาดินเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติ และดินต้นเกิดขึ้นครอบคลุมพื้นที่ประเทศมากที่สุด และในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีความอุดมสมบูรณ์ของพื้นที่ส่วนใหญ่ที่มีระดับความสมบูรณ์ต่ำ การชะล้างพังทลายของดินเกิดขึ้นในพื้นที่ราบเป็นบริเวณกว้าง เกิดขึ้นมากกว่าพื้นที่สูง การนำเข้าปุ๋ยเคมีและวัตถุอันตรายทางการเกษตรลดลงจาก พ.ศ. ๒๕๖๑ ในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด ๑๙ มีการนำเข้าปุ๋ยเคมีและวัตถุอันตรายทางการเกษตรลดลงจากช่วงเดียวกันใน พ.ศ. ๒๕๖๒ การใช้ที่ดิน พบว่า การใช้ที่ดินส่วนใหญ่ถูกนำไปใช้เป็นที่เกษตรกรรมมากที่สุด และรัฐบาลมีการส่งเสริมให้เกษตรกรทำเกษตรอินทรีย์ ส่งผลให้ปริมาณพื้นที่และจำนวนเกษตรกรที่เพาะปลูกเกษตรอินทรีย์มีแนวโน้ม

เพิ่มขึ้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้มีการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ (Strategic Environmental Assessment: SEA) ด้านการใช้ประโยชน์ที่ดิน การจัดทำแผนการบริหารจัดการป้องกันการชะล้างพังทลายของดินและพื้นที่เกษตรกรรมด้วยการอนุรักษ์ดินและน้ำ การจัดทำเป้าหมายความสมดุลของการจัดการทรัพยากรที่ดิน การจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ การปรับปรุงคุณภาพดินในพื้นที่ดินเปรี้ยว ดินกรด และดินเค็ม การจัดตั้งธนาคารปุ๋ยอินทรีย์ การส่งเสริมการพัฒนาเกษตรอินทรีย์ รวมถึงการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชน

๒) ทรัพยากรแร่ มีการสำรวจพบแหล่งแร่ที่มีศักยภาพในการทำเหมืองแร่ ได้แก่ แร่ควอตซ์ที่จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ แร่โพแทชที่จังหวัดมหาสารคาม แร่ทองคำที่จังหวัดประจวบคีรีขันธ์-ชุมพร และแหล่งหินอุตสาหกรรมสำหรับการพัฒนาโครงการขนาดใหญ่ภาครัฐ ซึ่งแร่ที่มีปริมาณการผลิตสูงสุดและใช้งานมากที่สุดคือ หินอุตสาหกรรมชนิดหินปูน เพื่ออุตสาหกรรมก่อสร้าง รองลงมาคือ หินอุตสาหกรรมชนิดหินปูนเพื่ออุตสาหกรรมซีเมนต์ สำหรับแร่ที่มีปริมาณส่งออกมากที่สุดคือ แร่ยิปซัม ส่วนแร่ที่มีปริมาณนำเข้ามากที่สุดคือ ถ่านหินประเภทเชื้อเพลิงแข็ง นอกจากนี้ มูลค่าการผลิต การนำเข้า และการใช้แร่ มีมูลค่าลดลง ขณะที่มูลค่าการส่งออกเพิ่มขึ้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ขับเคลื่อนยุทธศาสตร์และแผนแม่บทเพื่อการบริหารจัดการทรัพยากรแร่ การสำรวจและประเมินศักยภาพทรัพยากรแร่ และการศึกษาเชิงวิชาการเพื่อวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีในการรีไซเคิลเพื่อพัฒนาของเสียเป็นแหล่งทรัพยากรทดแทนด้านแร่และโลหะ มีการทดลองในห้องปฏิบัติการ เพื่อผลักดันเทคโนโลยีต้นแบบให้ผู้ประกอบการนำไปประยุกต์ใช้ รวมถึงส่งเสริมผู้ประกอบการเหมืองแร่ให้ดำเนินกิจกรรมบนหลักธรรมาภิบาลและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

๓) ทรัพยากรป่าไม้ ใน พ.ศ. ๒๕๖๒ ค่อนข้างคงที่จาก พ.ศ. ๒๕๖๑ โดยภาครัฐได้ส่งเสริมการจัดตั้งป่าชุมชน ทำให้ภาคเหนือมีพื้นที่ป่าชุมชนมากที่สุด สำหรับสถิติการบุกรุกพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ มีจำนวนคดีบุกรุกเพิ่มขึ้น แต่พื้นที่ที่ถูกบุกรุกลดลง ขณะที่สถิติการบุกรุกพื้นที่ป่าอนุรักษ์มีจำนวนคดีบุกรุกและพื้นที่ที่ถูกบุกรุกลดลงจาก พ.ศ. ๒๕๖๑ ใน พ.ศ. ๒๕๖๒ มีพื้นที่ถูกไฟไหม้ในพื้นที่ป่าอนุรักษ์และป่าสงวนแห่งชาติเพิ่มขึ้นจาก พ.ศ. ๒๕๖๑ และใน พ.ศ. ๒๕๖๓ มีจำนวนจุดความร้อนสะสม (Hotspot) ทั้งประเทศคงที่จาก พ.ศ. ๒๕๖๒ ส่วนใหญ่เกิดขึ้นในพื้นที่ภาคเหนือ สัตว์ป่า ใน พ.ศ. ๒๕๖๒ มีสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมถูกคุกคามมากที่สุด รองลงมา คือ นก สัตว์เลื้อยคลาน และสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบก ตามลำดับ สัตว์ป่าหลายชนิดมีจำนวนประชากรที่ลดลงและตกอยู่ในสภาพที่ควรเฝ้าติดตาม เนื่องจากการถูกคุกคาม การเปลี่ยนแปลงสภาพของแหล่งที่อยู่อาศัย การบุกรุกทำลายป่า การลักลอบล่าสัตว์ป่า และการลดลงของป่าไม้ รวมถึงปัญหาความขัดแย้งระหว่างคนกับสัตว์ป่าในบริเวณที่ติดแนวเขตพื้นที่ป่าอนุรักษ์ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้มีการดำเนินงานตามแผนนโยบายป่าไม้แห่งชาติ เช่น การจัดทำกฎหมายลำดับรองภายใต้พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ และพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒ เป็นต้น เพื่อให้การดำเนินการอนุรักษ์ สงวน คุ้มครอง รักษาทรัพยากรธรรมชาติ และการใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพอย่างสมดุลและยั่งยืน การจัดระบบลาดตระเวนเชิงคุณภาพ เพื่อหยุดยั้งการบุกรุกทำลายทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่า รวมทั้ง การดำเนินการฟื้นฟูพื้นที่ป่าไม้ให้กลับสู่สภาพสมบูรณ์

๔) ทรัพยากรน้ำ ใน พ.ศ. ๒๕๖๒ ปริมาณฝนเฉลี่ยทั่วประเทศลดลงจาก พ.ศ. ๒๕๖๑ เมื่อพิจารณาในช่วง ๑๐ ปีที่ผ่านมา ปริมาณฝนเฉลี่ยมีแนวโน้มลดลง ใน พ.ศ. ๒๕๖๒ ภาคกลางมีปริมาณน้ำท่ามากที่สุด รองลงมา คือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคใต้ ภาคเหนือ และภาคตะวันออก ตามลำดับ สำหรับปริมาณน้ำในอ่างเก็บน้ำ ใน พ.ศ. ๒๕๖๓ อ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่และอ่างเก็บน้ำขนาดกลางของประเทศ มีปริมาณน้ำใช้การได้ลดลงจาก พ.ศ. ๒๕๖๒ และมีความต้องการใช้น้ำดังกล่าวเพื่อเกษตรมากที่สุด รองลงมาเป็นการใช้น้ำเพื่อรักษาระบบนิเวศ อุปโภคบริโภค และอุตสาหกรรม ตามลำดับ เมื่อพิจารณาพื้นที่เกษตรน้ำฝน (นอกเขตชลประทาน) พบว่า ภาคเหนือและภาคกลางมีปริมาณน้ำต้นทุนน้อยกว่าความต้องการใช้น้ำ สำหรับ

พื้นที่ชลประทาน มีการวางแผนจัดสรรน้ำในช่วงฤดูแล้งเพื่อใช้ในภาคการเกษตรมากที่สุด รองลงมา คือ เพื่อการรักษาระบบนิเวศและอื่นๆ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ดำเนินการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับ ยุทธศาสตร์ ติดตามและประเมินผลการบริหารจัดการน้ำในระดับลุ่มน้ำ การดำเนินการตามพระราชบัญญัติ ทรัพยากรน้ำ พ.ศ. ๒๕๖๑ และมีโครงการบรรเทาและแก้ไขปัญหาน้ำแล้งและอุทกภัย และการผลักดันน้ำเค็ม เพื่อรักษาระบบนิเวศในลุ่มน้ำ

๕) ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ใน พ.ศ. ๒๕๖๒ มีความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรประมงเพิ่มขึ้น จากการจับสัตว์น้ำต่อหน่วยการลงแรงประมงในทะเลเพิ่มขึ้น แหล่งหญ้าทะเลมีสถานภาพตั้งแต่เสื่อมโทรม เล็กน้อยถึงสถานภาพสมบูรณ์ดีมาก สาเหตุความเสื่อมโทรมเกิดจากกิจกรรมของมนุษย์และจากธรรมชาติ แนวปะการังมีแนวโน้มสภาพดีขึ้น และเกิดปะการังฟอกขาวอยู่ในระดับที่ไม่รุนแรง โดยพื้นที่ฝั่งอันดามัน มีการเกิดปะการังฟอกขาวน้อยกว่าอ่าวไทย และสถิติข้อมูลการเกยตื้นของสัตว์ทะเลหายากใน พ.ศ. ๒๕๖๒ มีจำนวนลดลงจาก พ.ศ. ๒๕๖๑ ส่วนใหญ่เป็นเต่าทะเล โลมา วาฬ และพะยูน ตามลำดับ สำหรับพื้นที่ ป่าชายเลนมีจำนวนพื้นที่คงเดิม และใน พ.ศ. ๒๕๖๑ พื้นที่ชายฝั่งถูกกัดเซาะมีความยาว ๗๒๖.๗๖ กิโลเมตร ได้รับการแก้ไขปัญหาลแล้ว ๖๓๗.๔๘ กิโลเมตร ด้านปัญหาขยะทะเลพบว่า ส่วนใหญ่เป็นขยะพลาสติก ส่งผลกระทบต่อทัศนียภาพ โดยเฉพาะพื้นที่ที่เป็นแหล่งท่องเที่ยว ไปจนถึงการตายของสัตว์ทะเลหายาก หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้แบ่งระบบกลุ่มหาดของประเทศไทย เพื่อใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการบริหารจัดการทรัพยากร ชายฝั่งอย่างเป็นระบบ การจัดทำหลักเกณฑ์ประกอบการจัดทำแผน/โครงการป้องกันการกัดเซาะชายฝั่ง การใช้ไม้ไผ่ปักชะลอความรุนแรงของคลื่นในชายฝั่งทะเลที่เป็นโคลน การดำเนินโครงการฟื้นฟูป่าชายเลนและ ชายหาด เช่น การปลูกป่าชายเลน การทวงคืนผืนป่าชายเลน การรื้อถอนสิ่งก่อสร้างต่าง ๆ ในพื้นที่ทวงคืน การจัดตั้งสวนป่าพระราชวัง สวนป่าพฤกษศาสตร์ และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการอนุรักษ์และ ดูแลระบบนิเวศ รวมถึงฟื้นฟูทรัพยากรทางทะเลอื่น ๆ เช่น การปลูกเสริมปะการัง และหญ้าทะเล และการ ช่วยเหลือสัตว์ทะเลหายาก

๖) ความหลากหลายทางชีวภาพ ใน พ.ศ. ๒๕๕๘ พบชนิดพืชสูญพันธุ์ในธรรมชาติ ๑ ชนิด คือ โสภะย้า มีชนิดพันธุ์ที่ถูกคุกคามประมาณ ๙๖๔ ชนิด และได้มีการสำรวจพบชนิดพันธุ์ใหม่ของโลก ในประเทศไทย ในช่วง พ.ศ. ๒๕๕๗-๒๕๖๑ จำนวน ๒๐๒ ชนิด จากการประเมินความหลากหลาย ของทรัพยากรในป่าชายเลน พบพันธุ์ไม้ป่าชายเลนทั้งหมดจำนวน ๒๒ วงศ์ ๒๖ สกุล ๔๓ ชนิด มีพันธุ์ไม้ ในสกุลโกงกาง (*Rhizophora*) และพันธุ์ไม้ในสกุลแสม (*Avicennia*) เป็นชนิดพันธุ์ไม้เด่น สำหรับชนิดพันธุ์ สัตว์มีการสำรวจใน พ.ศ. ๒๕๕๙ พบพันธุ์สัตว์ที่ถูกคุกคาม ๕๖๙ ชนิด คิดเป็นร้อยละ ๑๒.๐๓ ของสัตว์มีกระดูกสันหลังที่พบในประเทศไทย ผลการศึกษาความหลากหลายทางชีวภาพของสัตว์ในระบบนิเวศ ป่าชายเลน ใน พ.ศ. ๒๕๖๒ พบว่าความหลากหลายของประชาคมสิ่งมีชีวิตพื้นป่าชายเลน พบทั้งหมด ๕๘ ชนิด (Species) ๒๗ วงศ์ (Family) พื้นที่ชุ่มน้ำที่กระจายอยู่ทั่วประเทศ เป็นพื้นที่ชุ่มน้ำที่ขึ้นทะเบียน เป็นแรมซาร์ไซต์ ๑๕ แห่ง พื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญระดับนานาชาติ ๖๙ แห่ง พื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญ ระดับชาติ ๔๗ แห่ง พื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญระดับท้องถิ่น ๑๙,๒๙๕ แห่ง และพื้นที่ชุ่มน้ำที่สมควรได้รับ การคุ้มครองและฟื้นฟู ๒๘ แห่ง สำหรับชนิดพันธุ์ต่างถิ่นที่ควรป้องกัน ควบคุม และกำจัด ๓๒๓ ชนิด โดยหลายชนิดเป็นชนิดพันธุ์ต่างถิ่นที่รุกรานที่มีการส่งเสริมให้ใช้ประโยชน์ทางเศรษฐกิจ ซึ่งต้องมีมาตรการ ป้องกันเฉพาะที่รัดกุมเพื่อไม่ให้เกิดการแพร่กระจายเข้าไปในพื้นที่อนุรักษ์ และแหล่งน้ำธรรมชาติ ทั้งนี้ การบุกรุก พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติและป่าอนุรักษ์ การลักลอบเก็บของป่า การตัดไม้ทำลายป่า การล่าสัตว์ป่า การกัดเซาะ ชายฝั่ง การถมพื้นที่ชุ่มน้ำและบุกรุกแหล่งน้ำธรรมชาติ การทำประมงผิดกฎหมาย การรุกรานของชนิดพันธุ์ ต่างถิ่น รวมถึงการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ เป็นสาเหตุที่ทำให้ความหลากหลายทางชีวภาพลดลง

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้พัฒนาระบบคลังข้อมูลความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศ โดยการปรับปรุงสถานภาพชนิดพันธุ์สัตว์ที่ถูกคุกคามในประเทศไทย ใน พ.ศ. ๒๕๖๓ มีการสำรวจปะการังอ่อน กัลปังหา และดอกไม้ทะเล ในแนวปะการังเขตน้ำตื้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ดำเนินการตามแผนการจัดการความหลากหลายทางชีวภาพโดยพัฒนาเครื่องมือการประเมินผลกระทบต่อความหลากหลายทางชีวภาพสำหรับผู้ประกอบการธุรกิจขนาดเล็ก โดยการประเมินต้นทุนทางธรรมชาติให้กับผู้ประกอบการโรงแรม รวมถึงเตรียมเสนอพื้นที่ศูนย์ศึกษาธรรมชาติกองทัพบก (บางปู) จังหวัดสมุทรปราการ และพื้นที่เครือข่ายนกอพยพ จังหวัดบุรีรัมย์ เป็นเครือข่ายพันธมิตรเพื่อการอนุรักษ์นกอพยพและถิ่นที่อยู่อาศัยในเส้นทางบินเอเชียตะวันออกเฉียง-ออสเตรเลีย

๓) สถานการณ์มลพิษ คุณภาพอากาศ ใน พ.ศ. ๒๕๖๒ ในภาพรวมมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเล็กน้อยจาก พ.ศ. ๒๕๖๑ พื้นที่ที่มีปัญหาคุณภาพอากาศส่วนใหญ่เป็นพื้นที่เมืองที่มีการจราจรหรือรถบรรทุกขนส่งหนาแน่น พื้นที่ที่มีการเผาในที่โล่ง และพื้นที่เขตนิคมอุตสาหกรรม โดยปริมาณฝุ่นละอองขนาดเล็กเส้นผ่านศูนย์กลางไม่เกิน ๑๐ ไมครอน (Particulate Matter ๑๐ Micron: PM_{๑๐}) พบว่า ค่าเฉลี่ยรายปีของทั้งประเทศยังอยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน โดยบริเวณภาคเหนือ จังหวัดสระบุรี มีค่าเพิ่มขึ้น แต่บริเวณพื้นที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑลมีค่าลดลง ส่วนปริมาณฝุ่นละออง PM_{๒.๕} พบว่า มีค่าเฉลี่ยรายปีทั้งประเทศ ๒๕.๑ ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร โดยทุกพื้นที่มีค่าเกินมาตรฐาน และเมื่อพิจารณาในช่วง ๑๐ ปีที่ผ่านมา พบว่า บริเวณพื้นที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑล ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จังหวัดสระบุรี (หน้าพระลาน) มีแนวโน้มลดลง แต่บริเวณพื้นที่ภาคเหนือมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น และภาวะหมอกควันใน ๙ จังหวัดภาคเหนือ มีความรุนแรงมากกว่าปีที่ผ่านมา เนื่องจากการเผาในที่จำนวนมาก ประกอบกับประเทศไทยต้องเผชิญกับสภาพอากาศที่แห้งแล้ง และเกิดไฟไหม้ในพื้นที่ป่า ทำให้ยากต่อการเข้าไปดับไฟ สอดคล้องกับจุดความร้อนสะสมรายจังหวัดเพิ่มขึ้นร้อยละ ๕๔ เมื่อเทียบกับ พ.ศ. ๒๕๖๑ ปริมาณฝุ่นละออง PM₁₀ และ PM_{2.5} ที่มีค่าเกินมาตรฐาน ทำให้เกิดผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชน โดยเฉพาะกลุ่มเสี่ยงเกิดปัญหาทัศนวิสัยในการมองเห็น ก่อให้เกิดผลกระทบต่อการท่องเที่ยวและเศรษฐกิจ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้จัดทำแผนแม่บทด้านการจัดการคุณภาพอากาศของประเทศ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๘๐) และขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาหมอกควันด้านฝุ่นละอองเป็นวาระแห่งชาติ กำหนดมาตรฐานและมาตรการควบคุมมลพิษที่แหล่งกำเนิด โดยการกำหนดมาตรฐานการปล่อยควันดำจากท่อไอเสีย รวมทั้งการกำหนดมาตรฐานคุณภาพน้ำมันเชื้อเพลิงให้เทียบเท่ามาตรฐานยูโร ๕ มีการติดตาม ตรวจสอบ เผาระวัง เตือนภัยคุณภาพอากาศ เผยแพร่ต่อสาธารณะผ่านช่องทางต่างๆ เป็นประจำทุกวัน และใช้ข้อมูลการตรวจวัดจุดความร้อนสะสมเชิงพื้นที่มาสนับสนุนการแก้ไขปัญหาหมอกควันและไฟป่า

ระดับเสียง ใน พ.ศ. ๒๕๖๒ พบว่า ระดับเสียงส่วนใหญ่อยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน โดยมีค่าใกล้เคียงกับ พ.ศ. ๒๕๖๑ โดยพื้นที่กรุงเทพมหานครและพื้นที่ต่างจังหวัดที่มีระดับเสียงเกินค่ามาตรฐานจะเป็นบริเวณพื้นที่ริมถนนที่มีปริมาณการจราจรหนาแน่น ผลกระทบจากเสียงดัง อาจทำให้เกิดภาวะเครียด และโรคประสาทหูเสื่อม หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ตรวจติดตามการตรวจวัดระดับเสียงในพื้นที่ ๑๓ จังหวัด รวมทั้งการตรวจวัดระดับเสียงของรถหน่วยงานราชการเพื่อป้องกันผลกระทบต่อประชาชน

คุณภาพน้ำแหล่งน้ำผิวดิน ใน พ.ศ. ๒๕๖๒ พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในเกณฑ์พอใช้ถึงดีมาก ลดลงจาก พ.ศ. ๒๕๖๑ เนื่องจากมีแหล่งน้ำเสื่อมโทรมเพิ่มขึ้น ส่วนใหญ่อยู่ในภาคกลางและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ทั่วประเทศ มีแหล่งน้ำผิวดินที่มีคุณภาพน้ำดีมาก คือ แม่น้ำตาปัดอนบน ผลกระทบต่อคุณภาพน้ำผิวดินเกิดจากจำนวนประชากรและนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น ทำให้มีการระบายน้ำเสียไม่เป็นไปตามมาตรฐานจากแหล่งกำเนิดมลพิษลงสู่แหล่งน้ำโดยตรง ระบบบำบัดน้ำเสียรวมมีไม่เพียงพอและไม่ครอบคลุมพื้นที่

และการลักลอบทิ้งน้ำเสียจากโรงงานอุตสาหกรรม หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้แก้ไขปัญหาคุณภาพน้ำและน้ำเสีย โดยการจัดการน้ำเสียในพื้นที่วิกฤต พื้นที่เศรษฐกิจ และแหล่งท่องเที่ยวสำคัญ จัดระบบอนุญาตระบายมลพิษ ของประเทศไทย และติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำผิวดินทั่วประเทศ

คุณภาพน้ำทะเลชายฝั่ง ใน พ.ศ. ๒๕๖๒ ส่วนใหญ่อยู่ในเกณฑ์พอใช้ถึงดีมาก ใกล้เคียง กับ พ.ศ. ๒๕๖๑ และมีแหล่งน้ำที่อยู่ในเกณฑ์เสื่อมโทรมลดลง และแหล่งน้ำที่อยู่ในเกณฑ์ดีมากเพิ่มขึ้น ผลกระทบต่อคุณภาพน้ำทะเลชายฝั่ง เกิดจากจำนวนประชากรและนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น และการระบายน้ำเสีย ที่ไม่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานลงสู่ทะเลโดยตรง หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำทะเลครอบคลุม พื้นที่ชายฝั่งทะเลทั้ง ๒๑ จังหวัด มีการนำระบบภูมิสารสนเทศมาใช้ในการติดตาม เตือนภัยมลพิษ และภัยพิบัติทางทะเล เพื่อประมวลผลคาดการณ์สิ่งแวดล้อมทางทะเล

คุณภาพน้ำบาดาล ใน พ.ศ. ๒๕๖๒ โดยทั่วไปเป็นน้ำคุณภาพดีอยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน น้ำบาดาลที่ใช้บริโภค บางพื้นที่พบธาตุเหล็ก (Fe) และแมงกานีส (Mn) ในปริมาณสูง บางพื้นที่มีการปนเปื้อน จากสารเคมีทางการเกษตรที่ตกค้างในดิน การปนเปื้อนของสารเคมีอันตรายจากแหล่งกำจัดขยะอุตสาหกรรม ที่ไม่ได้มาตรฐาน ทำให้มีโอกาสซึมลงสู่ชั้นน้ำบาดาลได้มากขึ้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้มีการสำรวจบ่อน้ำ บาดาลที่มีความเสี่ยงต่อการปนเปื้อนของชั้นน้ำบาดาล และเฝ้าระวังระดับและคุณภาพน้ำบาดาลทั่วประเทศ

ขยะมูลฝอย ของเสียอันตราย มูลฝอยติดเชื้อ และสารอันตราย ใน พ.ศ. ๒๕๖๒ พบว่า **ขยะมูลฝอย** มีปริมาณเพิ่มขึ้นร้อยละ ๓ จาก พ.ศ. ๒๕๖๑ โดยอัตราการเกิดขยะมูลฝอย ๑.๑๘ กิโลกรัมต่อคน ต่อวัน แม้ว่าปริมาณขยะมูลฝอยจะเพิ่มขึ้น แต่การจัดการขยะมูลฝอยใน พ.ศ. ๒๕๖๒ มีแนวโน้มดีขึ้น โดยมีขยะมูลฝอยชุมชนถูกคัดแยกจากต้นทางและนำกลับมาใช้ประโยชน์ ร้อยละ ๔๔ และขยะมูลฝอยที่ถูก นำไปกำจัดอย่างถูกต้อง ร้อยละ ๓๔ ของขยะมูลฝอยทั้งหมด **ของเสียอันตราย** พบว่า ปริมาณกากของเสีย อุตสาหกรรมที่มีการแข่งขันสูงในระบบการจัดการกากของเสียอุตสาหกรรมของกลุ่มโรงงานอุตสาหกรรม ทั้งหมดลดลงจาก พ.ศ. ๒๕๖๑ และมีการนำกลับมาใช้ประโยชน์ด้วยการเผาเพื่อผลิตเป็นพลังงานไฟฟ้า สำหรับกากอุตสาหกรรมอันตรายมีแนวโน้มลดลง เนื่องจากใน พ.ศ. ๒๕๖๒ จากการผลิตสินค้าอุตสาหกรรม ลดลง สำหรับปริมาณของเสียอันตรายมีปริมาณเพิ่มขึ้นจาก พ.ศ. ๒๕๖๑ ส่วนใหญ่เป็นซากผลิตภัณฑ์ เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ รองลงมาเป็นของเสียอันตรายจากชุมชนประเภทอื่น ๆ เช่น แบตเตอรี่ ถ่านไฟฉาย ภาชนะบรรจุสารเคมี และกระป๋องสเปรย์ เป็นต้น **มูลฝอยติดเชื้อ** ใน พ.ศ. ๒๕๖๒ ลดลงเล็กน้อย จาก พ.ศ. ๒๕๖๑ และ**สารอันตราย** ใน พ.ศ. ๒๕๖๒ มีการนำเข้าสารอันตรายเพิ่มขึ้นเล็กน้อยจาก พ.ศ. ๒๕๖๑ และการนำเข้าวัตถุอันตรายทางการเกษตรมีแนวโน้มลดลงจาก พ.ศ. ๒๕๖๑ สำหรับปริมาณการนำเข้า ผลิตภัณฑ์วัตถุอันตรายที่ใช้ในบ้านเรือนหรือทางสาธารณสุขมีแนวโน้มลดลงจากช่วงเดียวกันใน พ.ศ. ๒๕๖๑ ทั้งนี้ การจัดการขยะมูลฝอย ของเสียอันตราย มูลฝอยติดเชื้อ และสารอันตรายไม่ถูกต้อง ส่งผลกระทบต่อ สิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชน ขยะที่ย่อยสลายยากที่เพิ่มขึ้น ส่งผลต่อทัศนียภาพไปจนถึงการตาย ของสัตว์ทะเลและสัตว์ป่า สารเคมีและโลหะหนักในของเสียอันตรายจากชุมชนหากเกิดการรั่วไหลสู่สิ่งแวดล้อม จะส่งผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของมนุษย์ทั้งในระยะสั้นและระยะยาว รวมทั้งการจัดการมูลฝอยติดเชื้อ ที่ไม่ถูกต้อง ทำให้เกิดการแพร่กระจายของเชื้อโรค ส่งผลกระทบต่อสุขภาพทั้งจากโรคติดต่อจากสารคัดหลั่ง ติดต่อจากระบบทางเดินหายใจ และติดต่อจากระบบทางเดินอาหาร หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้มีการดำเนินงาน ด้าน**ขยะมูลฝอย** จัดทำแผนแม่บทด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษจากขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย ระยะ ๒๐ ปี เพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางการจัดการมลพิษจากขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย การจัดการขยะ มูลฝอยแบบรวมกลุ่มพื้นที่ (Clusters) การลดขยะพลาสติกโดยให้มีการลดรับ ลดให้ ลดใช้ถุงพลาสติก การงดใช้ถุงพลาสติกและโฟมในพื้นที่อุทยานแห่งชาติและสวนสัตว์ และการจัดการขยะบ่อขยะทะเล

ด้านของเสียอันตราย จัดทำร่างพระราชบัญญัติการจัดการซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ ปรับปรุงประกาศกรมโรงงานอุตสาหกรรม เรื่อง เงื่อนไขในการอนุญาตให้นำเครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ที่ใช้แล้วที่เป็นวัตถุดิบอันตรายเข้ามาในราชอาณาจักร และจัดทำร่างประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง กำหนดชนิดและแหล่งกำเนิดวัตถุดิบที่จะนำมาใช้ในโรงงาน ด้านมูลฝอยติดเชื้อ พัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพระบบการบริหารจัดการมูลฝอยตามกฎหมายสาธารณสุข การขับเคลื่อนการจัดการมูลฝอยติดเชื้อแบบศูนย์รวม ๙ จังหวัด ในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด ๑๙ ได้จัดทำคำแนะนำการจัดการมูลฝอยติดเชื้อต่อสถานพยาบาล ห้องปฏิบัติการเชื้ออันตราย และการกำจัดหน้ากากอนามัยสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มาตรการในการจัดการหน้ากากอนามัยที่ใช้แล้ว การจัดการมูลฝอยติดเชื้อจากผู้ป่วยติดเชื้อโควิด ๑๙ ผู้สัมผัสผู้ป่วยติดเชื้อและผู้กักตัว รวมทั้งมูลฝอยติดเชื้อจากศูนย์กักกัน/โรงแรมสำหรับผู้กักตัว/ผู้ป่วยติดเชื้อโควิด ๑๙ ที่ได้รับการรับรองจากกระทรวงสาธารณสุข ด้านสารอันตราย มีการพัฒนาระบบและจัดทำทำเนียบการปลดปล่อยและเคลื่อนย้ายมลพิษ ผลักดันให้ยกเลิกการใช้สารเคมีอันตรายที่ใช้ในการเกษตร ๓ ชนิด ได้แก่ พาราควอต คลอร์ไพริฟอส และไกลโฟเซต ลดและเลิกใช้สารไฮโดรคลอโรฟลูออโรคาร์บอนของประเทศไทย โดยมุ่งเน้นในภาคอุตสาหกรรมผลิตโฟมแบบฉีดพ่น (Spray Foam Sector) และภาคอุตสาหกรรมตู้เย็น

๘) **สิ่งแวดล้อมชุมชน** ประชากรที่อาศัยอยู่ในเขตกรุงเทพมหานครและในเขตเทศบาล มีจำนวนเพิ่มขึ้นเล็กน้อยจาก พ.ศ. ๒๕๖๑ พื้นที่สีเขียวในเขตเทศบาลตำบล และเขตกรุงเทพมหานคร มีสัดส่วนพื้นที่สีเขียวต่อประชากรเพิ่มขึ้นจาก พ.ศ. ๒๕๖๑ เป็นผลมาจากการสร้างสวนสาธารณะ สร้างสวนหย่อมในบริเวณเกาะกลางถนน รวมทั้งมีการสร้างสวนถนนเพิ่มขึ้น อย่างไรก็ตาม ในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด ๑๙ พบว่า ปริมาณขยะมูลฝอยในพื้นที่กรุงเทพมหานครระหว่างเดือนกุมภาพันธ์-มิถุนายน ๒๕๖๓ มีแนวโน้มลดลงจากช่วงเดียวกันใน พ.ศ. ๒๕๖๑ เนื่องจากมีการปิดสถานที่และกิจกรรมต่างๆ รวมทั้งประชาชนมีการปรับเปลี่ยนวิถีชีวิต หยุดอยู่บ้าน หรือทำงานที่บ้าน ทั้งนี้ พบว่าสัดส่วนของขยะมูลฝอยประเภทพลาสติกเพิ่มขึ้นส่วนใหญ่มาจากการสั่งอาหารเดลิเวอรี่ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้จัดทำโครงการเพิ่มพื้นที่สีเขียวและสวนสาธารณะให้ประชาชนเข้าถึงได้ การออกพระราชบัญญัติเพื่อจัดเก็บค่าธรรมเนียมใหม่ในการให้บริการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยในพื้นที่กรุงเทพมหานคร การพัฒนาเมืองและชุมชนตามแนวคิดต้นแบบเมืองนิเวศ การรณรงค์ลดขยะพลาสติกและการคัดแยกขยะต้นทาง

๙) **สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรม สิ่งแวดล้อมธรรมชาติ** พบว่า แหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์ประเภทน้ำตก ภูเขา ธรณีสัณฐานและภูมิลักษณะวรรณ และถ้ำ ส่วนใหญ่อยู่ในเกณฑ์การรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์ในระดับดี สิ่งแวดล้อมศิลปกรรม มีแหล่งสิ่งแวดล้อมศิลปกรรม ๕,๔๒๕ แห่ง สำหรับย่านชุมชนเก่า มีการสำรวจจัดทำทะเบียนข้อมูลย่านชุมชนเก่า ใน พ.ศ. ๒๕๖๒ จำนวน ๖๑๓ แห่ง มีการประกาศเขตเมืองเก่าแล้ว ๓๒ เมือง และมีเป้าหมายที่จะดำเนินการประกาศเมืองเก่าเพิ่มเติม จำนวน ๔ เมือง แหล่งมรดกโลก มีแหล่งมรดกโลก ๕ แหล่ง และอยู่ระหว่างเตรียมการนำเสนอเพื่อบรรจุไว้ในบัญชีรายชื่อเบื้องต้น ๗ แหล่ง นอกจากนี้ ยังมีแหล่งที่อยู่ในบัญชีรายชื่อเบื้องต้นของไทย จำนวน ๑๒ แห่ง ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมธรรมชาติ ส่วนใหญ่เกิดจากปัญหาภัยธรรมชาติ และการบริหารจัดการแหล่งธรรมชาติอย่างไม่เหมาะสม ส่วนสิ่งแวดล้อมศิลปกรรมและแหล่งมรดกโลก ได้รับผลกระทบจากการพัฒนาและความเจริญของเมือง ทำให้เกิดการรุกราน คุกคาม บั่นทอน และทำลายความสวยงาม ความสง่างาม และคุณค่าทางด้านทัศนียภาพ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ติดตามการประเมินคุณภาพสิ่งแวดล้อมและระบบนิเวศของแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์ประเภทน้ำตก ภูเขา ธรณีสัณฐาน และภูมิลักษณะวรรณ และถ้ำ จัดทำแหล่งเรียนรู้การอนุรักษ์พัฒนามรดกธรณีและอุทยานธรณี การจัดทำ

นโยบายอนุรักษ์ พื้นฟูย่านชุมชนเก่าแห่งชาติและระดับจังหวัด ติดตามการดำเนินงานตามมาตรการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมบริเวณพื้นที่เมืองโบราณ รวมทั้งพัฒนาระบบฐานข้อมูลแหล่งศิลปกรรมเพื่อเป็นคลังข้อมูลแหล่งศิลปกรรม

๑๐) การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและภัยพิบัติ ใน พ.ศ. ๒๕๖๒ อุณหภูมิ ประเทศไทย มีอุณหภูมิเฉลี่ยทั้งปีสูงกว่าค่าปกติ ๑.๐ องศาเซลเซียส และสูงกว่าใน พ.ศ. ๒๕๖๑ เมื่อพิจารณาในช่วง ๑๐ ปี ที่ผ่านมา อุณหภูมิเฉลี่ยทั้งปีของประเทศไทยมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นจากค่าปกติ ปริมาณฝน ปริมาณฝนเฉลี่ย มีปริมาณต่ำกว่าค่าปกติ ลดลงจาก พ.ศ. ๒๕๖๑ ระดับน้ำทะเล ค่าเฉลี่ยระดับน้ำทะเลที่ตรวจวัดที่สถานีเกาะหลัก จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ สูงกว่าระดับน้ำทะเลปานกลางและมีค่าเท่ากับ พ.ศ. ๒๕๖๑ และที่สถานีเกาะตะเภาน้อย จังหวัดภูเก็ต มีค่าเฉลี่ยระดับน้ำทะเลต่ำกว่าระดับน้ำทะเลปานกลาง และต่ำกว่าระดับน้ำทะเลที่ตรวจวัดได้จาก พ.ศ. ๒๕๖๑ การปล่อยก๊าซเรือนกระจก ใน พ.ศ. ๒๕๖๒ ภาคพลังงาน มีปริมาณการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ลดลงจาก พ.ศ. ๒๕๖๑ ภัยพิบัติ ใน พ.ศ. ๒๕๖๒ เหตุการณ์ธรณีพิบัติภัยเกิดขึ้นลดลงจาก พ.ศ. ๒๕๖๑ โดยเกิดเหตุการณ์แผ่นดินไหวบ่อยที่สุด รวมถึงการเกิดพายุโซนร้อน ที่ทำให้เกิดน้ำป่าไหลหลาก ดินถล่ม และวาตภัย ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ทำให้เกิดผลกระทบต่อป่าไม้ ระบบนิเวศวิทยาและความหลากหลายทางชีวภาพ รวมทั้งสุขภาพของมนุษย์ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ทบทวน แผนแม่บทรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ พ.ศ. ๒๕๕๘-๒๕๙๓ มุ่งการพัฒนาเศรษฐกิจแบบปล่อยก๊าซเรือนกระจกต่ำ สนับสนุนการใช้เทคโนโลยีที่มีประสิทธิภาพการใช้พลังงานสูง การใช้สารทำความเย็นธรรมชาติที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกด้วยความสมัครใจทั้งในระดับโครงการและระดับกิจกรรม พัฒนาระบบติดตามและประเมินผลการลดก๊าซเรือนกระจก และพัฒนากลไกทางเศรษฐศาสตร์เพื่อลดก๊าซเรือนกระจก และด้านภัยพิบัติ มีการพัฒนาระบบเฝ้าระวังภัยพิบัติที่ติดตั้งแล้วให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น ซ่อมแซม บำรุงรักษาระบบเตือนภัยน้ำท่วม-ดินถล่ม ตรวจวัดปริมาณน้ำ การเคลื่อนตัวของตะกอนและตะกอนท้องน้ำแม่น้ำโขงร่วมไทย-ลาว เพื่อเป็นแหล่งเก็บกัก และเพิ่มน้ำต้นทุน และบรรเทาปัญหาภัยแล้ง เป็นต้น

๓.๒ ผลการวิเคราะห์สถานการณ์และสภาพแวดล้อม

จากสถานการณ์ดังกล่าว เป้าหมายความยั่งยืน ยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนการปฏิรูปประเทศด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นโยบายรัฐบาลด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีความสอดคล้องและเชื่อมโยงกันในระดับนโยบายของชาติด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อให้มีทิศทางการพัฒนาที่สนับสนุนการเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม แผนแม่บทประเด็นการเติบโตอย่างยั่งยืนให้ความสำคัญกับการเติบโตอย่างยั่งยืนบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ซึ่งเป็นการเติบโตที่เน้นหลักของการใช้ประโยชน์ การอนุรักษ์ รักษา พื้นฟูและสร้างใหม่ฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน ไม่ใช่ทรัพยากรธรรมชาติจนเกินความพอดี ไม่สร้างมลภาวะต่อสิ่งแวดล้อมจนเกินความสามารถในการรองรับและเยียวยาของระบบนิเวศ การผลิตและการบริโภคเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ทรัพยากรธรรมชาติมีความอุดมสมบูรณ์มากขึ้นและสิ่งแวดล้อมมีคุณภาพดีขึ้น ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของประชาชน และทุกภาคส่วนในสังคม ยึดถือและปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการพัฒนาอย่างสมดุล มีเสถียรภาพ และยั่งยืน ตลอดจนการขับเคลื่อนการปฏิบัติการในระดับหน่วยงานของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ภายใต้แนวคิด Triple

Bottom Line (TBL) ที่พัฒนาโดย จอห์น เอลลิงตัน (John Elkington) ในปี ๑๙๙๗ เพื่อใช้เป็นกรอบสำหรับการวัดผลการดำเนินงานขององค์กรทั้งด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม และด้านสิ่งแวดล้อม รวมทั้งด้านการบริหาร ดังนี้

ด้านเศรษฐกิจ

ให้ความสำคัญกับการพัฒนาพื้นที่เมือง ชนบท เกษตรกรรมและอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ และการสร้างหลักประกันให้มีรูปแบบการผลิตและการบริโภคที่ยั่งยืน สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน เศรษฐกิจสีเขียว เศรษฐกิจภาคทะเล เพิ่มมูลค่าของเศรษฐกิจฐานชีวภาพให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน มุ่งเน้นการพัฒนาสังคม เศรษฐกิจให้เติบโต และมีความเป็นธรรมบนความสมดุลของฐานทรัพยากรธรรมชาติและคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ดี โดยนำองค์ความรู้มาต่อยอดฐานความเข้มแข็งภายในของประเทศไทย คือ ความหลากหลายทางชีวภาพและผลผลิตทางการเกษตรที่อุดมสมบูรณ์ ปรับเปลี่ยนระบบการผลิตไปสู่การใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าเพื่อรักษาสมดุลของสิ่งแวดล้อม สร้างสภาพแวดล้อมและกลไกที่ส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก ซึ่งตอบโจทย์การพัฒนาที่ยั่งยืน (SDG) ของสหประชาชาติอย่างน้อย ๕ เป้าหมาย ได้แก่ การผลิตและบริโภคที่ยั่งยืน การรับมือการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ การอนุรักษ์ความหลากหลาย ความร่วมมือเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน อีกทั้งยังสอดคล้องกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งเป็นหลักสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศไทย

ด้านสังคม

มุ่งเน้นการพัฒนาสังคม เศรษฐกิจให้เติบโต และมีความเป็นธรรมบนความสมดุลของฐานทรัพยากรธรรมชาติและคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ดี โดยส่งเสริมคุณลักษณะและพฤติกรรมที่พึงประสงค์ด้านสิ่งแวดล้อมของคนไทย ผ่านแนวคิดการส่งเสริมให้ประชาชนทุกภาคส่วนได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ ยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง คอยอำนวยความสะดวกโดยการตอบสนองความต้องการ และให้บริการอย่างรวดเร็ว และโปร่งใส ส่งเสริมคุณลักษณะและพฤติกรรมที่พึงประสงค์ด้านสิ่งแวดล้อมและคุณภาพชีวิตที่ดีของคนไทย พัฒนาเครื่องมือ กลไกและระบบยุติธรรม และระบบประชาธิปไตยสิ่งแวดล้อม จัดโครงสร้างเชิงสถาบันเพื่อจัดการประเด็นร่วมด้านการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่สำคัญ พัฒนาและดำเนินโครงการที่ยกระดับกระบวนทัศน์ เพื่อกำหนดอนาคตประเทศ ด้านทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม บนหลักของการมีส่วนร่วมและธรรมาภิบาล

ด้านสิ่งแวดล้อม

สนับสนุนการจัดให้มีน้ำและสุขอนามัยสำหรับทุกคนและมีการบริหารจัดการที่ยั่งยืน การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ การใช้ประโยชน์จากมหาสมุทร ทะเล และทรัพยากรทางทะเลอย่างยั่งยืนเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ปกป้อง ฟื้นฟู และสนับสนุนการใช้ระบบนิเวศบนบกอย่างยั่งยืน ความร่วมมือเพื่อการพัฒนาที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ความหลากหลายทางชีวภาพ และพัฒนาระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมภายใต้แนวคิดเศรษฐกิจหมุนเวียน จัดการมลพิษที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และสารเคมีในภาคเกษตรทั้งระบบ ให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล ปรับปรุงมาตรฐานสิ่งแวดล้อมของประเทศตามมาตรฐานสากล และมีการบังคับใช้มาตรฐานสิ่งแวดล้อม เช่น ด้านดิน น้ำ อากาศ ป่าไม้ สัตว์ป่า และความหลากหลายทางชีวภาพกับทุกภาคส่วนอย่างเคร่งครัด การพัฒนามาตรฐานและระบบจัดการมลพิษกำเนิดใหม่ พร้อมทั้งขจัดมลพิษและแก้ไขฟื้นฟูผลกระทบสิ่งแวดล้อม อันเกิดจากโครงการพัฒนาประเทศด้านต่าง ๆ มีการพัฒนาใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยี

เพื่อลดมลพิษและผลกระทบสิ่งแวดล้อม พร้อมทั้งกำหนดเป้าหมายการจัดการขยะตั้งแต่ต้นทางถึงปลายทาง ด้วยเป้าหมายการจัดการทรัพยากรอย่างยั่งยืน

ด้านการบริหาร

การปรับสมดุลและการบริหารจัดการภาครัฐ มีความทันสมัย ทันต่อการเปลี่ยนแปลง มีความโปร่งใส ปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ มีระบบบริหารจัดการและพัฒนาบุคลากร กฎหมายและกระบวนการยุติธรรม การวิจัยและพัฒนานวัตกรรม และบริหารจัดการเพื่อลดความเสี่ยงด้านภัยพิบัติ เพื่อแก้ไขปัญหาในด้านต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ โดยเน้นการตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างสะดวก รวดเร็ว โปร่งใส ตลอดจนดำเนินการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในสังคมได้อย่างเหมาะสม จึงมีประเด็นยุทธศาสตร์ที่เน้นการปรับเปลี่ยนภาครัฐ ซึ่งยึดหลัก “ภาครัฐของประชาชนเพื่อประชาชนและประโยชน์ส่วนรวม” โดยภาครัฐต้องมีขนาดที่เหมาะสมกับบริบทที่แตกต่างกัน และแยกแยะบทบาทหน่วยงานของรัฐ ซึ่งยึดหลักธรรมาภิบาล มีการปรับวัฒนธรรมในการทำงานให้มุ่งต่อผลสัมฤทธิ์และผลประโยชน์ส่วนรวม ให้พร้อมที่จะปรับตัวได้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกอยู่ตลอดเวลา รวมทั้งมีลักษณะเปิดกว้างให้ทุกภาคส่วนได้เข้ามามีส่วนร่วมเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชน นอกจากนี้ กฎหมายต้องมีความชัดเจน มีเพียงเท่าที่จำเป็น มีความทันสมัยเป็นสากล มีประสิทธิภาพและนำไปสู่การลดความเหลื่อมล้ำและยังเอื้อต่อการพัฒนา โดยกระบวนการยุติธรรมต้องมีการบริการที่มีประสิทธิภาพ เป็นธรรม และไม่เลือกปฏิบัติ มีเป้าหมาย มุ่งตอบสนองความต้องการของประชาชน ภาครัฐมีขนาดที่เล็กลงพร้อมต่อการปรับตัว และเปลี่ยนแปลง มีความโปร่งใสปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ และกระบวนการยุติธรรมเป็นไปเพื่อประโยชน์ของส่วนรวม ซึ่งได้กำหนดตัวชี้วัดได้แก่ ระดับความพึงพอใจของประชาชน ประสิทธิภาพของการบริการภาครัฐ ระดับความโปร่งใสปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ และประเด็นด้านการปรับสมดุลและพัฒนาภาครัฐ

๓.๓ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมขององค์กร (SWOT Analysis)

การจัดทำร่างแผนแม่บทกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) ใช้ฐานการทบทวนสภาพปัจจุบันของส่วนราชการ ความท้าทายระดับองค์กร ความท้าทายเชิงยุทธศาสตร์และความได้เปรียบเชิงยุทธศาสตร์ ซึ่งประกอบด้วย ด้านพันธกิจ ด้านปฏิบัติ ด้านความรับผิดชอบต่อสังคม และด้านบุคลากรรวมถึงการวิเคราะห์บทบาทและศักยภาพของส่วนราชการ เพื่อการพัฒนาให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วในปัจจุบัน และเพื่อให้บทบาทของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมสามารถขับเคลื่อนองค์กรให้เป็นไปในทิศทางที่ชัดเจน รองรับการขยายตัวขององค์กรเป็นไปโดยมีกรอบทิศทางที่แน่ชัด และสอดคล้องกันกับกรอบยุทธศาสตร์ชาติ (๒๐ ปี) รวมทั้งเป็นการกระตุ้นให้ผู้บริหารและสมาชิกขององค์กรได้ตระหนักถึง โอกาส ภัยคุกคาม จุดแข็ง และจุดอ่อนขององค์กร ตลอดจนได้ทราบถึงทิศทางการดำเนินงานโดยทั่วกัน

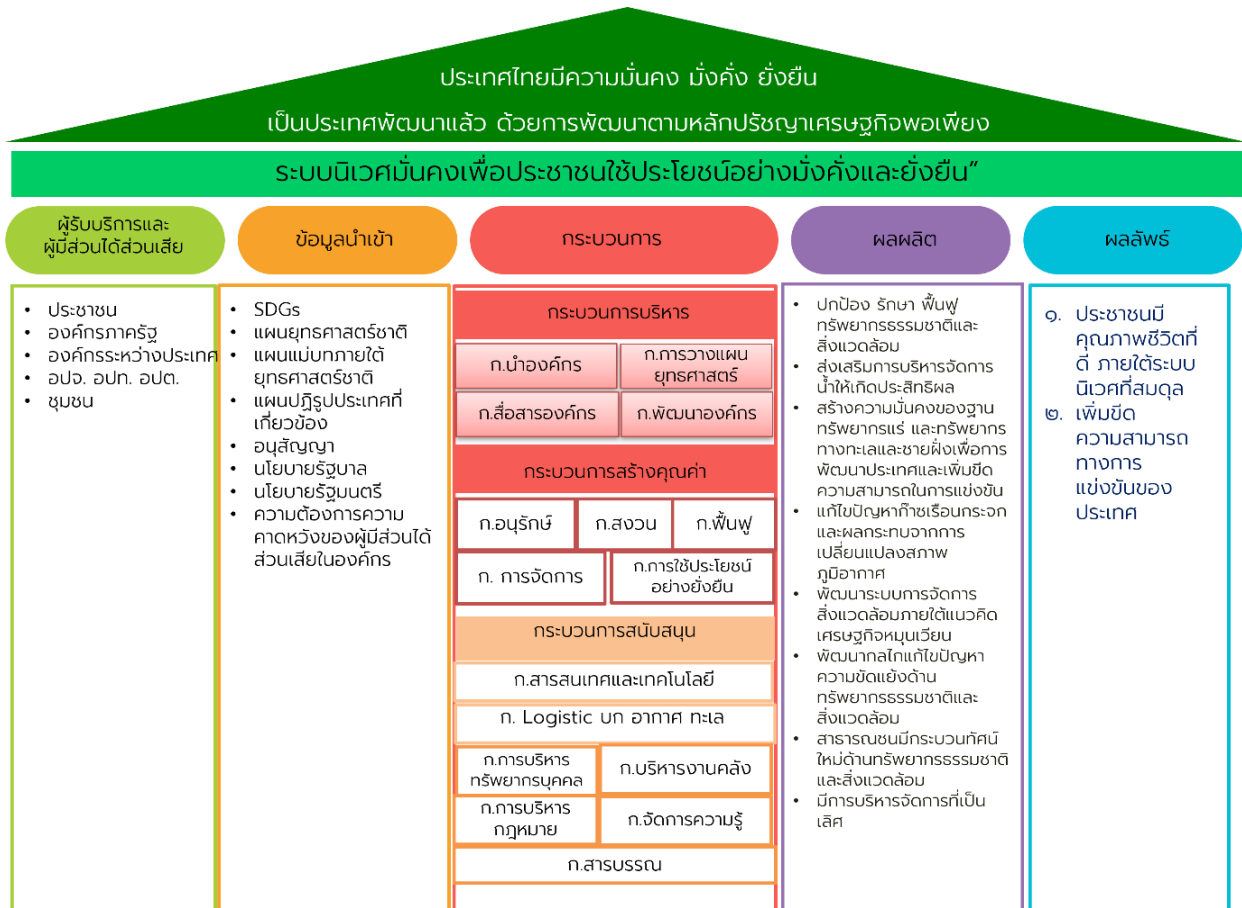

การวิเคราะห์สถานการณ์และสภาพแวดล้อม ในบริบทปัจจุบันและแนวโน้มในระยะต่าง ๆ เพื่อกำหนดเป็นกรอบของแผนยุทธศาสตร์ระยะ ๒๐ ปี ของกระทรวงฯ นั้น ได้นำเครื่องมือการวิเคราะห์เชิงยุทธศาสตร์ ที่สำคัญมาประยุกต์ใช้ร่วมกัน ได้แก่ การวิเคราะห์ห่วงโซ่มูลค่า (The Value Chain Analysis) การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม (SWOT Analysis) การวิเคราะห์ปัจจัยเชิงกลยุทธ์ (SFAS : Strategic Factor Analysis Summary) การวิเคราะห์จัดทำตาราง TOWS Matrix) และ การแปลงแผนยุทธศาสตร์ไปสู่การปฏิบัติ (SBSC : Sustainable Balanced Scorecard) ซึ่งการวิเคราะห์ดังกล่าวสามารถสรุปได้ดังนี้

การวิเคราะห์ห่วงโซ่มูลค่า (The Value Chain Analysis)

สำหรับแนวคิดการจัดการกระบวนการตามเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐนั้น ส่วนราชการต้องกำหนดกระบวนการที่สร้างคุณค่าจากยุทธศาสตร์ พันธกิจ และความต้องการของผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์ของส่วนราชการ การกำหนดกระบวนการสร้างคุณค่ามาจากหลักการวิเคราะห์คุณค่า (Value Creation Analysis) และหลักการวิเคราะห์ผลกระทบ (Impact Analysis) ซึ่งเป็นหลักการวิเคราะห์คุณค่าตั้งแต่การใช้ประโยชน์จากทรัพยากรทั้งหลาย จนถึงมุมมองของผู้รับผลจากการดำเนินการของกระบวนการนั้นโดยตรง ตลอดจนผลกระทบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม ซึ่งในการวิเคราะห์เพื่อกำหนดกระบวนการที่สร้างคุณค่าจึงจำเป็นต้องกำหนดขั้นตอนของการวิเคราะห์เพื่อถ่ายทอดวิสัยทัศน์ พันธกิจ ลงมาจนถึงกระบวนการในระดับปฏิบัติการและความรับผิดชอบในการปรับปรุงงาน โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อเป็นประโยชน์ในการระบุผลลัพธ์ที่ต้องการและตัวชี้วัดภายในกระบวนการเพื่อให้สามารถติดตาม ควบคุม และปรับปรุงระบบการทำงานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

หลักการห่วงโซ่มูลค่า (Value Chain) เป็นหลักการที่นำมาพิจารณาภารกิจที่ต้องดำเนินการ โดยมุ่งเน้นให้ความสำคัญกับผู้รับบริการ ซึ่งหน่วยงานต้องกำหนดกิจกรรมของบุคลากร เพื่อให้ผู้ปฏิบัติทุกคนเข้าใจอย่างชัดเจน และสามารถดำเนินการตามหน้าที่รับผิดชอบของแต่ละคนที่ได้รับมอบหมายให้บรรลุผลสำเร็จได้ กิจกรรมในองค์กรประกอบด้วย กระบวนการบริหาร (Management Process) กระบวนการหลัก (Primary Process) และกระบวนการสนับสนุน (Support Process) โดยผลการวิเคราะห์ห่วงโซ่มูลค่า (Value Chain Analysis) เริ่มจาก ผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ปัจจัยหรือข้อมูลนำเข้า กระบวนการหลักและกระบวนการสนับสนุน ผลผลิตและผลลัพธ์ที่สำคัญ และเกี่ยวข้องกับส่วนราชการ เพื่อเป็นประโยชน์ในการระบุภารกิจและเป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ที่ต้องการ ซึ่งเชื่อมโยงได้กับแผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี มีรายละเอียด ดังแสดงในภาพที่ ๕

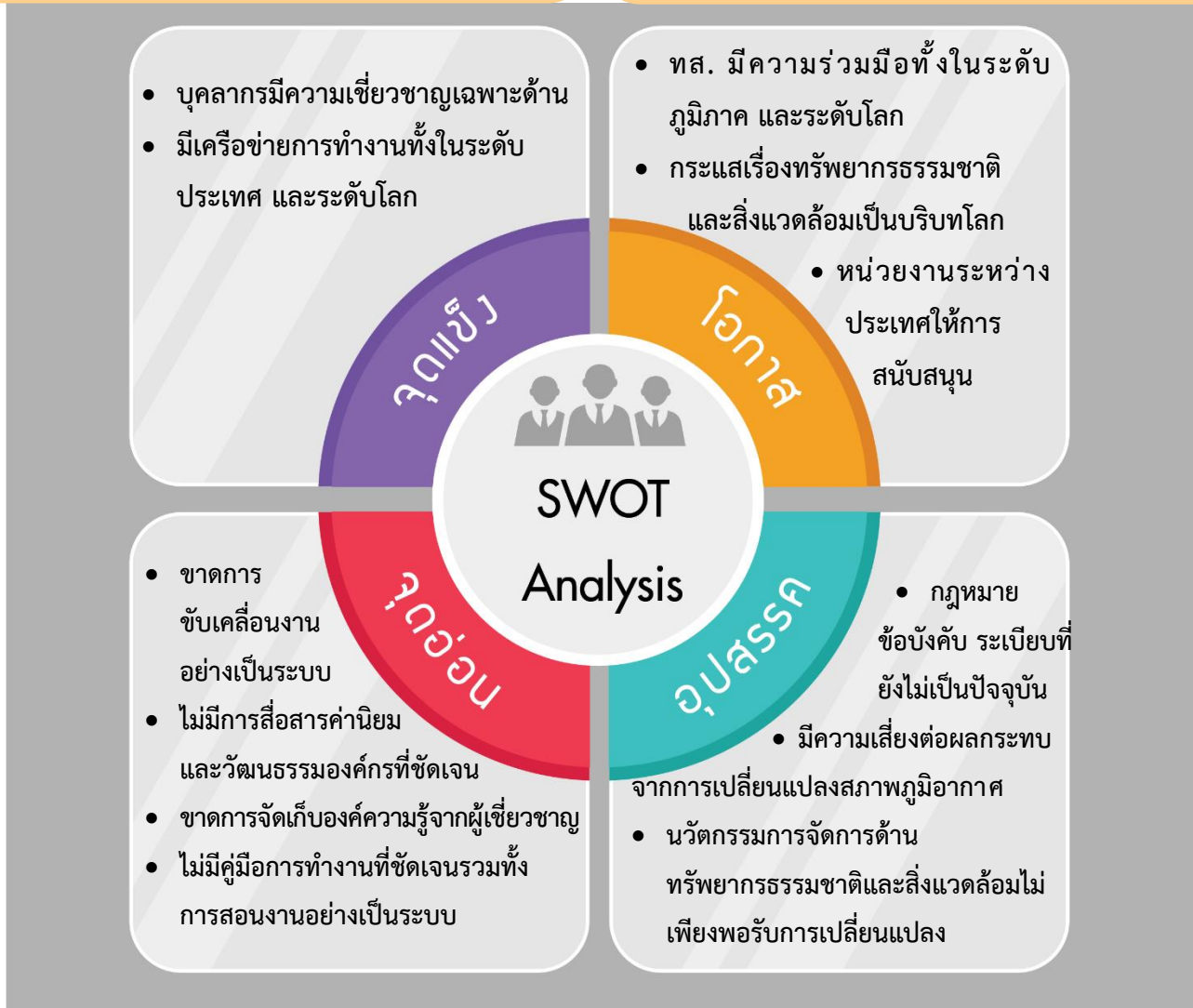
ภาพที่ ๕ รายละเอียดผลสรุปการวิเคราะห์การจัดการห่วงโซ่คุณค่า (Value Chain Management) ของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

การวิเคราะห์จุดอ่อน จุดแข็ง โอกาสและภัยคุกคาม

จากการสัมมนาเชิงปฏิบัติการเพื่อจัดทำแผนแม่บท ระยะ ๒๐ ปี ได้มีการสำรวจความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้บริหารระดับสูง ผู้บริหารส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์กรมหาชน ในสังกัดกระทรวงผู้อำนวยความสะดวกและเจ้าหน้าที่ ที่รับผิดชอบด้านแผนงานของหน่วยงานนำมาวิเคราะห์สภาพแวดล้อม (SWOT Analysis) จุดแข็งและจุดอ่อนจากสภาพแวดล้อมภายใน โอกาสและอุปสรรคจากสภาพแวดล้อมภายนอก ตลอดจนผลกระทบที่มีศักยภาพต่อการทำงานขององค์กร ดังนี้

จุดแข็งและจุดอ่อนจากสภาพแวดล้อมภายใน

โอกาสและอุปสรรคจากสภาพแวดล้อมภายนอก

ภาพที่ ๖ การวิเคราะห์ SWOT

๒.๔ การกำหนดขีดความสามารถหลัก ความได้เปรียบเชิงกลยุทธ์ ความคาดหวัง และความท้าทาย

การกำหนดขีดความสามารถหลัก ความได้เปรียบเชิงกลยุทธ์ ความคาดหวัง และความท้าทาย ในอนาคตของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นไปตามกรอบการบริหารจัดการภาครัฐสู่ความเป็นเลิศ ได้ดังนี้

ขีดสมรรถนะหลักองค์กร (Core Competency)

- ความเชี่ยวชาญเฉพาะทางด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- ความสามารถในการบริหารจัดการครอบคลุมตลอดห่วงโซ่ทางด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ความได้เปรียบเชิงยุทธศาสตร์ (Strategic Advantage)

- ด้านพันธกิจ : เป็นหน่วยงานที่สามารถบริหารจัดการทั้งนโยบายและปฏิบัติการในระดับชาติและระดับนานาชาติ
- ด้านปฏิบัติการ : มีหน่วยงานระดับพื้นที่ครอบคลุมทั่วประเทศ สามารถเข้าปฏิบัติการด้านการสงวน อนุรักษ์ ปันฟู ทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อมได้ทันการณ์
- ด้านบุคลากร : มีบุคลากรที่มีความรู้เฉพาะจำนวนมาก
- ด้านความรับผิดชอบต่อสังคม : มีการบริหารจัดการผ่านเครือข่ายความร่วมมือระดับประเทศ National Agenda

ความท้าทายเชิงยุทธศาสตร์ (Strategic Challenge)

- ด้านพันธกิจ : การใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อให้เกิดผลประโยชน์ชาติทุกมิติ
- ด้านปฏิบัติการ : บูรณาการการทำงานระหว่างหน่วยงานภายในให้เป็นรูปธรรม : ผสานศาสตร์ ผสานหน่วยงาน เพื่อสร้างเครือข่ายขับเคลื่อนพันธกิจให้บรรลุผล

: ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่มีการเปลี่ยนแปลงและต้องการข้อมูล
ที่เชื่อมโยงระดับโลก

- ด้านบุคลากร : พัฒนาบุคลากรให้มีขีดความสามารถรองรับการเปลี่ยนแปลงในอนาคต
: สร้างค่านิยมองค์กร เพื่อเป็นผู้สร้างการเปลี่ยนแปลงเพื่อบรรลุเป้าหมาย
ความสำเร็จร่วมกัน
- ด้านความ : การสร้างความร่วมมือทุกภาคส่วนและขับเคลื่อนนโยบายสู่การปฏิบัติ
รับผิดชอบ ลงท้องถิ่นเพื่อบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
ต่อสังคม ได้ด้วยตนเอง

โอกาสเชิงยุทธศาสตร์ (Strategic Opportunity)

- มีความร่วมมือทั้งในระดับภูมิภาค และระดับโลก กับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs)
และการขับเคลื่อนโมเดลเศรษฐกิจใหม่ (BCG Model) ในการแก้ไขปัญหา
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- ยกระดับภาคีเครือข่ายสิ่งแวดล้อมเข้ามามีบทบาทในการขับเคลื่อนนโยบายสู่การปฏิบัติ
เพื่อสร้างความตระหนักรู้และตื่นรู้ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
ให้กับภาคประชาชน
- มีโอกาสเข้าถึงแหล่งความรู้ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระดับ
World Class
- กระแสสังคมที่ตระหนักในการร่วมดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ตารางที่ ๑ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมองค์กรตามแนวทางการบริหารจัดการภาครัฐสู่ความเป็นเลิศ

สมรรถนะหลัก	ความได้เปรียบเชิงยุทธศาสตร์	ความท้าทายเชิงยุทธศาสตร์	โอกาสเชิงยุทธศาสตร์
ความเชี่ยวชาญเฉพาะทางด้าน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	ด้านพันธกิจ : เป็นหน่วยงานที่สามารถ บริหารจัดการทั้งนโยบายและปฏิบัติการ ในระดับชาติและระดับนานาชาติ	ด้านพันธกิจ : การใช้ประโยชน์จาก ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อให้เกิด ผลประโยชน์ชาติทุกมิติ	มีความร่วมมือทั้งในระดับภูมิภาค และระดับโลก กับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) และการขับเคลื่อนโมเดลเศรษฐกิจใหม่ (BCG Model) ในการแก้ไขปัญหาทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม
ความสามารถในการบริหารจัดการ ครอบคลุมตลอดห่วงโซ่ทางด้าน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	ด้านปฏิบัติการ : มีหน่วยงานระดับพื้นที่ ครอบคลุมทั่วประเทศ สามารถเข้า ปฏิบัติการด้านการสงวน อนุรักษ์ ปันฟู ทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อมได้ทัน การณ์	ด้านปฏิบัติการ : บูรณาการการทำงานระหว่าง หน่วยงานภายในให้เป็นรูปธรรม : ผสมผสานศาสตร์ ผสมผสานหน่วยงาน เพื่อสร้างเครือข่าย ขับเคลื่อนพันธกิจให้บรรลุผล : ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่มีการเปลี่ยนแปลง และต้องการข้อมูลที่เชื่อมโยงระดับโลก	ยกระดับภาคีเครือข่ายสิ่งแวดล้อมเข้ามามี บทบาทในการขับเคลื่อนนโยบายสู่การปฏิบัติ เพื่อสร้างความตระหนักรู้และตื่นรู้ด้าน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้กับ ภาคประชาชน
	ด้านบุคลากร : มีบุคลากรที่มีความรู้ เฉพาะด้านจำนวนมาก	ด้านบุคลากร : พัฒนาบุคลากรให้มีขีด ความสามารถรองรับการเปลี่ยนแปลงในอนาคต : สร้างค่านิยมองค์กร เพื่อเป็นผู้สร้างการ เปลี่ยนแปลงเพื่อมุ่งสู่เป้าหมายความสำเร็จร่วมกัน	มีโอกาสเข้าถึงแหล่งความรู้ด้าน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระดับ World Class
	ด้านความรับผิดชอบต่อสังคม : มีการบริหารจัดการผ่านเครือข่ายความ ร่วมมือระดับประเทศ National Agenda	ด้านความรับผิดชอบต่อสังคม : การสร้าง ความร่วมมือทุกภาคส่วนและขับเคลื่อนนโยบาย สู่การปฏิบัติลงท้องถิ่นเพื่อบริหารจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้ด้วยตนเอง	กระแสสังคมที่ตระหนักในการร่วมดูแลรักษา ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ส่วนที่ ๓

สาระสำคัญของแผนแม่บท
กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐)

ส่วนที่

๓

สาระสำคัญของแผนแม่บท กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐)

๓.๑ วิสัยทัศน์กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

วิสัยทัศน์ (Vision) :

“ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีตามแนววิถีใหม่
ภายใต้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน”

มีปรัชญาการดำเนินงาน: ระบบนิเวศมั่นคงเพื่อประชาชน
ใช้ประโยชน์อย่างมั่งคั่งและยั่งยืน โดย

- **ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี** : การจัดการและใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อสร้างรายได้ให้กับประชาชน ยกกระดับคุณภาพชีวิตด้วยวิถีใหม่ให้มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน
- **แนววิถีใหม่** : การยกระดับกระบวนการทำงานให้รองรับกับสังคมที่เปลี่ยนแปลงทั้งจากโรคอุบัติใหม่ แนวทางการดำเนินชีวิตรูปแบบใหม่ และการดำเนินงานภายใต้สถานการณ์ COVID-19
- **ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน** : ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีการบริหารจัดการ สงวนอนุรักษ์ ฟื้นฟู ให้อยู่ร่วมกับการพัฒนาประเทศ การผลิตและการบริโภคเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ทรัพยากรธรรมชาติมีความอุดมสมบูรณ์และสิ่งแวดล้อมมีคุณภาพดี

ตัวชี้วัดวิสัยทัศน์

๑. % of GDP Impact จากการดำเนินการด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๒. อันดับของประเทศด้านความยั่งยืนและคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับโลก
๓. ผลการดำเนินงานด้านการลดก๊าซเรือนกระจกของประเทศเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด
๔. จำนวนนวัตกรรมวิถีใหม่

วิสัยทัศน์	วัตถุประสงค์	ตัวชี้วัด	ฐานข้อมูล	เป้าหมาย			
				๖๑-๖๕	๖๖-๗๐	๗๑-๗๕	๗๖-๘๐
ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีตามแนววิถีใหม่ภายใต้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน	ระบบนิเวศมั่นคงเพื่อประชาชนใช้ประโยชน์อย่างมั่งคั่งและยั่งยืน	๑. % of GDP Impact จากการดำเนินการด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	N/A	ปีฐาน	มากกว่าหรือเท่ากับปีฐาน	มากกว่าหรือเท่ากับระยะที่ ๒	มากกว่าหรือเท่ากับระยะที่ ๓
		๒. อันดับของประเทศด้านความยั่งยืนและคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับโลก	N/A	อยู่ในอันดับต่ำกว่า ๕๐ ประเทศแรกของโลก	อยู่ในอันดับต่ำกว่า ๔๐ ประเทศแรกของโลก	อยู่ในอันดับต่ำกว่า ๓๐ ประเทศแรกของโลก	อยู่ในอันดับต่ำกว่า ๒๐ ประเทศแรกของโลก
		๓. ผลการดำเนินงานด้านการลดก๊าซเรือนกระจกของประเทศเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด	N/A	ร้อยละ ๘๐ ตามแผน	ร้อยละ ๘๐ ตามแผน	ร้อยละ ๘๐ ตามแผน	ร้อยละ ๘๐ ตามแผน
		๔. จำนวนนวัตกรรมวิถีใหม่	N/A	ปีฐาน	หน่วยงานละ ๑ เรื่องต่อปี	หน่วยงานละ ๑ เรื่องต่อปี	หน่วยงานละ ๑ เรื่องต่อปี

๓.๒ พันธกิจ เป้าหมายการให้บริการ วัฒนธรรม ค่านิยมหลัก

พันธกิจ (Mission)

๑. ยกระดับการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแบบบูรณาการเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงในอนาคต
๒. บริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติเพื่ออนุรักษ์และใช้ประโยชน์ภายใต้แนวคิดการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน
๓. บริหารจัดการน้ำเพื่อการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ให้เกิดความสมดุลและยั่งยืน
๔. บริหารจัดการสิ่งแวดล้อมให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลเพื่อคุณภาพชีวิตที่ดี
๕. ยกระดับขีดความสามารถองค์กรเพื่อให้เป็นที่เชื่อมั่นของประชาชน

เป้าหมายการให้บริการกระทรวง

๑. ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้สมดุล
๒. ทรัพยากรธรรมชาติถูกนำมาใช้ประโยชน์ภายใต้แนวคิดการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน
๓. ทรัพยากรน้ำมีความสมดุลและยั่งยืน
๔. ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีภายใต้การบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมตามแนวทางโมเดลเศรษฐกิจใหม่ (BCG Economy)
๕. เป็นองค์กรที่เข้าถึง เปิดกว้าง เชื่อมั่นและไว้วางใจของประชาชน

วัฒนธรรม (Culture)

HAPPY = ชีวิตที่มีความสุขทุกภาคส่วน

H : Harmonization

ทำงานเป็นทีม

A : Accountability

ปฏิบัติงานเต็มความสามารถ

P : People Centric

การทำงานที่คำนึงถึงประโยชน์ของประชาชน

P : Positive Thinking

มีทัศนคติเชิงบวก

Y : Young at Heart

กระตือรือร้น

ค่านิยมหลัก (Core Value)

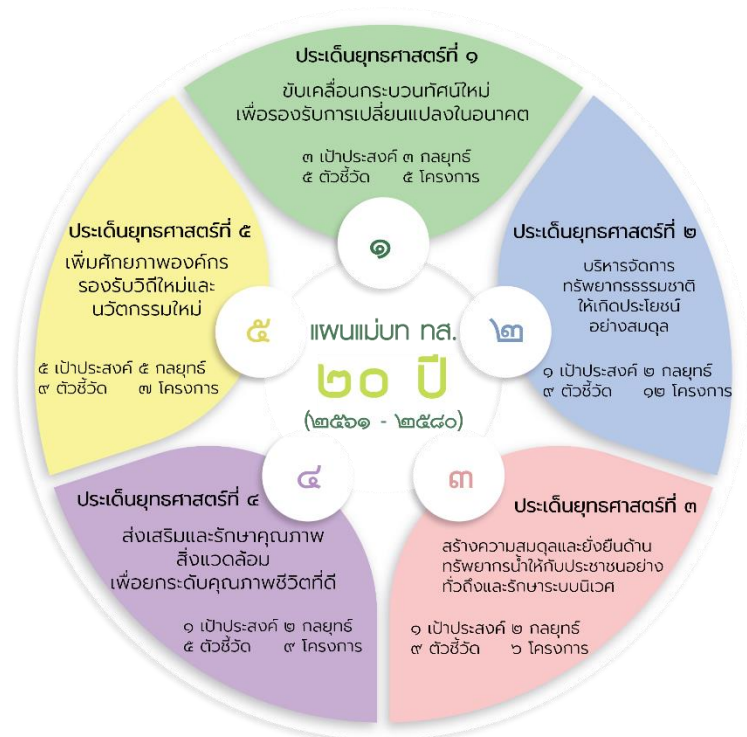
I AM NRE อ่านว่า ไอ แอม เอ็น อาร์ อี

I : Integrity	ความซื่อสัตย์ มีคุณธรรม
A : Agility	ความคล่องตัว
M : Mastery	ความเป็นมืออาชีพ
N : Naturalist	ความเป็นนักธรรมชาตินิยม
R : Responsibility	ความรับผิดชอบ
E : Environmentalism	ความเชี่ยวชาญด้านสิ่งแวดล้อม

๓.๓ แผนแม่บทการวางทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ระยะ ๒๐ ปี
(พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐)

แผนแม่บทกระทรวง
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
ระยะ ๒๐ ปี
(พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) ประกอบด้วย

๕ ประเด็นยุทธศาสตร์
๑๑ เป้าประสงค์
๑๔ กลยุทธ์
๓๗ ตัวชี้วัดหลัก
๓๙ โครงการ
และโครงการสำคัญ
จำนวน ๑๑ โครงการ

- ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ :** ขับเคลื่อนกระบวนการทัศน์ใหม่เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงในอนาคต
- เป้าประสงค์ที่ ๑.๑ :** ประชาชนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อคุณภาพชีวิตที่ดี
- กลยุทธ์ ๑ :** เสริมสร้างค่านิยมหลักและวัฒนธรรมที่สร้างกระบวนการทัศน์ใหม่ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้แก่ประชาชน
- ตัวชี้วัด :** ดัชนีการตระหนักรู้ด้านสิ่งแวดล้อม (ร้อยละ)
- โครงการ ๑ :** โครงการเสริมสร้างการตระหนักรู้ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้กับประชาชน

แนวทางการพัฒนา/แนวทางการดำเนินงาน :

- ๑) กำหนดปัจจัยการขับเคลื่อนการตระหนักรู้ด้านสิ่งแวดล้อมให้กับประชาชน
- ๒) จัดทำวิธีการ กระบวนการในการส่งเสริมการตระหนักรู้ด้านสิ่งแวดล้อมให้กับประชาชน
- ๓) สร้างระบบและรูปแบบการเรียนรู้ที่เปิดกว้าง
- ๔) จัดทำระบบประเมินและติดตามยกระดับให้คนไทยมีคุณลักษณะและพฤติกรรมที่พึงประสงค์ด้านสิ่งแวดล้อมและคุณภาพชีวิตที่ดี
- ๕) เสริมสร้างความเป็นหุ้นส่วนในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

- เป้าประสงค์ที่ ๑.๒ :** พื้นที่มีศักยภาพและสมรรถนะในการขับเคลื่อนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมสู่ความยั่งยืน
- กลยุทธ์ ๒ :** ส่งเสริมการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมสู่ความยั่งยืน
- ตัวชี้วัด :** จำนวนแผนผังภูมินิเวศระดับภาค (Ecological Spatial Plan)
- (แผนผังภูมินิเวศ คือ ยุทธศาสตร์และกระบวนการสร้างความสมดุลและการบูรณาการระหว่างการรักษาอนุรักษ์และการพัฒนา เป็นการพัฒนาที่มุ่งสู่ความยั่งยืน แผนผังภูมินิเวศตั้งอยู่บนฐานของระบบนิเวศและการมีส่วนร่วมของทุกภาคี มีใช้เพื่อผลประโยชน์ของกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งหรือเพื่อผลประโยชน์ของคนรุ่นปัจจุบัน แต่เพื่อคุณภาพชีวิตและผลประโยชน์ที่ยั่งยืน)
- โครงการ ๒ :** โครงการส่งเสริมการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมสู่ความยั่งยืนระดับภาค

แนวทางการพัฒนา/แนวทางการดำเนินงาน :

- ๑) พัฒนาและบูรณาการแผนที่ทรัพยากรธรรมชาติของแผนที่ภูมิศาสตร์เดียวกัน โดยบูรณาการผังต่าง ๆ เข้าด้วยกันเช่น ผังเมือง ผังพลังงาน ผังเศรษฐกิจ
- ๒) เพิ่มพื้นที่เป้าหมายที่มีความยั่งยืนทางภูมินิเวศ
- ๓) ติดตามการเปลี่ยนแปลงสารสนเทศทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อการบริหารจัดการ (Eco Dashboard)

ตัวชี้วัดหลัก : จำนวนเมืองที่มีคุณภาพสิ่งแวดล้อมอยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน

โครงการ ๓ : โครงการส่งเสริมเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืนรองรับการเปลี่ยนแปลงในอนาคต

แนวทางการพัฒนา/แนวทางการดำเนินงาน :

- ๑) ทบทวนเกณฑ์การพัฒนาเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืนในแต่ละระยะ ๑-๔
- ๒) สร้างภาคีเครือข่ายองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นร่วมขับเคลื่อนกิจกรรมส่งเสริมให้เกิดเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืนโดยกระบวนการมีส่วนร่วม
- ๓) ถ่ายทอดและจัดเวทีแลกเปลี่ยนประสบการณ์ แนวคิดการพัฒนาเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืน ให้แก่ภาคีเครือข่าย และกระตุ้นให้ท้องถิ่นเข้าสู่การประเมินเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืน
- ๔) ประเมินเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืนตามระยะการพัฒนาเมืองตามเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติ

เป้าประสงค์ที่ ๑.๓ : องค์กรมีความพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงในประเด็นใหม่ที่จะเกิดขึ้นเพื่อขับเคลื่อนสู่การให้บริการเชิงรุกกับผู้รับบริการ (ประชาชน หน่วยงานภาครัฐ ชุมชน ผู้ประกอบการ และภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง) ได้รับการที่รวดเร็ว ถูกต้อง และเป็นธรรม

กลยุทธ์ ๓ : ยกระดับองค์กรสู่ความเป็นเลิศอย่างมีธรรมาภิบาล

ตัวชี้วัด : จำนวนหน่วยงานผ่านการประเมินระบบบริหารจัดการที่เป็นเลิศตามแนวทาง Excellence Framework

โครงการ ๔ : โครงการพัฒนาระบบบริหารราชการสู่ความเป็นเลิศ

แนวทางการพัฒนา/แนวทางการดำเนินงาน :

- ๑) พัฒนาระบบราชการตามแนวทางระบบราชการ ๔.๐
- ๒) ขับเคลื่อนการเป็นหน่วยงานที่เปิดกว้างและเชื่อมโยงกัน
- ๓) ปรับปรุงกระบวนการทำงานและวัฒนธรรมการทำงานโดยยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง
- ๔) ยกระดับการบริหารจัดการคน ความรู้ ให้มีขีดสมรรถนะสูงและเป็นองค์กรทันสมัย

ตัวชี้วัด : จำนวนหน่วยงานในกำกับที่ผ่านการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (ITA)

โครงการ ๕ : โครงการส่งเสริมการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ

แนวทางการพัฒนา/แนวทางการดำเนินงาน :

- ๑) สร้างความตระหนัก จิตสำนึกการเป็นข้าราชการที่ดี และส่งเสริมการทำงานที่โปร่งใส ตรวจสอบได้
- ๒) เร่งรัด และกำกับให้ส่วนราชการในสังกัดดำเนินการตามแผนปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบของส่วนราชการ

- ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ :** บริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติให้เกิดประโยชน์อย่างสมดุล
- เป้าประสงค์ที่ ๒.๑ :** มีการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติที่มีประสิทธิภาพ และคุ้มค่าในเชิงเศรษฐกิจ
- กลยุทธ์ ๔ :** จัดการทรัพยากรธรรมชาติอย่างคุ้มค่า
- ตัวชี้วัด :** ดัชนีความเชื่อมั่นของสาธารณชนในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (คะแนน)
- โครงการ ๖ :** โครงการเสริมสร้างความเชื่อมั่นในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- แนวทางการพัฒนา/แนวทางการดำเนินงาน :**
- ๑) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมและเชื่อมโยงเครือข่ายด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมในระดับภาค ตลอดจนเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
 - ๒) ประเมินความเชื่อมั่นของประชาชนต่อการดำเนินงานด้านการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- โครงการ ๗ :** โครงการยกระดับความร่วมมือการรักษาสมดุลทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทุกภาคส่วน (Public Private Social Partnership)
- แนวทางการพัฒนา/แนวทางการดำเนินงาน :**
- ๑) กำหนดนโยบาย และประสานความร่วมมือด้านวิชาการและการเข้าร่วมในพันธกิจด้านการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมกับต่างประเทศและองค์กรระหว่างประเทศ
 - ๒) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมและเชื่อมโยงเครือข่ายด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมในระดับภาค ตลอดจนเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- ตัวชี้วัด :** ร้อยละการเพิ่มขึ้นของมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติที่เกิดจากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (GDP Impact)
- โครงการ ๘ :** โครงการการจัดทำระบบบัญชีเศรษฐกิจสิ่งแวดล้อมเพื่อเพิ่มมูลค่าทรัพยากรธรรมชาติ (System of Environmental Economics Accounting : SEEA)
- แนวทางการพัฒนา/แนวทางการดำเนินงาน :**
- ๑) ศึกษา สำรวจ จัดทำแผนที่ ระบุพิกัด รวมทั้งประเมินปริมาณและมูลค่าของทรัพยากรธรรมชาติแต่ละประเภทแต่ละชนิด ตลอดจนการเปลี่ยนแปลงในปริมาณและมูลค่าในแต่ละปี
 - ๒) จัดทำระบบบัญชีเศรษฐกิจสิ่งแวดล้อมเพื่อเพิ่มมูลค่าทรัพยากรธรรมชาติและระบบการรายงานที่แสดงถึงสถานะภาพและสาเหตุของการเปลี่ยนแปลงในปริมาณและมูลค่าของทรัพยากรธรรมชาติและคุณภาพของสิ่งแวดล้อม

โครงการ ๙ : โครงการประเมินมูลค่าทางเศรษฐกิจ (Economic Impact Assessment)

แนวทางการพัฒนา/แนวทางการดำเนินงาน :

- ๑) รวบรวมผลการดำเนินงานจากการใช้ทรัพยากรธรรมชาติให้เกิดประโยชน์ทางเศรษฐกิจ
- ๒) พัฒนาวิธีการประเมิน Economic Impact Assessment ให้พร้อมใช้
- ๓) ประเมินโครงการด้านทรัพยากรธรรมชาติเทียบกับแผนการใช้ทรัพยากรธรรมชาติเพื่อหามูลค่าทางเศรษฐกิจ
- ๔) นำผลการประเมินมาทบทวนแผนการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติให้เกิดผลทางเศรษฐกิจ ตามเป้าหมาย

กลยุทธ์ ๕ : สงวน อนุรักษ์ ป่าไม้ ให้เกิดความสมบูรณ์เชิงพื้นที่

ตัวชี้วัด : ร้อยละของพื้นที่สีเขียว

โครงการ ๑๐ : โครงการเพิ่มพื้นที่สีเขียว

แนวทางการพัฒนา/แนวทางการดำเนินงาน :

- ๑) พืชพันธุ์ รักษา ทรัพยากรธรรมชาติเชิงรุก และส่งเสริม พื้นที่ ความสมบูรณ์ทางนิเวศด้วยการเพิ่มจำนวนพื้นที่สีเขียว
- ๒) ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคสังคมให้เกิดการบูรณาการในระดับชาติและนานาชาติ อย่างมีประสิทธิภาพ
- ๓) เสริมสร้างกลไก เครื่องมือ และมาตรการ ในการสงวน อนุรักษ์ ป่าไม้ ให้เกิดความสมบูรณ์ทางนิเวศของทรัพยากรธรรมชาติ
- ๔) ป้องกันการบุกรุกพื้นที่ป่า
- ๕) อนุรักษ์และฟื้นฟูพื้นที่ป่า

โครงการ ๑๑ : โครงการบูรณาการแก้ไขปัญหาไฟป่าและหมอกควัน

แนวทางการพัฒนา/แนวทางการดำเนินงาน :

- ๑) เพิ่มประสิทธิภาพการเฝ้าระวังพื้นที่ป่า
- ๒) บูรณาการแก้ไขปัญหาไฟป่าและหมอกควันเชิงพื้นที่

โครงการ ๑๒ : โครงการใช้ประโยชน์ที่ดินให้เหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่และเป็นมิตรต่อระบบนิเวศ

แนวทางการพัฒนา/แนวทางการดำเนินงาน :

เสริมสร้างกลไก เครื่องมือ และมาตรการ ในการสงวน อนุรักษ์ ป่าไม้ ให้เกิดความสมบูรณ์ทางนิเวศของทรัพยากรธรรมชาติป้องกันการบุกรุกพื้นที่ป่า ด้วยการจัดสรรการใช้ประโยชน์ที่ดินให้เหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่และเป็นมิตรต่อระบบนิเวศ

โครงการ ๑๓ : โครงการอนุรักษ์ คุ่มครองและรักษาสัตว์ป่า และสถานภาพสัตว์ป่าที่ถูกคุกคาม

แนวทางการพัฒนา/แนวทางการดำเนินงาน :

- ๑) พัฒนาศักยภาพพื้นที่ป่าและกลไกการอนุรักษ์สัตว์ป่า
- ๒) ส่งเสริมสภาพแวดล้อม รักษาสถานภาพสัตว์ป่า เพื่อรักษาพื้นที่ป่า

- ตัวชี้วัด :** จำนวนพื้นที่ที่ผ่านการประเมินคุณค่าเป็นอุทยานธรณีตามแนวทางสากล (UNESCO Geoparks)
- โครงการ ๑๔ :** โครงการพัฒนาและส่งเสริมอุทยานธรณีตามแนวทางสากล (UNESCO Geoparks)
- แนวทางการพัฒนา/แนวทางการดำเนินงาน :**
- ๑) พิทักษ์ รักษา ทรัพยากรธรรมชาติเชิงรุก และส่งเสริม พื้นที่ ความสมบูรณ์ทางนิเวศ ของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในพื้นที่อุทยานธรณี
 - ๒) เสริมสร้างกลไก เครื่องมือ และมาตรการ ในการสงวน อนุรักษ์ พื้นที่ ให้เกิดความสมบูรณ์ทางนิเวศของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- ตัวชี้วัด :** ร้อยละของแหล่งทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่เฉพาะได้รับการอนุรักษ์ พัฒนา และเพิ่มมูลค่าตามเกณฑ์มาตรฐาน
- โครงการ ๑๕ :** โครงการเพิ่มศักยภาพการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่เฉพาะ (เกาะ ถ้ำ)
- แนวทางการพัฒนา/แนวทางการดำเนินงาน :**
- ๑) พิทักษ์ รักษา ทรัพยากรธรรมชาติเชิงรุก และส่งเสริม พื้นที่ ความสมบูรณ์ทางนิเวศ ของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในพื้นที่เฉพาะ
 - ๒) เสริมสร้างกลไก เครื่องมือ และมาตรการ ในการสงวน อนุรักษ์ พื้นที่ ให้เกิดความสมบูรณ์ทางนิเวศของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- ตัวชี้วัด :** ร้อยละของแหล่งทรัพยากรธรรมชาติได้รับการอนุรักษ์ พัฒนาและเพิ่มมูลค่าตามเกณฑ์มาตรฐาน
- โครงการ ๑๖ :** โครงการเพิ่มศักยภาพแหล่งทรัพยากรธรรมชาติเพื่อการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์เชิงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุล
- แนวทางการพัฒนา/แนวทางการดำเนินงาน :**
- ๑) พิทักษ์ รักษา ทรัพยากรธรรมชาติเชิงรุก และส่งเสริม พื้นที่ ความสมบูรณ์ทางนิเวศของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
 - ๒) ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคสังคม ให้เกิดการบูรณาการในระดับชาติและนานาชาติ อย่างมีทิศทาง
 - ๓) เสริมสร้างกลไก เครื่องมือ และมาตรการ ในการสงวน อนุรักษ์ พื้นที่ ให้เกิดความสมบูรณ์ทางนิเวศของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- ตัวชี้วัด :** ดัชนีคุณภาพมหาสมุทร (Biodiversity, Coastal Protection, Carbon Storage, Clean Waters, Coastal Livelihoods & Economics, Natural Products, Sense of Place, Tourism recreation)

โครงการ ๑๗ : โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการคุณภาพมหาสมุทร

แนวทางการพัฒนา/แนวทางการดำเนินงาน :

- ๑) วางแผนเชิงพื้นที่ทางทะเลและการดำเนินงานด้าน Biodiversity, Coastal Protection, Carbon Storage, Clean Waters, Coastal Livelihoods & Economics, Natural Products, Sense of Place, Tourism recreation
- ๒) วิเคราะห์ระบบนิเวศและการใช้ประโยชน์
- ๓) จัดทำแผนบริหารจัดการเชิงพื้นที่และขับเคลื่อนทางกฎหมาย
- ๔) ติดตามประเมินผลและปรับปรุงแผน

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ : สร้างความสมดุลและยั่งยืนด้านทรัพยากรน้ำให้กับประชาชนอย่างทั่วถึง และรักษาระบบนิเวศ

เป้าประสงค์ที่ ๓.๑ : สร้างสมดุลระหว่างต้นทุนน้ำที่มีอยู่และน้ำที่ถูกใช้ไปให้เหมาะสมกับบริบทและความต้องการของประชาชนได้อย่างเต็มประสิทธิภาพในทุกพื้นที่

กลยุทธ์ ๖ : อนุรักษ์ พื้นฟู พัฒนาแหล่งน้ำและระบบกระจายน้ำ เพื่อการจัดสรรน้ำให้สามารถตอบสนองความต้องการใช้น้ำอย่างเป็นธรรมและยั่งยืน

- ตัวชี้วัด :**
๑. ปริมาณน้ำเพิ่มขึ้น (ล้านลูกบาศก์เมตร) (ทน.)
 ๒. พื้นที่รับประโยชน์ (ไร่) (ทน.)

โครงการ ๑๘ : โครงการอนุรักษ์ พื้นฟู พัฒนาแหล่งน้ำและระบบกระจายน้ำ และโครงข่ายน้ำอย่างเป็นระบบ

แนวทางการพัฒนา/แนวทางการดำเนินงาน :

พัฒนาเพิ่มศักยภาพความจุกักเก็บน้ำ และก่อสร้างระบบกระจายน้ำ รวมถึงโครงข่ายน้ำอย่างเป็นระบบ

- ตัวชี้วัด :**
๑. ปริมาณน้ำเพิ่มขึ้น (ล้านลูกบาศก์เมตร) (ทบ.)
 ๒. ประชาชนได้รับประโยชน์ (ครัวเรือน) (ทบ.)
 ๓. พื้นที่รับประโยชน์ (ไร่) (ทบ.)

โครงการ ๑๙ : โครงการอนุรักษ์ พื้นฟู พัฒนาแหล่งน้ำบาดาลและระบบกระจายน้ำอย่างเป็นระบบ

แนวทางการพัฒนา/แนวทางการดำเนินงาน :

การสำรวจศักยภาพและพัฒนาแหล่งน้ำบาดาล

- ตัวชี้วัด :**
- ร้อยละของทรัพยากรน้ำสาธารณะที่ได้รับการอนุรักษ์พื้นฟู (แหล่งน้ำธรรมชาติที่มีพื้นที่ผิวน้ำมากกว่า ๑,๐๐๐ ไร่ ๓๗๒ แหล่งน้ำ แหล่งน้ำสาธารณะ ๖๔,๘๔๑ แห่ง)

โครงการ ๒๐ : โครงการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำสาธารณะและพื้นที่ชุ่มน้ำแบบมีส่วนร่วม

แนวทางการพัฒนา/แนวทางการดำเนินงาน :

อนุรักษ์ พื้นฟู ทรัพยากรน้ำโดยอาศัยกลไกการมีส่วนร่วมและการกำกับ ดูแล บังคับใช้กฎหมายตามมาตรา ๗๘ แห่งพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. ๒๕๖๑

- กลยุทธ์ ๗ : พัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพระบบบริหารจัดการน้ำ และจัดการสภาวะ วิกฤตน้ำ
- ตัวชี้วัด : ระดับความมั่นคงทรัพยากรน้ำในส่วนที่ ทส. รับผิดชอบ
- โครงการ ๒๑ : โครงการจัดสรรทรัพยากรน้ำตามกฎหมาย

แนวทางการพัฒนา/แนวทางการดำเนินงาน :

- ๑) พัฒนาระบบจัดการน้ำทั้งระบบ เพื่อให้เกิดความมั่นคงด้านอุปโภค บริโภค
- ๒) พัฒนาระบบจัดการน้ำทั้งระบบ เพื่อให้เกิดความมั่นคงด้านสิ่งแวดล้อม
- ๓) จัดระบบการจัดการน้ำในภาวะวิกฤติ

- ตัวชี้วัด : ระดับความสำเร็จในการจัดทำระบบฐานข้อมูลด้านทรัพยากรน้ำ และเตือนภัย
- โครงการ ๒๒ : โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการน้ำ เฝ้าระวัง การวิเคราะห์ และประเมินสถานการณ์ การแจ้งข้อมูลเพื่อการเตือนภัย และจัดการสภาวะ วิกฤต

แนวทางการพัฒนา/แนวทางการดำเนินงาน :

เพิ่มประสิทธิภาพ ติดตั้ง บำรุงรักษาสถานีตรวจวัด เฝ้าระวัง คัดการณ์ สถานการณ์ และแจ้งข้อมูลเพื่อการเตือนภัย

- ตัวชี้วัด : จำนวนแหล่งน้ำมีคุณภาพน้ำเป็นไปตามประเภทการใช้ประโยชน์ ที่กำหนด
- โครงการ ๒๓ : โครงการยกระดับคุณภาพแหล่งน้ำให้อยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน

แนวทางการพัฒนา/แนวทางการดำเนินงาน :

- ๑) บังคับใช้กฎหมายหรือระเบียบที่เกี่ยวข้อง
- ๒) ปรับปรุงหลักเกณฑ์และวิธีการเพื่อการอนุรักษ์และการพัฒนา น้ำสาธารณะ
- ๓) สร้างการมีส่วนร่วมและบูรณาการหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

- ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๔ : ส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตที่ดี
- เป้าประสงค์ที่ ๔.๑ : ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีภายใต้ระบบทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมที่ สมดุลตามแนวทางโมเดลเศรษฐกิจใหม่ (BCG Economy)
- กลยุทธ์ ๘ : ดำรงวิถีชีวิตแนวใหม่ตามแนวทางโมเดลเศรษฐกิจใหม่ (BCG Economy)

ตัวชี้วัด : ร้อยละความสำเร็จภายใต้แผนขับเคลื่อนการผลิตและการบริโภคที่ยั่งยืน พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๗๙ (SCP Roadmap 2017-2036) (Joint Mission)

โครงการ ๒๔ : โครงการส่งเสริมการดำรงวิถีชีวิตแนวใหม่ที่ยั่งยืนแก่ประชาชนตามแนวทางขับเคลื่อนโมเดลเศรษฐกิจใหม่ (BCG Model) สู่การพัฒนาที่ยั่งยืน

แนวทางการพัฒนา/แนวทางการดำเนินงาน :

- ๑) ขับเคลื่อนโมเดลเศรษฐกิจสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน (BCG Model)
- ๒) ยกระดับคุณภาพชีวิตด้วยการส่งเสริมการผลิต การบริโภคสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมให้ครอบคลุมทุกกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการดำรงวิถีชีวิตแนวใหม่แบบบูรณาการ
- ๓) สร้างความตระหนักรู้และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการอุปโภคและบริโภคสินค้าที่ผ่านมาตรฐานเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- ๔) กำหนดมาตรการสร้างแรงจูงใจให้ผู้ประกอบการและนักลงทุนในการส่งเสริมการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- ๕) เสริมสร้างให้เกิดกลไกการตลาดการบริโภคสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมโดยการสร้างความเข้มแข็งแก่เครือข่ายผู้บริโภคให้เกิดพลังการขับเคลื่อน(เพิ่มพลัง Demand side)
- ๖) สร้างplatform การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ องค์ความรู้การผลิต การบริการและการบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ให้เกิด Green Society ในสังคม
- ๗) ส่งเสริมผู้ประกอบการขนาดเล็ก SME ให้มีศักยภาพในการแข่งขันด้วยระบบการรับรองตนเองด้านสิ่งแวดล้อม (Self Declare)

โครงการ ๒๕ : โครงการขับเคลื่อนการบริหารจัดการขยะ และวัสดุเหลือใช้ภายใต้แนวคิด “เศรษฐกิจหมุนเวียน” Circular Economy

แนวทางการพัฒนา/แนวทางการดำเนินงาน :

- ๑) การพัฒนากลไกการมีส่วนร่วมระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคประชาชน ภาคเอกชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- ๒) การพัฒนากลไกในการจัดการซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์อย่างเป็นระบบ
- ๓) ส่งเสริมการสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์จากวัสดุเหลือใช้ (Upcycle) มาสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจโดยคำนึงถึงหลักการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า และลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม
- ๔) การส่งเสริมและพัฒนาระบบที่เอื้อต่อการรีไซเคิลตลอดห่วงโซ่อุปทาน เพื่อให้เกิดการหมุนเวียนนำกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ในรูปแบบต่าง ๆ

โครงการ ๒๖ : โครงการขับเคลื่อน Bio Economy

แนวทางการพัฒนา/แนวทางการดำเนินงาน :

สนับสนุนการดำเนินงานในการบูรณาการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการขับเคลื่อน Bio Economy

โครงการ ๒๗ : โครงการประเมินความคุ้มค่าทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่เกิดจากการผลิตและการบริโภค

แนวทางการพัฒนา/แนวทางการดำเนินงาน :

๑) รวบรวมข้อมูล metadata และข้อมูลอื่นที่จำเป็น เพื่อศึกษาวิธีการเก็บข้อมูลและการคำนวณ เพื่อให้ได้แนวทางที่เป็นสากลหรือสหประชาชาติกำหนด

๒) รวบรวมข้อมูลการประเมินการเติบโตทางเศรษฐกิจ ข้อมูลการนำเข้าส่งออก และข้อมูลสถิติเกี่ยวกับการผลิตและการบริโภคทรัพยากรของประเทศ อาทิ ชีวมวล เชื้อเพลิงฟอสซิล แร่โลหะ และแร่โลหะระหว่างปี ๒๕๕๙ ถึงปีปัจจุบัน จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๓) พัฒนาค่าฟุตพริ้นต์วัสดุ (Material Footprint; MF) การบริโภควัสดุพื้นฐานในประเทศ (Domestic Material Footprint; DMF) และข้อมูลบัญชีสิ่งแวดล้อมเบื้องต้น อาทิ การเกิดของเสีย การใช้ที่ดิน การใช้พลังงาน และก๊าซเรือนกระจก

๔) ทวนสอบข้อมูลค่าฟุตพริ้นต์วัสดุ และการบริโภควัสดุพื้นฐานในประเทศโดยผู้เชี่ยวชาญ

๕) สัมภาษณ์ผู้กำหนดนโยบายจากภาคเกษตร ดิน น้ำ ป่าไม้ ประมง แร่ธาตุ พลังงาน อุตสาหกรรม และพาณิชย์ เพื่อหาทางออกการกำหนดนโยบายการใช้ทรัพยากรให้มีประสิทธิภาพสูงสุด

๖) วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายและผลักดันการปฏิบัติให้มีการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าและมีประสิทธิภาพสูงสุด

ตัวชี้วัด : ร้อยละชุมชนที่ได้รับการสนับสนุนเงินกองทุนด้านทรัพยากรธรรมชาติเพิ่มขึ้น

โครงการ ๒๘ : โครงการส่งเสริมให้พื้นที่/ชุมชน ได้รับการสนับสนุนจากเงินกองทุนด้านทรัพยากรธรรมชาติ

แนวทางการพัฒนา/แนวทางการดำเนินงาน :

สนับสนุนองค์ความรู้ ให้พื้นที่ / ชุมชน ได้มีโอกาสรับการสนับสนุนจากกองทุนด้านทรัพยากรธรรมชาติจากหน่วยงานภาครัฐและเอกชน ทั้งในระดับประเทศ และระดับโลก เพื่อให้เกิดคุณประโยชน์และเกิดความคุ้มค่ากับประชาชน

ตัวชี้วัด : ร้อยละการเพิ่มขึ้นของชุมชนเมืองที่ได้รับการจัดการสิ่งแวดล้อมสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน (Green City)

โครงการ ๒๙ : โครงการส่งเสริมศักยภาพและบูรณาการความร่วมมือการจัดการเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืน

แนวทางการพัฒนา/แนวทางการดำเนินงาน :

- ๑) ส่งเสริม สนับสนุนให้มีคู่มือการจัดการเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืน
- ๒) มีกระบวนการประเมินเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืน
- ๓) ติดตามจัดเก็บองค์ความรู้เพื่อเผยแพร่
- ๔) เสริมสร้างให้เกิดกลไกการตลาดการบริโภคสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมโดยการสร้างความเข้มแข็งแก่เครือข่ายผู้บริโภคให้เกิดพลังการขับเคลื่อน (เพิ่มพลัง Demand side)
- ๕) สร้าง platform การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ องค์ความรู้การผลิต การบริการและการบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมให้เกิด Green Society ในสังคม
- ๖) ส่งเสริมผู้ประกอบการขนาดเล็ก SME ให้มีศักยภาพในการแข่งขันด้วยระบบการรับรองตนเองด้านสิ่งแวดล้อม (Self Declare)

กลยุทธ์ ๙ : เสริมสร้างระบบบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมให้มีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัด : ดัชนีสมรรถนะสิ่งแวดล้อม Environmental Performance Index (EPI) เฉพาะส่วนที่ ทส. รับผิดชอบ Air Quality (20%) Sanitation & Drinking Water (16%) Climate Change (24%)

โครงการ ๓๐ : โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อม

แนวทางการพัฒนา/แนวทางการดำเนินงาน :

- ๑) จัดทำ ขับเคลื่อน และติดตาม ประเมินผลนโยบายและแผนบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของประเทศ
- ๒) จัดทำแผนการบริหารจัดการตามแนวทางดัชนีสมรรถนะสิ่งแวดล้อม Environmental Performance Index (EPI) เฉพาะส่วนที่ ทส. รับผิดชอบ Air Quality (20%) Sanitation & Drinking Water (16%) Climate Change (24%)
- ๓) รวบรวม ประเมิน และวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการคำนวณสมรรถนะสิ่งแวดล้อม
- ๔) ยกระดับการพัฒนาแบบคาร์บอนต่ำ การจัดการคุณภาพอากาศ เสี่ยงและความสั่นสะเทือน การจัดการคุณภาพน้ำ ขยะมูลฝอย มูลฝอยติดเชื้อ ขยะอันตราย สารเคมีในภาคการเกษตรและอุตสาหกรรม

ตัวชี้วัด : ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในทุกภาคส่วนลดลงจากการปล่อยก๊าซเรือนกระจกตามกรณีปกติ

โครงการ ๓๑ : โครงการมุ่งสู่การปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์ด้วยการใช้กลไกราคาแบบบูรณาการ

แนวทางการพัฒนา/แนวทางการดำเนินงาน :

- ๑) กำหนดแผนและนโยบายการจัดตั้งตลาดซื้อขายปริมาณก๊าซเรือนกระจกในประเทศ
- ๒) ปรับปรุงกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ การลดการปลดปล่อยก๊าซเรือนกระจก และผลกระทบที่เกิดขึ้น
- ๓) พัฒนาตลาดคาร์บอนทุกภาคส่วน
- ๔) กระตุ้นส่งเสริมให้เกิดการซื้อขายตลาดคาร์บอนภายในประเทศ ในวงกว้าง
- ๕) ประเมินและจัดทำรายงานเพื่อขับเคลื่อน Zero Emission

โครงการ ๓๒ : โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

แนวทางการพัฒนา/แนวทางการดำเนินงาน :

- ๑) จัดทำนโยบายและแผนด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ทั้งการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกและการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และติดตามประเมินผล
- ๒) บูรณาการประเด็นด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศเข้าสู่นโยบาย และแผนที่เกี่ยวข้องในทุกระดับของประเทศ
- ๓) ขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก และการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
- ๔) พัฒนาเครื่องมือและกลไกในการบริหารจัดการด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในด้านต่าง ๆ เช่น กฎหมาย เครื่องมือเศรษฐศาสตร์ การเงิน ฐานข้อมูล รายงานสถานการณ์ งานวิจัยและองค์ความรู้ เทคโนโลยี การติดตามประเมินผล ท่าทีการเจรจาและกรอบความร่วมมือระหว่างประเทศ เป็นต้น
- ๕) เพิ่มศักยภาพบุคลากรของทุกภาคส่วนให้มีความรู้ความเข้าใจและมีส่วนร่วมลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกและการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๕ : เพิ่มศักยภาพองค์กรรองรับวิถีใหม่และนวัตกรรมใหม่

เป้าประสงค์ที่ ๕.๑ : ลดผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

กลยุทธ์ ๑๐ : เพิ่มขีดความสามารถในการจัดการภาวะวิกฤต

ตัวชี้วัด : ระดับความพร้อมในการจัดการภาวะวิกฤต

โครงการ ๓๓ : โครงการเพิ่มขีดความสามารถในการจัดการภาวะวิกฤต

แนวทางการพัฒนา/แนวทางการดำเนินงาน :

- ๑) จัดทำกระบวนการรองรับการจัดการภาวะวิกฤตด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- ๒) พัฒนาระบบการบริหารจัดการภาวะวิกฤตแบบบูรณาการ
- ๓) เพิ่มขีดความสามารถบุคลากรที่ทำหน้าที่ในภาวะวิกฤต
- ๔) ทำแผนการฝึกอบรม และแผนการซ้อมแผนฉุกเฉินในทุกมิติ และกับคู่ความร่วมมือ
- ๕) จัดทำระบบการรายงานและเตือนภัย รวมทั้งการคาดการณ์การพยากรณ์ภาวะวิกฤตจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และภัยพิบัติธรรมชาติ
- ๖) จัดเก็บองค์ความรู้ในการแก้ไขปัญหาแต่ละครั้ง เพื่อใช้เป็นคลังความรู้ในการพัฒนาการแก้ไขปัญหาในอนาคต

เป้าประสงค์ที่ ๕.๒ : องค์กรมีการทำงานโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเต็มรูปแบบเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ต้องการ รวดเร็ว ทันสมัย สำหรับผู้บริหารใช้ในการตัดสินใจบนฐานข้อมูลเดียวกัน

กลยุทธ์ ๑๑ : ขับเคลื่อนองค์กรดิจิทัล

ตัวชี้วัด : ร้อยละความสำเร็จของการพัฒนาข้อมูลดิจิทัลและข้อมูลขนาดใหญ่เพื่อใช้ในสถานการณ์ปกติและฉุกเฉินเร่งด่วน

โครงการ ๓๔ : โครงการเพิ่มประสิทธิภาพและขยายเชื่อมต่อเครือข่ายข้อมูลความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย

แนวทางการพัฒนา/แนวทางการดำเนินงาน :

- ๑) ออกแบบสถาปัตยกรรมระบบคลังข้อมูลความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย (Thailand Biodiversity Information Facility : TH-BIF) เพื่อจัดเก็บและเชื่อมโยงข้อมูลพืช สัตว์ จุลินทรีย์ ระบบนิเวศ การใช้ประโยชน์ งานวิจัย กฎหมาย และข้อมูลอื่นที่เกี่ยวข้องกับความหลากหลายทางชีวภาพระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- ๒) พัฒนาเป็นศูนย์ข้อมูลกลางด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย ในการจัดการและใช้ประโยชน์ข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data) ครอบคลุมข้อมูลทั้งจากหน่วยงานส่วนกลาง และระดับท้องถิ่น ซึ่งรวมถึงข้อมูลสำรวจ และข้อมูลเชิงพื้นที่ เพื่อใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการบริหารจัดการความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศ
- ๓) เพิ่มประสิทธิภาพการจัดเก็บข้อมูลให้มีมาตรฐาน มีความปลอดภัย และมีความสะดวกในการให้บริการข้อมูลที่มีคุณภาพครอบคลุมความต้องการการใช้งานของหน่วยงานและภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง
- ๔) พัฒนาเครื่องมือเพื่อการวิเคราะห์และเพิ่มประสิทธิภาพการประมวลผลข้อมูล และเครื่องมือสืบค้นข้อมูลที่ใช้เทคนิคปัญญาประดิษฐ์ (Artificial intelligence: AI) และนวัตกรรมบริการในการเข้าถึงข้อมูล

และเผยแพร่สู่สาธารณชนให้สามารถเข้าถึง สืบค้น และใช้ประโยชน์ ข้อมูลมากยิ่งขึ้น

๕) บูรณาการขยายและเชื่อมต่อหน่วยงานเครือข่ายคลังข้อมูล ความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย

๖) พัฒนาเสริมสร้างสมรรถนะบุคลากรเพื่อกำกับการดูแล เพิ่มประสิทธิภาพ และบำรุงรักษาคลังข้อมูลความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย ภายใต้กรอบการทำงานเป็นทีมเพื่อสร้าง นวัตกรรมการนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ (Collaborative Innovation) การมีส่วนร่วมในการคิดและลงมือทำ (Co-creation) และการมี วัฒนธรรมดิจิทัลและวัฒนธรรมข้อมูล (Digital and Data Culture)

ตัวชี้วัด : ร้อยละความสำเร็จของการเปลี่ยนผ่านกระบวนการทำงาน และกระบวนการให้บริการประชาชนเปลี่ยนผ่านสู่ระบบดิจิทัล

โครงการ ๓๕ : โครงการขับเคลื่อน ทส. สู่องค์กรดิจิทัล

แนวทางการพัฒนา/แนวทางการดำเนินงาน :

- ๑) ขับเคลื่อนแผนพัฒนาองค์กรไปสู่องค์กรดิจิทัล (Digital Organization) มีองค์ประกอบสำคัญ ๔ ประการดังนี้ (๑) Digital Mindset ชุดความคิดของคนในองค์กร (๒) Digital Processes ระบบงานและกระบวนการภายใน (๓) Digital Skills ความรู้ ความสามารถ ตลอดจนทักษะในการใช้เทคโนโลยี (๔) Digital Culture วัฒนธรรมการปรับปรุงงานอย่างต่อเนื่อง
- ๒) พัฒนากระบวนการทำงานเปลี่ยนผ่านสู่ระบบ Digital (Data Source, Data management, Data Analytics, Data Utilization)
- ๓) ปรับปรุงกระบวนการทำงานและเชื่อมโยงฐานข้อมูลสู่ระบบ Digital
- ๔) จัดทำระบบ Cyber Security
- ๕) จัดทำรูปแบบการให้บริการประชาชนเป็นระบบอิเล็กทรอนิกส์ (e-Service e-Ticket)
- ๖) ประมวลผลและสื่อสารสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจของผู้บริหาร และใช้เป็นที่เผยแพร่สู่ประชาชน

เป้าประสงค์ที่ ๕.๓ : มีระบบยุติธรรมสิ่งแวดล้อมที่มีมาตรฐานและบังคับใช้กฎหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ เท่าเทียม และเป็นธรรม

กลยุทธ์ ๑๒ : ปรับปรุงและพัฒนากฎหมายด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ให้ทันสมัย

ตัวชี้วัด : ร้อยละของกฎหมายที่ได้รับการทบทวนแก้ไข ปรับปรุงและ/หรือยกเลิกกฎหมายที่หมดความจำเป็นหรือไม่สอดคล้องกับสภาพการณ์ หรือที่เป็นอุปสรรคต่อการดำรงชีวิตหรือการประกอบอาชีพ

โครงการ ๓๖ : โครงการการจัดทำและขับเคลื่อนกลไกการดำเนินงานตาม (ร่าง) พระราชบัญญัติความหลากหลายทางชีวภาพ พ.ศ. ...

แนวทางการพัฒนา/แนวทางการดำเนินงาน :

- ๑) นำเสนอ (ร่าง) พระราชบัญญัติความหลากหลายทางชีวภาพ พ.ศ. เข้าสู่กระบวนการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี
- ๒) เตรียมความพร้อมหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการขับเคลื่อนกลไกตาม (ร่าง) พระราชบัญญัติความหลากหลายทางชีวภาพ พ.ศ.
- ๓) เตรียมการจัดทำ (ร่าง) อนุบัญญัติเพื่รองรับ (ร่าง) พระราชบัญญัติ ความหลากหลายทางชีวภาพ พ.ศ.

โครงการ ๓๗ : โครงการขับเคลื่อนระบบยุติธรรมสิ่งแวดล้อม

แนวทางการพัฒนา/แนวทางการดำเนินงาน :

- ๑) ทบทวนแก้ไข ปรับปรุงและ/หรือยกเลิก ให้มีเนื้อหาที่ไม่เป็นอุปสรรค ต่อการพัฒนาประเทศ เท่าที่จำเป็น รวมถึงไม่ก่อให้เกิดอุปสรรคในการ ปฏิบัติตามของประชาชน และการเร่งรัดการออกอนุบัญญัติที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิดผลการบังคับใช้กฎหมายในการรองรับการทำงานด้าน การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- ๒) จัดทำระบบฐานข้อมูลกฎหมายที่ เกี่ยวกับ สิ่งแวดล้อม ที่มี การประกาศใช้แล้ว โดยจัดให้มีระบบที่สามารถสืบค้นและเข้าถึงได้ง่าย
- ๓) พัฒนาบุคลากรในกระบวนการยุติธรรมมีความเชี่ยวชาญ และตระหนักถึง มิติความเชื่อมโยงระหว่างประเด็นทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- ๔) เร่งพัฒนาระบบยุติธรรมสิ่งแวดล้อมเพื่อให้ประชาชนสามารถใช้สิทธิ ทางศาลในการระงับข้อพิพาท และเข้าถึงการมีส่วนร่วมตัดสินใจ ในการกำหนดทิศทางนโยบาย แนวปฏิบัติ

เป้าประสงค์ที่ ๕.๔ : บุคลากรทุกระดับเป็นคนเก่ง คนดี และมีคุณภาพ เพื่รองรับภารกิจในอนาคต

กลยุทธ์ ๑๓ : เสริมสร้างบุคลากรให้มีขีดสมรรถนะสูง

- ตัวชี้วัด :**
๑. ร้อยละของบุคลากรที่มีขีดสมรรถนะสูงตามที่องค์กรกำหนด
 ๒. สัดส่วนผู้บริหารที่มีความพร้อมเข้าสู่ตำแหน่งที่สูงขึ้น

โครงการ ๓๘ : โครงการพัฒนาระบบการบริหารทุนมนุษย์เชิงยุทธศาสตร์

แนวทางการพัฒนา/แนวทางการดำเนินงาน :

- ๑) พัฒนาระบบบริหารจัดการทรัพยากรบุคคลรองรับประเด็นอุบัติใหม่ ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- ๒) พัฒนาบุคลากรให้มีทักษะ ความเข้าใจ และทันต่อการเปลี่ยนแปลง ของเทคโนโลยี
- ๓) เสริมสร้างบุคลากรให้มีความรอบรู้ (รู้ลึก รู้รอบ รู้เชี่ยวชาญ รู้บูรณาการ)
- ๔) พัฒนาระบบการจัดการผลการปฏิบัติงาน
- ๕) พัฒนาความพร้อมผู้บริหารทุกระดับอย่างเป็นระบบ เพื่รองรับการ เปลี่ยนแปลงให้ทันกับความต้องการด้านกำลังคนและขีดความสามารถ ที่เปลี่ยนแปลงในอนาคต

เป้าประสงค์ที่ ๕.๕ : มีองค์ความรู้ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อพัฒนาสู่นวัตกรรมให้เกิดการเปลี่ยนแปลง

กลยุทธ์ ๑๔ : พัฒน่องค์ความรู้สู่การสร้างนวัตกรรมทุกมิติในทุกระดับ

- ตัวชี้วัด :**
๑. ร้อยละองค์ความรู้ที่ผ่านการประเมินเป็น Best Practice
 ๒. ร้อยละองค์ความรู้ที่ได้รับการเผยแพร่ในระดับประเทศ
 ๓. ร้อยละของ Best Practice ที่พัฒนาจนเกิดเป็นนวัตกรรมที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

โครงการ ๓๙ : โครงการบริหารจัดการความรู้สู่การสร้างนวัตกรรม

แนวทางการพัฒนา/แนวทางการดำเนินงาน :

- ๑) จัดทำคู่มือการจัดการความรู้ทั่วทั้งองค์กร ที่ประกอบด้วยแผนการจัดการความรู้ เป้าหมายการจัดการความรู้ วิธีการ เครื่องมือ การยกย่องชมเชยและการนำความรู้ที่จัดการแล้วไปสู่การพัฒนาองค์กรและพัฒนาบุคลากร
- ๒) สื่อสารแนวทางการจัดการความรู้ในทิศทางและเป้าหมายเดียวกันทั้งองค์กร
- ๓) พัฒนา Change Agent เพื่อสร้างการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมการเรียนรู้ขององค์กร
- ๔) จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทั้งในระดับองค์กร ระดับประเทศ และระดับโลก
- ๕) จัดเก็บองค์ความรู้ให้เป็นระบบ เพื่อการเข้าถึง เข้าใจ และนำไปพัฒนาการทำงานอย่างสะดวก ง่าย
- ๖) สร้างหลักสูตรการพัฒนาบุคลากรทุกระดับของ ทส. และหลักสูตรอื่น ๆ ให้รองรับระบบการเรียนรู้ในอนาคต จากเนื้อหาหรือข้อมูลในแต่ละหน่วยงานของ ทส. ทั้ง Hard Skills และ Soft Skills เพื่อใช้เป็นแนวทางการพัฒนาระบบการเรียนรู้ของ ทส.
- ๗) จัดหาระบบการเรียนรู้ออนไลน์ขนาดใหญ่ที่เปิดกว้าง (Massive Open Online Courseware) เพื่อนำมาใช้ในการบริหารระบบการเรียนรู้ออนไลน์ขนาดใหญ่ที่เปิดกว้างของ ทส. (MNRE MOOC)
- ๘) สร้างแพลตฟอร์มการเรียนรู้ของ ทส. ประกอบด้วย ดิจิทัลคอนเทนต์ (Digital Content) การเรียนรู้ ความก้าวหน้าในการเรียนรู้ ผลการประเมิน ประวัติการเรียนรู้ ฯลฯ
- ๙) แสวงหาความร่วมมือกับสถาบันการศึกษาทุกระดับหรือองค์กรอื่นในการเผยแพร่องค์ความรู้ใน MNRE MOOC ให้เกิดประโยชน์

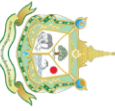
ภายใต้แผนแม่บทกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๘๐) ไปสู่การปฏิบัติได้อย่างมีคุณภาพและมีการบริหารงานที่ชัดเจน สามารถจัดทำเป็นแผนที่ยุทธศาสตร์ ซึ่งเปรียบเสมือนเป็นเครื่องมือสื่อสาร และถ่ายทอดกลยุทธ์ไปสู่การปฏิบัติที่บอกถึงทิศทางและการเชื่อมโยงเป้าหมายต่าง ๆ ในแต่ละด้านอย่างเป็นรูปธรรมให้แก่บุคลากรและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกกลุ่มให้มีความเข้าใจภาพรวมได้อย่างชัดเจนมากยิ่งขึ้น ผ่านมุมมอง SBSC ๔ มิติ มีดังนี้

๓.๕ แผนที่ยุทธศาสตร์กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐)

ภาพที่ ๗ แผนที่ยุทธศาสตร์กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐)

๓.๕ ตารางเชื่อมโยงประเด็นยุทธศาสตร์ กลยุทธ์ ตัวชี้วัด ค่าเป้าหมาย แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม และหน่วยงานรับผิดชอบ

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ ขับเคลื่อนกระบวนการทัศน์ใหม่เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงในอนาคต

กลยุทธ์	ตัวชี้วัด	หน่วยวัด	ค่าเป้าหมาย				แผนงาน/โครงการ	แนวทางการพัฒนา/แนวทางการดำเนินงาน	ผลประโยชน์ที่ประชาชนจะได้รับ	หน่วยงานรับผิดชอบและประสานงานหลัก	หน่วยงานร่วมดำเนินการ
			ปี ๖๑-๖๕	ปี ๖๖-๗๐	ปี ๗๑-๗๕	ปี ๗๖-๘๐					
เป้าประสงค์ที่ ๑.๑ ประชาชนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อคุณภาพชีวิตที่ดี											
๑. เสริมสร้างค่านิยมหลักและวัฒนธรรมที่สร้างกระบวนการทัศน์ใหม่ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้แก่ประชาชน	ดัชนีการตระหนักรู้ด้านสิ่งแวดล้อม	ร้อยละ	ปีฐาน	๒๐	๒๐	๒๐	๑. โครงการเสริมสร้างการตระหนักรู้ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้กับประชาชน	๑) กำหนดปัจจัยการขับเคลื่อนการตระหนักรู้ด้านสิ่งแวดล้อมให้กับประชาชน ๒) จัดทำวิธีการ กระบวนการ ในการส่งเสริมการตระหนักรู้ด้านสิ่งแวดล้อมให้กับประชาชน ๓) สร้างระบบและรูปแบบการเรียนรู้ที่เปิดกว้าง ๔) จัดทำระบบประเมินและติดตามยกระดับให้คนไทยมีคุณลักษณะและพฤติกรรมที่พึงประสงค์ด้านสิ่งแวดล้อมและคุณภาพชีวิตที่ดี ๕) เสริมสร้างความเป็นหุ้นส่วนในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ดัชนีการตระหนักรู้ด้านสิ่งแวดล้อม คือการวัดความตระหนักรู้และจิตสำนึกในการ	ประชาชนมีกระบวนการทัศน์ใหม่ในการพัฒนาประเทศไทยไปสู่ความยั่งยืนมีส่วนร่วมในการดูแลรักษา และใช้ประโยชน์ร่วม	สป.ทส. สผ. คพ. สส. ทน. ทบ. อส. ปม. ทช. ทธ. อ.อ.ป. อ.ส.พ. อสส. สพภ. อบก.	

กลยุทธ์	ตัวชี้วัด	หน่วยวัด	ค่าเป้าหมาย				แผนงาน/ โครงการ	แนวทางการพัฒนา/ แนวทางการดำเนินงาน	ผลประโยชน์ที่ ประชาชนจะ ได้รับ	หน่วยงาน รับผิดชอบและ ประสานงานหลัก	หน่วยงาน ร่วม ดำเนินการ
			ปี ๖๑-๖๕	ปี ๖๖-๗๐	ปี ๗๑-๗๕	ปี ๗๖-๘๐					
								ใช้ประโยชน์ของ ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมของประชาชนด้วย การจัดทำคุณลักษณะที่พึง ประสงค์ผ่านกระบวนการวิจัย และนำสู่การขับเคลื่อน)			
เป้าประสงค์ที่ ๑.๒ พื้นที่มีศักยภาพและสมรรถนะในการขับเคลื่อนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมสู่ความยั่งยืน											
๒. ส่งเสริมการ จัดการ ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมสู่ ความยั่งยืน	จำนวนแผนผัง ภูมินิเวศระดับภาค	จำนวน	๑ ภาค	+๑ ภาค	+๒ ภาค	+๒ ภาค	๒. โครงการ ส่งเสริมการ จัดการ ทรัพยากร ธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมสู่ ความยั่งยืน ระดับภาค	๑) พัฒนาและบูรณาการแผนที่ ทรัพยากรธรรมชาติของแผนที่ ภูมิศาสตร์เดียวกัน โดยบูรณาการผังต่าง ๆ เข้าด้วยกันเช่น ผังเมือง ผังพลังงาน ผังเศรษฐกิจ ๒) เพิ่มพื้นที่เป้าหมายที่มีความ ยั่งยืนทางภูมินิเวศ ๓) ติดตามการเปลี่ยนแปลง สารสนเทศ ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมเพื่อการบริหาร จัดการ (Eco Dashboard) แผนผังภูมินิเวศ (Ecological Spatial Plan) คือ ยุทธศาสตร์และกระบวนการ การสร้างสมดุลและ การบูรณาการระหว่าง อนุรักษ์และการพัฒนา เป็น การพัฒนาที่มุ่งสู่ความยั่งยืน แผนผังภูมินิเวศตั้งอยู่บนฐาน	ประชาชนมี คุณภาพชีวิตที่ดี ภายใต้การ บริหารจัดการ คุณภาพ สิ่งแวดล้อมที่ สมดุล	สผ. สส. สป.ทส.	คพ. ทน. ทบ. อส. ปม. ทช. ทร. อ.อ.ป. อ.ส.พ. อสส. สพท. อบก.

กลยุทธ์	ตัวชี้วัด	หน่วยวัด	ค่าเป้าหมาย				แผนงาน/ โครงการ	แนวทางการพัฒนา/ แนวทางการดำเนินงาน	ผลประโยชน์ที่ ประชาชนจะ ได้รับ	หน่วยงาน รับผิดชอบและ ประสานงานหลัก	หน่วยงาน ร่วม ดำเนินการ
			ปี ๖๑-๖๕	ปี ๖๖-๗๐	ปี ๗๑-๗๕	ปี ๗๖-๘๐					
								ของระบบนิเวศและการมีส่วนร่วมของทุกภาคี มีใช้เพื่อผลประโยชน์ของกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งหรือเพื่อผลประโยชน์ของคนรุ่นปัจจุบัน แต่เพื่อคุณภาพชีวิตและผลประโยชน์ที่ยั่งยืน			
	จำนวนเมืองที่มีคุณภาพสิ่งแวดล้อมอยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน	จำนวน	๕ เมือง (กรุงเทพและ ปริมณฑล เชียงใหม่ ขอนแก่น สงขลา และภูเก็ต	๑๒ เมือง (เมือง ระยะที่ ๑ และ ๒)	๑๕ เมือง (เมือง ระยะที่ ๑ - ๓)	๒๕ เมือง (เมือง ระยะที่ ๑-๔)	๓. โครงการ ส่งเสริมเมือง สิ่งแวดล้อม ยั่งยืนรองรับการ เปลี่ยนแปลงใน อนาคต	๑) ทบทวนเกณฑ์การพัฒนาเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืนในแต่ละระยะ ๑-๔ ๒) สร้างภาคีเครือข่ายองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นร่วมขับเคลื่อนกิจกรรมส่งเสริมให้เกิดเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืนโดยกระบวนการมีส่วนร่วม ๓) ถ่ายทอดและจัดเวทีแลกเปลี่ยนประสบการณ์แนวคิดการพัฒนาเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืนให้แก่ภาคีเครือข่าย และกระตุ้นให้ท้องถิ่นเข้าสู่การประเมินเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืน ๔) ประเมินเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืนตามระยะการพัฒนาเมืองตามเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติ	ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีภายใต้การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่สมดุล	สส. สผ. สป.ทส.	คพ. ทน. ทบ. อส. ปม. ทช. ทร. อ.อ.ป. อส.พ. อสส. สพภ. อบก.

กลยุทธ์	ตัวชี้วัด	หน่วยวัด	ค่าเป้าหมาย				แผนงาน/ โครงการ	แนวทางการพัฒนา/ แนวทางการดำเนินงาน	ผลประโยชน์ที่ ประชาชนจะ ได้รับ	หน่วยงาน รับผิดชอบและ ประสานงานหลัก	หน่วยงาน ร่วม ดำเนินการ
			ปี ๖๑-๖๕	ปี ๖๖-๗๐	ปี ๗๑-๗๕	ปี ๗๖-๘๐					
			เป้าประสงค์ที่ ๑.๓ องค์การมีความพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงในประเด็นใหม่ที่อาจเกิดขึ้น เพื่อขับเคลื่อนสู่การให้บริการเชิงรุกกับผู้รับบริการ (ประชาชน หน่วยงานภาครัฐ ชุมชน ผู้ประกอบการ และภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง) ได้รับบริการที่รวดเร็ว ถูกต้อง และเป็นธรรม								
๓. ยกระดับองค์กรสู่ ความเป็นเลิศอย่างมี ธรรมาภิบาล	● จำนวนหน่วยงาน ผ่านการประเมิน ระบบบริหารจัดการ ที่เป็นเลิศตาม แนวทาง Excellence Framework	จำนวน	๘	๑๕	๑๕	๑๕	๔. โครงการ พัฒนาระบบ บริหารราชการสู่ ความเป็นเลิศ	๑) พัฒนาระบบราชการตาม แนวทางระบบราชการ ๔.๐ ๒) ขับเคลื่อนการเป็นหน่วยงาน ที่เปิดกว้างและเชื่อมโยงกัน ๓) ปรับปรุงกระบวนการทำงาน และวัฒนธรรมการทำงานโดย ยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง ๔) ยกระดับการบริหารจัดการ คน ความรู้ ให้มีขีดสมรรถนะ สูงและเป็นองค์กรทันสมัย	ประชาชนได้รับ การบริการที่มี ประสิทธิภาพจาก การใช้ งบประมาณที่มี ประสิทธิภาพ	สป.ทส. สผ. คพ. สส. ทน. ทบ. อส. ปม. ทช. ทธ. อ.อ.ป. อ.ส.พ. อสส. สพภ. อบก.	
	● จำนวนหน่วยงานใน กำกับที่ผ่านการ ประเมินคุณธรรม และความโปร่งใสใน การดำเนินงานของ หน่วยงานภาครัฐ (ITA)	จำนวน	๑๕	๑๕	๑๕	๑๕	๕. โครงการ ส่งเสริมการ ป้องกันการ ทุจริตและ ประพฤติมิชอบ	๑) สร้างความตระหนัก จิตสำนึก การเป็นข้าราชการที่ดี และส่งเสริมการทำงานที่ โปร่งใส ตรวจสอบได้ ๒) เร่งรัด และกำกับให้ส่วน ราชการในสังกัดดำเนินการ ตามแผนปฏิบัติการป้องกัน และปราบปรามการทุจริต และประพฤติมิชอบ ของส่วนราชการ	ประชาชนได้รับ การบริการที่มี ประสิทธิภาพจาก การใช้ งบประมาณที่มี ประสิทธิภาพ	สป.ทส. สผ. คพ. สส. ทน. ทบ. อส. ปม. ทช. ทธ. อ.อ.ป. อ.ส.พ. อสส. สพภ. อบก.	

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ บริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติให้เกิดประโยชน์อย่างสมดุล

กลยุทธ์	ตัวชี้วัด	หน่วยวัด	ค่าเป้าหมาย				แผนงาน/ โครงการ	แนวทางการพัฒนา/ แนวทางการดำเนินงาน	ผลประโยชน์ที่ ประชาชนจะ ได้รับ	หน่วยงาน รับผิดชอบและ ประสานงานหลัก	หน่วยงาน ร่วม ดำเนินการ
			ปี ๖๑-๖๕	ปี ๖๖-๗๐	ปี ๗๑-๗๕	ปี ๗๖-๘๐					
เป้าประสงค์ที่ ๒.๑ มีการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติที่มีประสิทธิภาพ และคุ้มค่าในเชิงเศรษฐกิจ											
๔. จัดการ ทรัพยากรธรรมชาติ อย่างคุ้มค่า	● ดัชนีความเชื่อมั่น ของประชาชนในการ บริหารจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม	คะแนน	ปีฐาน	๗๕	๗๕	๗๕	๖. โครงการ เสริมสร้างความ เชื่อมั่นในการ บริหารจัดการ ทรัพยากร ธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม	๑) ส่งเสริมการมีส่วนร่วม และเชื่อมโยงเครือข่ายด้าน การจัดการสิ่งแวดล้อมใน ระดับภาค ตลอดจนเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ด้าน ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม ๒) ประเมินความเชื่อมั่นของ ประชาชนต่อการดำเนินงาน ด้านการบริหารจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม ระดับความเชื่อมั่น คือการประเมินความเชื่อมั่น โดยกำหนดองค์ประกอบ การทำให้ประชาชนเกิด ความเชื่อมั่นในการดำเนินงาน รวมทั้งมาตรฐานการให้บริการ ต่อประชาชน เช่น ด้าน นโยบายการดำเนินงาน การบริการ กฎหมาย EIA SEA ฯลฯ โดยสามารถออกแบบ จากส่วนกลางและถ่ายทอดไป หรือ ออกแบบตามบริบทของ หน่วย	เพิ่มขีด ความสามารถ ทางการแข่งขัน ของประเทศจาก การมีแหล่ง ทรัพยากร ธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมที่ สมบูรณ์ นำไปสู่ การขับเคลื่อน เศรษฐกิจอย่าง ยั่งยืน	สป.ทส. สผ. คพ. สส. ทน. ทบ. อส. ปม. ทช. ทธ. อ.อ.ป. อ.ส.พ. อสส. สพภ. อบก.	

กลยุทธ์	ตัวชี้วัด	หน่วยวัด	ค่าเป้าหมาย				แผนงาน/ โครงการ	แนวทางการพัฒนา/ แนวทางการดำเนินงาน	ผลประโยชน์ที่ ประชาชนจะได้รับ	หน่วยงาน รับผิดชอบและ ประสานงานหลัก	หน่วยงาน ร่วม ดำเนินการ
			ปี ๖๑-๖๕	ปี ๖๖-๗๐	ปี ๗๑-๗๕	ปี ๗๖-๘๐					
							๗. โครงการ ยกระดับความ ร่วมมือการรักษา สมดุลทรัพยากร ธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมทุก ภาคส่วน (Public Private Social Partnership)	๑) กำหนดนโยบาย และประสานความร่วมมือ ด้านวิชาการและการเข้าร่วม ในพันธกรณีด้านการบริหาร จัดการทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมกับ ต่างประเทศและองค์กร ระหว่างประเทศ ๒) ส่งเสริมการมีส่วนร่วม และเชื่อมโยงเครือข่าย ด้านการจัดการสิ่งแวดล้อม ในระดับภาค ตลอดจน เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ด้าน ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม	เพิ่มขึ้น ความสามารถ ทางการแข่งขัน ของประเทศจาก การมีแหล่ง ทรัพยากร ธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมที่ สมบูรณ์ นำไปสู่ การขับเคลื่อน เศรษฐกิจอย่าง ยั่งยืน	สป.ทส. สผ. คพ. สส. ทน. ทบ. อส. ปม. ทช. ทธ. อ.อ.ป. อ.ส.พ. อสส. สผก. อบก.	
	• ร้อยละการเพิ่มขึ้น ของมูลค่า ผลิตภัณฑ์มวลรวม ประชาชาติที่เกิด จาก ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม (GDP Impact)	ร้อยละ	ปีฐาน	ปีฐาน	มากกว่า หรือ เท่ากับ ระยะที่ ๒	มากกว่า หรือ เท่ากับ ระยะที่ ๓	๘. โครงการการ จัดทำระบบบัญชี เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อมเพื่อ เพิ่มมูลค่า ทรัพยากร ธรรมชาติ (System of Environmental Economics Accounting : SEEA)	๑) ศึกษา สำรวจ จัดทำแผนที่ ระบุพิกัด รวมทั้งประเมิน ปริมาณและมูลค่าของ ทรัพยากรธรรมชาติแต่ละ ประเภทแต่ละชนิด ตลอดจน การเปลี่ยนแปลงในปริมาณ และมูลค่าในแต่ละปี ๒) จัดทำระบบบัญชีเศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อมเพื่อเพิ่มมูลค่า ทรัพยากรธรรมชาติ และระบบการรายงานที่แสดง ถึงสถานภาพและสาเหตุของ การเปลี่ยนแปลงในปริมาณ และมูลค่าของ	เพิ่มขึ้น ความสามารถ ทางการแข่งขัน ของประเทศ จากการมีบัญชี เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม ได้แก่การแสดงผล มูลค่าทรัพยากร ธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมที่ เปลี่ยนเป็นมูลค่า ทางเศรษฐกิจ	สป.ทส. สผ. คพ. สส. ทน. ทบ. อส. ปม. ทช. ทธ. อ.อ.ป. อ.ส.พ. อสส. สผก. อบก.	

กลยุทธ์	ตัวชี้วัด	หน่วยวัด	ค่าเป้าหมาย				แผนงาน/ โครงการ	แนวทางการพัฒนา/ แนวทางการดำเนินงาน	ผลประโยชน์ที่ ประชาชนจะ ได้รับ	หน่วยงาน รับผิดชอบและ ประสานงานหลัก	หน่วยงาน ร่วม ดำเนินการ
			ปี ๖๑-๖๕	ปี ๖๖-๗๐	ปี ๗๑-๗๕	ปี ๗๖-๘๐					
								ทรัพยากรธรรมชาติและ คุณภาพของสิ่งแวดล้อม			
							๙. โครงการ ประเมินมูลค่า ทางเศรษฐกิจ (Economic Impact Assessment)	๑) รวบรวมผลการดำเนินงาน จากการใช้ทรัพยากรธรรมชาติ ให้เกิดประโยชน์ทางเศรษฐกิจ ๒) พัฒนาวิธีการประเมิน Economic Impact Assessment ให้พร้อมใช้ ๓) ประเมินโครงการด้าน ทรัพยากรธรรมชาติเทียบกับ แผนการใช้ ทรัพยากรธรรมชาติเพื่อหา มูลค่าทางเศรษฐกิจ ๔) นำผลการประเมินมาทบทวน แผนการใช้ประโยชน์จาก ทรัพยากรธรรมชาติให้เกิดผล ทางเศรษฐกิจ ตามเป้าหมาย	เพิ่มขีด ความสามารถ ทางการแข่งขัน ของประเทศ จากการมีบัญชี เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม ได้แก่การแสดง มูลค่าทรัพยากร ธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมที่ เปลี่ยนเป็นมูลค่า ทางเศรษฐกิจ	สป.ทส. สผ. คพ. สส. ทน. ทบ. อส. ปม. ทช. ทธ. อ.อ.ป. อ.ส.พ. อสส. สผก. อบก.	
๕. สงวน อนุรักษ์ ฟื้นฟู ให้เกิดความ สมบูรณ์เชิงพื้นที่	• ร้อยละของพื้นที่ สีเขียว	ร้อยละ	๔๔	๔๘	๕๓	๕๕	๑๐. โครงการ เพิ่มพื้นที่สีเขียว	๑) พิทักษ์ รักษา ทรัพยากรธรรมชาติเชิงรุก และส่งเสริม ฟื้นฟู ความสมบูรณ์ทางนิเวศ ด้วยการเพิ่มจำนวนพื้นที่สีเขียว ๒) ส่งเสริมความร่วมมือระหว่าง หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคสังคม ให้เกิด การบูรณาการในระดับชาติและ นานาชาติอย่างมีทิศทาง ๓) เสริมสร้างกลไก เครื่องมือ และมาตรการ ในการสงวน	ทรัพยากร ธรรมชาติมี เพียงพอสำหรับ การใช้ประโยชน์ เพื่อนำไปสู่ การขับเคลื่อน เศรษฐกิจ อย่างยั่งยืน	อส. ปม. ทช. อ.อ.ป. สผก.	สป.ทส. สผ. คพ. สส. ทน. ทบ. อ.ส.พ. อสส. อบก.

กลยุทธ์	ตัวชี้วัด	หน่วยวัด	ค่าเป้าหมาย				แผนงาน/ โครงการ	แนวทางการพัฒนา/ แนวทางการดำเนินงาน	ผลประโยชน์ที่ ประชาชนจะ ได้รับ	หน่วยงาน รับผิดชอบและ ประสานงานหลัก	หน่วยงาน ร่วม ดำเนินการ
			ปี ๖๑-๖๕	ปี ๖๖-๗๐	ปี ๗๑-๗๕	ปี ๗๖-๘๐					
								อนุรักษ์ ปันฟู ให้เกิดความ สมบูรณ์ทางนิเวศของ ทรัพยากรธรรมชาติ ๔) ป้องกันการบุกรุกพื้นที่ป่า ๕) อนุรักษ์และฟื้นฟูป่า			
							๑๑. โครงการ บูรณาการแก้ไข ปัญหาไฟป่าและ หมอกควัน	๑) เพิ่มประสิทธิภาพการเฝ้า ระวังพื้นที่ป่า ๒) บูรณาการแก้ไขปัญหาไฟป่า และหมอกควันเชิงพื้นที่	ทรัพยากร ธรรมชาติมี เพียงพอสำหรับ การใช้ประโยชน์ เพื่อนำไปสู่การ ขับเคลื่อน เศรษฐกิจอย่าง ยั่งยืน	ปม. อส.	สส. สป.ทส.
							๑๒. โครงการใช้ ประโยชน์ที่ดินให้ เหมาะสมกับ ศักยภาพของพื้นที่ และเป็นมิตรต่อ ระบบนิเวศ	เสริมสร้างกลไก เครื่องมือ และมาตรการ ในการสงวน อนุรักษ์ ปันฟู ให้เกิด ความสมบูรณ์ทางนิเวศ ของทรัพยากรธรรมชาติ ป้องกันการบุกรุกพื้นที่ป่า ด้วยการจัดสรรการใช้ ประโยชน์ที่ดินให้เหมาะสม กับศักยภาพของพื้นที่ และเป็นมิตรต่อระบบนิเวศ		ปม. อส. สป.ทส.	
							๑๓. โครงการ อนุรักษ์ คุ่มครอง และรักษาสัตว์ป่า และสถานภาพ สัตว์ป่าที่ถูก คุกคาม	๑) พัฒนาศักยภาพพื้นที่ป่า และกลไกการอนุรักษ์สัตว์ป่า ๒) ส่งเสริมสภาพแวดล้อม รักษาสถานภาพสัตว์ป่า เพื่อรักษาพื้นที่ป่า		อส.	อ.อ.ป.
	● จำนวนพื้นที่ที่ผ่าน การประเมินคุณค่า เป็นอุทยานธรณีตาม แนวทางสากล	จำนวน	+๑ พื้นที่	+๑ พื้นที่	+๑ พื้นที่	+๑ พื้นที่	๑๔. โครงการ พัฒนาและ ส่งเสริมอุทยาน	๑) พิทักษ์ รักษา ทรัพยากรธรรมชาติเชิงรุก และส่งเสริม ปันฟู ความสมบูรณ์ ทางนิเวศของทรัพยากรธรรมชาติ		ทธ.	

กลยุทธ์	ตัวชี้วัด	หน่วยวัด	ค่าเป้าหมาย				แผนงาน/ โครงการ	แนวทางการพัฒนา/ แนวทางการดำเนินงาน	ผลประโยชน์ที่ ประชาชนจะ ได้รับ	หน่วยงาน รับผิดชอบและ ประสานงานหลัก	หน่วยงาน ร่วม ดำเนินการ
			ปี ๖๑-๖๕	ปี ๖๖-๗๐	ปี ๗๑-๗๕	ปี ๗๖-๘๐					
	(UNESCO Geoparks)						ธรมิตาม แนวทางสากล (UNESCO Geoparks)	และสิ่งแวดล้อมในพื้นที่อุทยาน ธรณี ๒) เสริมสร้างกลไก เครื่องมือ และมาตรการ ในการสงวน อนุรักษ์ พื้นที่ให้เกิดความ สมบูรณ์ทางนิเวศของ ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม			
	• ร้อยละของแหล่ง ทรัพยากรธรรมชาติ ในพื้นที่เฉพาะได้รับ การอนุรักษ์ พัฒนา และเพิ่มมูลค่าตาม เกณฑ์มาตรฐาน	ร้อยละ	๒๕	๒๕	๒๕	๒๕	๑๕. โครงการ เพิ่มศักยภาพ การบริหาร จัดการ ทรัพยากร ธรรมชาติใน พื้นที่เฉพาะ (เกาะ ถ้ำ)	๑) พืชฯ รักษา ทรัพยากรธรรมชาติเชิงรุก และส่งเสริม พื้นที่ ความสมบูรณ์ทางนิเวศ ของทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม ในพื้นที่ เฉพาะ ๒) เสริมสร้างกลไก เครื่องมือ และมาตรการ ในการสงวน อนุรักษ์ พื้นที่ ให้เกิดความ สมบูรณ์ทางนิเวศของ ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม	ทรัพยากร ธรรมชาติมี เพียงพอสำหรับ การใช้ประโยชน์ เพื่อนำไปสู่การ ขับเคลื่อน เศรษฐกิจอย่าง ยั่งยืน	อส. ทช. ทธ. ทบ. อสส.	สป.ทส. สผ. คพ. สส. ทน. ปม. อ.อ.ป. อ.ส.พ. สพภ. อบก.
	• ร้อยละของแหล่ง ทรัพยากรธรรมชาติ ได้รับการอนุรักษ์ พัฒนาและเพิ่มมูลค่า ตามเกณฑ์มาตรฐาน	ร้อยละ	๒๕	๒๕	๒๕	๒๕	๑๖. โครงการ เพิ่มศักยภาพ แหล่งทรัพยากร ธรรมชาติเพื่อ การอนุรักษ์และ การใช้ประโยชน์ เชิงทรัพยากร ธรรมชาติและ	๑) พืชฯ รักษา ทรัพยากรธรรมชาติเชิงรุก และส่งเสริม พื้นที่ ความสมบูรณ์ทางนิเวศ ของทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม ๒) ส่งเสริมความร่วมมือระหว่าง หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคสังคม ให้เกิด	ทรัพยากร ธรรมชาติมี เพียงพอสำหรับ การใช้ประโยชน์ เพื่อนำไปสู่การ ขับเคลื่อน เศรษฐกิจอย่าง ยั่งยืน	ทธ. ทช. อส. อสส. อ.ส.พ. สพภ.	สป.ทส. สผ. คพ. สส. ทน. ทบ. ปม. อ.อ.ป. อบก.

กลยุทธ์	ตัวชี้วัด	หน่วยวัด	ค่าเป้าหมาย				แผนงาน/ โครงการ	แนวทางการพัฒนา/ แนวทางการดำเนินงาน	ผลประโยชน์ที่ ประชาชนจะ ได้รับ	หน่วยงาน รับผิดชอบและ ประสานงานหลัก	หน่วยงาน ร่วม ดำเนินการ
			ปี ๖๑-๖๕	ปี ๖๖-๗๐	ปี ๗๑-๗๕	ปี ๗๖-๘๐					
	อันดับความหลากหลายพันธุ์พืชพันธุ์สัตว์ และถิ่นที่อยู่ในระดับโลก	อันดับ	อยู่ในอันดับต่ำกว่า ๑๑๔ ประเทศแรกของโลก	อยู่ในอันดับต่ำกว่า ๑๑๔ ประเทศแรกของโลก	อยู่ในอันดับต่ำกว่า ๑๑๔ ประเทศแรกของโลก	อยู่ในอันดับต่ำกว่า ๑๑๔ ประเทศแรกของโลก	สิ่งแวดล้อมอย่างสมดุล	การบูรณาการในระดับชาติและนานาชาติอย่างมีทิศทาง ๓) เสริมสร้างกลไก เครื่องมือ และมาตรการ ในการสวอนอนุรักษ พื้ณฟู ให้เกิดความสมบูรณ์ทางนิเวศของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม		สม.	สป.ทส. คพ. สส. ทน. ทบ. ปม. อส. ทช. ทธ. สพภ. อ.ส.พ. อสส. อ.อ.ป. อบก.
	จำนวนพื้นที่คุ้มครองทางทะเลเพิ่มขึ้น	พื้นที่	+๒ พื้นที่	+๒ พื้นที่	+๒ พื้นที่	+๒ พื้นที่				ทช. ทธ. อส. สม.	สป.ทส. คพ. สส. ทน. ทบ. ปม. อ.อ.ป. อ.ส.พ. อสส. อบก. สพภ.
	ดัชนีคุณภาพมหาสมุทร (Biodiversity, Coastal Protection, Carbon Storage, Clean Waters, Coastal Livelihoods & Economics, Natural Products, Sense of Place, Tourism recreation)	ร้อยละ	๗๐	๗๒	๗๕	๗๗	๑๗. โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการคุณภาพมหาสมุทร	๑) วางแผนเชิงพื้นที่ทางทะเลและการดำเนินงานด้าน Biodiversity, Coastal Protection, Carbon Storage, Clean Waters, Coastal Livelihoods & Economics, Natural Products, Sense of Place, Tourism recreation ๒) วิเคราะห์ระบบนิเวศและการใช้ประโยชน์ ๓) จัดทำแผนบริหารจัดการเชิงพื้นที่และขับเคลื่อนทางกฎหมาย ๔) ติดตามประเมินผลและปรับปรุงแผน	ทรัพยากรธรรมชาติ มีเพียงพอสำหรับการใช้ประโยชน์เพื่อนำไปสู่การขับเคลื่อนเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน	ทช. ทธ. สม. คพ. สส. ทน. อส. ปม.	สป.ทส. อ.อ.ป. อ.ส.พ. อสส. อบก.

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ สร้างความสมดุลและยั่งยืนด้านทรัพยากรน้ำให้กับประชาชนอย่างทั่วถึงและรักษาระบบนิเวศ

กลยุทธ์	ตัวชี้วัด	หน่วยวัด	ค่าเป้าหมาย				แผนงาน/ โครงการ	แนวทางการพัฒนา/ แนวทางการดำเนินงาน	ผลประโยชน์ที่ ประชาชนจะ ได้รับ	หน่วยงาน รับผิดชอบและ ประสานงานหลัก	หน่วยงาน ร่วม ดำเนินการ
			ปี ๖๑-๖๕	ปี ๖๖-๗๐	ปี ๗๑-๗๕	ปี ๗๖-๘๐					
			เป้าประสงค์ที่ ๓.๑ สร้างสมดุลระหว่างต้นทุนน้ำที่มีอยู่และน้ำที่ถูกใช้ไปให้เหมาะสมกับบริบทและความต้องการของประชาชนได้อย่างเต็มประสิทธิภาพในทุกพื้นที่								
๖. อนุรักษ์ พัฒนาแหล่งน้ำและระบบกระจายน้ำเพื่อการจัดสรรน้ำให้สามารถตอบสนองความต้องการใช้น้ำอย่างเป็นธรรมและยั่งยืน	● ปริมาณน้ำเพิ่มขึ้น (ล้านลูกบาศก์เมตร)	ล้านลูกบาศก์เมตร	๑,๕๒๔	๒,๕๗๗	๑,๘๕๕	๑,๘๕๔	๑๘. โครงการอนุรักษ์ พัฒนาแหล่งน้ำและระบบกระจายน้ำและโครงข่ายน้ำอย่างเป็นระบบ	พัฒนาเพิ่มศักยภาพความจุกักเก็บน้ำ และก่อสร้างระบบกระจายน้ำ รวมถึงโครงข่ายน้ำอย่างเป็นระบบ	ประชาชนในพื้นที่นอกเขตชลประทานมีน้ำใช้เพียงพอ	ทน.	สป.ทส. คพ. สส. ปม. อส.
	● พื้นที่รับประโยชน์	ไร่	๕๒๐,๐๐๐	๑,๓๐๐,๐๐๐	๑,๖๕๐,๐๐๐	๑,๖๕๐,๐๐๐					
	● ปริมาณน้ำเพิ่มขึ้น	ล้านลูกบาศก์เมตร	๓๔๕.๔๙๓๒	๖๙๕.๗๙๙	๕๖๕.๑๓๘๒	๕๕๗.๗	๑๙. โครงการอนุรักษ์ พัฒนาแหล่งน้ำบาดาลและระบบกระจายน้ำอย่างเป็นระบบ	การสำรวจศักยภาพและพัฒนา น้ำบาดาล	๑. ประชาชนมีน้ำบาดาลที่มีคุณภาพและปริมาณ เพียงพอเพื่อการอุปโภคบริโภค ตลอดจนสนับสนุน ภาคการผลิตทั้งอุตสาหกรรม เกษตร ท่องเที่ยวและบริการ ๒. มีแหล่งน้ำสำรองเพิ่มขึ้นในสภาวะวิกฤติ	ทบ.	
	● ประชาชนได้รับประโยชน์	ครัวเรือน	๓๗๓,๕๓๕	๘๘๑,๘๙๑	๘๗๔,๒๙๙	๘๗๓,๐๐๐					
	● พื้นที่รับประโยชน์	ไร่	๓๑๐,๖๗๐	๕๖๖,๐๒๐	๓๖๗,๒๘๐	๓๓๐,๐๐๐					

กลยุทธ์	ตัวชี้วัด	หน่วยวัด	ค่าเป้าหมาย				แผนงาน/ โครงการ	แนวทางการพัฒนา/ แนวทางการดำเนินงาน	ผลประโยชน์ที่ ประชาชนจะ ได้รับ	หน่วยงาน รับผิดชอบและ ประสานงานหลัก	หน่วยงาน ร่วม ดำเนินการ
			ปี ๖๑-๖๕	ปี ๖๖-๗๐	ปี ๗๑-๗๕	ปี ๗๖-๘๐					
	ร้อยละของทรัพยากรน้ำสาธารณะที่ได้รับ การอนุรักษ์ฟื้นฟู (แหล่งน้ำธรรมชาติที่มีพื้นที่ผิวน้ำมากกว่า ๑,๐๐๐ ไร่ ๓๗๒ แหล่ง น้ำ แหล่งน้ำสาธารณะ ๖๔,๘๔๑ แห่ง	ร้อยละ	ขับเคลื่อนกฎหมาย /พื้นที่ชุ่มน้ำ ๑ แห่ง	ได้รับการฟื้นฟู คิดเป็นร้อยละ ๕๐ พื้นที่ชุ่มน้ำ RAMSAR ๑๕ แห่ง	ได้รับการฟื้นฟู คิดเป็นร้อยละ ๕๐ พื้นที่ชุ่มน้ำ RAMSAR ๑๕ แห่ง	ร้อยละ ๑๐๐	๒๐. โครงการอนุรักษ์ ทรัพยากรน้ำ สาธารณะและพื้นที่ชุ่มน้ำแบบมีส่วนร่วม	อนุรักษ์ ฟื้นฟู ทรัพยากรน้ำโดยอาศัยกลไกการมีส่วนร่วมและการกำกับ ดูแล บังคับใช้กฎหมายตามมาตรา ๗๘ แห่งพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. ๒๕๖๑	ทรัพยากรน้ำ สาธารณะได้รับการอนุรักษ์ ฟื้นฟู ทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ เพื่อใช้ สามารถใช้ ประโยชน์ได้ อย่างชาญฉลาด	ทท. สส.	
๗. พัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพระบบบริหารจัดการน้ำ และจัดการสภาวะวิกฤตน้ำ	ระดับความมั่นคง ทรัพยากรน้ำในส่วนที่ ทส. รับผิดชอบ	ระดับ	พื้นฐาน	เพิ่มขึ้นจาก ระยะที่ ๑	เพิ่มขึ้นจาก ระยะที่ ๒	เพิ่มขึ้นจาก ระยะที่ ๓	๒๑. โครงการจัดสรร ทรัพยากรน้ำตาม กฎหมาย	๑) พัฒนาระบบจัดการน้ำทั้งระบบ เพื่อให้เกิดความมั่นคงด้านอุปโภคบริโภค ๒) พัฒนาระบบจัดการน้ำทั้งระบบ เพื่อให้เกิดความมั่นคงด้านสิ่งแวดล้อม ๓) จัดระบบการจัดการน้ำในภาวะวิกฤติ	เกิดความมั่นคง เพิ่มผลิตผล ในเรื่องการจัดการ และการใช้น้ำทุกภาคส่วน	ทท. ทบ.	สป.ทส. คพ. สส. ปม. อส.
	ระดับความสำเร็จในการจัดทำระบบฐานข้อมูลด้าน ทรัพยากรน้ำและเตือนภัย	ร้อยละ	มีระบบ ฐานข้อมูล	ระบบ ตรวจวัด และเตือน ครอบคลุม น้ำย่อย ร้อยละ ๒๕	ระบบ ตรวจวัด และเตือน ครอบคลุม น้ำย่อย ร้อยละ ๕๐	ระบบ ตรวจวัด และเตือน ครอบคลุม น้ำย่อย ร้อยละ ๑๐๐	๒๒. โครงการเพิ่ม ประสิทธิภาพ การบริหารจัดการน้ำ เฝ้าระวัง การวิเคราะห์ สถานการณ์ การแจ้งข้อมูลเพื่อ การเตือนภัย	เพิ่มประสิทธิภาพ ติดตั้ง บำรุงรักษาสถานีตรวจวัด เฝ้าระวัง คาดการณ์สถานการณ์ และแจ้งข้อมูลเพื่อการเตือนภัย	ประชาชนมีความปลอดภัยในชีวิต และทรัพย์สิน และสามารถ รับสถานการณ์ได้ อย่างทันต่อ เหตุการณ์ และปรับเข้าสู่สภาวะ ปกติได้อย่างรวดเร็ว	ทท. ทบ.	สป.ทส. คพ. สส. ปม. อส.

กลยุทธ์	ตัวชี้วัด	หน่วยวัด	ค่าเป้าหมาย				แผนงาน/ โครงการ	แนวทางการพัฒนา/ แนวทางการดำเนินงาน	ผลประโยชน์ที่ ประชาชนจะ ได้รับ	หน่วยงาน รับผิดชอบและ ประสานงานหลัก	หน่วยงาน ร่วม ดำเนินการ
			ปี ๖๑-๖๕	ปี ๖๖-๗๐	ปี ๗๑-๗๕	ปี ๗๖-๘๐					
							และจัดการ สภาวะวิกฤต				
	จำนวนแหล่งน้ำมีคุณภาพน้ำเป็นไปตามประเภทการใช้ประโยชน์ที่กำหนด	ลุ่มน้ำ	๒๑ แหล่ง น้ำ	๕๙ แหล่ง น้ำ	๕๙ แหล่ง น้ำ	๕๙ แหล่ง น้ำ	๒๓. โครงการยกระดับคุณภาพแหล่งน้ำให้อยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน	๑) บังคับใช้กฎหมายหรือระเบียบที่เกี่ยวข้อง ๒) ปรับปรุงหลักเกณฑ์และวิธีการเพื่อการอนุรักษ์และการพัฒนาน้ำสาธารณะ ๓) สร้างการมีส่วนร่วมและบูรณาการหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ลุ่มน้ำมีระบบนิเวศที่ดี มีคุณภาพได้มาตรฐานเพิ่มขึ้น	ทน. ทบ. คพ.	

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๔ ส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตที่ดี

กลยุทธ์	ตัวชี้วัด	หน่วยวัด	ค่าเป้าหมาย				แผนงาน/ โครงการ	แนวทางการพัฒนา/ แนวทางการดำเนินงาน	ผลประโยชน์ที่ ประชาชนจะ ได้รับ	หน่วยงาน รับผิดชอบและ ประสานงานหลัก	หน่วยงาน ร่วม ดำเนินการ
			ปี ๖๑-๖๕	ปี ๖๖-๗๐	ปี ๗๑-๗๕	ปี ๗๖-๘๐					
เป้าประสงค์ที่ ๔.๑ ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีภายใต้ระบบนิเวศที่สมดุลตามแนวทางเศรษฐกิจใหม่ (BCG Economy)											
๘. ดำรงวิถีชีวิตแนวใหม่ตามแนวทางโมเดลเศรษฐกิจใหม่ (BCG Economy)	● ร้อยละความสำเร็จภายใต้แผนขับเคลื่อนการผลิตและการบริโภคที่ยั่งยืน พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๗๔ (SCP Roadmap 2017- 2036) (Joint Mission)	ร้อยละ	๘๐	๘๐	๘๐	๘๐	๒๔. โครงการส่งเสริมการดำรงวิถีชีวิตแนวใหม่ที่ยั่งยืนแก่ประชาชนตามแนวทางขับเคลื่อนโมเดลเศรษฐกิจใหม่ (BCG Model) สู่การพัฒนาที่ยั่งยืน	๑) ขับเคลื่อนโมเดลเศรษฐกิจใหม่สู่การพัฒนาที่ยั่งยืน (BCG Model) ๒) ยกระดับคุณภาพชีวิตด้วยการส่งเสริมการผลิต การบริโภคสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมให้ครอบคลุมทุกกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการดำรงวิถีชีวิตแนวใหม่แบบบูรณาการ ๓) สร้างความตระหนักรู้และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการอุปโภคและบริโภคสินค้าที่ผ่านมาตรฐานเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ๔) กำหนดมาตรการสร้างแรงจูงใจให้ผู้ประกอบการและนักลงทุนในการส่งเสริมการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ๕) เสริมสร้างให้เกิดกลไกการตลาดการบริโภคสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมโดยการสร้างความเข้มแข็งแก่เครือข่ายผู้บริโภคให้เกิดพลังการขับเคลื่อน (เพิ่มพลัง Demand side)	ผู้บริโภคประชาชนและชุมชนมีคุณภาพชีวิตเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม	สส. คพ. สผ. อบก. สพก.	สป.ทส. ทช. ทธ. ทน. ทบ. ปม. อส. อ.ส.พ. อสส. อ.อ.ป. สพก.

กลยุทธ์	ตัวชี้วัด	หน่วยวัด	ค่าเป้าหมาย				แผนงาน/โครงการ	แนวทางการพัฒนา/แนวทางการดำเนินงาน	ผลประโยชน์ที่ประชาชนจะได้รับ	หน่วยงานรับผิดชอบและประสานงานหลัก	หน่วยงานร่วมดำเนินการ
			ปี ๖๑-๖๕	ปี ๖๖-๗๐	ปี ๗๑-๗๕	ปี ๗๖-๘๐					
								๖) สร้างplatform การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ องค์ความรู้การผลิต การบริการ และการบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ให้เกิด Green Society ในสังคม ๗) ส่งเสริมผู้ประกอบการขนาดเล็ก SME ให้มีศักยภาพในการแข่งขันด้วยระบบการรับรองตนเองด้านสิ่งแวดล้อม (Self Declare)			
							๒๕. โครงการขับเคลื่อนการบริหารจัดการขยะ และวัสดุเหลือใช้ภายใต้แนวคิด “เศรษฐกิจหมุนเวียน” Circular Economy	๑) การพัฒนากลไกการมีส่วนร่วมระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคประชาชน ภาคเอกชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ๒) การพัฒนากลไกในการจัดการซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์อย่างเป็นระบบ ๓) ส่งเสริมการสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์จากวัสดุเหลือใช้ (Upcycle) มาสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจโดยคำนึงถึงหลักการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าและลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ๔) การส่งเสริมและพัฒนาระบบที่เอื้อต่อการรีไซเคิลตลอดห่วงโซ่อุปทาน เพื่อให้เกิดการ	ผู้บริโภคประชาชนและชุมชนมีคุณภาพชีวิตเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม	คพ. สส.	ทช. ทธ. ทน. ทบ. ปม. อส. อ.ส.พ. อสส. อ.อ.ป.

กลยุทธ์	ตัวชี้วัด	หน่วยวัด	ค่าเป้าหมาย				แผนงาน/ โครงการ	แนวทางการพัฒนา/ แนวทางการดำเนินงาน	ผลประโยชน์ที่ ประชาชนจะ ได้รับ	หน่วยงาน รับผิดชอบและ ประสานงานหลัก	หน่วยงาน ร่วม ดำเนินการ
			ปี ๖๑-๖๕	ปี ๖๖-๗๐	ปี ๗๑-๗๕	ปี ๗๖-๘๐					
								หมุนเวียนนำกลับมาใช้ ประโยชน์ใหม่ในรูปแบบต่าง ๆ			
							๒๖. โครงการ ขับเคลื่อน Bio Economy	สนับสนุนการดำเนินงานใน การบูรณาการของหน่วยงานที่ เกี่ยวข้องในการขับเคลื่อน Bio Economy	มีการเข้าถึงและ ใช้ประโยชน์ ทรัพยากร เพื่อ ก่อให้เกิดรายได้ ควบคู่ไปกับการ อนุรักษ์อย่าง สมดุลและยั่งยืน	สผ. สพท.	
							๒๗. โครงการ ประเมินความ คุ้มค่าทรัพยากร ธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมที่เกิด จากการผลิตและ การบริโภค	๑) รวบรวมข้อมูล metadata และข้อมูลอื่นที่จำเป็น เพื่อ ศึกษาวิธีการเก็บข้อมูลและ การคำนวณ เพื่อให้ได้แนวทาง ที่เป็นสากลหรือสหประชาชาติ กำหนด ๒) รวบรวมข้อมูลการประเมิน การเติบโตทางเศรษฐกิจ ข้อมูลการนำเข้า ส่งออก และข้อมูลสถิติเกี่ยวกับการ ผลิตและการบริโภคทรัพยากร ของประเทศ อาทิ ชีวมวล เชื้อเพลิงฟอสซิล แร่โลหะ และแร่โลหะ ระหว่างปี ๒๕๕๙ ถึงปัจจุบัน จาก หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ๓) พัฒนาค่าฟุตพริ้นต์วัสดุ (Material Footprint; MF) การบริโภควัสดุพื้นฐานใน ประเทศ (Domestic	มีการใช้ ทรัพยากร ธรรมชาติอย่าง คุ้มค่าและเกิด ประโยชน์สูงสุด เพื่อนำไปสู่การ ขับเคลื่อน เศรษฐกิจอย่าง ยั่งยืน	สผ.	

กลยุทธ์	ตัวชี้วัด	หน่วยวัด	ค่าเป้าหมาย				แผนงาน/โครงการ	แนวทางการพัฒนา/แนวทางการดำเนินงาน	ผลประโยชน์ที่ประชาชนจะได้รับ	หน่วยงานรับผิดชอบและประสานงานหลัก	หน่วยงานร่วมดำเนินการ
			ปี ๖๑-๖๕	ปี ๖๖-๗๐	ปี ๗๑-๗๕	ปี ๗๖-๘๐					
								Material Footprint; DMF) และข้อมูลบัญชีสิ่งแวดล้อมเบื้องต้น อาทิ การเกิดของเสีย การใช้ที่ดิน การใช้พลังงาน และก๊าซเรือนกระจก ๔) ทวนสอบข้อมูลค่าฟุตพริ้นต์วัสดุ และการบริโภควัสดุพื้นฐานในประเทศโดยผู้เชี่ยวชาญ ๕) สัมภาษณ์ผู้กำหนดนโยบายจากภาคเกษตร ดิน น้ำ ป่าไม้ ประมง แร่ธาตุ พลังงาน อุตสาหกรรม และพาณิชย์ เพื่อหาทางออกการกำหนดนโยบายการใช้ทรัพยากรให้มีประสิทธิภาพสูงสุด ๖) วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายและผลักดันการปฏิบัติให้มีการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าและมีประสิทธิภาพสูงสุด			
	ร้อยละชุมชนที่ได้รับการสนับสนุนเงินกองทุนด้านทรัพยากรธรรมชาติเพิ่มขึ้น	ร้อยละ	๑	๕	๑๐	๑๕	๒๘. โครงการส่งเสริมให้พื้นที่ / ชุมชน ได้รับการสนับสนุนจากเงินกองทุนด้านทรัพยากรธรรมชาติ	สนับสนุนองค์ความรู้ ให้พื้นที่ / ชุมชน ได้มีโอกาสรับการสนับสนุนจากกองทุนด้านทรัพยากรธรรมชาติจากหน่วยงานภาครัฐและเอกชนทั้งในระดับประเทศ และระดับโลก เพื่อให้เกิดคุณประโยชน์และเกิดความคุ้มค่ากับประชาชน	ชุมชนได้รับการสนับสนุนงานด้านอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจากหน่วยงานทุกระดับ	สผ.	สป.ทส. คพ. ทช. ทธ. ทน. ทบ. สส. ปม. อส. อ.ส.พ. อสส. อ.อ.ป. อบก. สผก.

กลยุทธ์	ตัวชี้วัด	หน่วยวัด	ค่าเป้าหมาย				แผนงาน/ โครงการ	แนวทางการพัฒนา/ แนวทางการดำเนินงาน	ผลประโยชน์ที่ ประชาชนจะได้รับ	หน่วยงาน รับผิดชอบและ ประสานงานหลัก	หน่วยงาน ร่วม ดำเนินการ
			ปี ๖๑-๖๕	ปี ๖๖-๗๐	ปี ๗๑-๗๕	ปี ๗๖-๘๐					
	ร้อยละการเพิ่มขึ้นของชุมชนเมืองที่ได้รับการจัดการสิ่งแวดล้อมสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน	ร้อยละ	๕	๕	๕	๕	๒๙. โครงการส่งเสริมศักยภาพและบูรณาการความร่วมมือการจัดการเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืน	๑) ส่งเสริม สนับสนุนให้มีคู่มือการจัดการเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืน ๒) มีกระบวนการประเมินเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืน ๓) ติดตามจัดเก็บองค์ความรู้เพื่อเผยแพร่ ๔) เสริมสร้างให้เกิดกลไกการตลาดการบริโภคสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมโดยการสร้างความเข้มแข็งแก่เครือข่ายผู้บริโภคให้เกิดพลังการขับเคลื่อน (เพิ่มพลัง Demand side) ๕) สร้าง platform การแลกเปลี่ยนประสบการณ์องค์ความรู้การผลิต การบริการและการบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมให้เกิด Green Society ในสังคม ๖) ส่งเสริมผู้ประกอบการขนาดเล็ก SME ให้มีศักยภาพในการแข่งขันด้วยระบบการรับรองตนเองด้านสิ่งแวดล้อม (Self Declare)	มีต้นแบบ และองค์ความรู้ ด้านการพัฒนาเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืนของประเทศไทย	สส. อบก.	สป.ทส. คพ. ทช. ทธ. ทน. ทบ. ปม. อส. สผ. อ.ส.พ. อ.อ.ป. สพภ.

กลยุทธ์	ตัวชี้วัด	หน่วยวัด	ค่าเป้าหมาย				แผนงาน/ โครงการ	แนวทางการพัฒนา/ แนวทางการดำเนินงาน	ผลประโยชน์ที่ ประชาชนจะ ได้รับ	หน่วยงาน รับผิดชอบและ ประสานงานหลัก	หน่วยงาน ร่วม ดำเนินการ
			ปี ๖๑-๖๕	ปี ๖๖-๗๐	ปี ๗๑-๗๕	ปี ๗๖-๘๐					
๙. เสริมสร้างระบบ บริหารจัดการ สิ่งแวดล้อม ให้มีประสิทธิภาพ	ดัชนีสมรรถนะสิ่งแวดล้อม Environmental Performance Index (EPI) เฉพาะส่วนที่ ทส. รับผิดชอบ Air Quality (20%) Sanitation & Drinking Water (16%) Climate Change (24%)	ร้อยละ	ปีฐาน	๕๕	๖๐	๖๕	๓๐. โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อม	๑) จัดทำ ขับเคลื่อน และติดตาม ประเมินผลนโยบายและแผน บริหารจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมของประเทศ ๒) จัดทำแผนการบริหารจัดการ ตามแนวทางดัชนีสมรรถนะ สิ่งแวดล้อม Environmental Performance Index (EPI) เฉพาะส่วนที่ ทส. รับผิดชอบ Air Quality (20%) Sanitation & Drinking Water (16%) Climate Change (24%) ๓) รวบรวม ประเมิน และ วิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้อง กับการคำนวณสมรรถนะ สิ่งแวดล้อม ๔) ยกระดับการพัฒนาแบบ คาร์บอนต่ำ การจัดการ คุณภาพอากาศ เสี่ยงและ ความสั่นสะเทือน การจัดการ คุณภาพน้ำ ขยะมูลฝอย มูลฝอยติดเชื้อ ขยะอันตราย สารเคมีในภาคการเกษตรและ อุตสาหกรรม	เพิ่มขีด ความสามารถ ทางการแข่งขัน ของประเทศ นำไปสู่การ ขับเคลื่อน เศรษฐกิจอย่าง ยั่งยืน	สผ. สป.ทส. คพ. สส. ทน. ทบ. อส. ปม. ทช. ทธ. อ.อ.ป. อ.ส.พ. อสส. สภก. อบก.	

กลยุทธ์	ตัวชี้วัด	หน่วยวัด	ค่าเป้าหมาย				แผนงาน/ โครงการ	แนวทางการพัฒนา/ แนวทางการดำเนินงาน	ผลประโยชน์ที่ ประชาชนจะ ได้รับ	หน่วยงาน รับผิดชอบและ ประสานงานหลัก	หน่วยงาน ร่วม ดำเนินการ
			ปี ๖๑-๖๕	ปี ๖๖-๗๐	ปี ๗๑-๗๕	ปี ๗๖-๘๐					
	ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในทุกภาคส่วนลดลงจากการปล่อยก๊าซเรือนกระจกตามกรณีปกติ	ร้อยละ	การปล่อยก๊าซเรือนกระจกลดลงอย่างน้อยร้อยละ ๑๒	การปล่อยก๊าซเรือนกระจกลดลงอย่างน้อยร้อยละ ๑๕	การปล่อยก๊าซเรือนกระจกลดลงอย่างน้อยร้อยละ ๒๐	การปล่อยก๊าซเรือนกระจกลดลงอย่างน้อยร้อยละ ๒๐	๓๑. โครงการมุ่งสู่การปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์ด้วยการใช้กลไกราคาแบบบูรณาการ	๑) กำหนดแผนและนโยบายการจัดตั้งตลาดซื้อขายปริมาณก๊าซเรือนกระจกในประเทศ ๒) ปรับปรุงกฎระเบียบข้อบังคับ การลดการปลดปล่อยก๊าซเรือนกระจกและผลกระทบที่เกิดขึ้น ๓) พัฒนาตลาดคาร์บอนทุกภาคส่วน ๔) กระตุ้นส่งเสริมให้เกิดการซื้อขายตลาดคาร์บอนภายในประเทศ ในวงกว้าง ๕) ประเมินและจัดทำรายงานเพื่อขับเคลื่อน Zero Emission	เพิ่มขีดความสามารถทางการแข่งขันของประเทศ นำไปสู่การขับเคลื่อนเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน	สส. สผ. อบก.	สป.ทส. คพ. ทช. ทธ. ทน. ทบ. ปม. อส. อ.ส.พ. อสส. อ.อ.ป. สพภ.
			จากกรณีปกติ	จากกรณีปกติ	จากกรณีปกติ	จากกรณีปกติ	๓๒. โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ	๑) จัดทำนโยบายและแผนด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ทั้งการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกและการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และติดตามประเมินผล ๒) บูรณาการประเด็นด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ เข้าสู่นโยบายและแผนที่เกี่ยวข้องในทุกระดับของประเทศ ๓) ขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านการลดการปล่อยก๊าซเรือน	เพิ่มขีดความสามารถทางการแข่งขันของประเทศจากกรณีแหล่งทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่สมบูรณ์ นำไปสู่การขับเคลื่อนเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน	สผ. สส. คพ. ปม. ทช. อส. อบก.	

กลยุทธ์	ตัวชี้วัด	หน่วยวัด	ค่าเป้าหมาย				แผนงาน/ โครงการ	แนวทางการพัฒนา/ แนวทางการดำเนินงาน	ผลประโยชน์ที่ ประชาชนจะ ได้รับ	หน่วยงาน รับผิดชอบและ ประสานงานหลัก	หน่วยงาน ร่วม ดำเนินการ
			ปี ๖๑-๖๕	ปี ๖๖-๗๐	ปี ๗๑-๗๕	ปี ๗๖-๘๐					
								กระจกและการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ๔) พัฒนาเครื่องมือและกลไกในการบริหารจัดการด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในด้านต่าง ๆ เช่น กฎหมาย เครื่องมือเศรษฐศาสตร์ การเงิน ฐานข้อมูล รายงานสถานการณ์ งานวิจัยและองค์ความรู้ เทคโนโลยี การติดตามประเมินผล ทำที่การเจรจาและกรอบความร่วมมือระหว่างประเทศ เป็นต้น ๕) เพิ่มศักยภาพบุคลากรของทุกภาคส่วนให้มีความรู้ความเข้าใจและมีส่วนร่วมลดการปล่อย ก๊าซเรือนกระจกและการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ			

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๕ เพิ่มศักยภาพองค์กรรองรับวิถีใหม่และนวัตกรรมใหม่

กลยุทธ์	ตัวชี้วัด	หน่วยวัด	ค่าเป้าหมาย				แผนงาน/ โครงการ	แนวทางการพัฒนา/ แนวทางการดำเนินงาน	ผลประโยชน์ที่ ประชาชนจะ ได้รับ	หน่วยงาน รับผิดชอบและ ประสานงานหลัก	หน่วยงาน ร่วม ดำเนินการ
			ปี ๖๑-๖๕	ปี ๖๖-๗๐	ปี ๗๑-๗๕	ปี ๗๖-๘๐					
เป้าประสงค์ที่ ๕.๑ ลดผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม											
๑๐. เพิ่มขีด ความสามารถในการ จัดการภาวะวิกฤต	● ระดับความพร้อมใน ในการจัดการภาวะ วิกฤต	ระดับ	ร้อยละ ความสำเร็จ ในการ เตรียม ความ พร้อม การ จัดการ ภาวะ วิกฤต	ระดับ ๓	ระดับ ๓	ระดับ ๓	๓๓. โครงการ เพิ่มขีด ความสามารถใน การจัดการภาวะ วิกฤต	๑) จัดทำกระบวนการรองรับการ จัดการภาวะวิกฤตด้าน ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม ๒) พัฒนาระบบการบริหาร จัดการภาวะวิกฤตแบบ บูรณาการ ๓) เพิ่มขีดความสามารถ บุคลากรที่ทำหน้าที่ในภาวะ วิกฤต ๔) ทำแผนการฝึกอบรม และแผนการซ้อมแผนฉุกเฉิน ในทุกมิติ และกับคู่ความ ร่วมมือ ๕) จัดทำระบบการรายงานและ เตือนภัย รวมทั้งการ คาดการณ์ การพยากรณ์ภาวะ วิกฤตจากการเปลี่ยนแปลง สภาพภูมิอากาศและภัยพิบัติ ธรรมชาติ ๖) จัดเก็บองค์ความรู้ในการ แก้ไขปัญหาแต่ละครั้ง เพื่อใช้ เป็นคลังความรู้ในการ พัฒนาการแก้ไขปัญหาใน อนาคต	มีการจัดการ ภาวะวิกฤตที่มี ประสิทธิภาพ ลดผลกระทบที่ จะเกิดกับ ประชาชน	สป.ทส. สผ. คพ. สส. ทน. ทบ. อส. ปม. ทช. ทธ. อ.อ.ป. อ.ส.พ. อสส. สพก. อบก.	

กลยุทธ์	ตัวชี้วัด	หน่วยวัด	ค่าเป้าหมาย				แผนงาน/โครงการ	แนวทางการพัฒนา/แนวทางการดำเนินงาน	ผลประโยชน์ที่ประชาชนจะได้รับ	หน่วยงานรับผิดชอบและประสานงานหลัก	หน่วยงานร่วมดำเนินการ
			ปี ๖๑-๖๕	ปี ๖๖-๗๐	ปี ๗๑-๗๕	ปี ๗๖-๘๐					
เป้าประสงค์ที่ ๕.๒ องค์กรมีการทำงานโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเต็มรูปแบบเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้อง รวดเร็ว ทันสมัย สำหรับผู้บริหารใช้ในการตัดสินใจบนฐานข้อมูลเดียวกัน											
๑๑. ขับเคลื่อนองค์กรดิจิทัล	ร้อยละความสำเร็จของการพัฒนาข้อมูลดิจิทัลและข้อมูลขนาดใหญ่เพื่อใช้ในสภาวะการณ์ปกติและฉุกเฉินเร่งด่วน	ร้อยละ	๘๐	๘๐	๘๐	๘๐	๓๔. โครงการเพิ่มประสิทธิภาพและขยายเชื่อมต่อเครือข่ายข้อมูลความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย	๑) ออกแบบสถาปัตยกรรมระบบคลังข้อมูลความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย (Thailand Biodiversity Information Facility: TH-BIF) เพื่อจัดเก็บและเชื่อมโยงข้อมูลพืช สัตว์ จุลินทรีย์ ระบบนิเวศ การใช้ประโยชน์ งานวิจัย กฎหมาย และข้อมูลอื่นที่เกี่ยวข้องกับความหลากหลายทางชีวภาพระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ๒) พัฒนาเป็นศูนย์ข้อมูลกลางด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย ใน การจัดการและใช้ประโยชน์ข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data) ครอบคลุมข้อมูลทั้งจากหน่วยงานส่วนกลาง และระดับท้องถิ่น ซึ่งรวมถึงข้อมูลสำรวจ และข้อมูลเชิงพื้นที่เพื่อใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการบริหารจัดการความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย ๓) เพิ่มประสิทธิภาพการจัดเก็บข้อมูลให้มีมาตรฐาน มีความ	ประชาชนเข้าถึงง่าย และได้รับบริการรวมถึงข้อมูลดิจิทัลสำคัญของกระทรวงที่มีคุณภาพ โดยสะดวก รวดเร็ว เสียค่าใช้จ่ายน้อย และตรงตามความจำเป็นทั้งในสภาวะการณ์ปกติและฉุกเฉินเร่งด่วน	สผ. สพท.	

กลยุทธ์	ตัวชี้วัด	หน่วยวัด	ค่าเป้าหมาย				แผนงาน/ โครงการ	แนวทางการพัฒนา/ แนวทางการดำเนินงาน	ผลประโยชน์ที่ ประชาชนจะ ได้รับ	หน่วยงาน รับผิดชอบและ ประสานงานหลัก	หน่วยงาน ร่วม ดำเนินการ
			ปี ๖๑-๖๕	ปี ๖๖-๗๐	ปี ๗๑-๗๕	ปี ๗๖-๘๐					
								ปลอดภัย และมีความสะดวกในการให้บริการข้อมูลที่มีคุณภาพครอบคลุมความต้องการการใช้งานของหน่วยงานและภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ๔) พัฒนาเครื่องมือเพื่อการวิเคราะห์และเพิ่มประสิทธิภาพการประมวลผลข้อมูล และเครื่องมือสืบค้นข้อมูลที่ใช้เทคนิคปัญญาประดิษฐ์ (Artificial intelligence: AI) และนวัตกรรมบริการในการเข้าถึงข้อมูล และเผยแพร่สู่สาธารณชนให้สามารถเข้าถึงสืบค้น และใช้ประโยชน์ข้อมูลมากยิ่งขึ้น ๕) บูรณาการขยายและเชื่อมต่อหน่วยงานเครือข่ายคลังข้อมูลความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย ๖) พัฒนาเสริมสร้างสมรรถนะบุคลากรเพื่อกำกับการดูแลเพิ่มประสิทธิภาพ และบำรุงรักษาคลังข้อมูลความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย ภายใต้กรอบการทำงานเป็นทีมเพื่อสร้างนวัตกรรมการนำข้อมูลไปใช้			

กลยุทธ์	ตัวชี้วัด	หน่วยวัด	ค่าเป้าหมาย				แผนงาน/ โครงการ	แนวทางการพัฒนา/ แนวทางการดำเนินงาน	ผลประโยชน์ที่ ประชาชนจะ ได้รับ	หน่วยงาน รับผิดชอบและ ประสานงานหลัก	หน่วยงาน ร่วม ดำเนินการ
			ปี ๖๑-๖๕	ปี ๖๖-๗๐	ปี ๗๑-๗๕	ปี ๗๖-๘๐					
								ประโยชน์ (Collaborative Innovation) การมีส่วนร่วมในการคิดและลงมือทำ (Co-creation) และการมีวัฒนธรรมดิจิทัลและวัฒนธรรมข้อมูล (Digital and Data Culture)			
	ร้อยละความสำเร็จของการเปลี่ยนผ่านกระบวนการทำงานและกระบวนการให้บริการประชาชนสู่ระบบดิจิทัล	ร้อยละ	๘๐	๘๐	๘๐	๘๐	๓๕. โครงการขับเคลื่อน ทส.สู่องค์กรดิจิทัล	๑) ขับเคลื่อนแผนพัฒนาองค์กรไปสู่องค์กรดิจิทัล (Digital Organization) มุ่งค้ประกอบสำคัญ ๔ ประการดังนี้ (๑) Digital Mindset ชุดความคิดของคนในองค์กร (๒) Digital Processes ระบบงานและกระบวนการภายใน (๓) Digital Skills ความรู้ความสามารถ ตลอดจนทักษะในการใช้เทคโนโลยี (๔) Digital Culture วัฒนธรรมการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง ๒) พัฒนาระบบการทำงานเปลี่ยนผ่านสู่ระบบ Digital (Data Source, Data management, Data Analytics, Data Utilization) ๓) ปรับปรุงกระบวนการทำงานและเชื่อมโยงฐานข้อมูลสู่ระบบ Digital ๔) จัดทำระบบ Cyber Security		สป.ทส. สผ. คพ. สส. ทน. ทบ. อส. ปม. ทช. ทธ. อ.อ.ป. อ.ส.พ. อสส. สพภ. อบก.	

กลยุทธ์	ตัวชี้วัด	หน่วยวัด	ค่าเป้าหมาย				แผนงาน/ โครงการ	แนวทางการพัฒนา/ แนวทางการดำเนินงาน	ผลประโยชน์ที่ ประชาชนจะได้รับ	หน่วยงาน รับผิดชอบและ ประสานงานหลัก	หน่วยงาน ร่วม ดำเนินการ
			ปี ๖๑-๖๕	ปี ๖๖-๗๐	ปี ๗๑-๗๕	ปี ๗๖-๘๐					
								๕) จัดทำรูปแบบการให้บริการ ประชาชนเป็นระบบ อิเล็กทรอนิกส์ (e-Service ,e-Ticket) ๖) ประมวลผลและสื่อสาร สารสนเทศเพื่อการตัดสินใจ ของผู้บริหารและใช้เป็นสื่อ เผยแพร่สู่ประชาชน			
เป้าประสงค์ที่ ๕.๓ มีระบบยุติธรรมสิ่งแวดล้อมที่มีมาตรฐานและบังคับใช้กฎหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ เท่าเทียม และเป็นธรรม											
๑๒. ปรับปรุงและพัฒนากฎหมายด้าน ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมให้ ทันสมัย	ร้อยละของกฎหมาย ที่ได้รับการทบทวน แก้ไข ปรับปรุงและ/ หรือยกเลิก ให้มี เนื้อหาที่ไม่เป็น อุปสรรคต่อการ พัฒนาประเทศ	ร้อยละ	๕๐	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐	๓๖. โครงการ การจัดทำและ ขับเคลื่อนกลไก การดำเนินงาน ตาม (ร่าง) พระราชบัญญัติ ความ หลากหลายทาง ชีวภาพ พ.ศ.	๑) นำเสนอ (ร่าง) พระราชบัญญัติความ หลากหลายทางชีวภาพ พ.ศ. เข้าสู่กระบวนการ พิจารณาของคณะรัฐมนตรี ๒) เตรียมความพร้อมหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องในการขับเคลื่อน กลไกตาม (ร่าง) พระราชบัญญัติความ หลากหลายทางชีวภาพ พ.ศ. ๓) เตรียมการจัดทำ (ร่าง) อนุบัญญัติเพื่อรองรับ (ร่าง) พระราชบัญญัติความ หลากหลายทางชีวภาพ พ.ศ.	ประชาชน สามารถเข้าถึง ระบบยุติธรรม สิ่งแวดล้อมซึ่ง เป็นกลไกการ ระงับข้อพิพาท ด้านสิ่งแวดล้อม และสนับสนุน การพัฒนาที่ยั่งยืน	สผ.	

กลยุทธ์	ตัวชี้วัด	หน่วยวัด	ค่าเป้าหมาย				แผนงาน/ โครงการ	แนวทางการพัฒนา/ แนวทางการดำเนินงาน	ผลประโยชน์ที่ ประชาชนจะ ได้รับ	หน่วยงาน รับผิดชอบและ ประสานงานหลัก	หน่วยงาน ร่วม ดำเนินการ
			ปี ๖๑-๖๕	ปี ๖๖-๗๐	ปี ๗๑-๗๕	ปี ๗๖-๘๐					
							๓๗. โครงการ ขับเคลื่อนระบบ ยุติธรรม สิ่งแวดล้อม	๑) ทบทวนแก้ไข ปรับปรุงและ/ หรือยกเลิก ให้มีเนื้อหาที่ไม่เป็น อุปสรรคต่อการพัฒนาประเทศ เท่าที่จำเป็น รวมถึงไม่ ก่อให้เกิดอุปสรรคในการปฏิบัติ ตามของประชาชน และการ เร่งรัดการออกอนุบัญญัติที่ เกี่ยวข้องเพื่อให้เกิดผลการ บังคับใช้กฎหมายในการรองรับ การทำงานด้านการบริหาร จัดการทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม ๒) จัดทบทวนฐานข้อมูลกฎหมาย ที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมที่มีการ ประกาศใช้แล้ว โดยจัดให้มี ระบบที่สามารถสืบค้นและ เข้าถึงได้ง่าย ๓) พัฒนาศักยภาพในกระบวนการ ยุติธรรมมีความเชี่ยวชาญ และตระหนักถึงมิติความ เชื่อมโยงระหว่างประเด็น ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม ๔) เร่งพัฒนาระบบยุติธรรม สิ่งแวดล้อมเพื่อให้ประชาชน สามารถใช้สิทธิทางศาลในการ ระงับข้อพิพาท และเข้าถึงการ มีส่วนร่วมตัดสินใจในการ กำหนดทิศทางการนโยบาย แนวปฏิบัติ	ประชาชน สามารถเข้าถึง ระบบยุติธรรม สิ่งแวดล้อมซึ่ง เป็นกลไกการ ระงับข้อพิพาท ด้านสิ่งแวดล้อม และสนับสนุน การพัฒนาที่ ยั่งยืน	สป.ทส. สผ. คพ. สส. ทน. ทบ. อส. ปม. ทช. ทธ. อ.อ.ป. อ.ส.พ. อสส. สผก. อบก.	

กลยุทธ์	ตัวชี้วัด	หน่วยวัด	ค่าเป้าหมาย				แผนงาน/โครงการ	แนวทางการพัฒนา/แนวทางการดำเนินงาน	ผลประโยชน์ที่ประชาชนจะได้รับ	หน่วยงานรับผิดชอบและประสานงานหลัก	หน่วยงานร่วมดำเนินการ
			ปี ๖๑-๖๕	ปี ๖๖-๗๐	ปี ๗๑-๗๕	ปี ๗๖-๘๐					
เป้าประสงค์ที่ ๕.๔ บุคลากรทุกระดับเป็นคนเก่ง คนดี และมีคุณภาพ เพื่อรองรับภารกิจในอนาคต											
๑๓. เสริมสร้างบุคลากรให้มีขีดสมรรถนะสูง	● ร้อยละของบุคลากรที่มีขีดสมรรถนะสูงตามที่องค์กรกำหนด	ร้อยละ	๒๕	๒๕	๒๕	๒๕	๓๘. โครงการพัฒนาระบบการบริหารทุนมนุษย์เชิงยุทธศาสตร์	๑) พัฒนาระบบบริหารจัดการทรัพยากรบุคคลรองรับประเด็นอุบัติใหม่ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ๒) พัฒนาบุคลากรให้มีทักษะความเข้าใจ และทันต่อการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี ๓) เสริมสร้างบุคลากรให้มีความรอบรู้ (รู้ลึก รู้รอบ รู้เชี่ยวชาญ รู้บูรณาการ) ๔) พัฒนาระบบการจัดการผลการปฏิบัติงาน ๕) พัฒนาความพร้อมผู้บริหารทุกระดับอย่างเป็นระบบ เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงให้ทันกับความต้องการด้านกำลังคน และขีดความสามารถที่เปลี่ยนแปลงในอนาคต	ภาครัฐได้มาและรักษาไว้ซึ่งคนเก่งดีและมี ความสามารถอย่างคล่องตัวตามหลัก คุณธรรม	สป.ทส. สผ. คพ. สส. ทน. ทบ. อส. ปม. ทช. ทธ. อ.อ.ป. อ.ส.พ. อ.สส. สพก. อบก.	
	● สัดส่วนผู้บริหารที่มีความพร้อมเข้าสู่ตำแหน่งที่สูงขึ้น	สัดส่วน	๓:๑	๓:๑	๓:๑	๓:๑					

กลยุทธ์	ตัวชี้วัด	หน่วยวัด	ค่าเป้าหมาย				แผนงาน/ โครงการ	แนวทางการพัฒนา/ แนวทางการดำเนินงาน	ผลประโยชน์ที่ ประชาชนจะ ได้รับ	หน่วยงาน รับผิดชอบและ ประสานงานหลัก	หน่วยงาน ร่วม ดำเนินการ
			ปี ๖๑-๖๕	ปี ๖๖-๗๐	ปี ๗๑-๗๕	ปี ๗๖-๘๐					
เป้าประสงค์ที่ ๕.๕ มุ่งองค์ความรู้ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อพัฒนาสู่นวัตกรรมให้เกิดการเปลี่ยนแปลง											
๑๔. พัฒนาการสร้างความรู้สู่การสร้างนวัตกรรมทุกมิติในทุกระดับ	● ร้อยละองค์ความรู้ที่ผ่านการประเมินเป็น Best Practice	ร้อยละ	๑๐	๑๐	๑๐	๑๐	๓๙. โครงการบริหารจัดการความรู้สู่การสร้างนวัตกรรม	๑) จัดทำคู่มือการจัดการความรู้ทั่วทั้งองค์กร ที่ประกอบด้วยแผนที่การจัดการความรู้ เป้าหมายการจัดการความรู้ วิธีการ เครื่องมือ การยกย่องชมเชยและการนำความรู้ที่จัดการแล้วไปสู่การพัฒนาองค์กรและพัฒนาบุคลากร ๒) สื่อสารแนวทางการจัดการความรู้ในทิศทางและเป้าหมายเดียวกันทั้งองค์กร ๓) พัฒนา Change Agent เพื่อสร้างการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมการเรียนรู้ขององค์กร ๔) จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทั้งในระดับองค์กร ระดับประเทศ และระดับโลก ๕) จัดเก็บองค์ความรู้ให้เป็นระบบ เพื่อการเข้าถึง เข้าใจ และนำไปพัฒนาการทำงานอย่างสะดวก ง่าย ๖) สร้างหลักสูตรการพัฒนาบุคลากรทุกระดับของ ทส. และหลักสูตรอื่น ๆ ให้รองรับระบบการเรียนรู้ในอนาคตจากเนื้อหาหรือข้อมูลในแต่ละหน่วยงานของ ทส. ทั้ง Hard Skills และ Soft Skills	มีองค์ความรู้ด้านการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่สามารถนำไปเป็นต้นแบบสู่การปฏิบัติได้	สป.ทส. สผ. คพ. สส. ทน. ทบ. อส. ปม. ทช. ทธ. อ.อ.ป. อ.ส.พ. อสส. สพภ. อบก.	
	● ร้อยละองค์ความรู้ที่ได้รับการเผยแพร่ในระดับประเทศ	ร้อยละ	๑๐	๑๐	๑๐	๑๐					
	● ร้อยละของ Best Practice ที่ผ่านการวิจัยและพัฒนาจนเกิดเป็นนวัตกรรมที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	ร้อยละ	๑๐	๑๐	๑๐	๑๐					

กลยุทธ์	ตัวชี้วัด	หน่วย วัด	ค่าเป้าหมาย				แผนงาน/ โครงการ	แนวทางการพัฒนา/ แนวทางการดำเนินงาน	ผลประโยชน์ที่ ประชาชนจะ ได้รับ	หน่วยงาน รับผิดชอบและ ประสานงานหลัก	หน่วยงาน ร่วม ดำเนินการ
			ปี ๖๑-๖๕	ปี ๖๖-๗๐	ปี ๗๑-๗๕	ปี ๗๖-๘๐					
								เพื่อใช้เป็นแนวทางการพัฒนาระบบการเรียนรู้ของ ทส. ๗) จัดทาระบบการเรียนรู้ออนไลน์ขนาดใหญ่ที่เปิดกว้าง (Massive Open Online Courseware) เพื่อนำมาใช้ในการบริหารระบบการเรียนรู้ออนไลน์ขนาดใหญ่ที่เปิดกว้างของ ทส. (MNRE MOOC) ๘) สร้างแพลตฟอร์มการเรียนรู้ของ ทส. ประกอบด้วย ดิจิทัลคอนเทนต์ (Digital Content) การเรียนรู้ ความก้าวหน้าในการเรียนรู้ ผลการประเมิน ประวัติการเรียนรู้ ฯลฯ ๙) แสวงหาความร่วมมือกับสถาบันการศึกษาทุกระดับ หรือองค์กรอื่นในการเผยแพร่องค์ความรู้ใน MNRE MOOC ให้เกิดประโยชน์			

โครงการสำคัญ (Flagship Project)

๓.๖ โครงการสำคัญ (Flagship Project)

ด้านการสร้างความยั่งยืน

ประเด็นยุทธศาสตร์	โครงการสำคัญ (Flagship Project)	แนวทางการพัฒนา/ แนวทางการดำเนินงาน	ความเชื่อมโยงประเด็นที่สำคัญ ภายใต้แผนแม่บทในส่วนที่ กระทรวงรับผิดชอบ	ผู้รับผิดชอบ
๑ : ขับเคลื่อนกระบวนการทัศน์ใหม่เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงในอนาคต	๑. โครงการเสริมสร้างความตระหนักรู้ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้กับประชาชน	๑) กำหนดคุณลักษณะพลเมืองเชิงนิเวศตลอดช่วงชีวิต ๒) จัดทำวิธีการ กระบวนการในการส่งเสริมความเป็นพลเมืองเชิงนิเวศ ๓) สร้างระบบและรูปแบบการเรียนรู้ที่เปิดกว้าง ๔) จัดทำระบบประเมินและติดตามยกระดับให้คนไทยมีคุณลักษณะและพฤติกรรมที่พึงประสงค์ด้านสิ่งแวดล้อมและคุณภาพชีวิตที่ดี ๕) เสริมสร้างความเป็นหุ้นส่วนในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	ประเด็นที่ ๑๘ การเติบโตอย่างยั่งยืน	สป.ทส. สผ. คพ. สส. ทน. ทบ. อส. ปม. ทช. ทธ. อ.อ.ป. อ.ส.พ. อสส. สพภ. อบก.

ด้านทรัพยากรธรรมชาติ

ประเด็นยุทธศาสตร์	โครงการสำคัญ (Flagship Project)	แนวทางการพัฒนา/ แนวทางการดำเนินงาน	ความเชื่อมโยงประเด็นที่สำคัญ ภายใต้แผนแม่บทในส่วนที่ กระทรวงรับผิดชอบ	ผู้รับผิดชอบ
๒ : บริหารจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติ ให้เกิดประโยชน์ อย่างสมดุล	๒. โครงการยกระดับความ ร่วมมือการรักษาสมดุล ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมทุกภาคส่วน (Public Private Social Partnership)	๑) กำหนดนโยบาย และประสานความร่วมมือด้าน วิชาการและการเข้าร่วมในพันธกรณีด้านการบริหาร จัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมกับ ต่างประเทศและองค์กรระหว่างประเทศ ๒) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมและเชื่อมโยงเครือข่ายด้าน การจัดการสิ่งแวดล้อมในระดับภาค ตลอดจน เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ด้านทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม	ประเด็นที่ ๑๘ การเติบโต อย่างยั่งยืน	สป.ทส. สผ. คพ. สส. ทน. ทบ. อส. ปม. ทช. ทธ. อ.อ.ป. อ.ส.พ. อสน. สพภ. อบก.
	๓. โครงการจัดทำระบบบัญชี เศรษฐกิจสิ่งแวดล้อมเพื่อเพิ่ม มูลค่าทรัพยากรไทย (System of Environmental Economics Accounting : SEEA)	๑) ศึกษา สำรวจ จัดทำแผนที่ ระบุพิกัด รวมทั้ง ประเมินปริมาณและมูลค่าของทรัพยากรธรรมชาติ แต่ละประเภทแต่ละชนิด ตลอดจนการ เปลี่ยนแปลงในปริมาณและมูลค่าในแต่ละปี ๒) จัดทำระบบบัญชีเศรษฐกิจสิ่งแวดล้อมเพื่อเพิ่มมูลค่า ทรัพยากรธรรมชาติ และระบบการรายงานที่แสดง ถึงสถานภาพและสาเหตุของการเปลี่ยนแปลง ในปริมาณและมูลค่าของทรัพยากรธรรมชาติ และคุณภาพของสิ่งแวดล้อม ๓) รวบรวมผลการดำเนินงานจากการใช้ ทรัพยากรธรรมชาติให้เกิดประโยชน์ทางเศรษฐกิจ	ประเด็นที่ ๑๘ การเติบโต อย่างยั่งยืน	สป.ทส. สผ. คพ. สส. ทน. ทบ. อส. ปม. ทช. ทธ. อ.อ.ป. อ.ส.พ. อสน. สพภ. อบก.

ประเด็นยุทธศาสตร์	โครงการสำคัญ (Flagship Project)	แนวทางการพัฒนา/ แนวทางการดำเนินงาน	ความเชื่อมโยงประเด็นที่สำคัญ ภายใต้แผนแม่บทในส่วนที่ กระทรวงรับผิดชอบ	ผู้รับผิดชอบ
		๔) พัฒนารีวิวการประเมิน Economic Impact Assessment ให้พร้อมใช้ ๕) ประเมินโครงการด้านทรัพยากรธรรมชาติเทียบกับแผนการใช้ทรัพยากรธรรมชาติเพื่อหามูลค่าทางเศรษฐกิจ ๖) นำผลการประเมินมาทบทวนแผนการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติให้เกิดผลทางเศรษฐกิจตามเป้าหมาย		
	๔.โครงการเพิ่มพื้นที่สีเขียว	๑) พืชรักษาทรัพยากรธรรมชาติเชิงรุก และส่งเสริมฟื้นฟู ความสมบูรณ์ทางนิเวศด้วยการเพิ่มจำนวนพื้นที่สีเขียว ๒) ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคสังคม ให้เกิดการบูรณาการในระดับชาติและนานาชาติอย่างมีทิศทาง ๓) เสริมสร้างกลไก เครื่องมือ และมาตรการในการสงวน อนุรักษ์ ฟื้นฟู ให้เกิดความสมบูรณ์ทางนิเวศของทรัพยากรธรรมชาติ ๔) ป้องกันการบุกรุกพื้นที่ป่า ๕) อนุรักษ์และฟื้นฟูพื้นที่ป่า	ประเด็นที่ ๑๘ การเติบโตอย่างยั่งยืน	ปม. อส. ทช. อ.อ.ป.

ด้านทรัพยากรน้ำ

ประเด็นยุทธศาสตร์	โครงการสำคัญ (Flagship Project)	แนวทางการพัฒนา/ แนวทางการดำเนินงาน	ความเชื่อมโยงประเด็นที่สำคัญ ภายใต้แผนแม่บทในส่วนที่ กระทรวงรับผิดชอบ	ผู้รับผิดชอบ
๓ : สร้างความ สมดุลและยั่งยืน ด้านทรัพยากรน้ำ ให้กับประชาชน อย่างทั่วถึงและ รักษาระบบนิเวศ	๕. โครงการอนุรักษ์ฟื้นฟู พัฒนาแหล่งน้ำและระบบ กระจายน้ำ และโครงข่ายน้ำ อย่างเป็นระบบ	พัฒนาเพิ่มศักยภาพความจุกักเก็บน้ำ และก่อสร้างระบบ กระจายน้ำ รวมถึงโครงข่ายน้ำอย่างเป็นระบบ	ประเด็นที่ ๑๙ การบริหาร จัดการน้ำทั้งระบบ	ทน.
	๖. โครงการอนุรักษ์ทรัพยากร น้ำสาธารณะและพื้นที่ชุ่มน้ำ แบบมีส่วนร่วม	อนุรักษ์ ฟื้นฟู ทรัพยากรน้ำโดยอาศัยกลไกการมีส่วนร่วม และการกำกับ ดูแล บังคับใช้กฎหมายตามมาตรา ๗๘ แห่ง พระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. ๒๕๖๑	ประเด็นที่ ๑๙ การบริหาร จัดการน้ำทั้งระบบ	ทน. สส.

ด้านสิ่งแวดล้อม

ประเด็นยุทธศาสตร์	โครงการสำคัญ (Flagship Project)	แนวทางการพัฒนา/ แนวทางการดำเนินงาน	ความเชื่อมโยงประเด็นที่สำคัญ ภายใต้แผนแม่บทในส่วนที่ กระทรวงรับผิดชอบ	ผู้รับผิดชอบ
๔ : ส่งเสริมและ รักษาคุณภาพ สิ่งแวดล้อมเพื่อ ยกระดับคุณภาพ ชีวิตที่ดี	๗. โครงการส่งเสริมการดำรง วิถีชีวิตแนวใหม่ที่ยั่งยืนแก่ สาธารณะชนตามแนวทาง ขับเคลื่อนโมเดลเศรษฐกิจ ใหม่ (BCG Model) สู่การ พัฒนาที่ยั่งยืน	๑) ขับเคลื่อนโมเดลเศรษฐกิจใหม่สู่การพัฒนาที่ยั่งยืน (BCG Model) ๒) ยกระดับคุณภาพชีวิตด้วยการส่งเสริมการผลิต การบริโภคสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับ สิ่งแวดล้อมให้ครอบคลุมทุกกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง กับการดำรงวิถีชีวิตแนวใหม่แบบบูรณาการ ๓) สร้างความตระหนักรู้และส่งเสริมการมีส่วนร่วม ของประชาชนในการอุปโภคและบริโภคสินค้า ที่ผ่านมาตรฐานเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ๔) กำหนดมาตรการสร้างแรงจูงใจให้ผู้ประกอบการ และนักลงทุนในการส่งเสริมการผลิตที่เป็นมิตร กับสิ่งแวดล้อม ๕) เสริมสร้างให้เกิดกลไกการตลาดการบริโภคสินค้า และบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมโดยการสร้าง ความเข้มแข็งแก่เครือข่ายผู้บริโภคให้เกิดพลังการ ขับเคลื่อน(เพิ่มพลัง Demand side) ๖) สร้าง platform การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ องค์ความรู้การผลิต การบริการและการบริโภค ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ให้เกิด Green Society ในสังคม	ประเด็นที่ ๑๘ การเติบโต อย่างยั่งยืน	สป.ทส. คพ. สส. สผ. อบก.

ประเด็นยุทธศาสตร์	โครงการสำคัญ (Flagship Project)	แนวทางการพัฒนา/ แนวทางการดำเนินงาน	ความเชื่อมโยงประเด็นที่สำคัญ ภายใต้แผนแม่บทในส่วนที่ กระทรวงรับผิดชอบ	ผู้รับผิดชอบ
		๗) ส่งเสริมผู้ประกอบการขนาดเล็ก SME ให้มี ศักยภาพในการแข่งขันด้วยระบบการรับรองตนเอง ด้านสิ่งแวดล้อม (Self-Declare)		
	๘. โครงการประเมินความ คุ้มค่าทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมที่เกิดจากการผลิต และการบริโภค	๑) รวบรวมข้อมูล metadata และข้อมูลอื่นที่จำเป็น เพื่อศึกษาวิธีการเก็บข้อมูลและการคำนวณ เพื่อให้ได้แนวทางที่เป็นสากลหรือสหประชาชาติ กำหนด ๒) รวบรวมข้อมูลการประเมินการเติบโตทางเศรษฐกิจ ข้อมูลการนำเข้า ส่งออก และข้อมูลสถิติเกี่ยวกับ การผลิตและการบริโภคทรัพยากรของประเทศ อาทิ ชีวมวล เชื้อเพลิงฟอสซิล แร่โลหะ และแร่โลหะ ระหว่างปี ๒๕๕๙ ถึงปัจจุบัน จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ๓) พัฒนาค่าฟุตพริ้นต์วัสดุ (Material Footprint; MF) การบริโภควัสดุพื้นฐานในประเทศ (Domestic Material Footprint; DMF) และข้อมูลบัญชี สิ่งแวดล้อมเบื้องต้น อาทิ การเกิดของเสีย การใช้ที่ดิน การใช้พลังงาน และก๊าซเรือนกระจก ๔) ทวนสอบข้อมูลค่าฟุตพริ้นต์วัสดุ และการบริโภค วัสดุพื้นฐานในประเทศโดยผู้เชี่ยวชาญ	ประเด็นที่ ๑๘ การเติบโต อย่างยั่งยืน	สผ.

ประเด็นยุทธศาสตร์	โครงการสำคัญ (Flagship Project)	แนวทางการพัฒนา/ แนวทางการดำเนินงาน	ความเชื่อมโยงประเด็นที่สำคัญ ภายใต้แผนแม่บทในส่วนที่ กระทรวงรับผิดชอบ	ผู้รับผิดชอบ
		๕) สัมภาษณ์ผู้กำหนดนโยบายจากภาคเกษตร ดิน น้ำ ป่าไม้ ประมง แร่ธาตุ พลังงาน อุตสาหกรรม และพาณิชย์ เพื่อหาทางออกการกำหนดนโยบาย การใช้ทรัพยากรให้มีประสิทธิภาพสูงสุด ๖) ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายในการใช้ทรัพยากรของประเทศที่มีอยู่อย่างคุ้มค่าและมีประสิทธิภาพสูงสุด		
	๙. โครงการมุ่งสู่การปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์ ด้วยการใช้กลไกราคาแบบ บูรณาการ	๑) กำหนดแผนและนโยบายการจัดตั้งตลาดซื้อขายปริมาณก๊าซเรือนกระจกในประเทศ ๒) ปรับปรุงกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ การลด การปลดปล่อยก๊าซเรือนกระจกและผลกระทบที่เกิดขึ้น ๓) พัฒนาตลาดคาร์บอนทุกภาคส่วน ๔) กระตุ้นส่งเสริมให้เกิดการซื้อขายตลาดคาร์บอนภายในประเทศ ในวงกว้าง ๕) ประเมินและจัดทำรายงานเพื่อขับเคลื่อน Zero Emission	ประเด็นที่ ๑๘ การเติบโตอย่างยั่งยืน	สส. สผ. อบก.

ด้านเพิ่มศักยภาพองค์กร

ยุทธศาสตร์	โครงการสำคัญ (Flagship Project)	แนวทางการพัฒนา/ แนวทางการดำเนินงาน	ความเชื่อมโยงประเด็นที่สำคัญ ภายใต้แผนแม่บทในส่วนที่ กระทรวงรับผิดชอบ	ผู้รับผิดชอบ
๕ : เพิ่มศักยภาพ องค์กรรองรับวิถี ใหม่และนวัตกรรม ใหม่	๑๐. โครงการขับเคลื่อน ทส. สู่องค์กรดิจิทัล	๑) ขับเคลื่อนแผนพัฒนาองค์การไปสู่องค์กรดิจิทัล (Digital Organization) มีองค์ประกอบสำคัญ ๔ ประการดังนี้ ๑) Digital Mindset ชุดความคิด ของคนในองค์กร ๒) Digital Processes ระบบงาน และกระบวนการภายใน ๓) Digital Skills ความรู้ ความสามารถ ตลอดจนทักษะในการใช้เทคโนโลยี ๔) Digital Culture วัฒนธรรมการปรับปรุงงาน อย่างต่อเนื่อง ๒) พัฒนาระบบการทำงานเปลี่ยนผ่านสู่ระบบ Digital (Data Source, Data management, Data Analytics, Data Utilization) ๓) ปรับปรุงกระบวนการทำงานและเชื่อมโยง ฐานข้อมูลสู่ระบบ Digital ๔) จัดทำระบบ Cyber Security ๕) ประมวลผลและสื่อสารสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจ ของผู้บริหารและใช้เพื่อเผยแพร่สู่ประชาชน	ประเด็นที่ ๒๐ การบริการ ประชาชนและประสิทธิภาพ ภาครัฐ	สป.ทส. สผ. คพ. สส. ทน. ทบ. อส. ปม. ทช. ทธ. อ.อ.ป. อ.ส.พ. อสน. สพภ. อบก.

ยุทธศาสตร์	โครงการสำคัญ (Flagship Project)	แนวทางการพัฒนา/ แนวทางการดำเนินงาน	ความเชื่อมโยงประเด็นที่สำคัญ ภายใต้แผนแม่บทในส่วนที่ กระทรวงรับผิดชอบ	ผู้รับผิดชอบ
	๑๑. โครงการบริหารจัดการ ความรู้สู่การสร้างนวัตกรรม	๑) จัดทำคู่มือการจัดการความรู้ทั่วทั้งองค์กร ที่ประกอบด้วยแผนที่การจัดการความรู้ เป้าหมาย การจัดการความรู้ วิธีการ เครื่องมือ การยกย่อง ชมเชยและการนำความรู้ที่จัดการแล้วไปสู่ การพัฒนาองค์กรและพัฒนาบุคลากร ๒) สื่อสารแนวทางการจัดการความรู้ในทิศทาง และเป้าหมายเดียวกันทั้งองค์กร ๓) พัฒนา Change Agent เพื่อสร้างการเปลี่ยนแปลง วัฒนธรรมการเรียนรู้ขององค์กร ๔) จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทั้งในระดับองค์กร ระดับประเทศ และระดับโลก ๕) จัดเก็บองค์ความรู้ให้เป็นระบบ เพื่อการเข้าถึง เข้าใจ และนำไปพัฒนาการทำงานอย่างสะดวก ง่าย ๖) สร้างหลักสูตรการพัฒนาบุคลากรทุกระดับของ ทส. และหลักสูตรอื่น ๆ ให้รองรับระบบการเรียนรู้ใน อนาคต จากเนื้อหาหรือข้อมูลในแต่ละหน่วยงาน ของ ทส. ทั้ง Hard Skills และ Soft Skills เพื่อใช้ เป็นแนวทางการพัฒนาระบบการเรียนรู้ของ ทส. ๗) จัดหาระบบการเรียนรู้ออนไลน์ขนาดใหญ่ที่เปิด กว้าง (Massive Open Online Courseware)	ประเด็นที่ ๒๓ การวิจัยและ พัฒนานวัตกรรม	สพ.ทส. สผ. คพ. สส. ทน. ทบ. อส. ปม. ทช. ทธ. อ.อ.ป. อ.ส.พ. อสส. สพภ. อบก.

ยุทธศาสตร์	โครงการสำคัญ (Flagship Project)	แนวทางการพัฒนา/ แนวทางการดำเนินงาน	ความเชื่อมโยงประเด็นที่สำคัญ ภายใต้แผนแม่บทในส่วนที่ กระทรวงรับผิดชอบ	ผู้รับผิดชอบ
		เพื่อนำมาใช้ในการบริหารระบบการเรียนรู้ออนไลน์ ขนาดใหญ่ที่เปิดกว้างของ ทส. (MNRE MOOC) ๘) สร้างแพลตฟอร์มการเรียนรู้ของ ทส. ประกอบด้วย ดิจิทัลคอนเทนต์ (Digital Content) การเรียนรู้ ความก้าวหน้าในการเรียนรู้ ผลการประเมิน ประวัติการเรียนรู้ ฯลฯ ๙) แสวงหาความร่วมมือกับสถาบันการศึกษาทุกระดับ หรือองค์กรอื่นในการเผยแพร่องค์ความรู้ใน MNRE MOOC ให้เกิดประโยชน์		

ส่วนที่ ๔

สรุปแผนแม่บท
กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐)

ส่วนที่

๔

สรุปแผนแม่บท การตรวจทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐)

๔.๑ แผนที่นำทาง (Road Map) ๒๐ ปี

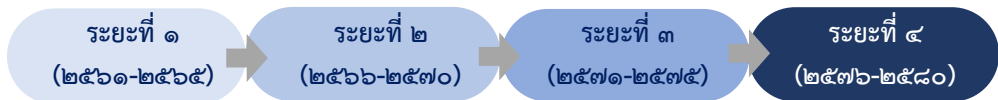
ระยะที่ ๑
(๒๕๖๑-๒๕๖๕)

ระยะที่ ๒
(๒๕๖๖-๒๕๗๐)

ระยะที่ ๓
(๒๕๗๑-๒๕๗๕)

ระยะที่ ๔
(๒๕๗๖-๒๕๘๐)

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ : ขับเคลื่อนกระบวนการทัศน์ใหม่เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงในอนาคต				
- เมืองมีระบบจัดการสิ่งแวดล้อมและมลพิษที่มีประสิทธิภาพครอบคลุมและได้มาตรฐาน - คนไทยมีคุณลักษณะและพฤติกรรมที่พึงประสงค์ด้านคุณภาพชีวิตและสิ่งแวดล้อมที่ดี	- จำนวนเมืองที่มีคุณภาพสิ่งแวดล้อมอยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน ๕ เมือง (กรุงเทพฯ และ ปริมณฑล เชียงใหม่ ขอนแก่น สงขลา และภูเก็ต) - ประชาชนมีความตระหนักรู้และมีจิตสำนึกด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมร้อยละ ๒๐	- จำนวนเมืองที่มีคุณภาพสิ่งแวดล้อมอยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน ๑๒ เมือง (เมืองระยะที่ ๑ และ ๒) - ประชาชนมีความตระหนักรู้และมีจิตสำนึกด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมร้อยละ ๒๐	- จำนวนเมืองที่มีคุณภาพสิ่งแวดล้อมอยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน ๑๕ เมือง (เมืองระยะที่ ๑ -๓) - ประชาชนมีความตระหนักรู้และมีจิตสำนึกด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมร้อยละ ๒๐	- จำนวนเมืองที่มีคุณภาพสิ่งแวดล้อมอยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน ๒๕ เมือง (เมืองระยะที่ ๑-๔) - ประชาชนมีความตระหนักรู้และมีจิตสำนึกด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมร้อยละ ๒๐
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ : บริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติให้เกิดประโยชน์อย่างสมดุล				
- พื้นที่สีเขียวทุกประเภทเพิ่มขึ้น - ความสมบูรณ์ของระบบนิเวศทางทะเลเพิ่มขึ้น	- ร้อยละของพื้นที่สีเขียว ๔๔ - ดัชนีคุณภาพมหาสมุทร (Biodiversity, Coastal Protection, Carbon Storage, Clean Waters, Coastal	- ร้อยละของพื้นที่สีเขียว ๔๘ - ดัชนีคุณภาพมหาสมุทร (Biodiversity, Coastal Protection, Carbon Storage, Clean Waters, Coastal	- ร้อยละของพื้นที่สีเขียว ๕๓ - ดัชนีคุณภาพมหาสมุทร (Biodiversity, Coastal Protection, Carbon Storage, Clean Waters, Coastal	- ร้อยละของพื้นที่สีเขียว ๕๕ - ดัชนีคุณภาพมหาสมุทร (Biodiversity, Coastal Protection, Carbon Storage, Clean Waters, Coastal

	Livelihoods & Economics, Natural Products, Sense of Place, Tourism recreation) (ร้อยละ ๗๐)	Livelihoods & Economics, Natural Products, Sense of Place, Tourism recreation) (ร้อยละ ๗๒)	Livelihoods & Economics, Natural Products, Sense of Place, Tourism recreation) (ร้อยละ ๗๕)	Livelihoods & Economics, Natural Products, Sense of Place, Tourism recreation) (ร้อยละ ๗๗)
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ : สร้างความสมดุลและยั่งยืนด้านทรัพยากรน้ำให้กับประชาชนอย่างทั่วถึงและรักษาระบบนิเวศ				
• คุณภาพน้ำในแหล่งน้ำผิวดินใต้ดิน และทะเล มีคุณภาพเหมาะสมกับการใช้ประโยชน์	• จำนวนแหล่งน้ำมีคุณภาพน้ำเป็นไปตามประเภทการใช้ประโยชน์ที่กำหนด ๒๑ แหล่งน้ำ	• จำนวนแหล่งน้ำมีคุณภาพน้ำเป็นไปตามประเภทการใช้ประโยชน์ที่กำหนด ๕๙ แหล่งน้ำ	• จำนวนแหล่งน้ำมีคุณภาพน้ำเป็นไปตามประเภทการใช้ประโยชน์ที่กำหนด ๕๙ แหล่งน้ำ	• จำนวนแหล่งน้ำมีคุณภาพน้ำเป็นไปตามประเภทการใช้ประโยชน์ที่กำหนด ๕๙ แหล่งน้ำ
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๔ : ส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตที่ดี				
• คุณภาพอากาศเสียง และความสั่นสะเทือน อยู่ในระดับมาตรฐานของประเทศไทย	• ดัชนีสมรรถนะสิ่งแวดล้อม Environmental Performance Index (EPI) คะแนน ๕๐ • ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในทุกภาคส่วนลดลงจากการปล่อยก๊าซเรือนกระจกตามกรณีปกติ ลดลงอย่างน้อย ร้อยละ ๑๒ จากกรณีปกติ	• ดัชนีสมรรถนะสิ่งแวดล้อม Environmental Performance Index (EPI) คะแนน ๕๕ • ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในทุกภาคส่วนลดลงจากการปล่อยก๊าซเรือนกระจกตามกรณีปกติ ลดลงอย่างน้อย ร้อยละ ๑๕ จากกรณีปกติ	• ดัชนีสมรรถนะสิ่งแวดล้อม Environmental Performance Index (EPI) คะแนน ๖๐ • ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในทุกภาคส่วนลดลงจากการปล่อยก๊าซเรือนกระจกตามกรณีปกติ ลดลงอย่างน้อย ร้อยละ ๒๐ จากกรณีปกติ	• ดัชนีสมรรถนะสิ่งแวดล้อม Environmental Performance Index (EPI) คะแนน ๖๕ • ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในทุกภาคส่วนลดลงจากการปล่อยก๊าซเรือนกระจกตามกรณีปกติ ลดลงอย่างน้อย ร้อยละ ๒๐ จากกรณีปกติ
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๕ : เพิ่มศักยภาพองค์กรรองรับวิถีใหม่และนวัตกรรมใหม่				
• งานบริการภาครัฐที่ปรับเปลี่ยนเป็นดิจิทัลเพิ่มขึ้น	• มีการปรับปรุงกระบวนการทำงานหลัก และกระบวนการให้บริการไปสู่ระบบดิจิทัลตามแผน ร้อยละ ๘๐	• มีการปรับปรุงกระบวนการทำงานหลัก และกระบวนการให้บริการไปสู่ระบบดิจิทัลตามแผน ร้อยละ ๘๐	• มีการปรับปรุงกระบวนการทำงานหลัก และกระบวนการให้บริการไปสู่ระบบดิจิทัลตามแผน ร้อยละ ๘๐	• มีการปรับปรุงกระบวนการทำงานหลัก และกระบวนการให้บริการไปสู่ระบบดิจิทัลตามแผน ร้อยละ ๘๐

ระยะที่ ๑ (๒๕๖๑-๒๕๖๕)	ระยะที่ ๒ (๒๕๖๖-๒๕๗๐)	ระยะที่ ๓ (๒๕๗๑-๒๕๗๕)	ระยะที่ ๔ (๒๕๗๖-๒๕๘๐)	
- บุคลากรภาครัฐยึดค่านิยมในการทำงานเพื่อประชาชนมีคุณธรรมและจริยธรรมมีจิตสำนึกมีความสามารถสูง มุ่งมั่นและเป็นมืออาชีพ - การประยุกต์ใช้ความรู้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการเพิ่มมูลค่าเศรษฐกิจสีเขียวอย่างยั่งยืนเพิ่มขึ้น	- บุคลากรที่มีขีดสมรรถนะสูงตามที่องค์กรกำหนดร้อยละ ๒๕ - Best Practice ที่ผ่านการวิจัยและพัฒนาจนเกิดเป็นนวัตกรรมที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ร้อยละ ๑๐	- บุคลากรที่มีขีดสมรรถนะสูงตามที่องค์กรกำหนดร้อยละ ๒๕ - Best Practice ที่ผ่านการวิจัยและพัฒนาจนเกิดเป็นนวัตกรรมที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ร้อยละ ๑๐	- บุคลากรที่มีขีดสมรรถนะสูงตามที่องค์กรกำหนดร้อยละ ๒๕ - Best Practice ที่ผ่านการวิจัยและพัฒนาจนเกิดเป็นนวัตกรรมที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ร้อยละ ๑๐	- บุคลากรที่มีขีดสมรรถนะสูงตามที่องค์กรกำหนดร้อยละ ๒๕ - Best Practice ที่ผ่านการวิจัยและพัฒนาจนเกิดเป็นนวัตกรรมที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ร้อยละ ๑๐

การดำเนินงานแบ่งเป็น ๔ ระยะ ดังนี้

๔.๒ การพัฒนาระยะที่ ๑ พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๕

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ : ขับเคลื่อนกระบวนการทัศน์ใหม่เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงในอนาคต

เป้าหมายการพัฒนา

- เมืองมีระบบจัดการสิ่งแวดล้อมและมลพิษที่มีประสิทธิภาพ ครอบคลุมและได้มาตรฐาน
- คนไทยมีคุณลักษณะและพฤติกรรมที่พึงประสงค์ด้านคุณภาพชีวิตและสิ่งแวดล้อมที่ดี

เป้าหมายการดำเนินการในระยะที่ ๑

- จำนวนเมืองที่มีคุณภาพสิ่งแวดล้อมอยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน ๕ เมือง (กรุงเทพและปริมณฑล เชียงใหม่ ขอนแก่น สงขลา และภูเก็ต)
- ประชาชนมีความตระหนักรู้และมีจิตสำนึกด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ร้อยละ ๒๐

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ : บริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติให้เกิดประโยชน์อย่างสมดุล

เป้าหมายการพัฒนา

- พื้นที่สีเขียวทุกประเภทเพิ่มขึ้น
- ความสมบูรณ์ของระบบนิเวศทางทะเลเพิ่มขึ้น

เป้าหมายการดำเนินการในระยะที่ ๑

- พื้นที่สีเขียว ร้อยละ ๔๔
- ดัชนีคุณภาพมหาสมุทร (Biodiversity, Coastal Protection, Carbon Storage, Clean Waters, Coastal Livelihoods & Economics, Natural Products, Sense of Place, Tourism recreation) (ร้อยละ ๗๐)

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ : สร้างความสมดุลและยั่งยืนด้านทรัพยากรน้ำให้กับประชาชนอย่างทั่วถึงและรักษาระบบนิเวศ

เป้าหมายการพัฒนา

- คุณภาพน้ำในแหล่งน้ำผิวดิน ไต๋ดิน และทะเล มีคุณภาพเหมาะสมกับการใช้ประโยชน์

เป้าหมายการดำเนินการในระยะที่ ๑

- จำนวนแหล่งน้ำมีคุณภาพน้ำเป็นไปตามประเภทการใช้ประโยชน์ที่กำหนด ๒๑ แหล่งน้ำ

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๔ : ส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตที่ดี

เป้าหมายการพัฒนา

- คุณภาพอากาศ เสียง และความสั่นสะเทือน อยู่ในระดับมาตรฐานของประเทศไทย

เป้าหมายการดำเนินการในระยะที่ ๑

- ดัชนีสมรรถนะสิ่งแวดล้อม Environmental Performance Index (EPI) คะแนน ๕๐
- ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในทุกภาคส่วนลดลงจากการปล่อยก๊าซเรือนกระจกตามกรณีปกติ ลดลงอย่างน้อยร้อยละ ๑๒ จากกรณีปกติ

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๕ : เพิ่มศักยภาพองค์กรรองรับวิถีใหม่และนวัตกรรมใหม่

เป้าหมายการพัฒนา

- งานบริการภาครัฐที่ปรับเปลี่ยนเป็นดิจิทัลเพิ่มขึ้น
- บุคลากรภาครัฐยึดค่านิยมในการทำงานเพื่อประชาชน มีคุณธรรมและจริยธรรม มีจิตสำนึก มีความสามารถสูง มุ่งมั่นและเป็นมืออาชีพ
- การประยุกต์ใช้ความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรม ในการเพิ่มมูลค่าเศรษฐกิจสีเขียวอย่างยั่งยืนเพิ่มขึ้น

เป้าหมายการดำเนินการในระยะที่ ๑

- มีการปรับปรุงกระบวนการทำงานหลักและกระบวนการให้บริการไปสู่ระบบดิจิทัลตามแผนร้อยละ ๘๐

- บุคลากรที่มีขีดสมรรถนะสูงตามที่องค์กรกำหนด ร้อยละ ๒๕
- Best Practice ที่ผ่านการวิจัยและพัฒนาจนเกิดเป็นนวัตกรรมที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ร้อยละ ๑๐

๔.๓ การพัฒนาระยะที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ : ขับเคลื่อนกระบวนการทัศน์ใหม่เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงในอนาคต

เป้าหมายการพัฒนา

- เมืองมีระบบจัดการสิ่งแวดล้อมและมลพิษที่มีประสิทธิภาพ ครอบคลุมและได้มาตรฐาน
- คนไทยมีคุณลักษณะและพฤติกรรมที่พึงประสงค์ด้านคุณภาพชีวิตและสิ่งแวดล้อมที่ดี

เป้าหมายการดำเนินการในระยะที่ ๒

- จำนวนเมืองที่มีคุณภาพสิ่งแวดล้อมอยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน ๑๒ เมือง (เมืองระยะที่ ๑ และ ๒)
- ประชาชนมีความตระหนักรู้และมีจิตสำนึกด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ร้อยละ ๒๐

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ : บริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติให้เกิดประโยชน์อย่างสมดุล

เป้าหมายการพัฒนา

- พื้นที่สีเขียวทุกประเภทเพิ่มขึ้น
- ความสมบูรณ์ของระบบนิเวศทางทะเลเพิ่มขึ้น

เป้าหมายการดำเนินการในระยะที่ ๒

- พื้นที่สีเขียว ร้อยละ ๔๘
- ดัชนีคุณภาพมหาสมุทร (Biodiversity, Coastal Protection, Carbon Storage, Clean Waters, Coastal Livelihoods & Economics, Natural Products, Sense of Place, Tourism recreation) (ร้อยละ ๗๒)

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ : สร้างความสมดุลและยั่งยืนด้านทรัพยากรน้ำให้กับประชาชนอย่างทั่วถึงและรักษาระบบนิเวศ

เป้าหมายการพัฒนา

- คุณภาพน้ำในแหล่งน้ำผิวดิน ไต๋ดิน และทะเล มีคุณภาพเหมาะสมกับการใช้ประโยชน์

เป้าหมายการดำเนินการในระยะที่ ๒

- จำนวนแหล่งน้ำมีคุณภาพน้ำเป็นไปตามประเภทการใช้ประโยชน์ที่กำหนด ๕๙ แหล่งน้ำ

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๔ : ส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตที่ดี

เป้าหมายการพัฒนา

- คุณภาพอากาศ เสียง และความสั่นสะเทือน อยู่ในระดับมาตรฐานของประเทศไทย

เป้าหมายการดำเนินการในระยะที่ ๒

- ดัชนีสมรรถนะสิ่งแวดล้อม Environmental Performance Index (EPI) คะแนน ๕๕
- ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในทุกภาคส่วนลดลงจากการปล่อยก๊าซเรือนกระจกตามกรณีปกติ ลดลงอย่างน้อย ร้อยละ ๑๕ จากกรณีปกติ

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๕ : เพิ่มศักยภาพองค์กรรองรับวิถีใหม่และนวัตกรรมใหม่

เป้าหมายการพัฒนา

- งานบริการภาครัฐที่ปรับเปลี่ยนเป็นดิจิทัลเพิ่มขึ้น
- บุคลากรภาครัฐยึดค่านิยมในการทำงานเพื่อประชาชน มีคุณธรรมและจริยธรรม มีจิตสำนึก มีความสามารถสูง มุ่งมั่นและเป็นมืออาชีพ
- การประยุกต์ใช้ความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรม ในการเพิ่มมูลค่าเศรษฐกิจสีเขียวอย่างยั่งยืนเพิ่มขึ้น

เป้าหมายการดำเนินการในระยะที่ ๒

- มีการปรับปรุงกระบวนการทำงานหลักและกระบวนการให้บริการไปสู่ระบบดิจิทัลตามแผน ร้อยละ ๘๐
- บุคลากรที่มีขีดสมรรถนะสูงตามที่องค์กรกำหนด ร้อยละ ๒๕
- Best Practice ที่ผ่านการวิจัยและพัฒนาจนเกิดเป็นนวัตกรรมที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ร้อยละ ๑๐

๔.๔ การพัฒนาระยะที่ ๓ พ.ศ. ๒๕๗๑-๒๕๗๕

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ : ขับเคลื่อนกระบวนการทัศน์ใหม่เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงในอนาคต

เป้าหมายการพัฒนา

- เมืองมีระบบจัดการสิ่งแวดล้อมและมลพิษที่มีประสิทธิภาพ ครอบคลุมและได้มาตรฐาน
- คนไทยมีคุณลักษณะและพฤติกรรมที่พึงประสงค์ด้านคุณภาพชีวิตและสิ่งแวดล้อมที่ดี

เป้าหมายการดำเนินการในระยะที่ ๓

- จำนวนเมืองที่มีคุณภาพสิ่งแวดล้อมอยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน ๑๕ เมือง (เมืองระยะที่ ๑ -๓)
- ประชาชนมีความตระหนักรู้และมีจิตสำนึกด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ร้อยละ ๒๐

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ : บริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติให้เกิดประโยชน์อย่างสมดุล

เป้าหมายการพัฒนา

- พื้นที่สีเขียวทุกประเภทเพิ่มขึ้น
- ความสมบูรณ์ของระบบนิเวศทางทะเลเพิ่มขึ้น

เป้าหมายการดำเนินการในระยะที่ ๓

- พื้นที่สีเขียว ร้อยละ ๕๓
- ดัชนีคุณภาพมหาสมุทร (Biodiversity, Coastal Protection, Carbon Storage, Clean Waters, Coastal Livelihoods & Economics, Natural Products, Sense of Place, Tourism recreation) (ร้อยละ ๗๕)

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ : สร้างความสมดุลและยั่งยืนด้านทรัพยากรน้ำให้กับประชาชนอย่างทั่วถึงและรักษาระบบนิเวศ

เป้าหมายการพัฒนา

- คุณภาพน้ำในแหล่งน้ำผิวดิน ไต๋ดิน และทะเล มีคุณภาพเหมาะสมกับการใช้ประโยชน์

เป้าหมายการดำเนินการในระยะที่ ๓

- จำนวนแหล่งน้ำมีคุณภาพน้ำเป็นไปตามประเภทการใช้ประโยชน์ที่กำหนด ๕๙ แหล่งน้ำ

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๔ : ส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตที่ดี

เป้าหมายการพัฒนา

- คุณภาพอากาศ เสียง และความสั่นสะเทือน อยู่ในระดับมาตรฐานของประเทศไทย

เป้าหมายการดำเนินการในระยะที่ ๓

- ดัชนีสมรรถนะสิ่งแวดล้อม Environmental Performance Index (EPI) คะแนน ๖๐
- ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในทุกภาคส่วนลดลงจากการปล่อยก๊าซเรือนกระจกตามกรณีปกติ ลดลงอย่างน้อยร้อยละ ๒๐ จากกรณีปกติ

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๕ : เพิ่มศักยภาพองค์กรรองรับวิถีใหม่และนวัตกรรมใหม่

เป้าหมายการพัฒนา

- งานบริการภาครัฐที่ปรับเปลี่ยนเป็นดิจิทัลเพิ่มขึ้น
- บุคลากรภาครัฐยึดค่านิยมในการทำงานเพื่อประชาชน มีคุณธรรมและจริยธรรม มีจิตสำนึก มีความสามารถสูง มุ่งมั่นและมีมืออาชีพ
- การประยุกต์ใช้ความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรม ในการเพิ่มมูลค่าเศรษฐกิจสีเขียวอย่างยั่งยืนเพิ่มขึ้น

เป้าหมายการดำเนินการในระยะที่ ๓

- มีการปรับปรุงกระบวนการทำงานหลักและกระบวนการให้บริการไปสู่ระบบดิจิทัลตามแผนร้อยละ ๘๐
- บุคลากรที่มีขีดสมรรถนะสูงตามที่องค์กรกำหนด ร้อยละ ๒๕
- Best Practice ที่ผ่านการวิจัยและพัฒนาจนเกิดเป็นนวัตกรรมที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ร้อยละ ๑๐

๔.๕ การพัฒนาระยะที่ ๔ พ.ศ. ๒๕๗๖-๒๕๘๐

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ : ขับเคลื่อนกระบวนการทัศน์ใหม่เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงในอนาคต

เป้าหมายการพัฒนา

- เมืองมีระบบจัดการสิ่งแวดล้อมและมลพิษที่มีประสิทธิภาพ ครอบคลุมและได้มาตรฐาน
- คนไทยมีคุณลักษณะและพฤติกรรมที่พึงประสงค์ด้านคุณภาพชีวิตและสิ่งแวดล้อมที่ดี

เป้าหมายการดำเนินการในระยะที่ ๔

- จำนวนเมืองที่มีคุณภาพสิ่งแวดล้อมอยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน ๒๕ เมือง (เมืองระยะที่ ๑-๔)
- ประชาชนมีความตระหนักรู้และมีจิตสำนึกด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ร้อยละ ๒๐

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ : บริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติให้เกิดประโยชน์อย่างสมดุล

เป้าหมายการพัฒนา

- พื้นที่สีเขียวทุกประเภทเพิ่มขึ้น
- ความสมบูรณ์ของระบบนิเวศทางทะเลเพิ่มขึ้น

เป้าหมายการดำเนินการในระยะที่ ๔

- พื้นที่สีเขียว ร้อยละ ๕๕
- ดัชนีคุณภาพมหาสมุทร (Biodiversity, Coastal Protection, Carbon Storage, Clean Waters, Coastal Livelihoods & Economics, Natural Products, Sense of Place, Tourism recreation) (ร้อยละ ๗๗)

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ : สร้างความสมดุลและยั่งยืนด้านทรัพยากรน้ำให้กับประชาชนอย่างทั่วถึงและรักษาระบบนิเวศ

เป้าหมายการพัฒนา

- คุณภาพน้ำในแหล่งน้ำผิวดิน ไต๋ดิน และทะเล มีคุณภาพเหมาะสมกับการใช้ประโยชน์

เป้าหมายการดำเนินการในระยะที่ ๔

- จำนวนแหล่งน้ำมีคุณภาพน้ำเป็นไปตามประเภทการใช้ประโยชน์ที่กำหนด ๕๙ แหล่งน้ำ

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๔ : ส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตที่ดี

เป้าหมายการพัฒนา

- คุณภาพอากาศ เสี่ยง และความสิ้นสະเทือน อยู่ในระดับมาตรฐานของประเทศไทย

เป้าหมายการดำเนินการในระยะที่ ๔

- ดัชนีสมรรถนะสิ่งแวดล้อม Environmental Performance Index (EPI) คะแนน ๖๕
- ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในทุกภาคส่วนลดลงจากการปล่อยก๊าซเรือนกระจกตามกรณีปกติ ลดลงอย่างน้อยร้อยละ ๒๐ จากกรณีปกติ

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๕ : เพิ่มศักยภาพองค์กรรองรับวิถีใหม่และนวัตกรรมใหม่

เป้าหมายการพัฒนา

- งานบริการภาครัฐที่ปรับเปลี่ยนเป็นดิจิทัลเพิ่มขึ้น
- บุคลากรภาครัฐยึดค่านิยมในการทำงานเพื่อประชาชน มีคุณธรรมและจริยธรรม มีจิตสำนึก มีความสามารถสูง มุ่งมั่นและเป็นมืออาชีพ
- การประยุกต์ใช้ความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรม ในการเพิ่มมูลค่าเศรษฐกิจสีเขียวอย่างยั่งยืนเพิ่มขึ้น

เป้าหมายการดำเนินการในระยะที่ ๔

- มีการปรับปรุงกระบวนการทำงานหลักและกระบวนการให้บริการไปสู่ระบบดิจิทัลตามแผนร้อยละ ๘๐
- บุคลากรที่มีขีดสมรรถนะสูงตามที่องค์กรกำหนด ร้อยละ ๒๕
- Best Practice ที่ผ่านการวิจัยและพัฒนาจนเกิดเป็นนวัตกรรมที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ร้อยละ ๑๐

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
อักษรย่อหน่วยงาน

ตัวย่อ	ชื่อหน่วยงาน
หน่วยงานในสังกัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	
ทส.	กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
สป.ทส.	สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
สผ.	สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
คพ.	กรมควบคุมมลพิษ
สส.	กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม
ทน.	กรมทรัพยากรน้ำ
ทบ.	กรมทรัพยากรน้ำบาดาล
อส.	กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช
ปม.	กรมป่าไม้
ทช.	กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง
ทธ.	กรมทรัพยากรธรณี
อ.อ.ป.	องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้
อ.ส.พ.	องค์การสวนพฤกษศาสตร์
อสส.	องค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์
สพภ.	สำนักงานพัฒนาเศรษฐกิจจากฐานชีวภาพ (องค์การมหาชน)
อบก.	องค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน)

ภาคผนวก ข
คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการ

คำสั่งกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ที่ ๒๐๔/๒๕๖๔

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาแผนปฏิบัติการราชการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ด้วยพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖ และพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๑๖ กำหนดให้ส่วนราชการจัดทำแผนปฏิบัติการของส่วนราชการนั้น โดยจัดทำเป็นแผนห้าปี ซึ่งต้องสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บท แผนการปฏิรูปประเทศ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นโยบายของคณะรัฐมนตรีที่แถลงต่อรัฐสภา และแผนอื่นที่เกี่ยวข้อง และในแต่ละปีงบประมาณ ให้ส่วนราชการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี โดยให้ระบุสาระสำคัญเกี่ยวกับนโยบายการปฏิบัติการของส่วนราชการ เป้าหมาย และผลสัมฤทธิ์ของงาน รวมทั้งประมาณการรายได้และรายจ่ายและทรัพยากรอื่น ที่จะต้องใช้ เสนอต่อรัฐมนตรีเพื่อให้ความเห็นชอบ

เพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน จึงอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๕ ยกเลิกคำสั่งกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ที่ ๓๖๔/๒๕๖๓ ลงวันที่ ๒๐ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๓ และแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาแผนปฏิบัติการราชการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยมีองค์ประกอบ และหน้าที่และอำนาจ ดังนี้

๑. องค์ประกอบ

(๑) ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	ประธานคณะกรรมการ
(๒) รองปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	คณะกรรมการ
(๓) หัวหน้าผู้ตรวจราชการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	คณะกรรมการ
(๔) ผู้ตรวจราชการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	คณะกรรมการ
(๕) ผู้ช่วยปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	คณะกรรมการ
(๖) อธิบดีกรมป่าไม้	คณะกรรมการ
(๗) อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช	คณะกรรมการ
(๘) อธิบดีกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง	คณะกรรมการ

/(๙) อธิบดี ...

(๙) อธิบดีกรมทรัพยากรน้ำ	คณะทำงาน
(๑๐) อธิบดีกรมทรัพยากรน้ำบาดาล	คณะทำงาน
(๑๑) อธิบดีกรมทรัพยากรธรณี	คณะทำงาน
(๑๒) อธิบดีกรมควบคุมมลพิษ	คณะทำงาน
(๑๓) อธิบดีกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม	คณะทำงาน
(๑๔) เลขาธิการสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	คณะทำงาน
(๑๕) ผู้อำนวยการองค์การอุตสาหกรรมป่าไม้	คณะทำงาน
(๑๖) ผู้อำนวยการองค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย	คณะทำงาน
(๑๗) ผู้อำนวยการองค์การสวนพฤกษศาสตร์	คณะทำงาน
(๑๘) ผู้อำนวยการองค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก	คณะทำงาน
(๑๙) ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาเศรษฐกิจจากฐานชีวภาพ	คณะทำงาน
(๒๐) ที่ปรึกษากฎหมาย (นิติกรเชี่ยวชาญ) สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	คณะทำงาน
(๒๑) นายอำนาจ ทองเบญญ์ ผู้เชี่ยวชาญพิเศษด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	คณะทำงาน
(๒๒) ผู้อำนวยการกองยุทธศาสตร์และแผนงาน สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	คณะทำงาน และเลขานุการ
(๒๓) ผู้เชี่ยวชาญด้านนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	คณะทำงาน และผู้ช่วยเลขานุการ
(๒๔) ผู้อำนวยการส่วนพัฒนายุทธศาสตร์ กองยุทธศาสตร์ และแผนงาน สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม	คณะทำงาน และผู้ช่วยเลขานุการ
(๒๕) ผู้อำนวยการส่วนงบประมาณ กองยุทธศาสตร์และแผนงาน สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	คณะทำงาน และผู้ช่วยเลขานุการ

๒. หน้าที่และอำนาจ

(๑) พิจารณาและให้ความเห็นชอบแผนแม่บทกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) และแผนปฏิบัติราชการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รายห้าปี ให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บท แผนการปฏิรูปประเทศ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นโยบายของคณะรัฐมนตรีที่แถลงต่อรัฐสภา และแผนอื่นที่เกี่ยวข้อง

(๒) จัดทำ...

(๒) พิจารณาและให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ประจำปีงบประมาณ ให้สอดคล้องกับแผนปฏิบัติการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รายห้าปีโดยระบุสาระสำคัญเกี่ยวกับนโยบายการปฏิบัติการ ของส่วนราชการ เป้าหมาย และผลสัมฤทธิ์ของงาน รวมทั้งประมาณการรายได้และรายจ่ายและทรัพยากรอื่น ที่จะต้องใช้

(๓) เชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ข้อมูล ข้อเท็จจริง และความเห็นประกอบการพิจารณา แผนปฏิบัติการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

(๔) รายงานผลการปฏิบัติงานให้ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทราบ

(๕) ปฏิบัติงานอื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๕ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๔

(นายจตุพร บุรุษพัฒน์)
ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ภาคผนวก ค

คณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา

นายจตุพร	บุรุษพัฒน์	ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
นายรัชฎา	สุริยกุล ณ อยุธยา	รองปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
นายพงศ์บุญย์	ปองทอง	รองปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
นางอัมภาพร	ไกรพานนท์	รองปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
นายจเรศักดิ์	นันทะวงษ์	รองปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

คณะผู้จัดทำ

นางสาววนิดา	แย้มสรวล	ผู้อำนวยการกองยุทธศาสตร์และแผนงาน
นางฉฐาธร	สาอุดม	ผู้เชี่ยวชาญด้านนโยบายและยุทธศาสตร์
นางสาวพิรพร	เพชรทอง	ผู้อำนวยการส่วนพัฒนายุทธศาสตร์
นางสาวศิริพร	เชื่อนคำ	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ
นางสาวประไพศรี	สายสืบ	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ
นางสาวภารวี	สืบสำราญ	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ
นางสาวศันชดา	ไอ้เหริยญ	เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน
นางสาวปรารค์พิศ	วิจิตรหงษ์	เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน
นางสาวสิริกาญจน์	เอกสภาพร	เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน
นางสาวณัฐสุดา	หินสูงเนิน	เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน
นางสาวกรรณิการ์	นุ่นรอด	เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป

ส่วนพัฒนายุทธศาสตร์ กองยุทธศาสตร์และแผนงาน

สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

เลขที่ ๙๒ พหลโยธินซอย ๗ แขวงพญาไท เขตพญาไท กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐

โทรศัพท์ : ๐๒ ๒๗๘ ๘๖๖๔, ๐๒ ๒๖๕ ๖๒๗๑

โทรสาร : ๐๒ ๒๗๘ ๘๖๔๗

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
Ministry of Natural Resources and Environment

๙๓ ซอยพหลโยธิน ๓ ถนนพหลโยธิน แขวงพญาไท
เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร ๑๐๕๐๐

